

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.
De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : De factoren die de omvang en de richting van de beleggingen bepalen, door J. Lecaillon — Enkele aspecten van de Nederlandse geldmarkt — De begrotingen voor 1960 en 1961 (vervolg) — Literatuur in verband met de economische en financiële problemen van België — Economische wetgeving — Statistieken.

DE FACTOREN DIE DE OMVANG EN DE RICHTING VAN DE BELEGGINGEN BEPALEN

door Jacques LECAILLON,

Hoogleraar aan de Rechts- en Economische Faculteit te Rijsel.

In de economische leerstelsels werd, inzonderheid sedert J.M. Keynes « *The General Theory of Employment, Interest and Money* » publiceerde, een belangrijke plaats ingeruimd aan de studie van de betrekkingen tussen het sparen en het inkomen enerzijds en tussen het investeren en het sparen anderzijds.

Over het algemeen werd de nadruk op de volgende punten gelegd :

— Het sparen vormt een stijgende functie van het inkomen; het neemt toe naarmate het inkomen groeit. En vermits er in een gegeven toestand van de techniek en van de gewoonten, een fysiologisch en sociologisch minimumverbruikspeil bestaat, kan iedere inkomenontvanger niet automatisch als spaarder worden beschouwd. Het sparen begint eerst vanaf een bepaald inkomenpeil.

— Alle besparingen worden niet geïnvesteerd of, juister gezegd, belegd. Er bestaat in meerdere of mindere mate een oppottingmarge, die eveneens verband houdt met de maatschappelijke gewoonten en met de economische conjunctuur. Deze oppottingmarge is oorzaak van wanverhoudingen en kan evenwichtsstorings op de markten doen ontstaan.

— De besparingen zijn in vrij grote mate van de inkomenontvangers en meer bepaald van de gezinshuishoudingen afkomstig, ook al zijn de besparingen van de bedrijven lang niet te verwaarlozen; de

investeringen zijn daarentegen van de beslissingen der ondernemingshoofden afhankelijk. De beslissingen inzake sparen en investeren worden dus niet genomen door dezelfde economische subjecten in de landen waar het kleine familiebedrijf nog slechts een overblijfsel vormt uit het verleden en waar het bedrijfsinkomen wel onderscheiden is van dat van de gezinshuishouding. Het bestaan van deze beide, van elkaar betrekkelijk onafhankelijke, beslissingscentra veroorzaakt nieuwe wanverhoudingen tussen sparen en investeren en brengt het algemeen economisch evenwicht opnieuw in gevaar hoewel de banken hierin regelend kunnen optreden. Doch het feit dat de kredietinstellingen op een of andere wijze een plaats innemen tussen de particuliere spaarders en de kapitaalzoekende bedrijven doet het onderscheid tussen de beleggingsbeslissingen en de investeringsbeslissingen nog sterker uitkomen.

De factoren die de investeringsbeslissingen bepalen — en die tot de ondernemings sfeer behoren —, laten wij buiten beschouwing. Onze aandacht gaat hier naar de factoren die tot belegging aanleiding kunnen geven en die van de gedraging der gezinshuishoudingen afhankelijk zijn.

Een dergelijk onderzoek vereist een indeling van de personen in categorieën, die over een kapitaal kunnen beschikken of die het gebeurlijk kunnen vormen, m.a.w. die tot sparen bereid zijn. Zoals

hierboven werd onderstreept, wordt elk gespaard bedrag niet noodzakelijk belegd. Aan de basis van elke belegging ligt echter een besparing. Het verband dat vaak wordt aangehaald tussen het inkomen of het vermogen eensdeels en het sparen anderdeels, volstaat nochtans niet om het inkomen of het vermogen als enige beslissende factoren van de beleggingen en van de aard ervan te beschouwen. De maatschappelijke gewoonten, de psychologie der enkelingen — die naargelang het land en de periode kunnen verschillen — oefenen eveneens een zekere invloed uit, waarmede in de analyse noodzakelijk rekening dient gehouden (¹).

1. INVLOED VAN HET INKOMEN EN HET VERMOGEN OP HET BEDRAG EN DE RICHTING VAN DE BELEGGINGEN

Het bestaan van een functioneel verband tussen het sparen en het inkomen wordt weinig bestreden; het wordt door alle statistische opzoekingen bevestigd. De Britse statisticus H. F. Lydall (²) bewees o.m. dat zich voor de periode 1950-1952 in Groot-Brittannië en in de Verenigde Staten een negatief sparen in de laagste inkomengroepen voordeed, dat blijkbaar toe te schrijven is aan een schuldvorming uit hoofde van aankopen van duurzame verbruiksgoederen op krediet. Hij toonde eveneens aan dat in de Verenigde Staten het sparen positief werd vanaf een gemiddeld netto jaarinkomen (\$ 3.250) dat ongeveer het globale gemiddelde netto-inkomen (\$ 3.220) evenaart, terwijl men in Groot-Brittannië slechts een positief sparen vaststelde vanaf een inkomenpeil (£ 682) dat nagenoeg het dubbel is van het totale gemiddelde netto-inkomen (£ 369); dit verschil moet blijkbaar worden verklaard door de ongelijke levensstandaard van de twee landen en bevestigt de opvatting volgens welke de gemiddelde spaarneigingen groter zijn naarmate een land rijker is.

In Frankrijk beschikken wij over de gegevens van een peiling uitgevoerd in 1953 (³). De onderzoekers ondervroegen 2.502 huisgezinnen die in vier klassen werden ingedeeld :

— De klasse *A* omvat de hogere burgerij (industriëlen, hogere ambtenaren, grondbezitters, beoefenaars van vrije beroepen), d.i. 10 pct. van de Franse bevolking;

— De klasse *B*, gevormd door de middenstand (kleine industriëlen, handelaars, hoger kaderpersoneel), d.i. 25 pct. van de bevolking;

— De klasse *C* vertegenwoordigt de werkende klasse (arbeiders, bedienden, lagere ambtenaren,

kleine handelaars, ambachtslieden), of 45 pct. van de bevolking;

— De klasse *D* omvat de minder gegoeden (werklozen, genietters van kleine pensioenen, dagloners), voor 20 pct. van het totaal. Wegens de aard van de gewenste inlichtingen werd deze groep trouwens niet ondervraagd.

Aldus beschikken wij over een benaderende indeling van de bevolking volgens de belangrijkheid van het inkomen.

Hieruit bleek dat 28 pct. van de gezinnen konden sparen, doch dat die verhouding snel terugliep wanneer de koopkracht verminderde. Inderdaad verklaarden 60 pct. van de klasse *A* en resp. 37 pct. en 16 pct. van de klassen *B* en *C* spaarmogelijkheden te bezitten. Het verband tussen de grootte van het inkomen en de spaarneigingen wordt dus eens te meer bevestigd.

Belangwekkender is echter dat de enquête getracht heeft de beweegredenen van dit sparen te kennen en bijgevolg de scheidingslijn te trekken tussen oppotting en belegging. Zij laat aldus toe *de schakel tussen het inkomen en de belegging van het gespaarde* te doen uitschijnen. Uit de verkregen antwoorden blijkt inderdaad dat :

1° 35 pct. van de ondervraagden sparen met het oog op verbruiksuitgaven op min of meer korte termijn, dan wanneer 50 pct. de vorming van een kapitaal en slechts 15 pct. een kapitaalvermeerdering beogen. Het percentage van personen die op korte termijn willen sparen, is trouwens het hoogst in de minst gegoede klasse.

2° Bijna de drie vierden van de personen die willen sparen om een kapitaal te vormen, verklaarden dit te doen ter beveiliging van hun oude dag; dit antwoord kwam het meeste voor in de minst gegoede klasse. Met andere woorden, de minst gegoede categorieën van de bevolking bestemmen hun besparingen hoofdzakelijk voor uitgaven in de toekomst. Daarentegen zoeken slechts 12 pct. van de personen die een kapitaal willen vormen, d.i. 6 pct. van de totale bevolking, een verhoging van hun inkomsten, m.a.w. een renderende belegging.

3° Minder dan een vierde van de ondervraagden beheren een vermogen. Dit cijfer is veel hoger in de betere klassen (62 pct. voor groep *A*, 30 pct. voor groep *B* en 10 pct. voor groep *C*). Er blijkt dus een zeker verband tussen de grootte van het inkomen en die van het patrimonium te bestaan. Een dergelijke vaststelling kan banaal lijken; wij willen er daarom op wijzen dat het hier gaat om het verband van oorzaak tot gevolg tussen het inkomen en het patrimonium en niet het omgekeerde, dat klaarblijkelijk is. De juistheid van deze vaststellingen zullen wij overigens nagaan door nauwkeuriger te onderzoeken of er een verband bestaat tussen, eensdeels, de grootte van het inkomen en de richting van de beleggingen en, anderdeels, tussen de grootte van het vermogen en de richting van de beleggingen.

(¹) Wij belichten de studie van deze problemen in ons werk : *La répartition du revenu national* (Dl. II, Editions Génin, Parijs, 1958), dat in samenwerking met J. Marchal werd uitgegeven.

(²) H. F. Lydall, *British Incomes and Savings*, Monograph n° 5, Basil Blackwell, Oxford, 1955, blz. 151 en 155.

(³) Cf. *La Vie française*, 5 juni 1953.

§ 1. Invloed van het inkomen op de richting van de beleggingen.

Op welke wijze beleggen de verschillende categorieën inkomenontvangers hun spaarmiddelen? Ten einde deze vraag te beantwoorden, verdelen wij, in navolging van H. F. Lydall ⁽¹⁾, de verschillende beleggingsmogelijkheden volgens hun liquiditeitsgraad in onderscheiden groepen.

A. De liquide activa.

Onder deze benaming verstaan wij de dadelijk opvraagbare of zeer kortlopende beleggingen die geen of weinig rente opbrengen en die veeleer voorlopig zijn. Het zijn dus geen eigenlijke beleggingen, doch het is niet zonder belang zich een oordeel te vormen over hun indeling in functie van het inkomen van hun bezitters.

In *Groot-Brittannië* (1951-1952) stelt men vast dat de *National Savings* een nagenoeg constante verhouding — ca. twee derden — van de totale liquide activa vertegenwoordigen voor al de personen die over een jaarinkomen van minder dan £ 1.000 beschikken. Daarentegen vormen de *National Savings* voor de ontvangers van een jaarinkomen van meer dan £ 1.000 — en die slechts 4 pct. van de ondervraagden vertegenwoordigen — minder dan de helft (44 pct.) van de liquide middelen. Anderzijds ligt het percentage van hun deposito's bij de *Joint Stock Banks* veel hoger (47 pct.) dan het gemiddelde (27 pct.).

In *Frankrijk* bracht de reeds genoemde enquête aan het licht dat de inkomenontvangers, met betrekking tot de belegging van hun beschikbare middelen, eveneens een bepaalde voorkeur hebben.

De volgende gemiddelde percentages werden in 1953 opgetekend :

Baar geld	38 pct.
Spaarkas	22 pct.
Bank	21 pct.
Postrekening	14 pct.
Schatkistbons	5 pct.
Totaal ...	100 pct.

Doch deze verhoudingen veranderen met het inkomen : de minst goeude klassen beleggen vooral geld bij de Spaarkas en de meest bemiddelde klassen op postrekening.

« L'enquête sur les tendances de la consommation des salariés urbains » ⁽²⁾, in 1955 ondernomen, leidt tot gelijkaardige besluiten. Daarin wordt inderdaad aangestipt dat wantrouwen of gebrek aan voorlichting tegenover elke beleggingsvorm buiten de Spaarkas zeer verspreid blijkt te zijn en zulks niet alleen in de meest bescheiden groepen. Het zijn de grootste spaarders, m.a.w. de genieters van de hoogste inkomens, die hun geld niet in direct

opeisbare deposito's beleggen. In de bescheiden kringen gaat de voorkeur naar inlagen bij de Spaarkas, terwijl de tussencategorieën meestal van post- of bankrekeningen gebruik maken.

Aldus blijkt dat er in Frankrijk zowel als in Groot-Brittannië bij de aanwending van hun liquide middelen bepaalde gewoonten bestaan, die wijzen op gedragingen die verschillen volgens de grootte van het inkomen.

B. De effecten.

Deze rubriek omvat het geheel der effecten (aandelen en obligaties) uitgegeven door de Staat, de openbare instellingen en de particuliere bedrijven, met uitzondering van de effecten op korte termijn (schatkistbons) die hierboven werden beschouwd.

In *Groot-Brittannië* bezit, volgens H. F. Lydall, 5,5 pct. van de bevolking effecten. Het percentage effectenbezitters is gering bij de personen die over een inkomen van minder dan £ 600 per jaar beschikken (gemiddeld 3 pct. van de inkomenontvangers); het stijgt in de categorie van £ 600 tot £ 999 (12 pct.) en maakt een grote sprong voor de hoge inkomens boven £ 1.500 (58 pct.). Hieruit kan dus onthouden worden dat niet alleen het bedrag van dit soort belegging in verhouding staat tot het inkomen, doch ook en vooral dat slechts de rijkste lagen van de bevolking voor deze beleggingen belangstelling tonen.

Ook in *Frankrijk* werd grotere interesse voor effecten in de rijkste klassen vastgesteld. Bovendien bemerkt men dat de beleggingen in staatswaarden veeleer de minst bemiddelde bevolkingsgroepen aantrekken.

In de *Verenigde Staten* blijkt uit een studie van T. R. Atkinson ⁽¹⁾ in 1949 over de Staat Wisconsin, dat de neiging tot winstgevende beleggingen op lange termijn toeneemt met het inkomen. Beschouwt men in het bijzonder de vorderingen en de obligaties, dan blijkt dat de vorderingen op personen of bedrijven zeer belangrijk zijn in de categorieën der lagere inkomens, terwijl in de groepen der hogere inkomens de beleggingen in obligaties uitgegeven door de publiekrechtelijke lichamen overwegen, wat door de fiscale voordelen van dit beleggingstype wordt verklaard. Doch de ontvangers van zeer hoge inkomens bezitten hoofdzakelijk aandelen : zij die over een hoger jaarinkomen dan \$ 50.000 beschikken, beleggen tot 93 pct. van hun totale activa in aandelen; bovendien zijn de aangehouden aandelen voor het merendeel niet verhandelbaar; dit verschijnsel is moeilijk te verklaren : T. R. Atkinson veronderstelt dat een groot percentage niet op de beurs genoteerde aandelen in het bezit is van het leidende personeel van de vennootschappen die deze aandelen uitgeven, ten einde de controle over het bedrijf te behouden.

⁽¹⁾ *Op. cit.*, blz. 61 e.v.

⁽²⁾ Imprimerie nationale, Parijs, 1955.

⁽¹⁾ T. R. Atkinson, *The Pattern of Financial Asset Ownership, Wisconsin Individuals, 1949*, National Bureau of Economic Research, Princeton University Press, Princeton, 1956.

C. **Het onroerend bezit.**

De enquête die in 1953 in *Frankrijk* ondernomen werd, toont aan dat 13 pct. van de ondervraagde personen de eigendom van huurgronden als beste belegging vermeldden; 14 pct. gaven de voorkeur aan huizen en appartementen, 11 pct. aan effecten van allerlei aard; een bepaalde voorkeur voor de onroerende beleggingen kwam dus ten tijde van het onderzoek tot uiting.

In *Groot-Brittannië* verhoogt de verhouding van eigenaars van woongebouwen met het inkomen, om 69 pct. te bereiken in de klasse van inkomens boven £ 1.000.

H. F. Lydall trachtte tevens na te gaan in welke mate ieder beleggingstype met de andere verbonden was. Daartoe gebruikte hij bepaalde criteria over de « rijkdom », zoals in volgende tabel wordt verduidelijkt :

Tabel I.

Inkomenklassen	Percentage van de leden uit elke groep in het bezit van :			
	liquide activa ten bedrage van meer dan £ 500	effecten voor meer dan £ 500	de eigendom van hun woonhuis	een personenwagen
Minder dan £ 200	7	1	15	1
£ 200 tot £ 399	7	2	16	4
£ 400 tot £ 599	9	1	21	10
£ 600 tot £ 999	18	5	38	19
£ 1.000 en meer	62	29	69	51
Totaal ...	11	3	22	8

Belangwekkend is het vast te stellen dat de onroerende eigendom het meest onder de bevolking verspreid is, vermits 22 pct. van de ondervraagde personen eigenaar zijn van hun woonst, wat een hoger percentage is dan voor de andere bezitsvormen. Doch in het laatste geval gaat het over het algemeen om beleggingen zonder winstoogmerken zoals de personenwagens en, in zekere mate, de liquide midelen.

De tabel toont daarbij aan dat alle percentages nagenoeg overeenstemmen voor de inkomenklassen beneden £ 600, doch vanaf dit peil verdubbelen en een grote sprong maken boven £ 1.000. Onthouden wij dus dat *het hoofdzakelijk de ontvangers van hoge inkomens zijn die beleggen.*

§ 2. **Invloed van het vermogen op de richting van de beleggingen.**

Om die invloed te beoordelen, beschikken wij in *Frankrijk* over de statistieken betreffende de erfenissen die thans met tamelijk veel bijzonderheden ⁽¹⁾ gepubliceerd worden.

⁽¹⁾ Cf. *Statistiques et Etudes financières*, juli 1955, aanvulling aan n° 79, blz. 794-795.

De percentsgewijze verdeling van de voornaamste bestanddelen van het overgedragen nettoactief, rekening gehouden met de grootte van dit actief, leidt tot de volgende vaststellingen :

a) Het aandeel van de staatsrenten, schatkist-effecten op lange, halflange en korte termijn, obligaties en bons neemt af naarmate het actief van de successies groter wordt; doch deze vermindering is uiterst traag. Deze verschillende actiefbestanddelen vertegenwoordigen inderdaad 5,4 pct. van het totale actief voor de erfenissen beneden F 250.000 (oude franken) en 3,1 pct. voor de erfenissen boven F 100 miljoen, zodat de gemiddelde verhouding 3,9 pct. bedraagt.

b) Daarentegen blijken de aandelen, participaties en de buitenlandse effecten sterk met de groei van het vermogen toe te nemen. Hun gezamenlijke waarde vertegenwoordigt 1,6 pct. van de erfenissen beneden F 250.000 en 61 pct. van de erfenissen boven de F 100 miljoen, met een gemiddeld percentage van 12,2 pct.

c) Het percentage van de beleggingen in onroerende goederen daalt met de grootte van het patrimonium, doch de afnemingsverloop veel trager voor de onroerende goederen in de landbouw (van 24 tot 15 pct. van het actief) dan in de andere sectoren (van 29 tot 10 pct.), wat doet veronderstellen dat de eigenaars van grote vermogens een zeker belang hechten aan het grondbezit.

d) De overige actiefbestanddelen (geld en deposito's, meubelen, juwelen, handelszaken en openbare ambten) vertegenwoordigen ongeveer 30 pct. van het actief van alle erfenissen tussen F 250.000 en F 20 miljoen (oude franken). Doch dit percentage wordt voorbijgestreefd voor de zeer kleine vermogens beneden F 250.000 (40 pct. van het totale actief) en wordt niet bereikt voor de zeer grote vermogens boven de F 20 miljoen (minder dan 20 pct.). Uit deze vaststelling kan men afleiden dat hoe hoger het vermogen is, hoe groter de beleggingsneigingen worden, hetgeen onze vroegere gevolgtrekkingen bevestigt.

Ten slotte blijkt wel dat de aanwending van de niet onmiddellijk uitgegeven bedragen een bepaalde orde volgt, die in grote trekken de volgende is : het aanhouden van middelen in baar geld of op rekeningen-courant, de aankoop van vast rentende waarden (meestal staatsrenten) en beleggingen in onroerende goederen, aankoop van niet vast rentende waarden.

F. Trévoux geeft een goede samenvatting van deze progressieve indeling : « De kleine vermogens beogen in de eerste plaats een minimumzekerheid in de vorm van roerende goederen....; alle vermogens zoeken de verhoopde veiligheid in baar geld, vast rentende effecten en gedeeltelijk in de onroerende goederen... Naarmate het vermogen aangroeit, blijft het reservekapitaal (baar geld, deposito's, vast rentende waarden) naar verhouding hetzelfde, doch het scheppende kapitaal (aandelen) stijgt; slechts de grotere vermogens aanvaarden risico's en kunnen

in vreemde effecten belangstellen. De gemiddelde en grote vermogens wenden zich dus meer tot de produktieve en nieuwe investeringen dan de kleine, die meer gehecht zijn aan het behoud van hun nominaal kapitaal en aan de vorming van een reserve voor de minder voorspoedige dagen » (1).

(1) F. Trévoux, « Structure de la fortune privée en France », *Revue d'Economie politique*, 1949, blz. 42-43.

Tabel II.

	Staatsrenten	Obligaties en bons	Aandelen	Onroerende goederen		Totaal
				voor het landbouwbedrijf	voor ander gebruik	
(pct.)						
Kleine vermogens (lager dan F 1 miljoen)	31	26	5	26	29	25
Gemiddelde vermogens (tussen F 1 en 20 miljoen)	61	62	52	63	64	62
Grote vermogens (meer dan F 20 miljoen)	8	12	43	11	7	13
Totaal ...	100	100	100	100	100	100

totale vermogen vertegenwoordigen; de vermogens tussen F 1 en F 20 miljoen, die 62 pct. van het totaal bedragen; de vermogens boven de F 20 miljoen, die 13 pct. van het totale patrimonium uitmaken.

Een belangrijke vaststelling is dat de voor de middelgrote vermogens aangetekende verhoudingscijfers steeds nagenoeg gelijk zijn aan het algemene gemiddelde (62 pct.), behalve voor de aandelen (52 pct.). De verdeling van de activa gebeurt dus tussen de kleine en de zeer grote vermogens. Terwijl de algemene spreiding van de obligaties en de onroerende goederen gebruikt in de landbouw ongeveer dezelfde is als de globale verdeling van de vermogens, blijkt dat *de kleine vermogens in het bezit zijn van een betrekkelijk hoog percentage staatsrenten en onroerende goederen voor niet-landbouwgebruik* (ca. 30 pct.) en van een niet noemenswaardig percentage aandelen (5 pct.). Voor de grote vermogens is de toestand omgekeerd: *een zeer hoge verhouding voor de aandelen* (43 pct.) en een gering percentage voor de onroerende goederen voor niet-landbouwgebruik (7 pct.) en voor staatsrenten (8 pct.).

Het zou gewaagd zijn uit deze gezamenlijke vaststellingen het bestaan van verscheidene categorieën « beleggers » af te leiden en zulks wegens het voorkomen van een uiterst belangrijke tussengroep. Het dient nochtans vermeld dat *de beleggingen in aandelen in tegenstelling staan tot de andere beleggingswijzen*, in die zin dat zij slechts de belangstelling hebben van een bijzondere cliënteel die zeer vermogend en bijgevolg weinig talrijk is. Daarentegen kunnen de andere beleggingen de gehele bevolking interesseren.

Hiermede aansluitend, kan men het probleem van uit een andere gezichtshoek beschouwen en de vraag stellen hoe de richting van de beleggingen invloed uitoefent op de spreiding van de verschillende actiefbestanddelen over de vermogenscategorieën. De hierna volgende tabel verstrekt hierop een antwoord (1953). In deze tabel werden de vermogens hergroepeerd in drie categorieën: de vermogens beneden F 1 miljoen (oude franken), die 25 pct. van het

2. INVLOED VAN DE SOCIALE GEWOONTEN EN VAN DE PERSOONLIJKE PSYCHOLOGIE OP HET BEDRAG EN DE RICHTING VAN DE BELEGGINGEN

Beleggen alle enkelingen die een gelijkwaardig inkomen of even groot vermogen bezitten, hun besparingen op dezelfde wijze? *A priori* zou men kunnen denken dat op die vraag ontkennend moet worden geantwoord en dat persoonlijke of sociologische « factoren » het hier behandelde probleem ingewikkelder maken. Onder die elementen schijnen de beroeps categorie en de leeftijd van de spaarders een beslissende rol te spelen.

§ 1. Invloed van de beroeps categorie op de beleggingen.

Gelet op de nauwe band die er tussen de beroepshierarchie en de spreiding van de inkomens bestaat, mag men aannemen dat het beroep geen volstrekt autonome invloed kan uitoefenen. Dit houdt o.m. H. F. Lydall ons voor. Hierboven werd er eveneens op gewezen dat voornoemde Franse enquête de bevolking had ingedeeld in klassen die zowel op de inkomens als op een zekere beroepshierarchie berusten. Het komt ons echter voor dat bij een *gelijk inkomen*, personen in verschillende maatschappelijke en beroepskringen verschillend kunnen reageren wat de besparingen en de beleggingen betreft. Wij zullen trachten de gegrondheid van deze bewering na te gaan door achtereenvolgens de Franse, Britse en Amerikaanse voorbeelden te onderzoeken.

A. Het Franse voorbeeld.

De voornaamste bron waarover wij beschikken, zijn de onderzoekingen van de Commission des Comptes de la Nation ⁽¹⁾.

Die Commissie onderscheidde voor het jaar 1952 vier sociaal-professionele groepen : landbouwers, individuele ondernemers, gesalarieerden en « andere personen »; tot de laatste groep behoren diegenen die geen of slechts een gelegenhedsloon trekken (geestelijkheid, renteniers, gepensioneerden, studenten...), de eigenaars van onroerende goederen en de aandeelhouders, wanneer de opbrengst van hun vermogen hun hoofdkomen vormt, en ten slotte de bevolking van de instellingen; het spreekt vanzelf dat in die heterogene categorie, alleen de eigenaars werkelijk kunnen sparen en beleggen.

De leden van die vier sociaal-professionele categorieën werden in vier inkomensklassen ingedeeld :

— Klasse A : inkomens beneden 230.000 oude frank per jaar;

— Klasse B : inkomens begrepen tussen 230.000 en 400.000 frank;

— Klasse C : inkomens begrepen tussen 400.000 en 600.000 frank;

— Klasse D : inkomens boven 600.000 frank.

Uitgaande van die gegevens, hebben wij voor elke beroeps categorie en, binnen elke categorie, voor iedere inkomensklasse het percentage van de bruto-

Tabel III.

	A	B	C	D	Totaal
	(pct.)				
Landbouwers	5,2	10,8	16,3	20,6	13,5
Ondernemers	0,0	7,0	14,2	20,2	15,6
Gesalarieerden	0,0	6,1	10,2	19,1	6,8
Andere personen ...	0,0	9,7	21,5	41,7	20,8
Totaal ...	1,0	7,2	13,8	23,9	11,7

besparing in verhouding tot de inkomens berekend, zonder dat de nettobesparing bepaald werd. De verkregen resultaten zijn in bovenstaande tabel bijeengebracht.

Hieruit blijkt onmiddellijk dat twee sociaal-professionele categorieën een sterke neiging tot sparen vertonen :

⁽¹⁾ Rapport sur les Comptes de la Nation, dl. II : Méthodes, 1955, blz. 247 en 249.

Tabel IV.

	A		B		C		D		Totaal	
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Landbouwers	—	—	0,35	0,35	1,4	2,5	3,2	5,8	1,2	2,2
Ondernemers	7,8	3,9	3,00	3,90	2,0	3,4	3,5	6,1	2,9	4,6
Gesalarieerden	1,5	0,2	0,70	0,46	0,3	4,0	2,4	14,4	0,9	2,2
Andere personen	2,3	—	1,00	3,00	7,2	15,1	12,0	33,3	6,1	14,7
Totaal ...	1,5	0,2	0,87	1,00	1,9	4,9	4,7	12,2	2,1	4,4

— De landbouwers, de enigen die in de laagste inkomensklasse sparen en die vóór de ondernemers en de gesalarieerden in de tussenliggende B- en C-klassen komen. In de D-klasse is het evenwicht hersteld, doch dit is van weinig betekenis, vermits die inkomensklasse geen maximumgrens heeft; daar inderdaad de ondernemers gemiddeld hogere inkomens verwerven dan de landbouwers en derhalve in grotere getale in de B-klasse voorkomen, hoeft het niet te verwonderen dat hun gemiddelde spaarverhouding over het geheel hoger ligt dan die van de landbouwers (15,6 pct. tegen 13,5 pct.).

— De andere personen, die in de C-klasse voorsprong nemen en in de D-klasse een tweemaal sterkere neiging tot sparen vertonen dan de andere categorieën. In die groep zijn de spaarders, zoals reeds onderstreept werd, hoofdzakelijk door de « eigenaars » vertegenwoordigd. De Commission des Comptes de la Nation heeft inderdaad op een andere plaats ⁽¹⁾ een splitsing gemaakt tussen de leden van die groep waaruit blijkt dat het percentage van de spaarmiddelen in 1952 52 pct. bereikte voor de eigenaars, 2,6 pct. voor de leden van de geestelijkheid, de gepensioneerden, de studenten..., en voor de bevolking van de instellingen gelijk was aan nul.

Ten slotte, zij aangestipt dat de gesalarieerden veruit de minst sparende categorie vormen.

Nochtans is deze eerste benadering nog ontoereikend. Men dient zich eveneens af te vragen of en hoe die besparingen belegd worden. Hiertoe zullen wij twee bronnen gegevens aanwenden.

a) Vooreerst kunnen wij een tabel opmaken die voor iedere sociaal-professionele categorie en voor iedere inkomensklasse aangeeft :

— Het aandeel van de bruto-inkomens uit de bijkomende bedrijvigheid van de gezinshuishoudingen in de totale inkomens van die huishoudingen; die inkomens worden verkregen door de verhuur van onroerende goederen en het bewerken van de tuin van het gezin; beide inkomensbronnen werden jammer genoeg niet van elkaar onderscheiden.

— Het aandeel van de interesten en dividenden in de totale middelen van de gezinnen (1952).

Uit onderstaande tabel kunnen een aantal opmerkingen worden afgeleid :

1° De landbouwers, die sterke spaarneigingen hebben, schijnen slechts weinig neiging tot beleggen

⁽¹⁾ Bovengenoemd rapport, blz. 74.

te vertonen; het aandeel van de opbrengst der beleggingen in roerende en onroerende goederen in hun totale inkomens is inderdaad kleiner dan voor de andere categorieën en zulks in de meeste inkomensklassen. Het overtreft alleen de verhouding die voor de gesalarieerden en voor de categorie « inkomens uit bijkomende bedrijvigheid » in de *C*- en *D*-klassen werd waargenomen, waaruit blijkbaar moet worden afgeleid dat de landbouwers meer dan de gesalarieerden eigenaar van onroerende goederen wenssen te zijn. Van die uitzondering afgezien, blijkt wel dat de mening volgens welke de landbouwers in ruime mate hun besparingen oppotten, hier wordt bevestigd.

2° De categorie « andere personen », en hoofdzakelijk de groep van de eigenaars, is daarentegen per definitie, een groep die spaart om te beleggen.

3° De individuele ondernemers hebben meer beleggingsneigingen dan de gesalarieerden, doch ook hun spaarneigingen zijn sterker, zodat het moeilijk wordt nauwkeurige besluiten uit die vaststelling te trekken. Opgemerkt zij echter dat in de *A*- en *B*-klassen (kleine inkomens) de verhoudingen aangevend voor de ondernemers veel groter zijn dan die voor de gesalarieerden. Daarentegen is het percentage van de interesten en dividenden in de *C*- en *D*-klassen het grootst bij de gesalarieerden. Dit verschijnsel moet blijkbaar worden verklaard door het feit dat de hoger gesalarieerden die met de leiding van de ondernemingen contact hebben, goed geplaatst zijn om de beleggingsmogelijkheden naar waarde te schatten. Onder hen bevinden zich trouwens een aantal beheerders en directeurs wier hoofdkomen als salaris wordt beschouwd, doch die niettemin enkele aandelen bezitten in de onderneming die zij leiden.

Aldus schijnt zich een zekere breuk voor te doen in de categorieën gesalarieerden, die niet bij de individuele ondernemers tot uiting komt: de gesalarieerden met lagere inkomens beleggen weinig; zij verkiezen, zoals eerder gezegd, hun middelen liquide te houden; de gesalarieerden met hoger inkomen daarentegen blijken sterke beleggingsneigingen te bezitten, en zulks vooral in roerende goederen. Die breuk komt duidelijk tot uiting in onze tabel tussen de inkomensklassen *B* en *C*. Inderdaad bedraagt in de *B*-klasse de verhouding van de interesten en dividenden tot de totale middelen van de *ondernemers* 3,9 pct.; in de *C*-klasse bereikt zij 3,4 pct.; d.w.z. dat zij praktisch gelijk blijft. Voor de *gesalarieerden* stijgt die verhouding van 0,46 pct. tot 4 pct., d.i. negenmaal groter. Dit verschijnsel blijkt een nieuw bewijs te zijn van het gebrek aan homogeniteit van de groep der gesalarieerden.

4° Tot slot zij opgemerkt dat in de laagste inkomensklassen (*A* en *B*) de verhouding van de inkomens uit de bijkomende bedrijvigheid van de gezins-huishoudingen (vooral huurinkomens) meestal hoger ligt dan die van de interesten en dividenden. Het omgekeerde verschijnsel doet zich voor in de hoogste

inkomensklassen (*C* en *D*); dit bevestigt de eerder gemaakte vaststelling waaruit blijkt dat hoe hoger het inkomen is, hoe meer de beleggingen in effecten worden gezocht.

b) Wij kunnen vervolgens een grotere verscheidenheid in de in aanmerking genomen sociaal-professionele categorieën betrachten. De voornaamste beschikbare bron is de « *Tableau économique de l'année 1951* » (1), die de Franse gezinnen indeelt in twaalf categorieën in functie van het beroep van het gezinshoofd en van de overige gezinsleden. Jammer genoeg is dit een « ruwe » indeling in die zin dat geen rekening wordt gehouden met de inkomensklasse waartoe elk gezin behoort. Ten einde deze moeilijkheid te overbruggen en de verwarring te vermijden tussen de invloed van het beroep en deze van het inkomenspeil op de spaar- en beleggingsneigingen, berekenden wij het *gemiddelde inkomen per verbruikseenheid* (Oxford-classificatie), hierbij uitgaande van de hypothese dat dit gemiddelde inkomen meer betekenis heeft dan het gemiddelde gezinsinkomen, vermits het aantal personen ten laste de bepalende factor blijkt te zijn van het minimum-verbruikspeil en, onrechtstreeks, van de spaarneigingen.

Hierna volgen de resultaten van onze berekeningen:

Tabel V.

Bepaling van het gemiddelde inkomen per verbruikseenheid (1951)

Sociaal-professionele categorieën	Totale inkomsten van de gezins-huishoudingen (miljarden oude franken)	Aantal verbruikseenheden	Gemiddelde inkomsten per verbruikseenheid (duizenden oude franken)
Landbouwers	1.492	5.785.264	257,8
Landbouwarbeiders	252	1.573.639	160,1
Industriëlen, ambachtslieden	948	1.916.278	494,6
Handelaars	1.152	2.254.184	511,0
Vrije beroepen	381	461.808	825,0
Hoger kaderpersoneel	525	823.166	637,5
Gemiddeld kaderpersoneel ..	816	2.192.546	376,7
Bedienden	654	2.090.796	312,8
Arbeiders	2.151	8.847.719	243,1
Huispersoneel	48	235.665	203,6
Dienstpersoneel	83	450.962	184,0
Niet actieve personen	1.022	4.360.556	234,3
Gezamenlijke gezins-huishoudingen ¹ ...	9.524	30.992.602	307,3

¹ Gedeeltelijke bevolking.

Aan de hand van deze tabel kunnen wij groepen vormen met een nagenoeg gelijk gemiddeld inkomen en de spaarneigingen van deze groepen bepalen door berekening van de verhouding tussen het sparen en de totale inkomens. Met dit doel kunnen wij ons

(1) *Tableau économique de l'année 1951*, Imprimerie nationale, Parijs, 1957.

steunen op de bestedingsrekeningen van de gezinnen. Stippen wij aan dat wij een ruime bepaling van het sparen nodig achtten en niet alleen rekening hielden met de beschikbare spaarmiddelen, m.a.w. met het

niet bestede inkomen, doch eveneens met het inkomen dat rechtstreeks door de gezinnen werd herinvesteerd en voorkomt in de rubriek « financiering van de investeringen door de individuele ondernemers ».

Tabel VI.

Percentage van het totale door de gezinnen gespaarde inkomen

Sociaal-professionele categorieën	Gemiddelde inkomens per verbruikseenheid (duizenden franken)	Totale spaarmiddelen (miljarden franken)	Financiering van de investeringen door de individuele ondernemers	Verhouding tot de totale inkomens		
				Sparen	Financiering van de investeringen	Totaal
				(pct.)		
Vrije beroepen	825,0	47	28	12,3	7,3	19,6
Hoger kaderpersoneel	637,5	59	5	11,2	0,9	12,1
Handelaars, industriëlen en ambachtslieden	511,0	166	105	14,4	9,1	23,5
Gemiddeld kaderpersoneel	494,6	149	130	15,7	13,7	29,4
Bedienden	376,7	55	2	6,7	0,2	6,9
Landbouwers	312,8	29	5	4,4	0,7	5,1
Arbeiders	257,8	116	200	7,7	13,4	21,1
Niet actieve personen	243,1	98	10	4,5	0,4	4,9
Huispersoneel	234,3	77	14	7,5	1,3	8,8
Dienstpersoneel	203,6	4	—	8,3	—	8,3
Landbouwarbeiders	184,0	3	—	3,6	—	3,6
Landbouwarbeiders	160,1	8	—	3,1	—	3,1
Gezamenlijke gezinshuishoudingen ...	307,3	811	499	8,5	5,2	13,7

De tabel geeft aanleiding tot de volgende opmerkingen :

1° Beschouwt men in de eerste plaats het totale sparen, onverschillig of het betrekking heeft op het niet bestede inkomen of op het inkomen dat tot zelffinanciering wordt aangewend, dan stelt men vast dat de spaarneigingen niet alleen door het inkomenspeil bepaald worden. De industriëlen, handelaars en landbouwers sparen een veel groter deel van hun inkomsten dan de beoefenaars van vrije beroepen of het hoger kaderpersoneel, die nochtans gemiddeld over een hoger inkomen beschikken of die minder zware gezinslasten te dragen hebben. Ook, bij een benaderende gelijkwaardigheid van inkomsten en lasten, sparen de landbouwers en zelfs de niet actieve personen meer dan de arbeiders. Ten slotte, spaart het huispersoneel meer dan de arbeiders, hoewel hun levensstandaard blijkbaar lager ligt.

2° Alle categorieën van niet-gesalarieerden besteden een belangrijk deel van hun spaarmiddelen aan de rechtstreekse financiering van hun persoonlijk bedrijf. Doch deze financiering is doorgaans lager dan het uiteindelijk ter beschikking staande spaarbedrag, behalve voor de landbouwers.

3° Ondanks de noodzakelijkheid van zelffinanciering, vertegenwoordigen de beschikbare spaarmiddelen over het algemeen een hoger percentage voor de niet-gesalarieerden dan voor de gesalarieerden. Slechts de landbouwers maken hierop een uitzondering : het beschikbaar deel van hun inkomsten ligt niet alleen beneden dit van het hoger kaderpersoneel, doch ook van het huispersoneel.

Al deze vaststellingen bevestigen onze vroegere gevolgtrekkingen. Zij wijzen er tevens op dat de om-

vang van het voor belegging beschikbare spaarbedrag in de meest sparende sociaal-professionele categorieën niet alleen afhankelijk is van het inkomen, doch ook van de eisen van de persoonlijke onderneming. Het is dus mogelijk dat in conjunctuurfases die voor de stijging van de inkomens gunstig zijn, de verhoging van de beschikbare spaarmiddelen stuit op de eisen van een grotere zelffinanciering. In elk geval blijkt de stevigheid van de banden tussen sparen en inkomen sterk van de maatschappelijke structuur afhankelijk te zijn.

B. Het Britse voorbeeld.

Verwijzen wij nogmaals naar het werk van H. F. Lydall, dan kunnen wij volgende besluiten naar voren brengen :

a) « *Liquide activa* » : alle beroepscategorieën, met uitzondering van de individuele ondernemers, beleggen ongeveer twee derden van hun beschikbare liquide middelen in *National Savings*. De ondernemers daarentegen geven de voorkeur aan deposito's bij de *Joint Stock Banks*, wat juist door motieven van professionele aard wordt verklaard.

b) *Effecten* : de categorie der « bedrijfsleiders en technici » geeft de voorkeur aan deze beleggingstypes, terwijl de massa der kleine en middelgrote gesalarieerden (bedienden, geschoolde arbeiders, ongeschoolden) zelden deze soorten waarden aanhoudt. Wat de individuele ondernemers, de gepensioneerden en de niet actieve personen betreft, zij nemen een tussenpositie in. Wellicht dient hier de bevestiging gezien van het feit dat de individuele ondernemers bij voorrang hun spaarmiddelen aanwenden tot financiering van hun eigen investeringen.

c) *Onroerende eigendom* : hier is de groep eigenaars hoofdzakelijk gevormd uit individuele ondernemers, bedrijfsleiders en technici en, in mindere mate, uit gepensioneerden en niet actieve personen. Daarentegen is het merendeel der middelgrote loon- en weddetrekkenden geen eigenaar.

De synthese van deze verschillende vaststellingen blijkt uit de volgende twee tabellen :

Tabel VII.

	Percentage van de leden uit elke categorie in het bezit van :		
	liquide activa groter dan £ 500	effecten voor meer dan £ 500	hun woning
Ondernemers	33	6	45
Bedrijfsleiders	34	15	48
Bedienden	8	1	17
Geschoolde arbeiders ...	5	—	17
Ongeschoolden	4	—	11
Gepensioneerden en niet actieve personen	14	6	26

Tabel VIII.

	Percentage van de leden uit elke categorie die huur, interesten en dividenden ontvangen ten belope van :					Totaal
	Nihil	£ 1 tot £ 4	£ 5 tot £ 9	£ 10 tot £ 49	£ 50 en meer	
Ondernemers	61	9	5	11	14	100
Bedrijfsleiders	54	14	4	10	18	100
Bedienden	83	8	3	5	1	100
Geschoolde arbeiders	71	16	8	4	1	100
Ongeschoolden	73	16	6	4	1	100
Gepensioneerden en niet actieve personen	65	13	4	7	11	100
	70	14	5	6	5	100

De eerste tabel wijst op de afstand tussen, enerzijds, de massa der gesalarieerden en, anderzijds, de andere sociale categorieën en meer in het bijzonder tussen de massa der gesalarieerden en het hoger kaderpersoneel. Zij bevestigt tevens het bestaan van een band tussen de verschillende beleggingsvormen, een opmerking die reeds uit de studie van de inkomens naar voren trad, waarbij de nadruk wordt gelegd op de voorkeur van bedrijfsleiders en technici voor beleggingen in effecten.

De tweede tabel, die geen betrekking heeft op de kapitalen doch op de kapitaalopbrengsten, voert tot dezelfde besluiten. De verhouding voor de personen die dergelijke opbrengsten genieten, is uitzonderlijk hoog voor de bedrijfsleiders, de individuele ondernemers en de gepensioneerden en niet actieve personen. Deze drie groepen bezitten veruit de hoogste percentages in de hoge inkomensklassen.

Hoewel de bronnen volgens hun aard verschillen, blijken deze gevolgtrekkingen die van het Franse voorbeeld dicht te benaderen.

C. Het Amerikaanse voorbeeld.

De in 1949 in de Staat Wisconsin ondernomen enquête ⁽¹⁾ toont in de eerste plaats aan dat de landbouwers en de ongeschoolden de groepen vormen die het minst aandelen bezitten, maar daarentegen naar verhouding veel vorderingen en obligaties aanhouden. Daarentegen beleggen de vrouwen zonder beroep een groot deel van hun beschikbare middelen in verhandelbare aandelen, terwijl de bedrijfsleiders en de ondernemers vooral niet verhandelbare effecten bezitten van maatschappijen waarover zij de controle trachten te behouden.

Na deze algemene opmerkingen, dient de invloed van het inkomen uitgeschakeld door de sociaal-professionele categorieën op elk inkomenspeil met elkaar te vergelijken :

In de inkomensklasse beneden \$ 4.999 beschikt de groep der gepensioneerden over het hoogste percentage vorderingen en obligaties (36 pct. van de totale door hen aangehouden activa), terwijl de vrouwen zonder beroep vooraan komen voor de verhandelbare aandelen (56 pct. van hun totale activa) en de ondernemers en bedrijfsleiders voor de niet verhandelbare aandelen (11 pct.).

In de inkomensklasse begrepen tussen \$ 5.000 en \$ 9.999 beschikken de ongeschoolden over het grootste percentage vorderingen en obligaties (49 pct.), terwijl de vrouwen zonder beroep steeds afgescheiden vooraan komen voor de verhandelbare aandelen (76 pct.) en de bedrijfsleiders en ondernemers voor de niet verhandelbare aandelen (29 pct.). De verhoging van het inkomenspeil verscherpt dus alleen de tendens eigen aan elke categorie.

In de inkomensklasse boven \$ 10.000, ten slotte, zijn het de landbouwers die het grootste aantal vorderingen en obligaties aanhouden (79 pct. van hun totale activa), terwijl de vrouwen zonder beroep nog slechts 61 pct. van de verhandelbare aandelen bezitten (op de voet gevolgd door de gepensioneerden : 59 pct., en door de bedienden : 55 pct.); de geschoolde arbeiders bezitten het hoogste percentage niet verhandelbare aandelen (53 pct.), terwijl de bedrijfsleiders en de ondernemers (48 pct.) slechts op de tweede plaats komen. Sommige dezer vaststellingen lijken eigenaardig; doch men moet in aanmerking nemen dat voor vele sociale categorieën een inkomen van meer dan \$ 10.000 (1949) een zeer hoge bezoldiging vormt en dat op dit peil het inkomeneffect de bovenhand kan halen op het « professioneel effect ».

De vraag kan dan gesteld worden in welke mate de sociaal-professionele toestand de gevolgtrekkingen wijzigt waartoe wij bij het onderzoek van de invloed van het inkomen op het bedrag en de richting van de beleggingen waren gekomen. Op het eerste gezicht lijkt deze invloed niet van volstrekt beslissende aard, doch men mag aannemen dat *het beroep hoofdzakelijk een bestanddeel is bij de keuze van de voorgenomen belegging*; m.a.w. het zou slechts in aan-

(1) *Op. cit.*, blz. 92 e.v.

merking komen wanneer de beleggingsmogelijkheid bestaat, d.i. vanaf een bepaald inkomenpeil. Over het algemeen kan men zeggen dat de voorkeur als volgt verandert :

a) Aan de basis bevindt zich de grote massa van *bescheiden loon- en weddetrekkenden en de landbouwers*; de eersten sparen betrekkelijk weinig, de laatsten sparen in grotere mate, doch zij zijn gebonden aan de behoeften van hun bedrijf en tot oppotten geneigd. Het zijn in zekere zin marginale « beleggers ». Hun voorkeur gaat naar de direct opeisbare deposito's bij instellingen zoals de spaarkassen; doen zij termijnbeleggingen, dan blijken staatsfondsen hun ten zeerste aangewezen. In elk geval zullen hun beleggingen een voorlopig karakter dragen inzonderheid met het oog op het verwerven van een huis of van grond.

b) Op het hoger gelegen vlak komen de *individuele ondernemers*, het *gesalarieerde kaderpersoneel en de beheerders van vennootschappen*. Hun beleggingen zullen veelal met winstooigemken gebeuren, doch het is niet uitgesloten dat de hoger gesalarieerden, en meer in het bijzonder de leidende kaders en de beheerders, uiteindelijk de beleggingen in effecten verkiezen, terwijl de individuele ondernemers zich meer richten naar beleggingen in onroerende goederen. Het betreft hier weliswaar slechts grote tendensen die echter, steunend op de professionele toestand van de enen en de anderen, kunnen verantwoord zijn. De hoger gesalarieerden en beheerders kennen inderdaad het belang van beleggingen in aandelen en obligaties, terwijl de individuele ondernemers die in hun bedrijf niet de totaliteit van hun beschikbare middelen investeren, meer interesse betonen voor de voordelen die de verhuring van een onroerend goed en meer bepaald van een gebouw voor industrieel of commercieel gebruik biedt. Evenzo zullen de gegoede landbouwers beter geplaatst zijn om gronden aan te kopen en ze tegen goede voorwaarden in verhuring te geven.

In ieder geval vloeit uit de enquête van T.R. Atkinson voort dat het bestaan van belangen in een onderneming waarmee de investeerder andere betrekkingen heeft dan deze van een loutere kapitaalbrenger, een bepalende factor is van de wijze waarop de spaarders hun beschikbare middelen beleggen.

Dezelfde auteur merkt eveneens op dat de verblijfplaats een invloed uitoefent op de indeling van de beleggingen. Aldus zijn op het platteland de deposito's en de vorderingen zeer belangrijk; in de middelgrote steden waar de individuele en familiale bedrijven veelal overwegen, zijn de niet verhandelbare effecten zeer verspreid (deze opmerking kan ongetwijfeld in Frankrijk worden toegepast op de winstaandelen van de S.A.R.L.); in de grootsteden, ten slotte, die gekenmerkt worden door de aanwezigheid van de grote kapitaalvennootschappen, vertegenwoordigen de verhandelbare aandelen een groter percentage van de activa dan in de kleine provinciesteden.

§ 2. Invloed van de leeftijd op de beleggingen.

Terwijl de beroepscategorie sociologische elementen bevat, die in een zekere mate de richting van de beleggingen beïnvloeden, treden met de leeftijd veeleer factoren op die tot het gebied van de psychologie van de enkeling behoren.

Men is inderdaad gerechtigd te veronderstellen dat de wijze waarop de bejaarde personen hun inkomsten aanwenden, gevoelig verschilt van deze der jongeren, ware het slechts wegens het verschil in betrachtingen en behoeften; de grootte van het sparen en de beleggingen verandert dan ook met de leeftijd. De in 1955 in Frankrijk ondernomen enquête over de « Tendances de la consommation des salariés urbains » ⁽¹⁾ toonde inzonderheid aan dat in de veronderstelling van een verhoging met 20 pct. van hun budget, 34 pct. van de gezinshoofden van minder dan 30 jaar hun inkomen accres geheel of gedeeltelijk zouden sparen; deze verhouding bereikt 44 pct. van de gezinshoofden tussen 40 en 49 jaar en 49 pct. voor diegenen die ouder zijn dan 60 jaar; aldus zou, binnen een zelfde sociaal-professionele categorie, met name de loon- en weddetrekkenden, de spaarneiging met de leeftijd toenemen.

Hiertegen zal echter worden aangevoerd dat een dergelijk verschijnsel kan verklaard worden door een hoger inkomenpeil, omdat de bezoldiging veelal toeneemt met het aantal dienstjaren. In zijn studie over het verband tussen het inkomen, de bestedingen en het sparen met de leeftijd in de Verenigde Staten ⁽²⁾, hield J. A. Fisher rekening met deze opwerping en verdeelde de individuen per leeftijdsgroepen en inkomenklassen in functie van het bedrag van hun spaarmiddelen (1946). Uit deze analyse blijkt dat, zodra het inkomen voldoende wordt om te kunnen sparen, het *percentage der spaarders stijgt met de leeftijd*. Het is dus veeleer in de rangen van de bejaarde personen dat de beleggingsneiging het sterkst is. Het is duidelijk dat wij op deze veronderstelling voortaan onze aandacht moeten vestigen bij de analyse van de toestand in Frankrijk en in het buitenland.

A. De toestand in Frankrijk.

De voornoemde enquête ondernomen in 1953 bevat een zeker aantal voor ons doel belangrijke aanwijzingen. Wij brachten ze in tabel IX samen.

De hoogste percentages werden in vet lettertype gedrukt; hieruit blijkt dat :

— de jonge personen (20 tot 29 jaar) het meest op korte termijn sparen in de vorm van beschikbare middelen en meestal in contant geld;

⁽¹⁾ *Op. cit.*, blz. 57.

⁽²⁾ J. A. Fisher, « Income, Spending and Saving Patterns of Consumer Units in Different Age Groups », *Studies in Income and Wealth*, dl. XV, National Bureau of Economic Research, New York, 1952, blz. 97.

Tabel IX.

	Percentage der personen van			
	20 tot 29 jaar	30 tot 39 jaar	40 tot 49 jaar	50 jaar en ouder
Die op korte termijn willen sparen	49	42	30	28
Die sparen voor kapitaalvorming	51	66	69	70
Die hun geld in een beschikbare vorm aanhouden	80	67	57	55
Die hun geld in contanten aanhouden ...	46	40	34	34
Die het geld dat niet voor onmiddellijke uitgaven werd besteed, beleggen	18	25	33	29
Die een vermogen beheren	11	19	23	28

— integendeel, de bejaarde personen (50 jaar en ouder) meestal sparen met het oog op kapitaalvorming, hun niet voor onmiddellijke uitgaven bestemde geldmiddelen beleggen (vanaf 40 jaar) en een vermogen beheren.

Wij verkrijgen dus een eerste bevestiging van de stelling volgens welke *de beleggingsneiging met de leeftijd* toeneemt.

De erfenisstatistieken belichten de toestand nog nauwkeuriger. De indeling van de waarden vermeld in de erfenisaangiften werd in 1953 ⁽¹⁾ inderdaad gedaan in functie van de leeftijd. Uit deze bron vloeit inzonderheid voort dat :

a) de verhouding van de effecten en de onroerende goederen tot het actief van de erfenis geregeld toeneemt met de leeftijd : van 40 pct. in de leeftijdsklasse van 20 tot 29 jaar tot 60 pct. in de klasse van 50 tot 59 jaar en 86 pct. in de klasse van 90 jaar en ouder. M.a.w. hoe ouder de personen zijn, hoe meer zij beleggen;

b) indien men de effecten nader beschouwt, al de verhoudingen tot het totale actief met de leeftijd toenemen, maar dat de progressie bijzonder sterk is voor de aandelen en de buitenlandse effecten (van minder dan 4 pct. tussen 20 en 29 jaar tot 10 pct. tussen 60 en 69 jaar en tot 22 pct. boven 90 jaar). Daarentegen wordt vanaf 50 jaar een bepaalde stabiliteit vastgesteld voor de staatsfondsen, de schatkist-effecten en de winstaandelen.

B. De toestand in het buitenland.

Uit de statistische onderzoeken in de Angelsaksische landen ondernomen ⁽²⁾, kunnen enkele belangrijke opmerkingen worden afgeleid :

⁽¹⁾ Cf. *Statistiques et Etudes financières*, juli 1955, bijvoegsel n° 76. Wij geven de bijzonderheden en de analyse van de cijfers betreffende de erfenissen in ons werk (in samenwerking met J. Marchal), *La répartition du revenu national*, dl. II, Ed. Génin, Parijs, blz. 316.

⁽²⁾ Cf. voor Groot-Brittannië, het genoemd werk van H. F. Lydall en « The Life Cycle in Income, Saving, and Asset Ownership », *Econometrica*, april 1955, blz. 131-150; voor de Verenigde Staten, cf. *Studies in Income and Wealth*, op. cit., blz. 89; J. A. Fisher, « Postwar Changes in Income and Savings among Consumers in Different Age Groups », *Econometrica*, januari 1952, blz. 47-70; G. K. Brinegar, « Income, Savings Balances, and Net Saving », *Review of Economics and Statistics*, februari 1953, blz. 71-74.

a) *Met betrekking tot de effecten*, komt H. F. Lydall tot het besluit dat hoe ouder de personen zijn, hoe groter de verhouding der effectenbezitters wordt. Wij stellen dus in Groot-Brittannië hetzelfde verschijnsel vast als dat welk door de erfenisstatistieken in Frankrijk werd aangetoond.

In de Verenigde Staten zou het percentage van de personen die particuliere effecten bezitten, per leeftijdsgroep, in 1949 het volgende zijn geweest :

18 tot 24 jaar	2 pct.
25 tot 34 jaar	5 pct.
35 tot 44 jaar	9 pct.
45 tot 54 jaar	11 pct.
55 tot 64 jaar	10 pct.
65 jaar en ouder	10 pct.

Gemiddelde samen ... 8 pct.

De leeftijd blijkt dus ontegensprekelijk een gunstige factor te zijn voor de verhoging van de beleggingsneiging.

b) *Wat de onroerende goederen betreft*, bereikt in Groot-Brittannië het percentage der eigenaars een maximum in de klasse van 45 tot 54 jaar : 34 pct. van de personen uit deze groep zijn eigenaar, tegen 13 pct. voor de groep van 25 tot 34 jaar en 30 pct. voor de groep van meer dan 65 jaar. Er mag dus aangenomen worden dat de onroerende eigendom in verband staat met de leeftijd, doch dat de progressie om en bij de 50 jaar tot staan komt.

Onderstaande vergelijkende resultaten worden voor de Verenigde Staten bekomen :

Percentage van de personen in ledere leeftijdsklasse die eigenaar zijn van een stads- of plattelandswoning

18 tot 24 jaar	9 pct.
25 tot 34 jaar	30 pct.
35 tot 44 jaar	48 pct.
45 tot 54 jaar	57 pct.
55 tot 64 jaar	59 pct.
65 jaar en meer	59 pct.

Gemiddelde samen ... 45 pct.

*
**

Moesten wij onze besluiten in enkele lijnen samenvatten, dan kunnen wij over het algemeen stellen dat de beleggingsneiging bepaald wordt door het inkomen, het vermogen en de leeftijd : de parti-

culiere « beleggers » zijn, gemiddeld, goeode en betrekkelijk bejaarde personen. Doch, vermits het beleggen geen op zichzelf staande activiteit vormt en de « zuivere kapitalisten » zeldzaam zijn, m.a.w. elke inkomenontvanger in zekere mate een kapitalist is, maakte de analyse het mogelijk twee nadere omschrijvingen te geven :

1° *Naarmate de koopkracht verhoogt, wijzigt zich de richting van de beleggingen.* Zodra de spaarmogelijkheden een bepaald peil overtreffen, doen zich kortlopende of direct opeisbare beleggingen voor (spaarkassen, schatkistbons) en vervolgens vast rentende waarden op langere termijn (staatsfondsen...). Terzelfder tijd komt het verlangen tot uiting onroerende goederen te verwerven, hetgeen trouwens veel meer moet beschouwd worden als het verlangen om een duurzame verbruiksbehoefte te bevredigen dan om een winstgevende belegging te verwezenlijken. Daarom treft men in alle bevolkingscategorieën waarvan het inkomen het bestaansminimum overtreft — zowel jonge als bejaarde kleine loon- en weddetrekkenden en landbouwers —, personen aan die bij voorkeur aan de Staat lenen of die een eigen woning verwerven. De beleggingen in effecten, en meer in het bijzonder in aandelen, behoren daarentegen tot de activiteit van de betrekkelijk rijke en bejaarde personen.

2° Anderzijds bleek dat in Frankrijk zowel als in Groot-Brittannië de *voornaamste « beleggers » de individuele ondernemers, de hoger gesalarieerden en beheerders waren.* Het is in deze sociaal-professionele categorieën dat de beleggingsneiging in effecten het hoogst schijnt te zijn.

Vervolgens blijkt zich een zekere kloof tussen de verscheidene beleggingswijzen te vormen : eensdeels, de staatsfondsen op korte en lange termijn, waarvoor belangstelling heerst in alle bevolkingscategorieën, d.w.z. een volstrekt heterogene massa waarin elke organieke eenheid ontbreekt; anderdeels, de niet vast rentende effecten waarvoor een voorkeur bestaat bij een vrij duidelijk afgetekende minderheid (beheerders, individuele ondernemers), gevormd uit ingewijde, rationele zakenlieden.

Nochtans zij aangestipt dat deze opmerkingen slechts gelden in de huidige economische omstandigheden en sociale structuren : op korte termijn kan de voorkeur van de « beleggers » beïnvloed worden door de stand van de conjunctuur, het meerdere of mindere vertrouwen van de spaarders in het financiële beleid van de Staat, de stabiliteitsgraad van de munt; op lange termijn hangt de gedragslijn van de « beleggers » in ruime mate af van de historische rol die aan de verschillende kapitaalvormen in de economische bedrijvigheid en groei wordt toegekend, m.a.w. van de evolutie der beleggingsvoorwaarden ⁽¹⁾.

Ten slotte, zou het belangwekkend zijn na te gaan in welke mate de op een gegeven ogenblik heersende voorkeur vatbaar is voor wijziging door het optreden van de instellingen gespecialiseerd in de mobilisatie van de spaarmiddelen. Wij zouden dan het gebied van de eigenlijke economische theorie verlaten om dit van de politiek, de voorlichting ja zelfs de publiciteit te betreden.

(1) Cf. J. Marchal en J. Lecaillon, *op. cit.*, blz. 324 e.v.

ENKELE ASPECTEN VAN DE NEDERLANDSE GELDMARKT

1. INLEIDING

De Nederlandse geldmarkt heeft twee hoofdfuncties :

1. het scheppen van mogelijkheden voor de banken, de institutionele beleggers en het bedrijfsleven om hun kasmiddelen met slechts zeer gering verlies van liquiditeit rentegevend te beleggen;

2. het voorzien in de kortlopende kredietbehoeften van de centrale overheid en de lagere overheidsorganen.

Het karakter van de Nederlandse geldmarkt heeft vooral in de jaren dertig een belangrijke wijziging ondergaan. Vóórdien was deze markt, mede door het relatief lage peil van het officiële disconto, een belangrijk internationaal financieel centrum. De stijgende valutaonrust en de restricties in het internationale betalingsverkeer, zomede de veranderingen in de betalingsgewoonten in binnen- en buitenland, waardoor de wissel zijn betekenis grotendeels verloor, hebben hieraan een einde gemaakt.

In de plaats van de handelswissel en het bankaccept werd het schatkistpapier het voornaamste object van de geldmarkt en het heeft deze positie, ondanks de sterke vermindering van de vlottende staatsschuld in het laatste tiental jaren, tot heden gehandhaafd.

2. OBJECTEN EN PARTIJEN VAN DE GELDMARKT

a) Objecten.

Naast het reeds genoemde schatkistpapier bestaat het materiaal van de Nederlandse geldmarkt voornamelijk uit callgeld en kasgeldleningen ten laste van de organen van de lagere overheid.

Het *schatkistpapier* wordt namens het Rijk afgegeven door de Agent van het Ministerie van Financiën te Amsterdam, of wordt door de Nederlandsche Bank uit haar eigen portefeuille verkocht. Het voor de verhandeling op de markt bestemde schatkistpapier wordt uitsluitend uitgegeven in coupures van f 100.000.

Te onderscheiden zijn hierbij :

a) schatkistpromessen, die bij afgifte door de Schatkist een looptijd hebben van 3, 6, 9 of 12 maanden; en

b) schatkistbiljetten, waarvan de looptijd 2, 3 of 5 jaar bedraagt.

De renteverrekening van schatkistpromessen geschiedt bij de afgifte, dus op discontobasis; de biljetten dragen daarentegen halfjaarlijkse coupons en worden door de uitgevende instantie in den regel a pari geplaatst.

Er zijn drie vormen van afgifte van schatkistpapier, te weten :

1. Afgifte « *over de toonbank* », d.w.z. doorlopend en tot onbeperkte bedragen tegen een tevoren bekendgemaakte rente. Deze methode wordt sinds geruime tijd door de Agent toegepast bij de afgifte van schatkistbiljetten.

2. Uitgifte *bij inschrijving*, in dier voege, dat de uitgevende instantie uitsluitend de looptijd van het papier bepaalt en van inschrijvers bidingen vraagt; men spreekt in de wandeling van een « *tender* ». De toewijzing geschiedt tegen een uniform disconto, en wel het hoogste dat betaald moet worden om een na de inschrijving te bepalen kwantum papier te plaatsen. Deze methode wordt de laatste jaren regelmatig door de Agent toegepast bij de afgifte van schatkistpromessen.

3. Uitgifte *bij inschrijving*, met dien verstande, dat tevoren de rente van bepaalde looptijden wordt vastgesteld.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het op de binnenlandse geldmarkt uitstaande schatkistpapier.

Tabel I.

	Schatkistpromessen	Schatkistbiljetten	Totaal	Schatkistpromessen in pct. van het totaal
	(Miljoenen guldens)			
Ult. december 1952	3.015	2.364	5.379	56,1
Ult. december 1953	958	3.625	4.583	20,9
Ult. december 1954	299	2.870	3.169	9,4
Ult. december 1955	203	2.883	3.086	6,6
Ult. december 1956	14	2.680	2.694	0,5
Ult. december 1957	605	1.809	2.414	25,1
Ult. december 1958	2.031	1.609	3.640	55,8
Ult. december 1959	446	2.657	3.103	14,4
Ult. november 1960	234	2.777	3.011	7,8

Uit deze cijfers blijkt, dat vooral het uitstaande bedrag aan schatkistpromessen belangrijke fluctuaties heeft vertoond.

Het *callgeld* kan, naar de tijdsduur, worden onderscheiden in dagelijks opvraagbaar callgeld en fixe call, dat voor enkele dagen of weken vast wordt verstrekt. Te onderscheiden is ook naar geldvragers, het bankierscall, altijd zonder onderpand, en het makelaarscall, dat gedekt is door schatkistpapier. In het verleden is bij hoge uitzondering ook de Overheid als vraagster van callgeld opgetreden.

Kasgeldleningen dienen voornamelijk ter bevrediging van kortstondige financieringsbehoeften van de lagere overheid. De looptijd is in het algemeen één jaar of korter. In deze leningen vindt geen handel plaats.

De omvang der ten laste van de lagere overheid uitstaande kasgeldleningen was, met inbegrip van vrij geringe bedragen aan opgenomen rekening-courantkredieten en daggeldleningen, per ultimo 1958 en 1959 f 1.650 resp. f 1.300 miljoen.

Een indicatie voor de geringe betekenis van de *bankaccepten* voor de Nederlandse geldmarkt geeft de post « Debiteuren uit hoofde van accept », voorkomende in de statistiek van de gecombineerde balansen van de representatieve handelsbanken.

De stand van deze post was in de periode 1952-1959 als volgt :

	<i>Miljoenen gulden</i>
Ultimo december 1952	29
Ultimo december 1953	54
Ultimo december 1954	77
Ultimo december 1955	134
Ultimo december 1956	121
Ultimo december 1957	110
Ultimo december 1958	90
Ultimo december 1959	110

De geringe betekenis van dit papier voor de geldmarkt spreekt te meer, wanneer men in aanmerking neemt, dat de accepten dikwijls onmiddellijk na hun creatie door de accepterende bank in portefeuille worden genomen en daar blijven tot de vervaldag.

b) Partijen.

Op de geldmarkt verschijnen in den regel de volgende partijen als vragers :

1. het Rijk, door afgifte van schatkistpapier;
2. de provincies, gemeenten, waterschappen en de Bank voor Nederlandsche Gemeenten (samen te vatten onder het begrip « lagere overheid »), door het afsluiten van kasgeldleningen en door opname van callgeld.

Aanbieders zijn in het algemeen :

1. de handelsbanken en de centrales der boerenleenbanken;
2. de Postcheque- en Girodienst;
3. de institutionele beleggers en spaarbanken;
4. grote particuliere bedrijven.

De operaties van de Nederlandsche Bank worden in een volgende paragraaf afzonderlijk gezien.

In bovenstaande opsomming zijn voorts niet genoemd de wisselmakelaars (discontohandelaren). Hun functie is in hoofdzaak van bemiddelende aard.

De benaming « wisselmakelaar » stamt uit de tijd, dat zijn functie beperkt was tot het zoeken van een tegenpartij, indien bankaccepten of handelswissels ter disconto werden aangeboden. Nadat de wisselmakelaars toelating tot het officiële disconto hadden verkregen en hun bovendien bijzondere beleningsfaciliteiten waren toegestaan, werd het hen mogelijk een eigen portefeuille aan te houden, die zij groten-deels met callgeld financierden. Uit deze portefeuille, die na de tweede wereldoorlog vrijwel uitsluitend uit schatkistpapier bestaat, voorzien de wisselmakelaars de banken en andere cliënten van het gewenste materiaal.

Uit een en ander blijkt dat de makelaarsfunctie van deze groep in de loop der jaren op de achtergrond is geraakt en plaats heeft gemaakt voor de functie van commissair c.q. handelaar voor eigen rekening in schatkistpapier. De benaming « discontohandelaar » geeft deze functie beter weer dan de benaming « wisselmakelaar ». Dat deze handelaren daarnaast bemiddelen bij het afsluiten van kasgeldleningen (en ook bij de aan- en verkoop van vreemde valuta) is in dit verband van ondergeschikte betekenis.

De discontohandelaren nemen in Nederland niet de dominerende positie in, die zij in Engeland hebben. Hun portefeuilles zijn — ook relatief — vele malen kleiner dan die van hun Engelse collega's. De voornaamste oorzaak hiervan is het structurele verschil in de verhouding tussen de banken en de centrale bank. Met name doen, zoals bekend, de banken in Engeland, in tegenstelling tot Nederland, nimmer een rechtstreeks beroep op de centrale bank. De ook naar verhouding geringe omvang van de Nederlandse geldmarkt speelt in deze eveneens een rol. Hierop wordt in de volgende paragraaf teruggekomen.

Tabel II.

Houders	Schatkistpapier 1	
	<i>(miljoenen gulden)</i>	Pct.
Alle handelsbanken	1.196	38,5
De Postcheque- en Girodienst	89	2,9
De landbouwkredietinstellingen	608	19,6
De algemene spaarbanken	19	0,6
De Rijkspostspaarbank	151	4,9
De Bank voor Nederlandsche Gemeenten	76	2,5
De discontohandelaren, overige financiële instellingen en het bedrijfsleven	774	24,9
Ingeleverd bij de Nederlandsche Bank, onder beding van wederinkoop	190	6,1
Totaal ...	3.103	100,0

¹ Van het schatkistpapier in de portefeuille van de Nederlandsche Bank is alleen opgenomen het papier, gekocht onder beding van wederinkoop.

Tabel II geeft ten slotte een inzicht in het *houderschap van schatkistpapier* per ultimo december 1959.

3. DE HANDEL OP DE MARKT

Omtrent de omzetten op de geldmarkt zijn geen officiële cijfers beschikbaar. Uit de omvang van de plaatsing en aflossing van schatkistpapier kan men echter afleiden, dat de Nederlandse geldmarkt niet alleen absoluut, doch ook relatief — dus rekening houdende met het verschil in grootte van de desbetreffende landen — van minder betekenis is dan de geldmarkten in de Verenigde Staten en Engeland. Ongetwijfeld is dit deels een gevolg van de wijze, waarop de Schatkist in haar financieringsbehoeften voorziet. De gemiddelde looptijd van de overheids-schuld is namelijk in Nederland aanmerkelijk langer dan in de Verenigde Staten en Engeland. Bovendien leidden de omvangrijke schuldconsolidatie en verlenging van de gemiddelde looptijd van het schatkistpapier door de centrale overheid gedurende de laatste jaren nog tot een verdere inkrimping van de afgifte van papier.

Van invloed op de omzetten is ook geweest de invoering van het kasreservestelsel in februari 1954 (waarvan in paragraaf 7 een korte uiteenzetting wordt gegeven). De banken zijn sindsdien in staat haar verplichte kasreserve aan te wenden als buffer bij het opvangen van tijdelijke wijzigingen in hun kaspositie, omdat de verplichting tot het aanhouden van een bepaald tegoed bij de Nederlandsche Bank betrekking heeft op een *gemiddelde* positie per maand.

De handel op de geldmarkt speelt zich telefonisch af. Hij begint om 10 uur 's morgens en eindigt omstreeks 12 uur. Tot circa half 1 kunnen de discontohandelaren nog hun posities rechtekken, bij voorbeeld door het opnemen van callgeld en, desnoods, door een beroep op de Nederlandsche Bank.

De dagelijkse omzetten in schatkistpapier lopen sterk uiteen. Soms komen geen of weinig transacties tot stand en moet met advieskoersen worden volstaan.

Omvangrijk zijn de transacties in callgeld, welke deels tussen de banken onderling en deels tussen banken en andere partijen, via discontohandelaren, tot stand komen. Voor zover callgeld door discontohandelaren wordt opgenomen, wordt zekerheid gegeven in de vorm van een gelijk nominaal bedrag aan schatkistpapier. De overdracht van dit schatkistpapier vindt plaats bij de Disconto- en Callgeld-clearing van de Kas-Associatie, waar de discontohandelaren een centraal depot aanhouden.

De discontohandelaren kunnen in geval van nood een beroep doen op de centrale bank. Gezien het verschil tussen de tarieven van de centrale bank en het disconto van het schatkistpapier in de open

markt, trachten zij uiteraard de noodzaak tot een beroep op de Nederlandsche Bank tot het uiterste te beperken.

4. HET VERBAND MET BUITENLANDSE GELDMARKTEN

Tot 1954 was de Nederlandse geldmarkt, als gevolg van beperkende deviezenvoorschriften en een geringe capaciteit van de markten voor termijnvaluta's, vrijwel geheel geïsoleerd van het buitenland.

In 1954, toen de goud- en deviezenvoorraad van de Nederlandsche Bank een bevredigende omvang had bereikt en in overleg met het bankwezen een consolidatie van de reeds sinds de tweede wereldoorlog bestaande overliquiditeit had plaatsgevonden, werd het mogelijk geacht de bewegingsvrijheid van de banken in het buitenland te vergroten. Men werd toegestaan de volledige tegenwaarde van valutatermijntransacties rentegevend in het buitenland aan te houden. Daarmede was het isolement tegenover het buitenland voor een belangrijk deel doorbroken. Daarna werd de vrijheid van de banken nog verder verruimd. Van de mogelijkheid tot uitzetting in het buitenland is vooral in de laatste jaren een ruim gebruik gemaakt, hetgeen blijkt uit onderstaand overzicht, waarin de stand van deze uitzettingen op een aantal ultimo's is vermeld. Per ultimo november 1960 bedroegen de uitzettingen circa 20 pct. van de totale verplichtingen der banken.

Tabel III.

Kortlopende uitzettingen in het buitenland van de representatieve handelsbanken (Miljoenen guldens)

Ult. december 1954	485	Ult. december 1958	705
Ult. december 1955	527	Ult. december 1959	1.766
Ult. december 1956	534	Ult. december 1960	1.923
Ult. december 1957	618		

Deze ontwikkeling vond mede haar oorzaak in het herstel van de convertibiliteit in Nederland en een aantal andere landen, waardoor de capaciteit van de valutatermijnmarkt aanzienlijk werd uitgebreid.

5. DE RENTE OP DE GELDMARKT

Bij een beschouwing van de wijze, waarop de verschillende rentetarieven op de Nederlandse geldmarkt tot stand komen, dient in de eerste plaats te worden gewezen op de grote invloed van de centrale overheid. Deze vloeit voort (a) direct uit het feit, dat de centrale overheid de voornaamste vraagster op de geldmarkt is en (b) indirect uit de omstandigheid, dat de omvang van de vraag van de lagere publiek-

rechtelijke lichamen en de door deze te bieden rentecondities worden beïnvloed door voorschriften van de centrale overheid.

Van invloed op de geldmarktrente is eveneens de door de Nederlandsche Bank gevoerde monetaire politiek. Deze wordt in een volgende paragraaf nader gezien.

De voornaamste rentetarieven op de geldmarkt zijn die voor daggeldleningen, schatkistpapier en kasgeldleningen. De rente op de callgeldmarkt wordt aangegeven door de z.g. officiële callgeldrente, welke wordt vastgesteld door een commissie uit de grote banken. Nu en dan worden transacties afgesloten tegen een andere dan de officiële callgeldrente, met name tussen niet-banken. De omvang dezer transacties is in het algemeen niet groot.

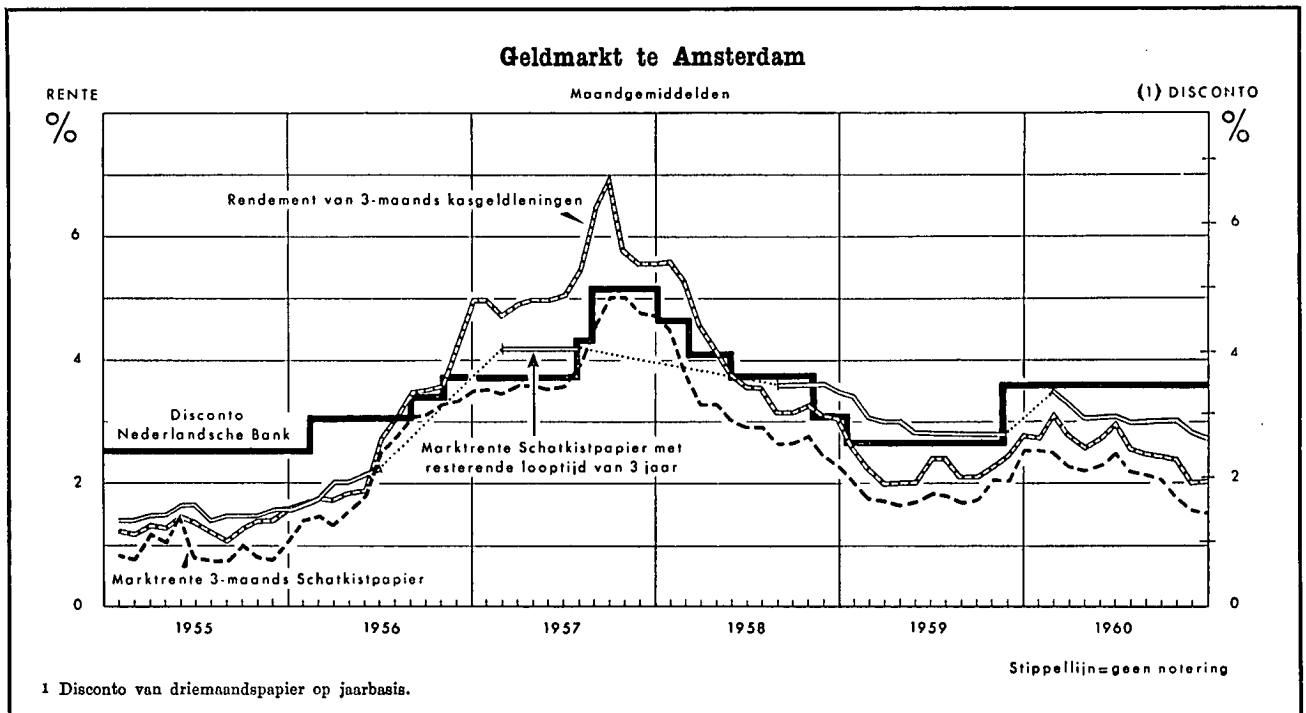
Met betrekking tot de rente voor schatkistpapier moge in eerste instantie worden verwezen naar het-

geen hiervoor reeds ten aanzien van de afgiftetarieven van dit papier werd opgemerkt. De afgiftetarieven voor papier « over de toonbank » worden bij tijd en wijle aangepast aan de marktverhoudingen.

Voor kasgeldleningen ligt de rente steeds iets hoger dan voor schatkistpapier, hetgeen voortvloeit uit de geringere « standing » van de debiteur en uit het feit, dat kasgeldleningen praktisch niet verhandelbaar zijn. De rente fluctueert in het algemeen met het tarief voor schatkistpapier.

De Ministers van Binnenlandse Zaken en van Financiën stellen voor kasgeldleningen van de lagere overheid een maximaal toelaatbare rente vast. Dit maximum wordt veelal gekoppeld aan het wisseldisconto van de Nederlandsche Bank.

De hierna volgende grafiek geeft een beeld van het verloop van de belangrijkste tarieven van de geldmarkt in de laatste zes jaar.

6. FACTOREN DIE VAN INVLOED ZIJN OP DE GELDMARKTRUIMTE

De ruimte op de geldmarkt vindt haar uitdrukking in de netto-surpluspositie van de banken bij de Nederlandsche Bank. Op deze surpluspositie is een aantal factoren van invloed, die ten dele van autonome aard zijn, d.w.z. dat zij zich onttrekken aan het geldmarktbeleid van de Nederlandsche Bank. Tot deze autonome factoren kunnen worden gerekend :

1. De mutaties in de bankbiljettencirculatie. Uitzetting van de bankbiljettencirculatie veroorzaakt daling van de tegoeden der banken bij de centrale bank en werkt derhalve verkrappend; inkrimping van de circulatie daarentegen werkt liquiditeitsverruimend.

2. Mutaties in de verplichte kasreserves der banken, welke *niet* het gevolg zijn van een wijziging van het kasreservepercentage, doch van fluctuaties in het niveau der kasreserveplichtige gelden van derden bij de banken.

3. Mutaties in het saldo van het Rijk bij de Nederlandsche Bank voor zover niet het gevolg van openmarktpolitiek.

Een niet geheel autonome factor is de afdracht (of de aankoop) van deviezen aan (bij) de Nederlandsche Bank; de omvang hiervan wordt behalve door het saldo op de betalingsbalans bepaald door de mutaties in de kortlopende uitzettingen van het handelsbankwezen in het buitenland, die op hun beurt worden beïnvloed door het verschil tussen het

rentepeil op de binnenlandse geldmarkt en in het buitenland.

Het geldmarktbeleid van de Nederlandsche Bank, waaruit de niet-autonome invloeden op de geldmarkt voortvloeien, vindt bespreking in de hierna volgende paragraaf.

7. DE INVLOED VAN DE NEDERLANDSCHE BANK OP DE GELDMARKT

De Nederlandsche Bank oefent invloed op de geldmarkt uit door middel van een drietal monetaire instrumenten, t.w. :

1. de discontopolitiek;
2. de openmarktpolitiek;
3. de politiek van de wisselende kasreservepercentages.

1. De discontopolitiek.

De geldmarkt beschikt over de mogelijkheid om papier bij de Nederlandsche Bank te verdisconteren, voor zover de resterende looptijd 105 dagen niet overschrijdt. Daarnaast kan de markt, tegen een tarief dat $\frac{1}{2}$ pct. hoger ligt dan het wisseldisconto, voorschotten in rekening-courant opnemen. Bij discontering wordt minimaal 10 dagen rente in rekening gebracht. Voorschotten zijn niet aan een minimumduur gebonden.

Sinds 16 november 1959 berekent de Nederlandsche Bank de volgende tarieven :

Wisseldisconto (d.i. het officiële disconto voor handelswissels en schatkistpapier)	3 $\frac{1}{2}$ pct.
Promessendisconto	4 pct.
Rente voor voorschotten in rekening-courant en beleningen : a) voor particulieren	5 pct.
b) voor anderen	4 pct.

Tot de onder b) bedoelde « anderen » behoren in hoofdzaak de Staat, de banken en spaarbanken, alsmede de discontohandelaren.

In het algemeen geschiedt een beroep op de Nederlandsche Bank door het opnemen van voorschotten tegen onderpand van schatkistpapier of, in geringe mate, tegen andere zekerheden.

Aan de discontabiliteit en beleenbaarheid van schatkistpapier zijn geen bepaalde grenzen gesteld. De discontabiliteit en beleenbaarheid van papier ten laste van de lagere overheid zijn daarentegen beperkt tot een bepaald percentage van de gewone inkomsten volgens de laatste begroting van het betrokken overheidslichaam.

Tot 1922 nam de Nederlandsche Bank slechts wissels in disconto, waarover met haar van tevoren overleg was gepleegd. In april 1922 werd met de belangrijkste banken een arrangement getroffen, waarbij bankaccepten en handelswissels, die aan bepaalde voorwaarden voldeden, in principe discontabel werden verklaard. Daarnaast kwamen op aanvraag

van de betrokken bankinstellingen bijzondere arrangementen tot stand.

In het algemeen trachten de banken hun kaspositie en hun bezit aan op korte termijn vervallend schatkistpapier zó te regelen, dat zij een beroep op de Nederlandsche Bank kunnen vermijden. Deze politiek is mede ingegeven door het standpunt van de Nederlandsche Bank, dat de banken slechts tijdelijk op de faciliteiten van de centrale bank kunnen rekenen.

Een bespreking van alle aspecten van de discontopolitiek is uiteraard in het kader van dit artikel niet op haar plaats. Volstaan moge worden met vast te stellen, dat zowel een discontoverhoging als een -verlaging bijna altijd van invloed is op de geldmarktrente. Een wijziging van het disconto heeft een directe invloed op de geldmarkt, indien de markt op dat moment een tekort heeft, m.a.w. indien de banken debet staan bij de Nederlandsche Bank. Ook echter wanneer de banken niet debet staan, zal een wijziging van het disconto, zij het dan indirect, in het algemeen effectief zijn, aangezien een vergroting of verkleining van de marge tussen het officiële disconto en de geldmarktrente de risico's voor de geldgevers vermeerderd c.q. vermindert.

De invloed van een discontowijziging op de door de banken berekende rente voor rekening-courantkredieten blijft hier buiten bespreking, aangezien deze voor de geldmarkt in de hier bedoelde betekenis niet van belang is.

2. De openmarktpolitiek.

Openmarkttransacties op de geldmarkt vormen een belangrijk onderdeel van de activiteiten van de Nederlandsche Bank.

De openmarktpolitiek blijft veelal beperkt tot het compenseren van tijdelijke surplussen en tekorten op de geldmarkt door verkoop respectievelijk aankoop van papier tegen op de geldmarkt heersende rentetarieven. De Nederlandsche Bank kan echter ook een meer actieve beïnvloeding van de geldmarktrente nastreven. Zo heeft zij in de eerste maanden van 1956 door verkoop van schatkistpapier tegen oplopende tarieven een verhoging van de geldmarktrente teweeggebracht. In de daaropvolgende periode (1956-1957) heeft de Bank een invloed doen gelden door zich bewust te onthouden van aankoop van schatkistpapier, ondanks de verkrapping van de geldmarkt ten gevolge van het betalingsbalanstekort. De geldmarktrente heeft toen een belangrijke stijging ondergaan.

In tijden van zeer tijdelijke spanningen stelt de Bank de markt soms in staat wederinkoopaffaires af te sluiten. Dergelijke transacties vonden o.m. plaats in de tweede helft van december 1959 en 1960 (jaarultimo), en in de tweede week van oktober 1960 (grote belastingbetalingen).

De openmarktportefeuille van de Nederlandsche Bank vond zijn oorsprong in schatkistpapier, ver-

kregen door de overdracht van rijksmarken-activa van de Nederlandsche Bank aan de Staat na de tweede wereldoorlog, alsmede door de overname door het Rijk van vorderingen op de voormalige E.B.U.-partners. Per 30 november 1960 bevond zich voor een bedrag van f 183,8 miljoen aan schatkistpapier in de openmarktportefeuille van de centrale bank.

3. Het kasreservestelsel.

De betalingsbalansoverschotten in de jaren 1952 en 1953 leidden tot een omvang van de goud- en deviezenvoorraad van de Nederlandsche Bank, welke uitging boven het bedrag van de bankbiljettencirculatie. Dit schiep de behoefte aan nieuwe bindingsmogelijkheden van liquiditeiten, te meer omdat de Bank, ten gevolge van een ruime afgifte van schatkistpapier — ter afroaming van de uit deze betalingsbalanssurplussen voortspruitende overliquiditeit —, niet meer beschikte over een portefeuille van voldoende omvang voor het voeren van een effectieve openmarktpolitiek.

Een en ander heeft in februari 1954 geleid tot een gentlemen's agreement tussen de Nederlandsche Bank en de belangrijkste handelsbanken, waarbij deze laatste de verplichting op zich namen om een nader vast te stellen variabel percentage (maximaal 15) van de hun toevertrouwde gelden als renteloos deposito bij de centrale bank aan te houden.

Het kasreservestelsel is in eerste instantie gericht op het leveren van een bijdrage tot het neutraliseren van de invloed van een betalingsbalansoverschot c.q. -tekort op de liquiditeit van de banken. Daartoe wordt in het algemeen het verplichte kaspercentage verhoogd in geval van een betalingsbalansoverschot, voor zover dit een stijging van de deviezenvoorraad van de Nederlandsche Bank tot gevolg heeft, terwijl in het tegenovergestelde geval als regel verlaging van het percentage plaatsvindt. De Nederlandsche Bank heeft zich echter uitdrukkelijk voorbehouden om een verlaging van het kasreservepercentage achterwege te laten, indien een daling van de deviezenvoorraad voor een deel verband zou houden met overmatige expansie van het bankkrediet aan het bedrijfsleven.

De verhoging en verlaging van het kasreservepercentage vervullen in wezen dezelfde functie als verkoop of inkoop door de Nederlandsche Bank van papier op de open markt in zoverre hierdoor liquiditeiten worden gebonden of vrijgegeven. Technisch is er echter een belangrijk verschil, omdat een wijziging van het kasreservepercentage slechts éénmaal per maand mogelijk is en zich dus niet leent voor het opvangen van fluctuaties van korte duur. Door de kasreserve wordt derhalve een basisbedrag gebonden en daarboven wordt de meer elastische openmarktpolitiek gehanteerd.

Ten einde een indruk te geven van de omvang van de openmarktoperaties en de toepassing van het

kasreservestelsel volgt hierna een overzicht van de mate, waarin door middel van deze instrumenten sedert het inwerking treden van het kasreservestelsel (februari 1954) liquiditeiten werden afgeroomd. In

Tabel IV.

Binding van liquiditeiten door de openmarkt- en de kasreservepolitiek

(Procenten van de kasreserveplichtige gelden van derden bij het bankwezen)

	door openmarkt- politiek 1	door kasreservepolitiek 2	
			(kasreser- vepercentage)
December 1954	2,8	8,8	(10)
December 1955	3,2	8,9	(10)
December 1956	1,0	6,0	(7)
December 1957	0,9	3,4	(4)
December 1958	9,4	8,7	(10)
December 1959	10,2	6,2	(7) ³
November 1960	10,1	7,2	(8)

¹ Saldo van het totaal der sedert februari 1954 verrichte verkopen, minus aankopen der Nederlandsche Bank.

² Het verschil tussen het kasreservepercentage en het percentage van de werkelijk door de kasreserve gebonden liquiditeiten ontstaat, doordat de regeling voorziet in een franchise voor de eerste f 10 miljoen aan gelden van derden, terwijl voorts de volgende f 50 miljoen slechts voor de helft zijn belast.

³ De verlaging van het percentage in 1959 met 8 punten was van incidentele aard. Zij diende om de banken in de gelegenheid te stellen het restant over te nemen van een in 1947 door de Wereldbank aan Nederland verstrekte lening.

dit overzicht is de binding van liquiditeiten uitgedrukt in procenten van de kasreserveplichtige gelden bij de relevante banken. Zoals uit de cijfers blijkt, is het zwaartepunt, dat aanvankelijk lag bij het (nieuwe) kasreservestelsel, in de laatste jaren meer op de openmarktoperaties komen te liggen.

8. HET VERBAND TUSSEN DE GELD- EN DE KAPITAALMARKT

In Nederland is de samenhang tussen de geldmarkt en de kapitaalmarkt gering, omdat de kapitaalmarktinstellingen zich weinig op de geldmarkt bewegen en de handelsbanken zich nauwelijks met kapitaalmarktuitzettingen bezighouden. Illustratief is, dat de post « Effecten en syndicaten » bij de handelsbanken per ultimo 1959 slechts 6 pct. van het balanstotaal beliep.

In tegenstelling tot verschillende andere landen vindt derhalve overheveling van middelen van de geldmarkt naar de kapitaalmarkt en omgekeerd in het algemeen slechts in zeer beperkte mate plaats.

Er zijn echter wel enkele bindingen tussen beide markten. Zo houdt bij voorbeeld de rente van hypotheken bij een aantal landbouwkredietbanken nauw verband met het disconto van de Nederlandsche Bank.

Afgezien van psychologische invloeden beperkt het verband tussen de geld- en de kapitaalmarkt zich verder tot incidentele gevallen. Het kan zich voordoen, dat de handelsbanken geldmarktmiddelen doen

overvloeien naar de kapitaalmarkt, wanneer het renteverskil ongewoon groot is en andere overwegingen aan deze uitzettingen niet in de weg staan.

Een dergelijke ontwikkeling deed zich voor van 1952 tot 1954, toen de banken, in verschillende vormen, leningen met looptijden tot één jaar ver-

strekten aan institutionele beleggers, ten einde deze in staat te stellen te profiteren van de rente op de kapitaalmarkt. De rente op de geldmarkt was in deze periode relatief laag. Deze operaties hebben overigens nimmer een zeer grote omvang aangenomen.

DE BEGROTINGEN VOOR 1960 EN 1961 (vervolg)

Onderhavige bijdrage is het vervolg van het artikel dat onder dezelfde titel in het *Tijdschrift* van december 1960 verscheen en waarin de voornaamste passages uit de « Algemene Toelichting bij de Begroting van Ontvangsten en Uitgaven voor het dienstjaar 1961 » werden samengevat. Zij steunt op de bijlagen tot de Algemene Toelichting en ontleedt de begroting volgens de functionele indeling van de uitgaven; zij geeft tevens een algemeen overzicht van de financiële toestand van de voornaamste instellingen van openbaar nut, die aan de wet van 16 maart 1954 onderworpen zijn.

I. Ontleding van de begroting volgens de functionele indeling van de uitgaven

De ontleding van de begroting volgens de traditionele administratieve indeling geeft niet altijd een juist inzicht in de diverse aspecten van de staatszorg.

De functionele indeling van de openbare uitgaven, d.w.z. de indeling per grote categorieën van door de Staat uitgeoefende activiteiten, geeft een duidelijker beeld van de verschillende doeleinden waartoe de algemene middelen van de Schatkist aangewend worden. Deze indeling, die berust op gewone veeleer dan op juridische, boekhoudkundige of organieke begrippen, is meer geschikt voor informatie van de openbare opinie, die zo juist mogelijk dient ingelicht omtrent de omvang en het doel der aan het land opgelegde lasten.

Verschillende landen hebben trouwens ernaar gestreefd om de voorstelling van de begrotingsgegevens in die zin te verbeteren. Dat is inzonderheid het geval met de Verenigde Staten, Zweden, Nederland, Frankrijk en het Groothertogdom Luxemburg. Van haar kant heeft de Organisatie voor Europese Economische Samenwerking reeds in 1953 de grote lijnen aangegeven van een functionele hergroepering van de openbare uitgaven, terwijl het Departement van Economische en Sociale Zaken van de Verenigde Naties er de structuur van bepaald heeft in zijn « Manual for Economic and Functional Classification of Government Transactions ».

In België omvatte de Algemene Toelichting voor het dienstjaar 1959 voor de eerste maal een voorstelling van de begrotingsuitgaven volgens die nieuwe formule. De aangewende methode gaat uit van die van de Verenigde Naties, waarvan hierboven gewag werd gemaakt. Zij werd door de ministers van Financiën der drie Beneluxlanden op 8 juni 1959 aangenomen.

De institutionele uitgaven die op de gewone begroting van de ministeriële departementen voorkomen (wedden, pensioenen, allerhande vergoedingen en materieeluitgaven), worden onderverdeeld volgens de relatieve betekenis van de bijdrage der betrokken diensten in de uitoefening van de diverse functies van de Staat. Daarentegen worden de functionele uitgaven van de ministeriële begrotingen uit hoofde van de toelagen, werken en andere uitgaven functioneel ingedeeld volgens een individuele codificering. Sommige begrotingsposten hebben betrekking op uitgaven die over verscheidene functies te verdelen zijn.

Tabel I. **Functionele indeling van de voor het dienstjaar 1961 voorziene begrotingskredieten**
(Miljoenen franken)

	Gewone begroting	Buitengewone begroting (betalingskredieten)	Totaal	In procent van het totaalbedrag der kredieten
Algemeen bestuur	5.032	602	5.634	4,2
Landsverdediging	15.433	2.684	18.117	13,4
Buitenlandse betrekkingen	4.053	217	4.270	3,1
Overzeese gebieden	937	—	937	0,7
Justitie en politie	3.379	37	3.416	2,5
Vervoer en verkeer	8.507	3.659	12.166	9,0
Nijverheid, handel en middenstand	3.228	179	3.407	2,5
Landbouw en voedselvoorziening	1.313	131	1.444	1,1
Onderwijs, cultuur en erediensten	23.842	2.990	26.832	19,8
Sociale tussenkomsten	19.792	—	19.792	14,6
Volksgesondheid	1.012	754	1.766	1,3
Huisvesting	1.426	536	1.962	1,4
Oorlogsschade en rampschade	7.160	400	7.560	5,6
Openbare Schuld	20.935	500	21.435	15,8
Betrekkingen met de lagere publiekrechtelijke lichamen	6.843	—	6.843	5,0
Totaal ...	122.892	12.689	135.581	100,0

De toepassing van dit stelsel gaat met sommige moeilijkheden gepaard, doordat een zelfde ministerieel departement soms belast wordt met verscheidene opdrachten die vrij uiteenlopend zijn en, omgekeerd, een functie dikwijls een bevoegdheid vertegenwoordigt die door de diensten van verscheidene ministeriële departementen gedeeld wordt.

Er bestaan, ten slotte, twee soorten uitgaven waarvoor een efficiënte functionele indeling ontbreekt. In de eerste plaats, de uitgaven voor de directe staatsschuld. Deze bestaat immers uit leningen zonder speciale bestemming. Het is dus praktisch onmogelijk de hieruit voortvloeiende last onder te verdelen. Anderzijds, kunnen uiteraard de uitgaven voor de toelagen van algemene aard ten bate van de provincies en de gemeenten evenmin gesplitst worden.

Al zijn de aldus gedane hergroeperingen in zekere mate benaderingen wegens het uiteraard conventionele karakter van de aangewende criteria, toch brengen ze onbetwistbaar meer klaarheid bij de beoordeling van de grote massa's uitgaven opgenomen in de rijksbegroting.

In tabel I worden de kredieten in de begroting voor het dienstjaar 1961 volgens functionele criteria ingedeeld. Opgemerkt zij dat de vermelde cijfers voor de buitengewone begroting betalingskredieten zijn.

FUNCTIONELE INDELING VAN DE VOOR HET DIENSTJAAR 1961 VOORZIENE BEGROTINGSKREDIETEN

Blijkens de gegevens die op de hierna aangebrachte tabel voorkomen, bedragen de gezamenlijke, voor het dienstjaar 1961 voorziene begrotingskredieten F 135,6 miljard. De voornaamste kredieten zijn die welke betrekking hebben op het onderwijs, de cultuur en de erediensden (19,8 pct. van het totaal), de kredieten voor de openbare schuld (15,8 pct.) en die betreffende de sociale tussenkomen (14,6 pct.) en de landsverdediging (13,4 pct.). Deze kredieten vertegenwoordigen tezamen bijna de twee derden van het voor het dienstjaar 1961 voorziene totaalbedrag. De andere categorieën kredieten zijn van heel wat minder betekenis, met uitzondering evenwel van de kredieten in verband met vervoer en verkeer, die 9 pct. van het totaal bereiken.

Laten wij thans meer uitvoerig voor de dienstjaren 1958, 1959, 1960 en 1961 de belangrijkste kredietgroepen naar rangorde onderzoeken. De in aanmerking genomen cijfers vergen enkele opmerkingen. Voor de reeds afgesloten dienstjaren 1958 en 1959 werd zowel voor de gewone als voor de buitengewone begroting gebruik gemaakt van de door de Schatkist ingeschreven machtigingen tot uitbetaling, zoals deze in de eindrekening aan de Wetgevende Kamers voorgelegd werden. Voor het dienstjaar 1960 werden voor de gewone en de buitengewone begroting de

goedgekeurde kredieten, vermeerderd met de bijkredieten van het lopende dienstjaar, in aanmerking genomen. Voor het dienstjaar 1961, ten slotte, gaat het om ramingen die in de neergelegde begrotingsontwerpen werden ingeschreven.

Tabel II.

Onderwijs, cultuur en erediensden

(Miljoenen franken)

Dienstjaar	Gewone begroting	Buitengewone begroting	Totaal	In pct. van het totaalbedrag der kredieten
1958	14.916	1.149	16.065	13,4
1959	18.662	3.134 ¹	21.796	15,8
1960	22.637	2.975	25.612	17,7
1961	23.842	2.990	26.832	19,8

¹ Incl. F 1,7 miljard ongebruikte kredieten.

Deze functie komt sinds 1960 op de eerste plaats onder al de staatsfuncties. Tussen 1958 en 1961 is deze functie van jaar tot jaar gestegen. Vergeleken met de in 1958 gedane uitgaven, vertonen de voor 1961 aangevraagde kredieten een toeneming van F 10,8 miljard. De verhoging overschrijdt ruimschoots de relatieve aangroei van de gezamenlijke staatsbegrotingen, die nochtans zeer belangrijk is; inderdaad steeg de verhouding van deze functie in de gezamenlijke functionele hergroepering van 13,4 pct. in 1958 tot 19,8 pct. in 1961. In deze strekking treedt ongetwijfeld één van de voornaamste doeleinden van de begrotingspolitiek van de Regering naar voren.

Tabel III.

Openbare Schuld

(Miljoenen franken)

Dienstjaar	Gewone begroting	Buitengewone begroting	Totaal	In pct. van het totaalbedrag der kredieten
1958	15.968	—	15.968	13,3
1959	16.787	2	16.789	12,2
1960	19.053	1.278	20.331	14,0
1961	20.935	500	21.435	15,8

De toeneming van de lasten van de openbare schuld, die van F 16 miljard in 1958 tot F 21,4 miljard in 1961 stijgen, weerspiegelt de leningspolitiek die de Regering gedwongen was te volgen om het hoofd te bieden aan de begrotingsuitgaven die niet met de belastingopbrengsten konden gedekt worden. In de gezamenlijke functionele uitgaven lopen de begrotingslasten van de openbare schuld van 13,3 pct. in 1958 tot 15,8 pct. in 1961 op.

Op te merken valt dat enkele posten van de begroting der Openbare Schuld over de verschillende

functies verdeeld werden. Dit is het geval met de lasten der leningen van de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting en van bepaalde leningen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen. Anderzijds worden de lasten van de schuld van het Wegenfonds, van de Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade alsook van het Dotatiefonds voor Oorlogspensioenen in de onderzochte rubriek ondergebracht, vermits het in dit geval om eigenlijke staatsinstellingen gaat.

Tabel IV.

Sociale tussenkomsten

(Miljoenen franken)

Dienstjaar	Gewone begroting	Buitengewone begroting	Totaal	In pct. van het totaalbedrag der kredieten
1958	18.235	20	18.255	15,2
1959	21.936	534	22.470	16,3
1960	21.809	1.386	23.195	16,0
1961	19.792	—	19.792	14,6

De functie « Sociale tussenkomsten », die in 1958 op F 18,3 miljard lag, vertoont een aanzienlijke vooruitgang in 1959 en 1960, in welke jaren ze respectievelijk F 22,5 en F 23,2 miljard bereikt. In 1961 daalt het totaal van de aangevraagde kredieten tot F 19,8 miljard, d.i. F 3,4 miljard minder t.o.v. de aangepaste begroting van 1960. In deze daling komt namelijk de kredietvermindering voor werklozensteun tot uiting, daar de Regering een afnemning verwacht van het daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werklozen van 164.000 eenheden in 1960 tot 134.000 eenheden in 1961.

Tabel V.

Landsverdediging

(Miljoenen franken)

Dienstjaar	Gewone begroting	Buitengewone begroting	Totaal	In pct. van het totaalbedrag der kredieten
1958	13.913	4.686	18.599	15,5
1959	15.744	3.894	19.638	14,2
1960	15.780	5.800	21.580	14,9
1961	15.433	2.684	18.117	13,4

Na tussen 1958 en 1960 met F 3 miljard te zijn toegenomen, vermindert deze functie in 1961 met F 3,5 miljard t.o.v. 1960. In het geheel van de functionele hergroepering daalt het aandeel van deze functie van 14,9 pct. in 1960 tot 13,4 pct. dit jaar. Deze vermindering weerspiegelt het streven naar uitgavenbesnoeiing die de Regering wil verwezenlijken in het kader van het programma van financieel herstel en ze betreft hoofdzakelijk de kredieten die op de buitengewone begroting ingeschreven zijn.

Tabel VI.

Vervoer en verkeer

(Miljoenen franken)

Dienstjaar	Gewone begroting	Buitengewone begroting	Totaal	In pct. van het totaalbedrag der kredieten
1958	9.001	6.881	15.882	13,2
1959	8.062	7.299	15.361	11,1
1960	8.373	8.111	16.484	11,4
1961	8.507	3.659	12.166	9,0

Het totaal van de uitgaven voor de functie « Vervoer en verkeer » beloopt F 12,2 miljard in 1961 tegen F 15,9 miljard in 1958, d.i. een vermindering met F 3,7 miljard. Vergeleken met de aangepaste uitgaven van 1960, verminderde het totaal van de in 1961 aangevraagde kredieten met F 4,3 miljard. Het aandeel van deze functie in de gezamenlijke functionele hergroepering daalt van 13,2 pct. in 1958 tot 9 pct. in 1961. De voor 1961 voorgenomen kredietvermindering slaat hoofdzakelijk op de kredieten ingeschreven ten bate van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen. Er wordt voorzien dat deze maatschappij sommige beleggingen zelf zal financieren door leningen die aldus de plaats van de staatstoelagen zullen innemen.

II. Instellingen van openbaar nut

Zoals verleden jaar, bevat de Algemene Toelichting een overzicht van de financiële verrichtingen der voornaamste parastatale instellingen die onder toepassing vallen van de wet van 16 maart 1954. Het belang van deze instellingen blijkt uit de hieronder vermelde gegevens. Deze wijzen er tevens op dat de begrotingen en rekeningen van de Staat slechts een onvolledig beeld geven van de financiële verrichtingen van de overheidssector.

De uitgaven van de instellingen voor maatschappelijke zekerheid zullen in 1961 F 60,7 miljard belopen, die van de nationale werken F 1,1 miljard, die van het Wegenfonds F 1,3 miljard. Voegt men daarbij de activiteiten van de instellingen onder administratief beheer, van de Regie van Telegraaf en Telefoon, van de Regie der Luchtwezen, van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, van de openbare kredietinstellingen, enz., dan blijkt dat met de financiële verrichtingen van al deze instellingen samen genomen belangrijker bedragen gemoeid zijn dan met deze van de eigenlijke staatsbegroting.

De rechtstreekse tussenkomsten van de Staat ten gunste van de instellingen van openbaar nut zullen in 1961 ongeveer F 31 miljard bedragen; de Staat zal eveneens ten belope van ca. F 2 miljard bijdragen in de lasten der leningen van die instellingen.

De heffingen van parafiscale aard zijn eveneens zeer aanzienlijk. Het volume der bijdragen voor maatschappelijke zekerheid zal in 1961 F 43,7 miljard belopen, wat nagenoeg evenveel is als de opbrengst van de directe belastingen (F 45,4 miljard).

Al deze cijfers tonen voldoende aan dat het onontbeerlijk is maatregelen te treffen om de financiële activiteiten, de investeringspolitiek en het kredietbeleid van deze instellingen te controleren en ze nauw bij de financiële politiek van de overheid te betrekken.

Hierna volgen enkele zeer kenmerkende bijzonderheden over de financiering en de bestemming der uitgaven van de belangrijkste instellingen van openbaar nut.

A. INSTELLINGEN VOOR SOCIALE ZEKERHEID

Hiertoe behoren inzonderheid de Kassen voor Gezinsbijslagen en Pensioenen, het Rijksfonds voor Verzekering tegen Ziekte en Invaliditeit, de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid en de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

De ontvangsten en uitgaven van de instellingen voor sociale zekerheid geven volgend verloop te zien :

	1959	1960	1961
	(Miljarden franken)		
Ontvangsten :			
Bijdragen	38,3	42,0	43,7
Tussenkomen van de Staat	17,9	17,3	15,4
Totaal ...	56,2	59,3	59,1
Uitgaven :			
Uitkeringen	54,9	57,3	57,9
Kosten van beheer	2,8	2,8	2,8
Totaal ...	57,2	60,1	60,7

De bijdragen worden grotendeels geheven door tussenkomen van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid (F 35,3 miljard in 1961) en van het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers (F 2,6 miljard in 1961).

De tussenkomen van de Staat ten voordele van de maatschappelijke zekerheid werden voor de sector der « loontrekkenden » verdeeld zoals in tabel VII wordt aangetoond.

In het raam van de begrotingseisen werd de tussenkomen ten behoeve van het invaliditeitsstelsel der mijnwerkers in 1961 tot F 1.065 miljoen teruggebracht; de ontbrekende middelen zullen moeten verstrekt worden door een lening van F 700 miljoen, die door deze sector bij het Pensioenfonds werd uitgeschreven en waarvan de Staat de dienst zal verzekeren. De staatstussenkomen wordt hierdoor tot 100 pct. van de uitkering in geld opgevoerd.

Opgemerkt zij dat de terugvorderbare voorschotten in het stelsel der gezinsbijslagen voor loontrekkenden in 1959 en 1960 toegekend werden omwille van het verlies aan ontvangsten in de sector der mijnwerkers en het gebrek aan evenwicht tussen de

Tabel VII.

Tussenkomen van de Staat ten behoeve van de maatschappelijke zekerheid¹ Sector der loontrekkenden (Miljoenen franken)

	1959	1960	1961
Rust- en overlevingspensioenen	4.100	3.976	4.113
Invaliditeit Mijnwerkers	1.115	1.575	1.065
Ziekte en Invaliditeit .	3.147	4.126 ²	4.042
Werkloosheid	5.908	4.343	2.950
Gezinsbijslagen	600	600	600
Jaarlijks verlof	249	233	216
Voorschotten (gezinsbijslagen)	515	129	—
Totaal ...	15.634	14.982	12.986

¹ Volgens de begrotingen der instellingen, voor 1959 incl. een deel van de opbrengst van de conjunctuurtaks, d.i. F 327 miljoen in de begrotingen ingeschreven, welk bedrag evenwel niet met de werkelijke inkomsten overeenstemt. De ontvangsten voor orde niet inbegrepen.

² Met inbegrip van F 1.250 miljoen op de buitengewone begroting ingeschreven en niet opgenomen in de begroting van het Rijksfonds voor Verzekering tegen Ziekte en Invaliditeit.

uitgaven en de inkomsten wegens de bevolkingsaan-groei en de verlenging van de schoolplicht.

Wat de sector van de « niet-loontrekkenden » betreft, kennen de tussenkomen van de Staat volgend verloop :

Tabel VIII.

Tussenkomen van de Staat ten behoeve van de maatschappelijke zekerheid Sector der niet-loontrekkenden (Miljoenen franken)

	1959	1960	1961
Zelfstandigen :			
Pensioenen	960	937	965
Gezinsbijslagen	203	203	203
Vrijwillig verzekerden (pensioenen)	571	602	599
Vrijwillig verzekerden (ziekte)	513	579	649
Totaal ...	2.247	2.321	2.416

B. WEGENFONDS

De begroting van het Wegenfonds voor 1961 voorziet dat de staatstussenkomen ter verzekering van de financiële dienst van de leningen (interessen en aflossing) F 658 miljoen zal bedragen tegen F 456 miljoen in 1959.

De hierna volgende gegevens verstrekken een overzicht van de evolutie der vastleggingen en betalingen voor de jaren 1959 tot 1961.

Tabel IX.

Programma der werken van het Wegenfonds (Miljoenen franken)

	1959	1960	1961
Vastleggingskredieten .	2.401	2.500	2.800
Betalingskredieten	2.104	2.300	1.800

**C. NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER
BELGISCHE SPOORWEGEN**

De begroting van de bedrijfsontvangsten en -uitgaven voor het dienstjaar 1961 geeft in vergelijking met de aangepaste begroting van 1960 het volgende beeld :

Tabel X.

**Bedrijfsbegroting van de
Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen**
(Miljoenen franken)

	1960 Aangepaste begroting	1961 Aanvanke- lijke begroting
Ontvangsten :		
1. Tariefontvangsten	9.848	10.030
2. Toelagen en uitgaven ten laste van de Staat	3.454	2.772
3. Andere ontvangsten	515	520
Totaal ...	13.817	13.322
Uitgaven :		
1. Bedrijfsuitgaven	13.499	13.188
2. Financiële lasten	806	852
3. Post in mindering van de uitgaven :		
Bedrijfskosten op andere rekeningen over te brengen	— 465	— 465
Totaal ...	13.840	13.575
Bedrijfstekort	23	253

In vergelijking met de aangepaste begroting voor 1960 vermindert de voor 1961 voorziene staatstussenkomst met F 682 miljoen, d.i. een vermindering van bijna 20 pct. Tabel XI vergelijkt de verschillende tussenkomsten voorzien ten behoeve van de spoorwegen in de gewone rijksbegroting voor de dienstjaren 1960 en 1961.

Op de bedrijfsbegroting van de N.M.B.S. verminderen de uitgaven voor personeel en materieel; dit feit toont aan dat men de inspanning tot rationalisatie voortzet. Nochtans voorziet de bedrijfsbegroting der N.M.B.S. voor 1961 een tekort van F 253 miljoen tegen F 23 miljoen in 1960. In 1959 was er een overschot van F 27 miljoen.

Om een nauwkeuriger beeld te bekomen van de door de N.M.B.S. geleden verliezen, past het eveneens de orderekening « Onder voorbehoud aan de Staat terug te betalen » in aanmerking te nemen. Deze rekening bedraagt F 3.560 miljoen en bevat, enerzijds, verschillende voorschotten, terugvorderbaar in geval van overschot, als tussenkomst in de geleden verliezen voor een totaalbedrag van F 2.080 miljoen en, anderzijds, de sinds 1953 verschuldigde maar niet betaalde taks op het vervoer voor een bedrag van F 1.480 miljoen.

Het grote verschil, wat de staatstussenkomsten betreft, tussen de aangepaste begroting voor 1960

Tabel XI.

**Tussenkomsten voorzien op de gewone begroting
ten behoeve van de spoorwegen**
(Miljoenen franken)

Tussenkomsten :	1960	1961
in de pensioenen voor het overtollige personeel	1.284	1.200
ter compensatie van de verhoging in wedden en pensioenen, toegekend aan de oud-strijders en hiermee gelijkgestelde personen .	227	224
in het tekort uit hoofde van de arbeiders- en werkabonnementen	1.148	612
in het tekort voortvloeiend uit andere tariefverlagingen voor reizigers	223	160
in het tekort voortvloeiend uit tariefverlagingen voor doorvoer door het Groothertogdom Luxemburg	19	16
in de lasten van de leningen voor de elektrificatie	174	180
tot een bedrag van 50 pct. in de uitgaven van de N.M.B.S. voor de gemeenschappelijke inrichtingen met het wegvervoer	112	113
in diverse lasten	267	267
Totaal ...	3.454	2.772

en de begroting voor 1961, ligt in de nieuwe vorm van de bedrijfsbegroting : het aandeel van de Staat in het programma van vernieuwing en modernisering van het rollend materieel, op de buitengewone begroting ingeschreven, is eveneens in de begroting van de N.M.B.S. op de buitengewone overgebracht. Deze laatste voorziet uitgaven voor een totaalbedrag van F 4.194 miljoen, als volgt ingedeeld :

	(In miljoenen franken)
Bouw	888
Vernieuwing	2.265
Verbetering van het rollend materieel	106
Wederopbouw	50
Werken voor economisch herstel	885

Deze werken zouden voor F 2.285 miljoen gefinancierd worden door een lening van de N.M.B.S. ten laste van de Staat, voor F 350 miljoen door een lening voor eigen rekening van de N.M.B.S., voor F 1.039 miljoen door staatstoelagen, voor F 400 miljoen door ontvangsten van de N.M.B.S. en voor F 120 miljoen door tussenkomsten van derden, provincies en gemeenten.

De buitengewone begroting van het Ministerie van Verkeerswezen voorziet betalingskredieten, ten voordele van de N.M.B.S., voor een bedrag van F 1.125 miljoen tegenover F 3.574 miljoen aangepaste kredieten voor 1960.

De inspanningen op gebied der investeringen door de N.M.B.S. gedaan, zullen bijgevolg in 1961 even groot zijn als in 1960.

LITERATUUR IN VERBAND MET DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE PROBLEMEN VAN BELGIE

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons januari-nummer 1961 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN

ASZKENAZY H., Les banques belges en 1959-1960. (*Banque, Parijs, XXXVI, n° 176, februari 1961, blz. 86-88.*)

De wisselreglementering in België. (*Société Belge de Banque, Brussel, 1961, 45 blz.*)

MENAIS G., Le marché de l'argent à court terme dans la C.E.E. à Londres et à New-York. (*Revue du Marché commun, Parijs, n° 31, december 1960, blz. 431-436.*)

PRIGGERT H. & WELTER H., Das belgische Abzahlungsgesetz vom 9. Juli 1957. (*Die Teilzahlungswirtschaft, Dortmund, VIII, n° 1, januari 1961, blz. 19-25.*)

2. NATIONAAL INKOMEN - SPAARWEZEN - INVESTERINGEN

De Belgische aandelenmarkt in 1960. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XVI, n° 1, 7 januari 1961, blz. 1-6.*)

De Belgische obligatiemarkt in 1960. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XVI, n° 3, 21 januari 1961, blz. 21-24.*)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN

De begroting voor 1961. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XVI, n° 2, 14 januari 1961, blz. 13-16.*)

SENELLE R., Het beheer der overheidsfinanciën. (*Socialistische Standpunten, Brussel, VII, n° 3, 1960, blz. 207-217.*)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE VERRICHTINGEN

Le Fonds Monétaire International et les restrictions des changes. (*Bulletin économique de la Banque Nationale du Vietnam, Saïgon, VI, n° 10, oktober 1960, blz. 5-12.*)

New Deal for the Dollar? (*The Banker, Londen, CX, n° 418, december 1960, blz. 779-784.*)

TRAUTMANN W., Die internationale Liquidität reicht aus. (*Der Volkswirt, Frankfurt-am-Main, XV, n° 2, 14 januari 1961, blz. 55-56.*)

9. EUROPESE INTEGRATIE

CELEN A., Salaires, charges sociales et allocations familiales. (*Revue belge de Sécurité sociale, Brussel, II, n° 12, december 1960, blz. 1.624-1.639.*)

HOMES L., Les allocations familiales dans les pays du Marché commun. (*Revue belge de Sécurité sociale, Brussel, II, n° 12, december 1960, blz. 1.579-1.623.*)

Le Marché commun en voie de réalisation. Exécution accélérée du Traité de la C.E.E. (*Banque Belgo-Néerlandaise d'Outre-Mer, Brussel, 1960, 16 blz.*)

MENAIS G., Le marché de l'argent à court terme dans la C.E.E. à Londres et à New-York. (*Revue du Marché commun, Parijs, n° 31, december 1960, blz. 431-436.*)

SAUWENS A., L'accélération du Marché commun et la fusion des Communautés Européennes. (*Industrie, Brussel, XV, n° 1, januari 1961, blz. 18-20.*)

SCAILTEUR C., L'harmonisation des législations relatives aux taxes sur les affaires dans le Marché commun. (*La Vie économique et sociale, Antwerpen, XXXII, n° 1, januari 1961, blz. 27-38.*)

WERNER P., Les finances et les monnaies européennes au service de l'intégration économique et de la solidarité continentale. (*Bulletin de Documentation, Ministère d'Etat, Luxemburg, XVI, n° 15, 30 november 1960, blz. 3-10.*)

ZINNOW U., Die europäischen Anlagefonds. (*Europäische Wirtschaft, Bonn, IV, n° 2, 31 januari 1961, blz. 26-33.*)

10. ALGEMEEN

CROMBE H., What the Congo Means to Belgium. (*Belgian Trade Review, New York, XV, n° 12, december 1960, blz. 19-22.*)

De economische toestand in België. 4e kwartaal 1960. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XVI, n° 4, 28 januari 1961, blz. 33-39.*)

Les conséquences de l'indépendance du Congo sur l'économie belge. (*Notes rapides, Parijs, XII, n° 49, 10 januari 1961, blz. 4-8.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publikatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan ervan te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische wetgeving*
- II. — *Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)*
- XI. — *Oorlogsschade*

I. — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Ministerieel besluit van 21 december 1960

houdende onderverdeling van het rijksgebied inzake mijn dienst (Staatsblad, 20 januari 1961, blz. 339).

Ministerieel besluit van 30 december 1960

houdende wijziging van het ministerieel uitvoeringsbesluit van 23 maart 1960 nopens de verplichtingen betreffende de opslagmiddelen en opslag inzake petroleumprodukten (Staatsblad, 9 januari 1961, blz. 105).

Koninklijk besluit van 6 januari 1961

tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 oktober 1959 houdende oprichting van een Bureau voor Economische Programmatie (Staatsblad, 27 januari 1961, blz. 478).

Overwegende dat wegens de ontzaglijke uitbreiding der aan het Bureau voor Economische Programmatie opgedragen taken, het onontbeerlijk is geworden de samenstelling ervan uit te breiden door toevoering van drie bijkomende leden;

Artikel 1. — De tekst van artikel 5 van het koninklijk besluit van 14 oktober 1959 wordt door volgende bepaling vervangen :

« Het Bureau voor Economische Programmatie is samengesteld uit acht leden. Het zal bovendien over het door de Minister van Economische Zaken aangeworven personeel beschikken. »

Art. 2. — De woorden « Eerste-Minister » voorkomend in de eerste alinea van artikel 9 van het koninklijk besluit van 14 oktober 1959 worden vervangen door « Minister voor Economische Coördinatie ».

Art. 4. — Onze Eerste-Minister, Onze Minister voor Economische Coördinatie en Onze Minister van Economische Zaken zijn belast, ieder wat hem betreft, met de uitvoering van dit besluit.

Koninklijk besluit van 20 januari 1961

genomen in uitvoering van artikel 6 van de wet dd. 27 mei 1960 tot bescherming tegen het misbruik van economische machtspositie, met betrekking tot de leden van het rijkspersoneel ermede belast de commissaris-verslaggever bij te staan (Staatsblad, 27 januari 1961, blz. 486).

II. — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Ministerieel besluit van 16 november 1960

houdende vaststelling van het gedeelte van hun leningen dat de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom en het Woningfonds van de Bond der Kroostrijke Gezinnen van België in 1961 zullen dienen te besteden aan de krotoprui- ming (Staatsblad, 13 januari 1961, blz. 178).

Enig artikel. — Het gedeelte voorzien in de tweede alinea van de artikelen 2 en 4 der wet van 7 december 1953, gewij- zigd bij de wet van 27 juni 1956, is vastgesteld op 30 pct. wat betreft de leningen in 1961 uitgegeven door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom en het Woningfonds van de Bond der Kroostrijke Gezinnen van België.

Wet van 27 december 1960

houdende wijziging van het koninklijk besluit van 30 september 1937 tot oprichting van een Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet (Staatsblad, 16 januari 1961, blz. 234).

Enig artikel. — Artikel 6 van het koninklijk besluit van 30 september 1937 (...) wordt door volgende bepaling ver- vangen :

« Het Instituut mag kasbons en obligaties uitgeven. De bestuursraad stelt, onder voorbehoud van de machtiging van de Minister van Financiën en van de Minister van Landbouw, en na de Bankcommissie te hebben gehoord, de voorwaarden van uitgifte en terugbetaling ervan vast. »

Koninklijk besluit van 30 december 1960

waarbij een bedrag van F 45.500.000, afgenomen op de opbrengst van de door de Nationale Stichting voor de Financiering van het Wetenschappelijk Onderzoek uitgeschreven lening, wordt ter beschik- king gesteld van de Minister van Openbaar Onderwijs (Staatsblad, 23 januari 1961, blz. 384).

Koninklijk besluit van 30 december 1960

waarbij een bedrag van F 43.500.000, afgenomen op de opbrengst van de door de Nationale Stichting voor de Financiering van het Wetenschappelijk Onderzoek uitgeschreven lening, wordt ter beschikking gesteld van de Minister van Econo- mische Zaken (Staatsblad, 23 januari 1961, blz. 386).

Koninklijk besluit van 4 januari 1961

houdende wijziging van de verordening op de Fondsen- en Wisselbeurs van Brussel (Staatsblad, 11 januari 1961, blz. 142).

Koninklijk besluit van 6 januari 1961

waarbij de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom ertoe gemachtigd wordt, onder staatswaarborg, een lening aan te gaan van F 120 miljoen en waarbij de rente- en delgingslast worden vastgesteld welke door deze Maatschappij moet gedragen worden (Staatsblad, 17 januari 1961, blz. 253).

Artikel 1. — De Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom wordt ertoe gemachtigd een bedrag van 120 miljoen te ontlenen onder staatswaarborg en onder door de Minister van Financiën vast te stellen voorwaarden.

Art. 2. — De rente- en delgingslast welke door bedoelde Maatschappij op die lening moet gedragen worden, wordt als volgt bepaald :

op een snede van F 40 miljoen wordt de eenvoudige rente- voet bepaald op 1 pct. 's jaars vanaf het opnemen van de gelden.

Vanaf 1 januari die volgt op het opnemen van de gelden, moet zij op die snede een annuïteit ten haren laste nemen berekend op basis van die rente en van een delgingstermijn van veertig jaar;

op een snede van F 80 miljoen wordt de eenvoudige rente- voet bepaald op 2,50 pct. 's jaars vanaf het opnemen van de gelden.

Vanaf 1 januari die volgt op het opnemen van de gelden, moet zij op die snede een annuïteit ten haren laste nemen berekend op basis van die rente en van een delgingstermijn van twintig jaar.

.....

Koninklijk besluit van 9 januari 1961

betreffende de uitgifte door de Nationale Maat- schappij der Belgische Spoorwegen van de lening 1961 met vijf of met tien jaar looptijd, waarvan de Staat de rente- en de aflossingslast op zich neemt (Staatsblad, 11 januari 1961, blz. 143).

Artikel 1. — De Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen wordt ertoe gemachtigd een lening uit te geven met vijf of met tien jaar looptijd, nominaal groot twee mil- jard driehonderd vijftig miljoen frank (F 2.350.000.000).

Art. 2. — De lening is vertegenwoordigd door toonderobli- gaties groot F 1.000, 5.000, 10.000, 25.000 en 100.000 welke tegen de hierna vermelde rentevoeten renten :

5,25 pct. 's jaars met ingang van 23 januari 1961 tot 22 januari 1966;

5,50 pct. 's jaars met ingang van 23 januari 1966 tot 22 januari 1971.

Zij zijn voorzien van 10 jaarlijkse rentecoupons betaalbaar op 23 januari van elk der jaren 1962 tot 1971.

.....

Art. 4. — De obligaties van de lening kunnen eveneens vast afgestaan of in optie gegeven worden.

Art. 5. — De uitgifteprijs, vastgesteld op F 982,50 netto voor 1.000 frank nominaal kapitaal, is volledig in specie te betalen op het ogenblik van de indiening der inschrijvingen.

Art. 6. — De lening wordt afgelost van het derde jaar af, overeenkomstig onderstaande modaliteiten.

Een jaarlijkse dotatie van 3,50 pct. van het uitgegeven nominaal kapitaal wordt aangewend tot de aflossing; zij

begint te lopen van 23 januari 1963 af en wordt ieder jaar vermeerderd met de renten van de afgeloste kapitalen.

De jaarlijkse aflossingsdotaties worden per tranches ter beschikking van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen gesteld.

Deze dotaties dienen tot wederinkoop van de obligaties tegen koersen die de hierna bepaalde terugbetalingspercentages niet overschrijden.

Bij koersstijging boven deze perken worden de wederinkopen opgeschort en het uit dien hoofde op 1 december van één der jaren 1963 tot 1969 beschikbaar gebleven dotatiebedrag wordt aangewend tot terugbetaling, op 23 januari daaropvolgend, van door een uitloting aan te wijzen obligaties.

Deze terugbetalingen geschieden tegen de volgende percentages :

op 23 januari van de jaren 1964 tot 1966 : tegen het pari;
op 23 januari van de jaren 1967 tot 1970 : tegen 102 pct.

De niet vóór 23 januari 1971 afgeloste obligaties zijn op die datum terugbetaalbaar tegen 102 pct. van hun nominale waarde.

.....

Koninklijk besluit van 13 januari 1961

houdende verhoging van de grens der verbintenissen van de Nationale Kas voor Beroepskrediet (Staatsblad, 25 januari 1961, blz. 424).

Artikel 1. — Het bedrag van F 6,5 miljard, vastgesteld door het koninklijk besluit van 22 juni 1960, genomen in uitvoering van de wet van 4 mei 1959 houdende verhoging van de grens der verbintenissen van de Nationale Kas voor

Beroepskrediet wordt, door vrijgeving van een derde gedeelte van F 500 miljoen, op F 7 miljard gebracht.

.....

Ministerieel besluit van 19 januari 1961

wijzigend het ministerieel besluit van 9 mei 1960, betreffende een door de Nationale Stichting voor de Financiering van het Wetenschappelijk Onderzoek uit te geven eerste tranche, groot F 300 miljoen, van haar lening van F 3 miljard (Staatsblad, 23 januari 1961, blz. 384).

Ministerieel besluit van 23 januari 1961

tot aanvulling van het ministerieel besluit van 22 december 1960 waarbij zekere betalingsmodaliteiten in Belgische franken voorzien worden voor een gedeelte van de bezoldiging van de beroepsmagistraten, de beambten van het Bestuur in Afrika, de kaders van het onderwijs, het erkend onderwijs inbegrepen, van de rechterlijke orde en van de gerechtelijke politie der parketten, der officieren en onderofficieren van de weermacht, evenals de aanvullingsbeambten (Staatsblad, 28 januari 1961, blz. 517).

Koninklijk besluit van 25 januari 1961

houdende wijziging van het koninklijk besluit van 9 januari 1961 betreffende de uitgifte door de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen van de lening 1961 met vijf of met tien jaar looptijd, waarvan de Staat de rente- en de aflossingslast op zich neemt (Staatsblad, 27 januari 1961, blz. 481).

III. — LANDBOUW

Ministerieel besluit van 28 december 1960

houdende vaststelling van het bedrag der premies toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 5 januari 1961, blz. 38).

IV. — NIJVERHEID

Koninklijk besluit van 30 december 1960

houdende goedkeuring van de beslissing van de Nationale Raad voor de Steenkolenmijnen waarbij de sluiting van sommige kolenmijnen in 1961 opgelegd wordt (Staatsblad, 14 januari 1961, blz. 216).

V. — ARBEID

Koninklijk besluit van 18 januari 1961

tot opheffing van het koninklijk besluit van 24 juni 1960 waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 31 maart 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor het wasserij-, ververij- en ontvettingsbedrijf, betreffende de verkorting van de arbeidsduur (Staatsblad, 23 januari 1961, blz. 389).

VII. — BUITENLANDSE HANDEL

Ministerieel besluit van 16 januari 1961

betreffende het Tarief van invoerrechten (Staatsblad, 21 januari 1961, blz. 359). Erratum (Staatsblad, 28 januari 1961, blz. 514).

Koninklijk besluit van 18 januari 1961

tot aanvulling van het koninklijk besluit van 27 december 1960 tot instelling van een bijzonder recht op de invoer van sommige landbouw- en voedingsprodukten (Staatsblad, 20 januari 1961, blz. 331).

Koninklijk besluit van 20 januari 1961

tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 december 1960 tot instelling van een bijzonder recht op de invoer van sommige landbouw- en voedingsprodukten (Staatsblad, 21 januari 1961, blz. 360).

Ministerieel besluit van 20 januari 1961

tot wijziging en aanvulling van het ministerieel besluit van 28 december 1960 houdende instelling van een bijzonder recht bij de invoer van sommige landbouw- en voedingsprodukten (Staatsblad, 21 januari 1961, blz. 363).

IX. — PRIJZEN EN LONEN

Koninklijk besluit van 30 december 1960

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 29 september 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor de voedingsnijverheid waarbij een loonbijslag voor zondagarbeid wordt toegekend in de suikerfabrieken, de sukkerraffinaderijen en de ondernemingen waar invertsuiker en citroenzuur worden gemaakt (Staatsblad, 13 januari 1961, blz. 184).

Koninklijk besluit van 30 december 1960

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 29 september 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor de voedingsnijverheid tot vaststelling van de minimumlonen der arbeiders te werk gesteld in de kandijfabrieken (Staatsblad, 13 januari 1961, blz. 185).

Koninklijk besluit van 30 december 1960

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 21 oktober 1960, van het Nationaal

Paritair Comité voor het tuinbouwbedrijf tot wijziging van de beslissing van 16 oktober 1957, betreffende de beroepsclassificatie, de vaststelling van de basisminimumuurlonen en de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprizen van het Rijk, voor de arbeiders en arbeidsters in het tuinbouwbedrijf te werk gesteld, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 10 april 1959 (Staatsblad, 13 januari 1961, blz. 187).

Koninklijk besluit van 30 december 1960

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 29 september 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor het bouwbedrijf tot vaststelling van de lonen van de baggerlieden (Staatsblad, 18 januari 1961, blz. 284).

Koninklijk besluit van 11 januari 1961

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 25 oktober 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor de handel in voedingswaren

tot wijziging van de beslissing van 19 november 1959 van hetzelfde comité betreffende de koppeling van de lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 25 februari 1960 (Staatsblad, 27 januari 1961, blz. 487).

Koninklijk besluit van 17 januari 1961

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 4 oktober 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor het groefbedrijf tot vaststelling van de lonen en koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk voor de arbeiders te werk gesteld in de ondernemingen welke onder het Gewestelijk Paritair Comité voor het bedrijf der hardsteengroeven in de provincies Luik en Namen vallen (Staatsblad, 27 januari 1961, blz. 489).

Koninklijk besluit van 18 januari 1961

tot opheffing van het koninklijk besluit van 19 mei 1960 waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 21 maart 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor het wasserij-, ver-

verij- en ontvettingsbedrijf betreffende de vaststelling der lonen en arbeidsvoorwaarden van de arbeiders en arbeidsters te werk gesteld in de wit- en zelfwasserijen, in de strijkondernemingen alsmede in de depots en « shops » die zich met één of meer bedrijvigheden van voornoemde bedrijfssector bezighouden, en de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staatsblad, 23 januari 1961, blz. 389).

Koninklijk besluit van 18 januari 1961

tot opheffing van het koninklijk besluit van 11 juli 1960 waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 31 maart 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor het wasserij-, ververij- en ontvettingsbedrijf betreffende de vaststelling der minimumlonen en arbeidsvoorwaarden van de arbeiders en arbeidsters te werk gesteld in de ondernemingen welke klederen of stofferingsvoorwerpen verven, chemisch reinigen of strijken, alsmede in de depots en « shops » die zich met één of meer bedrijvigheden van voornoemde bedrijfssector bezighouden, en de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staatsblad, 23 januari 1961, blz. 390).

X. — SOCIALE WETGEVING

(PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Reglement

genomen in uitvoering van artikel 9 van het besluit van de Regent van 16 januari 1945 betreffende de werking van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, gewijzigd bij artikel 1 van het koninklijk besluit van 8 februari 1960 (Staatsblad, 20 januari 1961, blz. 338).

Koninklijk besluit van 7 december 1960

tot wijziging van het koninklijk besluit van 1 september 1960 tot inrichting van de Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers en van de Rijksdienst voor kinderbijslag voor zelfstandigen (Staatsblad, 24 januari 1961, blz. 411).

Koninklijk besluit van 30 december 1960

tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 februari 1952 tot vaststelling van het bedrag der bijdragen te betalen door de gemeenten, de openbare instellingen die ervan afhangen en de verenigingen van gemeenten aan de Bijzondere Compensatiekas voor kinderbijslag waarbij zij

aangesloten zijn voor de door hen te werk gestelde arbeiders die niet onderworpen zijn aan de wetgeving op de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (Staatsblad, 13 januari 1961, blz. 181).

Koninklijk besluit van 19 januari 1961

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 1 juni 1960 van het Nationaal Paritair Comité voor de stoffering en de houtbewerking betreffende de bestaanszekerheid van de arbeiders te werk gesteld in de ondernemingen welke onder dit comité vallen (Staatsblad, 31 januari 1961, blz. 554).

Wet van 20 januari 1961

tot wijziging van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, de besluitwet van 10 januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en ermede gelijkgestelden en de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij (Staatsblad, 28 januari 1961, blz. 510).

Bij het verschijnen van de nieuwe reeks tabellen « Doorlopende maandstatistieken » in dit Tijdschrift is het wenselijk deze in het kort aan de lezers voor te stellen.

De herziening beoogde een vollediger werkinstrument te hunner beschikking te stellen.

Naarmate het Belgisch statistisch materiaal zich uitbreidt, gaan de andere publikaties dan het Tijdschrift van het Nationaal Instituut voor de Statistiek zich meer specialiseren. Het ligt dan ook voor de hand dat bij de uitbreiding van de documentatie in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting meer plaats aan de financiële gegevens wordt ingeruimd.

De meeste opgenomen reeksen zijn niet nieuw; zij werden echter tot dusver niet stelselmatig gepubliceerd; vele lagen verspreid over de verslagen van verschillende instellingen of verschenen één- of tweemaal per jaar in de kronieken van ons Tijdschrift of in het Jaarverslag van de Bank. Voortaan zullen zij gemakkelijker kunnen geraadpleegd worden : zij zullen hier elke maand opgenomen worden. Dit stelsel verdient de voorkeur boven dat van de intermitterende publikatie wanneer het gaat om cijfers die per kwartaal, halfjaar of eens per jaar worden bijgewerkt : ieder nummer van het Tijdschrift zal de volledige keuze bevatten, hetgeen de lezer opzoekingen in vorige nummers bespaart. Werden inzonderheid uitgebreid de hoofdstukken betreffende de betalingsbalans, de overheidsfinanciën, de kapitaaluitgiften, de onderbrenging van de staatschuld, de financiële instellingen niet-banken en de bewegingen der activa en passiva van de geldscheppende instellingen; de gegevens betreffende deze laatste zullen eerlang nog aangevuld worden met een analytische tabel die hun betrekkingen onderling en met de verschillende niet geldscheppende sectoren aantoont.

Wat de gegevens betreft die de reële bestanddelen van de volkshuishouding weerspiegelen, werden tabellen over de nationale rekeningen opgenomen; deze reeksen werden trouwens ontleend; door hier de voornameste ervan te publiceren, hebben wij de taak van de lezer willen vergemakkelijken. De documentatie betreffende de prijzen en de buitenlandse handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie werd verruimd. In de hoofdstukken over de produktie van goederen en diensten werden alleen die reeksen uitgekozen die voor de algemene diagnose van de economische toestand het nuttigste zijn; zo werden de tabellen over de bedrijvigheid in het vervoerwezen vereenvoudigd.

Wellicht zal deze eerste keuze gebreken vertonen. Dit nieuw proefmateriaal zal door opeenvolgende verbeteringen moeten aangepast worden.

Op het ogenblik dat sommige hoofdstukken werden ingekort, bleek het gewenst de lezer rijkere documentatiebronnen aan te wijzen. De nieuwigheid werd stelselmatig toegepast en tot alle hoofdstukken uitgebreid. Achteraan ieder hoofdstuk zal men dus bibliografische verwijzingen vinden; zij vermelden enkele statistische publikaties die omstandigere gegevens bevatten over het in het hoofdstuk behandelde onderwerp of overeenstemmende cijfers voor het buitenland. Ook de keuze van deze verwijzing zal later kunnen aangevuld worden.

Andere nieuwigheid : in al de gevallen waarin de ervaring had geleerd dat dubbelzinnigheid der gegevens oorzaak was van verkeerde interpretaties, werden de tabellen met verklarende nota's toegelicht; zij zullen vanzelfsprekend bijgehouden en waarschijnlijk in de eerstkomende maanden uitgebreid worden.

Over het algemeen werd een langere periode in de tabellen opgenomen : bij de reeksen der laatste vijftien maanden werden jaargegevens gevoegd die, in zover zij beschikbaar waren, tot 1951 teruggaan, als ook de gegevens voor de laatste vijf kwartalen. Wanneer een grafische voorstelling beter de ontwikkeling van de cijfergrootheden kon doen uitkomen, werd zij naast de tabellen geplaatst.

De algemene voorstelling evenals de nummering van de tabellen werden gewijzigd. Hoewel die nieuwe nummering iets ingewikkelder is, zal zij het inlassen van nieuwe reeksen vergemakkelijken. In onderhavig nummer is de inhoudsopgave vooraan het statistisch gedeelte geplaatst; hierin komen de nummers van de oude en van de nieuwe tabellenreeksen naast elkaar voor.

Het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting stelt er prijs op hier zijn dank te betuigen aan het Nationaal Instituut voor de Statistiek, aan het Departement voor Toegepaste Economie van de Vrije Universiteit te Brussel, aan het Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek van de Katholieke Universiteit te Leuven, aan het Herdisconterings- en Waarborginstituut, aan het Centraal Bureau voor de Kleine Spaarders en aan de Kredietbank, die welwillend de overneming in deze bladzijden van sommige hunner oorspronkelijke statistieken toelieten.

VOORNAAMSTE GEBRUIKTE AFKORTINGEN.

	A.S.L.K.	Algemene Spaar- en Lijfrentekas.
B.I.B.		Bank voor Internationale Betalingen.
B.L.E.U.		Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.
	B.P.C.	Bestuur der Postchecks.
	D.U.L.B.E.A.	Département d'Economie Appliquée de l'Université Libre de Bruxelles.
E.B.U.		Europese Betalingsunie.
E.E.G.		Europese Economische Gemeenschap
E.G.K.S.		Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.
E.M.A.		Europees Monetair Akkoord.
E.O.E.S.		Europese Organisatie voor Economische Samenwerking.
	FABRIMETAL	Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid.
F.A.O.		Food and Agricultural Organization.
	FEBELTEX	Federatie der Belgische Textielnijverheid.
	H.W.I.	Herdiscontering- en Waarborginstituut.
I.A.B.		Internationaal Arbeidsbureau.
I.B.H.O.		Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling.
	I.E.S.O.	Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek.
I.M.F.		Internationaal Monetair Fonds.
	I.R.E.S.	Institut de Recherches Economiques et Sociales.
	M.E.Z.	Ministerie van Economische Zaken.
	N.B.B.	Nationale Bank van België.
	N.I.S.	Nationaal Instituut voor de Statistiek.
	N.K.B.	Nationale Kas voor Beroepskrediet.
	N.M.B.	Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen.
	N.M.B.S.	Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen.
	N.M.K.N.	Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.
O.V.N.		Organisatie der Verenigde Naties.
	R.M.Z.	Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.
	R.T.T.	Regie voor Telegraaf en Telefoon.
	R.V.A.W.	Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.
	SABENA	Société Anonyme Belge d'Exploitation de la Navigation Aérienne.
	V.B.N.	Verbond der Belgische Nijverheid.
	Z.K.O.S.	Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade.

CONVENTIONELE TEKENS.

—	het gegeven bestaat niet.
n.b.	nog niet beschikbaar gegeven.
pct.	procent.
v	voorlopig.
g	gerectificeerd cijfer.
r	raming.
...	nihil of te verwaarlozen hoeveelheid.

STATISTIEKEN

INHOUDSOPGAVE

Nummering
van de tabellen
Oude - Nieuwe

Nummering
van de tabellen
Oude - Nieuwe

I. — Bevolking en nationale rekeningen.

1. Bevolking	I - 1
2. Netto nationaal inkomen tegen vergoedingswaarde van de produktiefactoren	I - 2
3. Bruto nationaal produkt :	
a) B.N.P. berekend door ontleding van de voortbrenging tegen courante prijzen	I - 3a
b) B.N.P. berekend door ontleding van de bestedingen tegen courante prijzen	I - 3b
c) B.N.P. berekend door ontleding van de bestedingen tegen prijzen van 1950	I - 3c

II. — Tewerkstelling en werkloosheid.

1. Indexcijfers van de tewerkstelling in de nijverheid (arbeiders)	II - 1
2. Werkloosheid — Algemene gegevens	81 II - 2
3. Werkloosheid — Daggemiddelden van het aantal gecontroleerde werklozen	81 II - 3

III. — Landbouw en visserij.

1. Landbouwproductie	III - 1
2. Zeevisserij — Voornaamste vissoorten aangevoerd in de Belgische havens	III - 2

IV. — Nijverheid.

1. Algemene indexcijfers van de industriële produktie	50 IV - 1
2. Indexcijfers van de industriële produktie (voornaamste sectoren)	50 IV - 2
3. Energie	55, 58 en 59 IV - 3
4. Metaalproductie	55 IV - 4
5. Bouwnijverheid : jaarcijfers	IV - 5
6. Bouwnijverheid : maandcijfers	IV - 6

V. — Diensten.

1. Vervoer :	
a) Bedrijvigheid van de N.M.B.S., de N.M.B. en de Sabena	70 V - 1a
b) Zeevaart	71 V - 1b
c) Binnenscheepvaart	72 V - 1c
2. Toerisme	V - 2
3. Binnenlandse handel :	
a) Verkoopindexcijfers	65 V - 3a
b) Verkoop op afbetaling	V - 3b

VI. — Inkomens.

1. Bezoldigingen van de arbeiders	32 VI - 1
---	-----------

VII. — Prijzen en prijsindexcijfers.

1. Groothandelsprijzen op de wereldmarkten	VII - 1
2. Indexcijfers van de groothandelsprijzen op de wereldmarkten	VII - 2
3. Indexcijfers van de groothandelsprijzen in België ...	45 VII - 3
4. Indexcijfers van de kleinhandelsprijzen in België ...	46 VII - 4

VIII. — Buitenlandse handel van de B.L.E.U.

1. Algemene tabel	75 VIII - 1
2. Uitvoer volgens goederengroepen	75 VIII - 2
3. Invoer volgens goederengroepen	75 VIII - 3
4. Indexcijfers van het volume en van de gemiddelde waarden per eenheid	75 VIII - 4
5. Geografische spreiding	75 VIII - 5

IX. — Betalingsbalans van de B.L.E.U.

1. Jaarcijfers	IX - 1
2. Cijfers per kwartaal en per halfjaar	IX - 2
3. Betalingsbalans met Kongo en Ruanda-Urundi	IX - 3
4. Betalingsbalans met alle landen behalve Kongo en Ruanda-Urundi	IX - 4

X. — Valutamarkt.

1. Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers ...	10 X - 1
--	----------

XI. — Rijksfinanciën.

1. Stand van de Schatkist	XI - 1
2. Belastingontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar	26 XI - 2
3. Belastingontvangsten (per begrotingsjaar)	XI - 3
4. Indeling van de belastingontvangsten	26 XI - 4

XIII. — Geldscheppende instellingen.

1. Gezamenlijke balansen van de geldscheppende instellingen	85 XIII - 1
3. Oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid	85 XIII - 3
4. Geldhoeveelheid	85 XIII - 4
5. Goud- en nettodeviezenvoorraad van de geldscheppende instellingen	XIII - 5
6. Balansen van de Nationale Bank van België (1951-1958)	XIII - 6
Balansen en weekstaten van de Nationale Bank van België (sedert 31 december 1959)	85 XIII - 6
7. Algemene staat der banken	85 XIII - 7

	Nummering van de tabellen Oude - Nieuwe		Nummering van de tabellen Oude - Nieuwe
8. Verrichtingen in postrekening	36	XIII - 8	
9. Gezamenlijke betalingen door middel van direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken en van tegoeden in postrekening		XIII - 9	
XIV. — Niet geldscheppende financiële instellingen.			
4. Voornaamste activa en passiva van het Rentenfonds		XIV - 4	
5. Algemene Spaar- en Lijfrentekas :			
a) Beweging van de inlagen	31	XIV - 5a	
b) Voornaamste posten uit de balansen van de Spaarkas		XIV - 5b	
c) Voornaamste posten uit de balansen van de Lijfrentekassen		XIV - 5c	
d) Voornaamste posten uit de balansen van de Levensverzekeringskas		XIV - 5d	
6. Particuliere spaarkassen		XIV - 6	
7. Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid		XIV - 7	
8. Levensverzekeringsmaatschappijen		XIV - 8	
9. Hypotheekinschrijvingen	20	XIV - 9	
XV. — Belangrijkste vormen van de in het binnenland beschikbare besparingen.			
XVI. — Emissies en schulden van de overheidssector.			
1. Emissies in Belgische franken op lange en halflange termijn		XVI - 1	
2. Voornaamste emissies op lange en halflange termijn van de overheidssector	18	XVI - 2	
3. Staatsschuld	25	XVI - 3	
4. Indeling van de schuld in Belgische franken op lange en halflange termijn van de overheidssector :			
— oude reeks		XVI - 4	
— nieuwe reeks		XVI - 4	
XVII. — Effecten van de particuliere sector.			
1. Evolutie van de omzet, de noteringen en het rendement van de beurswaarden	15	XVII - 1	
2. Rendement van de Belgische en Kongolese vennootschappen op aandelen — jaarcijfers	30	XVII - 2	
3. Rendement van de Belgische en Kongolese vennootschappen op aandelen — cumulatieve maandcijfers	30	XVII - 3	
4. Emissies van de Belgische en Kongolese vennootschappen — jaarcijfers	17	XVII - 4	
XVIII. — Geldmarkt.			
1. Markt van het daggeld en van het geld op zeer korte termijn	8	XVIII - 1	
3. Bedrijvigheid van de verrekeningskamers	35	XVIII - 3	
XIX. — Disconto, rente- en rendementspercentages.			
1. Disconto- en rentetarief van de Nationale Bank van België	2	XIX - 1	
2. Daggeldrente	2	XIX - 2	
3. Rentevoet van de Schatkistcertificaten	2	XIX - 3	
4. Rentetarief voor deposito's in Belgische franken bij de banken en bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas	4	XIX - 4	
5. Rendement van vast rentende waarden op de beurs te Brussel	16	XIX - 5	
XX. — Buitenlandse Circulatiebanken.			
1. Discontovoet	86 ^o	XX - 1	
2. Banque de France	86 ¹	XX - 2	
3. Bank of England	86 ²	XX - 3	
4. Federal Reserve Banks	86 ³	XX - 4	
5. De Nederlandsche Bank	86 ⁴	XX - 5	
6. Banca d'Italia	86 ⁵	XX - 6	
7. Deutsche Bundesbank	86 ⁷	XX - 7	
8. Banque Nationale Suisse	86 ⁸	XX - 8	
9. Banque des Règlements internationaux, à Bâle	87	XX - 9	
Grafieken :			
I - 3b en 3c —	B.N.P. berekend door ontleding van de bestedingen tegen courante prijzen en tegen prijzen van 1950		I - 3b et c
II - 3. —	Daggemiddelden van het aantal gecontroleerde werklozen		II - 3
IV - 2. —	Indexcijfers van de industriële productie		IV - 2
VI - 1. —	Bezoldigingen van de arbeiders. — Indexcijfer van de gemiddelde brutoverdienste per gewerkt uur ...		VI - 1
VII - 3. —	Indexcijfers van de groothandelsprijzen in België		VII - 3
VII - 4. —	Indexcijfers van de kleinhandelsprijzen in België		VII - 4
VIII -	Buitenlandse handel van de B.L.E.U.		VIII
IX - 1. —	Betalingsbalans van de B.L.E.U.		IX - 1
XI - 2. —	Belastingontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar		XI - 2
XIII - 3. —	Geldhoeveelheid en quasi-monetaire liquiditeiten		XIII - 3
XIII - 9. —	Gezamenlijke betalingen door middel van direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken en van tegoeden in postrekening. — Verhouding van de omzet tot de hoeveelheid ...		XIII - 9
XIV - 5a —	Algemene Spaar- en Lijfrentekas — Beweging van de inlagen		XIV - 5a
XVII - 1. —	Indexcijfers van de aandelennoteringen op de contantmarkt		XVII - 1

STATISTIEKEN

Na ieder hoofdstuk vindt de lezer bibliografische referenties; zij vermelden enkele statistische publikaties die meer omstandige gegevens over het onderwerp van het hoofdstuk of overeenstemmende gegevens voor het buitenland bevatten.

I. — BEVOLKING EN NATIONALE REKENINGEN

1. — BEVOLKING

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Arbeidsblad.

	Bron	1947	1957	1958	1959 ²
		(duizenden, per einde jaar)			
Totale bevolking	N.I.S.	8.512	9.027	9.079	9.129
Bevolking op werkbekwame leeftijd (15 tot 65 jaar)	»	5.850	5.904	5.904	5.902
waarvan : Mannen	»	2.902	2.930	2.929	2.927
Vrouwen	»	2.948	2.974	2.975	2.975
Actieve bevolking : ¹	Arbeidsblad	3.481	3.475	3.466	3.472
waarvan : Landbouw	»	423	349	348	347
Extractienijverheid	»	191	167	166	149
Fabrieksnijverheid	»	1.311	1.290	1.247	1.259
Bouwbedrijf	»	197	238	221	226
Vervoer	»	243	230	230	228
Handel, banken, verzekeringen, diensten en volledig werklozen	»	1.116	1.201	1.254	1.263

¹ Incl. de werklozen en excl. de gewapende macht.
² Cijfers voor de actieve bevolking : ramingen.

**I - 2. — NETTO NATIONAAL INKOMEN TEGEN VERGOEDINGSWAARDE
VAN DE PRODUKTIEFACTOREN**

(miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	1948	1950	1951	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
1. Bezoldiging van de loon- en weddetrekken- den (vóór belastinghef- fing :										
a) Lonen en wedden	122,50	121,99	139,39	146,91	151,90	160,86	173,30	187,52	192,98	195,00
b) Bezoldiging van de gewapende macht	4,35	5,22	6,59	8,70	9,04	9,61	9,36	9,90	10,63	11,45
c) Werkgevers- bijdrage voor de maatschappelijke zekerheid	16,28	16,19	18,29	21,38	22,10	24,08	26,33	29,95	30,73	29,83
Totaal ...	133,13	143,40	164,27	176,99	183,04	194,55	208,99	227,37	234,34	236,28
2. Inkomen der zelfstan- dige arbeiders (vóór belastingheffing) :										
a) Land-, tuin- en bosbouw	22,06	19,41	21,58	22,09	21,43	21,61	20,83	23,27	22,26	23,42
b) Vrije beroepen ...	6,26	6,78	7,90	8,65	9,29	9,51	9,25	10,20	11,15	11,99
c) Handel en ambachtswezen .	62,60	62,10	64,60	66,10	69,30	71,90	74,50	74,60	74,70	76,30
Totaal ...	90,92	88,29	94,08	96,84	100,02	103,02	104,58	108,07	108,11	111,71
3. Ondernemersinkomen voortvloeiend uit de ac- tiviteit der personenven- nootschappen (na belas- tingheffing)	3,75	4,46	5,22	4,86	5,31	6,07	6,51	6,28	5,73	6,22
4. Interests, huur en dividenden uitgekeerd aan particulieren en private verenigingen zonder winsttoogmerk (vóór belastingheffing) :										
a) Interests	6,16	7,25	7,79	9,51	10,68	11,87	12,78	13,56	14,67	15,71
b) Huur	14,10	16,80	18,00	23,90	26,90	28,00	30,00	31,00	33,40	35,80
c) Dividenden en tantièmes	5,68	6,73	8,59	8,79	8,94	10,32	11,93	12,93	11,91	11,16
Totaal ...	25,94	30,78	34,38	42,20	46,52	50,19	54,71	57,49	59,98	62,67
5. Giften der vennoot- schappen	0,21	0,31	0,40	0,34	0,39	0,48	0,53	0,49	0,40	0,40
6. Niet uitgekeerde winst der vennootschappen op aandelen (na belasting- heffing)	4,11	7,31	9,81	6,24	8,80	11,38	12,51	9,40	6,33	10,59
7. Directe belastingen der vennootschappen in wel- ke juridische vorm ook	4,30	4,64	8,22	7,33	6,87	6,74	8,26	8,66	7,84	7,60
8. Inkomen uit vermogen en ondernemersinkomen toevloeiend aan de over- heid	0,08	0,88	0,91	1,89	1,67	1,56	1,43	1,43	0,09	1,46
9. Niet uitgekeerde winst der autonome openbare instellingen	0,23	0,44	0,51	0,52	0,72	0,97	0,82	0,84	0,92	0,79
10. Min : interest der over- heidsschuld	-6,70	- 7,17	- 7,30	- 8,22	- 8,98	-10,09	-10,62	-11,04	-11,89	-13,20
Netto nationaal inkomen tegen vergoedingswaarde van de produktiefactoren	255,97	273,34	310,50	328,99	344,36	364,87	387,72	408,99	411,82	424,52

I - 3. — BRUTO NATIONAAL PRODUKT

(Systeem van de Groupe d'Etudes de la Comptabilité Nationale de Dulbea)

**I - 3a. — B.N.P. BEREKEND DOOR ONTLEDING VAN DE VOORTBRENGING,
TEGEN COURANTE PRIJZEN**

(miljarden franken)

Bron : Département d'Economie Appliquée de l'Université Libre de Bruxelles (Dulbea).

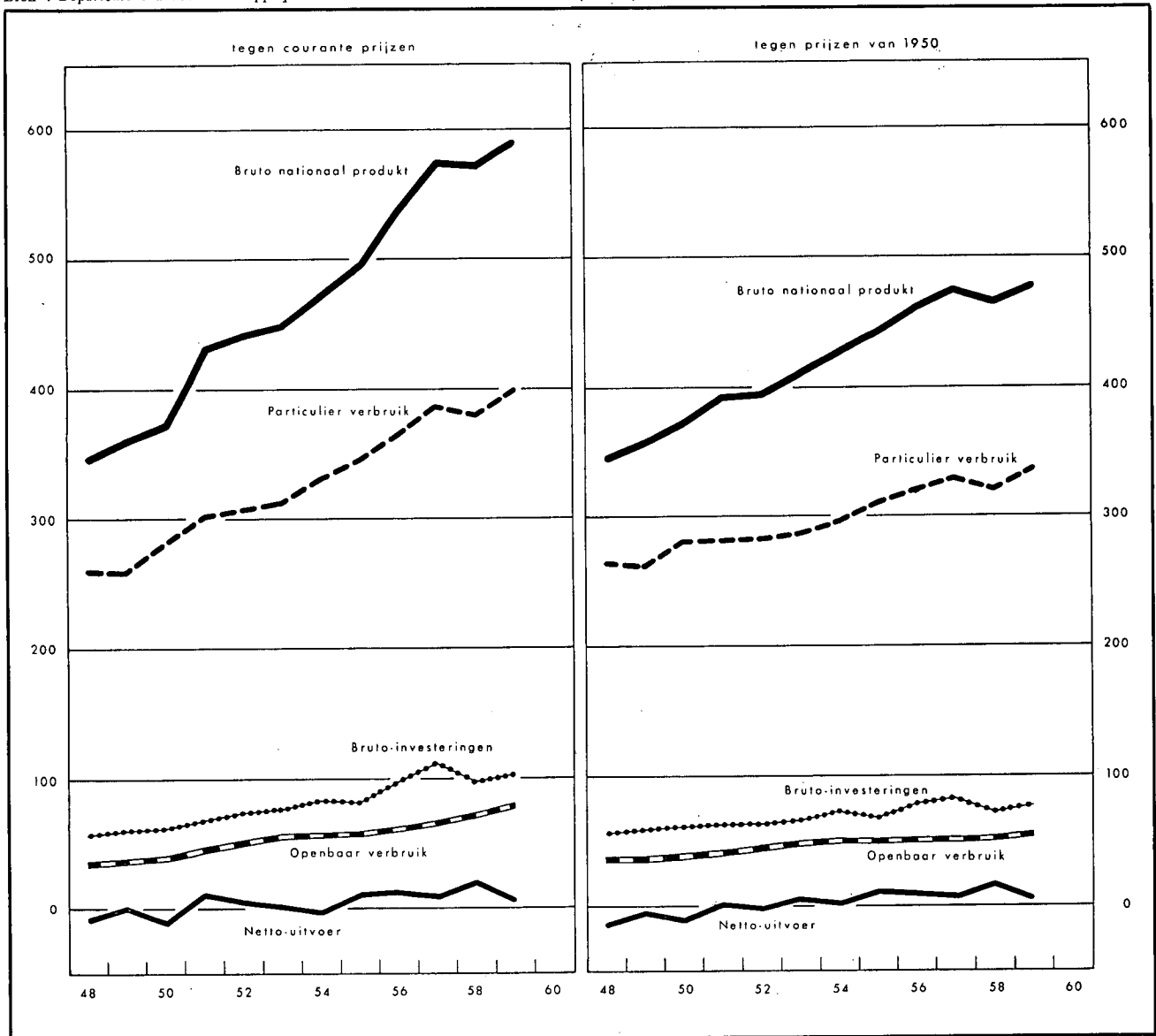
	1948	1950	1951	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
A. Land- en bosbouw, visserij	32,2	30,6	33,4	35,3	35,6	34,9	34,6	36,1	32,8	33,9
B. Energie	19,1	23,6	26,7	29,2	28,8	30,8	33,1	35,2	33,5	29,6
C. Voedings- en tabaksnij- verheid	25,9	25,9	30,4	30,4	32,8	33,4	37,4	39,3	40,2	42,6
D. Textiel- en kledingnij- verheid	17,0	18,2	20,3	16,7	18,1	17,2	19,3	20,6	16,6	18,3
H. Bouwmaterialen	8,4	8,3	10,3	10,0	11,1	12,8	14,3	13,7	13,7	14,5
I. Nijverheid der basismet- talen	11,5	10,0	17,0	12,6	12,6	17,5	20,3	22,2	21,0	23,1
J. Metaalverwerkende nij- verheid	23,5	20,9	28,3	28,3	29,2	31,5	35,7	38,0	37,8	38,6
E. F. G. K. andere nijverheden ...	22,5	27,2	34,2	32,1	36,3	40,8	44,2	46,0	45,6	48,8
<i>Gezamenlijke nijverheid (B tot K) ¹</i>	<i>127,9</i>	<i>134,1</i>	<i>167,2</i>	<i>159,4</i>	<i>168,8</i>	<i>184,1</i>	<i>204,3</i>	<i>215,0</i>	<i>208,4</i>	<i>215,7</i>
L. Bouwbedrijf	17,6	23,4	23,2	25,4	27,6	27,1	30,3	36,1	32,9	34,2
M. Vervoer en verkeer	22,0	25,9	30,1	32,1	32,8	35,4	39,0	41,2	41,8	41,6
N. Groot- en kleinhandel	23,7	25,8	27,6	27,5	29,0	30,1	32,1	34,0	32,7	34,2
O. Banken, financiële maatschappijen en ver- zekeringen	6,3	7,1	8,3	9,3	9,9	10,6	11,7	12,5	12,6	13,3
P. Woonhuizen	20,7	24,6	26,9	31,0	35,3	36,5	37,3	38,2	38,8	39,8
S. Burgerlijke administra- tie en landsverdediging	28,4 ¹	25,4	30,0	35,3	36,8	38,0	40,4	43,5	47,3	48,2
Q. R. T. Diverse diensten	38,3	46,6	50,7	54,6	56,6	59,4	62,4	66,4	71,5	75,0
U. Andere bijdragen	5,7	4,9	5,7	5,0	5,5	6,3	8,6	8,8	8,9	7,7
V. Bruto nationaal produkt berekend tegen vergoe- dingswaarde van de produktiefactoren (A tot U)	322,8	348,4	403,2	414,9	438,0	462,4	500,8	531,9	527,6	543,7
W. Indirecte belastingen min de overheidstoelagen	24,5	28,6	31,3	35,4	35,8	39,4	41,7	44,2	42,8	44,9
<i>Indirecte belastingen</i>	<i>32,6</i>	<i>32,6</i>	<i>36,6</i>	<i>39,2</i>	<i>40,7</i>	<i>44,8</i>	<i>49,2</i>	<i>51,5</i>	<i>52,4</i>	<i>54,4</i>
<i>Min overheidstoelagen</i>	<i>- 8,1</i>	<i>- 4,0</i>	<i>- 5,2</i>	<i>- 3,8</i>	<i>- 4,8</i>	<i>- 5,4</i>	<i>- 7,5</i>	<i>- 7,3</i>	<i>-10,6</i>	<i>- 9,5</i>
X. Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen (V + W)	347,3	377,0	434,5	450,3	473,8	501,8	542,5	576,1	569,4	588,6
Y. Statistische aanpassing	- 0,2	- 2,9	- 2,9	0	+ 0,2	- 4,5	- 2,6	- 0,4	+ 4,7	+ 2,5
Z. Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen (X + Y)	347,1	374,1	431,6	450,3	474,0	497,3	539,9	575,7	574,1	591,1

¹ Daar de uitgaven voor het openbare onderwijs voor 1948 niet konden gescheiden worden van de andere Staatsuitgaven, werd de overeenkomstige bijgevoegde waarde opgenomen onder de rubriek « Burgerlijke administratie en landsverdediging ».

I - 3b en 3c. — B.N.P. BEREKEND DOOR ONTLEDING VAN DE BESTEDINGEN

(Système van de Groupe d'Etudes de la Comptabilité Nationale de Dulbea)
(miljarden franken)

Bron : Département d'Economie Appliquée de l'Université Libre de Bruxelles (Dulbea).

I - 3b. — BESTEDINGEN TEGEN COURANTE PRIJZEN

	1948	1950	1951	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
1. Particulier verbruik	261,0	281,9	302,8	314,5	332,3	345,7	365,4	387,6	380,5	400,6
2. Openbaar verbruik	35,8	40,6	47,4	56,7	58,7	59,5	63,4	67,2	74,3	80,3
3. Brutovorming van vast-kapitaal	52,5	61,4	63,4	73,9	79,6	81,2	93,3	102,9	99,7	100,1
<i>Bedrijven</i>	47,8	52,8	51,7	59,4	65,7	69,4	79,9	88,6	87,8	87,4
<i>Staat</i>	4,7	8,6	11,8	14,5	13,9	11,8	13,4	14,3	11,9	12,8
4. Voorraadvorming	4,7	0,1	6,1	2,5	4,3	0,0	5,0	8,0	- 1,0	3,0
5. Binnenlandse bestedingen van de economie	354,0	384,0	419,7	447,6	474,9	486,4	527,1	565,7	553,5	584,0
6. Netto-uitvoer :	-6,9	-9,9	11,9	2,7	-0,9	10,9	12,8	10,0	20,6	7,1
<i>Uitvoer</i>	85,0	97,1	146,8	130,1	136,9	162,6	188,7	195,8	191,6	193,4
<i>Min invoer</i>	91,9	107,0	134,9	127,4	137,8	151,7	175,9	185,8	171,0	186,3
7. Bruto nationaal produkt	347,1	374,1	431,6	450,3	474,0	497,3	539,9	575,7	574,1	591,1

I - 3c. — BESTEDINGEN TEGEN PRIJZEN VAN 1950

(Systeem van de Groupe d'Etudes de la Comptabilité Nationale de Dulbea)

(miljarden franken)

Bron : Département d'Economie Appliquée de l'Université Libre de Bruxelles (Dulbea).

	1948	1950	1951	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
1. Particulier verbruik	265,7	281,9	283,9	289,2	299,1	311,7	321,6	330,5	322,5	338,9
2. Openbaar verbruik	38,4	40,6	44,3	50,1	51,9	51,2	52,5	53,0	54,9	57,2
3. Brutovorming van vast-kapitaal :	51,6	61,4	58,2	63,6	69,7	69,6	75,8	76,9	73,9	74,7
<i>Bedrijven</i>	46,6	52,8	48,4	51,5	57,7	60,6	66,1	67,4	65,5	65,9
<i>Staat</i>	5,0	8,6	9,8	12,1	12,0	9,0	9,7	9,5	8,4	8,8
4. Voorraadvorming	4,6	0,1	5,2	2,0	4,0	— 0,3	3,8	7,1	— 0,6	2,4
5. Binnenlandse bestedingen van de economie	360,3	384,0	391,6	404,9	424,7	432,2	453,7	467,5	450,7	473,2
6. Netto-uitvoer :	— 13,8	— 9,9	3,2	6,7	4,0	12,4	10,2	9,1	18,0	7,2
<i>Uitvoer</i>	81,9	97,1	111,6	118,2	128,8	149,6	163,9	167,5	173,4	181,4
<i>Min invoer</i>	— 95,7	— 107,0	— 108,4	— 111,5	— 124,8	— 137,2	— 153,7	— 158,4	— 155,4	— 174,2
7. Bruto nationaal produkt	346,5	374,1	394,8	411,6	428,7	444,6	463,9	476,6	468,7	480,4

Bibliografische referenties :

Bevolking : *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Publicaties van het Nationaal Centrum voor mechanische berekeningen.* — *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Algemene telling van de bevolking, de nijverheid en de handel op 31 december 1947.* — *Bulletin de l'I.R.E.S.* — *Annuaire Démographique (O.V.N.).* — *Revue Internationale du Travail (I.A.B.).* — *Annuaire des statistiques du Travail (I.A.B.).*

Nationaal Inkomen en B.N.P. : *Cahiers Economiques de Bruxelles (D.U.L.B.E.A.).* — *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Bulletin de l'I.R.E.S.* — *International Financial Statistics (I.M.F.).* — *Bulletin statistique (E.O.E.S.).* — *Données statistiques (Raad van Europa).* — *Yearbook of International Accounts Statistics (O.V.N.).*

II. — TEWERKSTELLING EN WERKLOOSHEID

1. — INDEXCIJFERS VAN DE TEWERKSTELLING IN DE NIJVERHEID (arbeiders)

Basis 1958 = 100

Bron : Ministerie van Arbeid.

Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer	Extractiebedrijven	Fabrieksbedrijven							Bouw-nijverheid
			Totaal	Nijverheid der basis-metalen	Metaalverwerkende nijverheid				Textiel (excl. confectie)	
					Fabricage van metaal-producten (exclusief machines en transport-materieel)	Machinebouw (exclusief elektrische machines)	Bouw van elektrische machines, apparaten en toebehoren	Bouw van transport-materieel		
1958	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1959	96,4	89,3	97,2	99,6	92,4	97,7	94,6	88,3	98,7	97,8
1959 2 ^e kwartaal ...	96,6	91,2	96,8	98,9	91,2	96,1	93,0	89,9	97,2	99,4
3 ^e kwartaal ...	97,6	86,7	97,8	99,9	92,9	98,1	93,3	88,7	99,0	104,9
4 ^e kwartaal ...	97,9	84,6	99,0	102,2	94,5	101,4	96,8	88,2	100,9	103,4
1960 1 ^e kwartaal ...	95,9	82,4	98,5	101,8	97,8	104,5	94,7	86,0	99,9	95,0
2 ^e kwartaal ...	97,5	78,7	100,0	102,8	96,6	107,1	97,8	90,6	99,1	100,6
1959 Juni	97,2	89,9	97,1	99,1	92,2	96,5	92,5	89,6	97,4	102,8
Juli	97,1	88,1	97,2	99,1	92,7	96,9	92,6	90,1	98,4	102,8
Augustus	97,4	86,5	97,6	99,7	92,4	98,0	93,0	89,0	99,0	104,6
September ...	98,5	85,6	98,7	100,9	93,5	99,3	94,4	87,1	99,7	107,0
Oktober	98,6	85,2	99,1	101,5	94,4	100,9	95,6	88,0	100,5	106,5
November ...	98,3	84,6	99,3	102,6	95,1	101,1	96,9	89,2	101,2	104,3
December	96,8	83,9	98,5	102,6	94,1	102,1	97,9	87,4	100,9	99,3
1960 Januari	95,6	83,1	98,5	102,2	97,0	102,1	97,1	84,4	100,6	92,5
Februari	94,8	82,4	97,6	101,3	98,2	105,0	92,7	85,2	99,4	91,9
Maart	97,3	81,6	99,3	102,0	98,2	106,4	94,2	88,5	99,7	100,6
April	97,2	80,4	99,5	102,3	96,3	105,9	96,7	89,3	99,4	99,9
Mei	97,5	78,4	100,1	102,9	96,2	107,4	97,8	91,4	98,7	100,4
Juni	97,8	77,2	100,5	103,2	97,2	108,0	98,9	91,2	99,1	101,5
Juli	97,5	74,9	100,5	102,9	97,1	109,6	99,5	92,3	97,5	101,4
Augustus	98,3	73,3	101,7	103,6	99,7	110,9	101,9	93,8	99,0	102,5

II - 2. — WERKLOOSHEID

Algemene gegevens

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

	Aantal werkdagen per periode 1	Aantal gecontroleerde werklozen (duizenden) 2			Maand-gemiddelde van het aantal verloren werkdagen (duizenden)	Gemiddeld aantal werkloosheidsdagen per maand 3		Door de openbare besturen tewerkgestelde werklozen (duizenden) 2
		Totaal	Volledige	Gedeeltelijke en toevallige		Werklozen		
						Volledige	Gedeeltelijke en toevallige	
1952	302	246,5	173,6	72,9	6.204	20,4	8,7	9,2
1953	303	245,8	183,6	62,2	6.207	20,8	8,7	8,7
1954	303	224,8	167,0	57,8	5.677	20,7	7,9	14,0
1955	304	172,4	116,5	55,9	4.366	20,2	8,9	22,7
1956	308	144,8	91,0	53,8	3.718	20,5	8,5	9,8
1957	302	116,8	77,9	38,9	2.942	19,9	7,6	5,3
1958	302	180,9	109,7	71,2	4.556	20,0	7,0	10,5
1959	302	199,2	125,0	74,2	5.014	20,6	7,9	17,3
1960	304	158,1	110,1	48,0	4.005	20,9	6,8	9,8
1959 4 ^e kwartaal	74	170,9	117,7	53,2	4.214	20,2	6,9	15,0
1960 1 ^e kwartaal	78	221,4	138,0	83,5	5.758	22,0	8,4	6,6
2 ^e kwartaal	74	148,6	105,1	43,5	3.664	20,2	6,9	12,9
3 ^e kwartaal	76	123,0	92,3	30,7	3.117	20,2	5,0	13,2
4 ^e kwartaal	76	137,4	104,0	33,4	3.481	20,6	5,6	6,5
1959 November	28	160,9	116,3	44,6	4.505	22,0	6,7	15,4
December	22	198,5	132,3	66,2	4.367	19,0	7,1	12,8
1960 Januari	30	251,6	147,1	104,5	7.548	25,3	9,7	5,1
Februari	24	228,6	138,2	90,4	5.488	20,6	8,6	6,6
Maart	24	176,7	126,4	50,3	4.237	20,2	6,8	8,4
April	23	161,3	115,0	46,3	3.709	19,5	6,7	11,2
Mei	28	147,9	103,7	44,2	4.140	22,4	7,6	13,3
Juni	23	136,6	96,9	39,7	3.142	18,7	6,4	14,3
Juli	29	127,5	95,0	32,5	3.699	22,4	5,3	12,2
Augustus	23	121,5	91,7	29,8	2.795	19,1	4,5	13,7
September	24	119,0	89,5	29,5	2.856	19,0	5,2	13,8
Oktober	29	121,2	94,3	26,9	3.515	22,5	5,6	8,4
November	23	132,2	105,0	27,2	3.040	19,1	6,0	6,6
December	24	162,0	114,7	47,3	3.889	20,3	5,2	4,4
1961 Januari	30	225,5	128,1	97,4				

1 De werkloosheidsmaand omvat 4 of 5 weken.

2 Daggemiddelde per werkloosheidsmaand.

3 Gemiddelde duur van de werkloosheid =

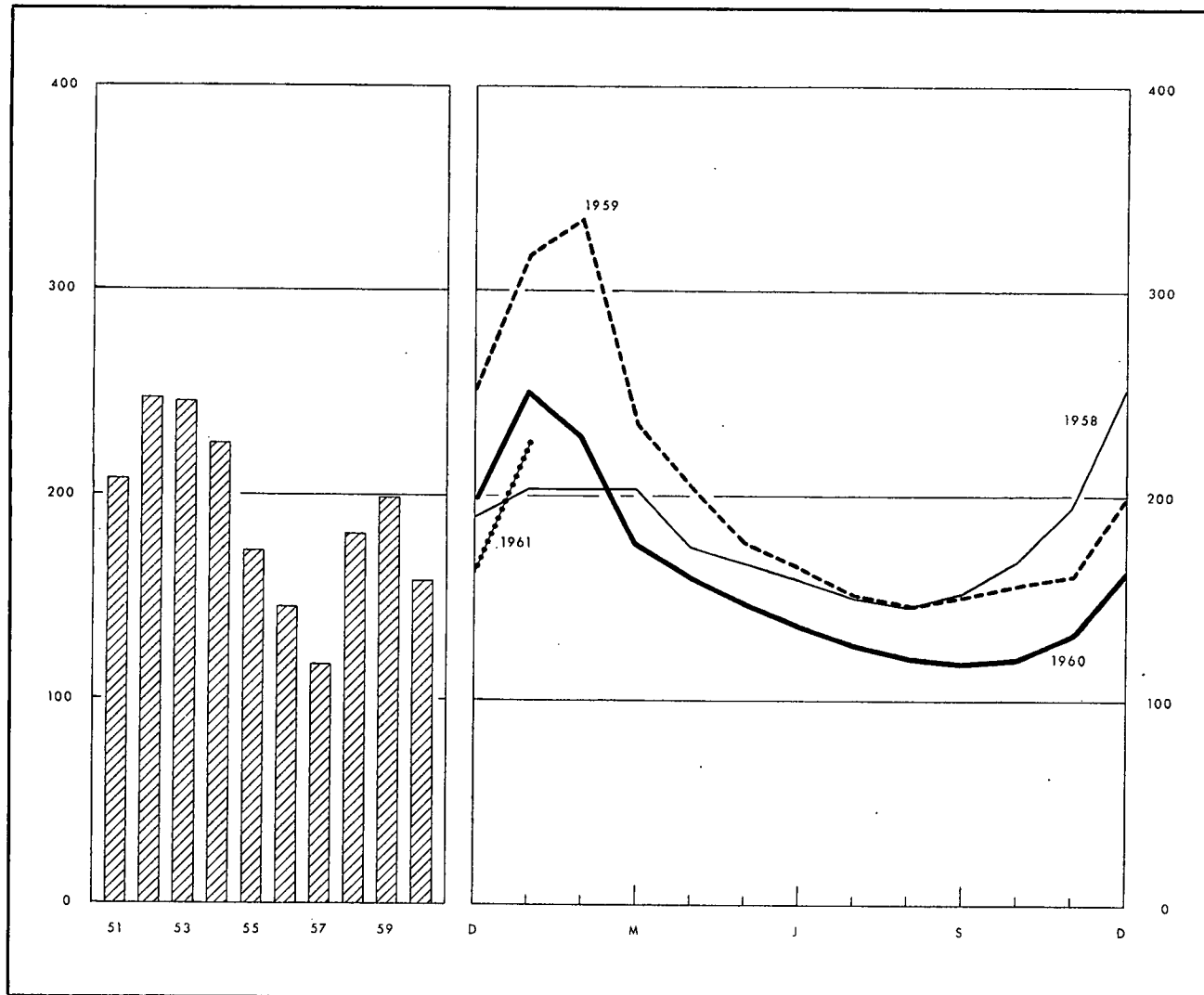
$$\frac{\text{Aantal verloren werkdagen per maand}}{\text{Aantal werklozen ingeschreven in de gemeentelijke stempellokalen, per maand}}$$

II - 3. — WERKLOOSHEID

Daggemiddelden van het aantal gecontroleerde werklozen

Volledig + gedeeltelijk werklozen
(duizenden)

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

	Jaar	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal		1958	1959	1960	1961
1951	207	210	187	197	233	Januari	204	317	252	226
1952	247	289	239	206	251	Februari	204	335	229	
1953	246	296	230	212	243	Maart	204	236	177	
1954	225	319	219	179	179	April	175	205	161	
1955	172	280	152	116	137	Mei	167	177	148	
1956	145	247	122	95	115	Juni	159	165	137	
1957	117	144	96	88	138	Juli	150	152	128	
1958	181	204	166	149	204	Augustus	146	146	122	
1959	199	292	182	150	171	September	153	151	119	
1960	158	221	149	123	137	Oktober	168	157	121	
						November	195	161	132	
						December	253	199	162	

III. — LANDBOUW EN VISSERIJ

1. — LANDBOUWPRODUCTIE

Bronnen : Ministerie van Landbouw (plantaardige produktie) — Nationaal Instituut voor de Statistiek (dierlijke produktie en beteeld areaal).

	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
Plantaardige produktie (duizenden tonnen)									
Tarwe	565	560	575	714	597	751	779	793	n.b.
Andere graangewassen	981	997	972	1.008	985	961	983	1.046	n.b.
Suikerbieten	2.194	2.389	2.132	2.246	2.203	2.486	2.832	1.485	n.b.
Vlas (zaad en stro)	209	193	236	272	235	182	170	125	n.b.
Cichorei	27	34	109	95	54	51	56	44	n.b.
Aardappelen	2.124	1.919	2.634	2.184	2.034	2.044	1.914	1.466	n.b.
Dierlijke produktie									
Melkleveringen aan de melkerijen (miljoenen liters)	933	1.091	1.153	1.168	1.198	1.277	1.319	1.303	n.b.
Slachtingen (nettogewicht van het vlees - duizenden tonnen)	353	370	381	392	400	391	412	424	n.b.
Beteeld areaal ¹ (duizenden hectaren)									
Broodgranen	256	259	274	272	260	280	296	275	270
waarvan : tarwe	166	170	184	191	188	208	219	201	201
rogge	82	82	82	74	68	66	69	66	62
Andere granen	257	258	233	234	254	238	240	256	250
Nijverheidsgewassen	101	96	95	98	99	92	94	89	96
Wortel- en knolgewassen	159	161	163	152	151	145	141	143	168
Groenten geteeld voor het zaad	9	12	13	13	14	13	12	12	11
Hooi- en weiland	821	821	815	815	818	814	811	827	803
Diversen	175	148	149	147	132	137	128	133	72
Totaal ...	1.778	1.755	1.742	1.731	1.728	1.719	1.722	1.735	1.660

¹ Telling op 15 mei van ieder jaar.

III - 2. — ZEEVISSERIJ

Voornaamste vissoorten aangevoerd in de Belgische havens

(tonnen)

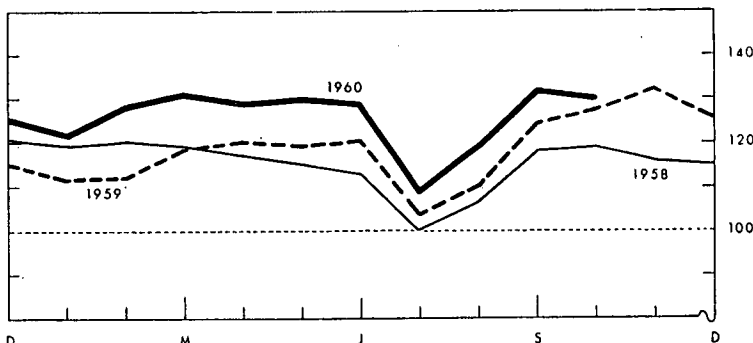
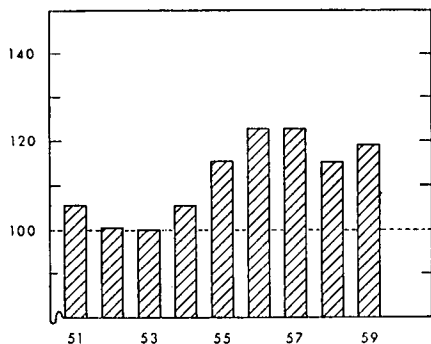
Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
Schelvis	239	387	383	448	546	519	445	374	232
Kabeljauw	606	678	852	715	870	764	662	834	653
Pladijs	347	337	421	378	392	379	427	451	381
Tong	488	453	502	465	323	299	289	315	257
Rog	290	306	277	241	312	314	356	337	342
Haring	671	1.168	1.370	1.400	1.650	716	254	201	260
Garnaal	172	217	164	122	178	266	84	64	89

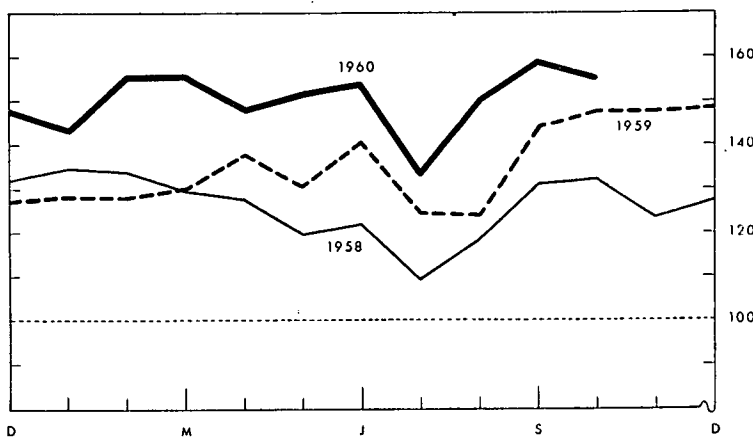
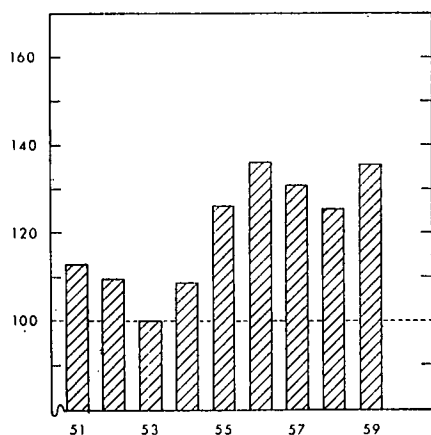
Bibliografische referenties : Landbouwtijdschrift (Ministerie van Landbouw). — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Statistisch Jaarboek voor België. — Données statistiques (Raad van Europa). — Bulletin mensuel : Economie et statistique agricoles (F.A.O.).

IV - 2. — INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIELE PRODUKTIE (I.E.S.O.)
 Basis 1953 = 100

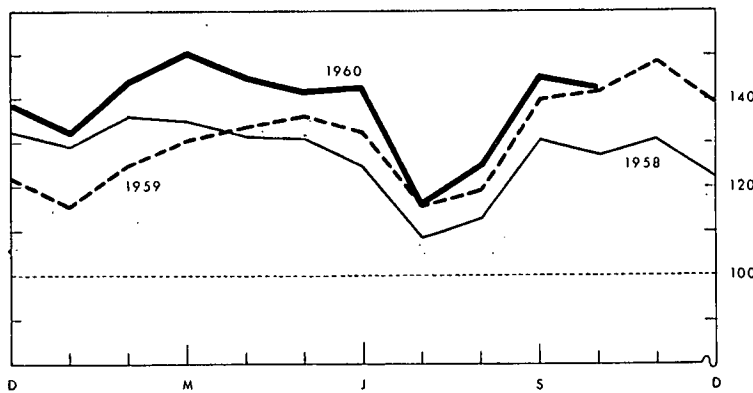
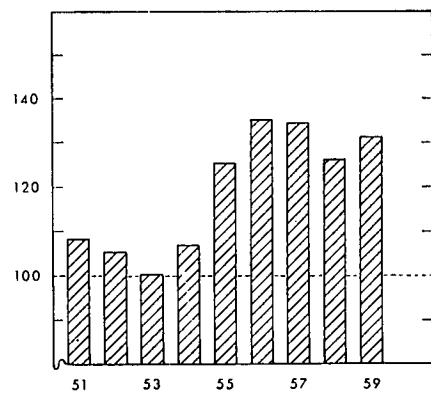
Gezamenlijke nijverheid

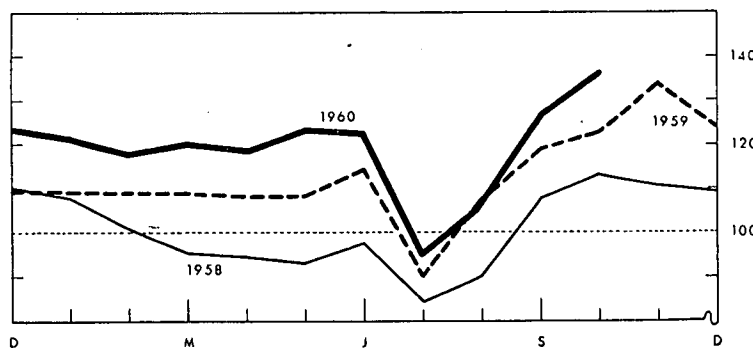
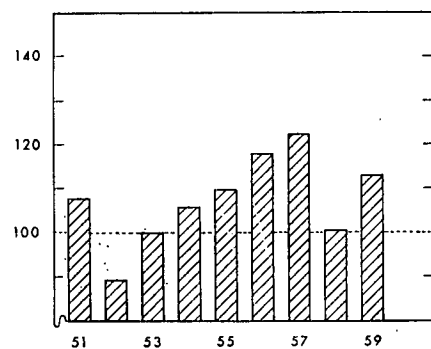
IJzer- en staalnijverheid en non ferrometalen

Metaalverwerkende nijverheid

Textielnijverheid

IV - 3. — ENERGIE

Bronnen : *Algemene Directie van het Mijnwezen* [kol. (1), (2) en (5)] — *Administratie van de Nijverheid* [kol. (8) en (9)] — *Berekeningen door de N.B.B.* [kol. (4)] — *N.I.S.* [kol. (3), (6) en (7)].

Maandgemiddelden of maanden	Steenkool				Dagelijks rendement per onder- en bovengrondse arbeider	Elektriciteit	Ruwe petroleum	Gas										
	Totale produktie	Voorraden per einde periode	Netto-invoer	Waarneembaar verbruik van steenkool ¹				Totale produktie	Verwerking	Produktie der cokesfabrieken voor rechtstreekse leveringen aan de nijverheid	Totaal beschikbaar gas							
												(duizenden tonnen)				(miljoenen kWh)	(miljoenen l)	(miljoenen m ³)
												(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1952	2.532	1.673	— 35	2.621	739	772	255	77	146									
1953	2.505	3.074	— 133	2.479	766	799	308	75	145									
1954	2.437	2.815	— 125	2.563	784	862	365	84	159									
1955	2.498	371	— 287	2.702	826	912	453	92	168									
1956	2.463	179	35	2.777	841	987	522	99	182									
1957	2.424	1.413	126	2.738	838	1.051	520	97	180									
1958	2.255	6.928	221	2.319	841	1.043	630	100	182									
1959	1.896	7.496	233	2.410	907	1.097	643	103	188									
1960	v 1.872	v 6.570			v 1.019		669											
1959 4 ^e kwartaal	2.020	7.496	211	2.641	966	1.258	599	109	202									
1960 1 ^e kwartaal	1.961	7.440	152	2.505	980	1.211	694	111	210									
2 ^e kwartaal	1.873	7.417	185	2.408	1.004	1.122	652	111	196									
3 ^e kwartaal	1.757	6.979	135	2.419	1.021	1.132	725	113	197									
4 ^e kwartaal	v 1.894	v 6.570			v 1.070		605											
1959 November	1.992	7.716	148	2.487	974	1.230	578	104	195									
December	2.053	7.496	244	2.891	987	1.285	641	113	212									
1960 Januari	1.904	7.341	149	2.570	953	1.232	698	108	211									
Februari	1.932	7.386	196	2.407	990	1.181	700	107	203									
Maart	2.048	7.440	110	2.539	996	1.221	683	116	215									
April	1.921	7.439	208	2.531	994	1.138	631	106	193									
Mei	1.869	7.441	209	2.390	1.005	1.130	580	114	200									
Juni	1.830	7.417	139	2.303	1.012	1.098	744	112	194									
Juli	1.514	7.253	151	2.219	1.002	1.043	739	106	184									
Augustus	1.820	7.078	153	2.449	1.018	1.158	722	116	201									
September	1.937	6.979	101	2.588	1.044	1.195	715	117	205									
Oktober	1.944	6.784	82	2.532	1.051	1.262	537	114	207									
November	2.015	6.678	139	2.551	1.077	1.234	693											
December	v 1.724	v 6.570			v 1.082		586											
1961 Januari	v 1.333	v 6.532																

¹ Steenkolenproduktie + netto-invoer van steenkolen, cokes en agglomeraten, + voorraadbeweging. (1,3 ton cokes en 0,9 ton agglomeraten = 1 ton ruwe steenkolen.)

IV - 4. — METAALPRODUKTIE

Bronnen : *N.I.S.* [kol. (1) en (2)] — *Fabrimetal* [kol. (3) tot (6)].

Maandgemiddelden of maanden	Ijzer- en staalnijverheid (duizenden tonnen)		Metaalverwerkende nijverheid (miljarden franken)			
	Produktie van ruwstaal	Produktie van afgewerkt staal	Binnengekomen bestellingen			Totaal der verzendingen
			voor de binnenlandse markt	voor de uitvoer	Totaal	
			(1)	(2)	(3)	
1951	417	324	2,51	1,88	4,39	3,83
1952	417	314	2,43	1,58	4,01	4,11
1953	369	280	2,93	1,26	4,19	4,69
1954	413	302	3,12	1,67	4,79	4,86
1955	492	366	3,49	1,96	5,45	5,54
1956	532	397	4,34	2,78	7,12	6,32
1957	523	371	3,87	2,27	6,14	6,63
1958	501	350	3,44	1,99	5,43	6,62
1959	536	386	3,98	2,55	6,53	6,69
1959 3 ^e kwartaal	533	369	3,71	2,10	5,81	6,29
4 ^e »	591	424	4,54	2,83	7,37	7,32
1960 1 ^e kwartaal	607	433	v 4,30	v 2,72	v 7,02	v 6,90
2 ^e »	610	409	v 4,31	v 2,86	v 7,17	v 7,51
3 ^e »	620	403	v 4,35	v 2,64	v 6,99	v 6,66
1959 September	573	416	3,86	2,39	6,25	7,10
Oktober	619	442	4,83	2,57	7,40	7,05
November	549	399	3,73	2,75	6,48	6,59
December	604	429	5,07	3,17	8,24	8,32
1960 Januari	562	408	v 3,98	v 2,49	v 6,47	v 6,29
Februari	593	437	v 4,15	v 2,84	v 6,99	v 6,57
Maart	665	453	v 4,76	v 2,82	v 7,58	v 7,84
April	593	401	v 4,42	v 2,74	v 7,16	v 7,56
Mei	611	410	v 4,28	v 2,89	v 7,17	v 7,55
Juni	626	417	v 4,25	v 2,95	v 7,20	v 7,41
Juli	565	348	v 3,68	v 2,57	v 6,25	v 6,05
Augustus	643	414	v 4,57	v 2,35	v 6,92	v 6,37
September	651	446	v 4,81	v 3,00	v 7,81	v 7,57
Oktober	638	438	v 4,67	v 2,82	v 7,49	v 7,37
November	606	412	v 4,56	v 3,22	v 7,78	v 7,17

IV - 5. — BOUWNIJVERHEID : jaarcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Jaar	Gebouwen hoofdzakelijk of uitsluitend voor huisvesting bestemd					Gebouwen die niet hoofdzakelijk voor huisvesting bestemd zijn				
	Toegestane bouwvergunningen				Begonnen gebouwen	Toegestane bouwvergunningen				Begonnen gebouwen
	Nieuwbouw of volledige herbouw		Verbouwingen, vergrotingen of gedeeltelijke herbouw		Nieuwbouw en volledige herbouw	Nieuwbouw of volledige herbouw		Verbouwingen, vergrotingen of gedeeltelijke herbouw		Nieuwbouw en verbouwingen
	Aantal	Te bouwen volume (duizenden m ³)	Aantal	Te bouwen volume (duizenden m ³)		Aantal	Te bouwen volume (duizenden m ³)	Aantal	Te bouwen volume (duizenden m ³)	
1952	28.622	18.584	8.080	1.110	—	2.566	5.204	1.624	2.027	—
1953	35.536	22.764	9.028	1.153	—	3.082	7.519	2.202	2.633	—
1954	38.600	25.220	8.752	1.114	32.783	3.288	7.450	2.318	2.791	5.029
1955	36.615	23.564	9.468	1.220	31.698	3.588	8.561	2.569	3.731	5.422
1956	33.742	22.793	9.266	1.226	32.604	3.921	10.997	3.123	4.482	5.982
1957	34.904	24.063	9.407	1.318	31.724	3.618	9.255	3.009	3.772	6.090
1958	32.329	21.732	9.368	1.192	30.605	2.636	6.059	2.619	2.843	4.809
1959	38.989	26.683	9.724	1.368	35.333	3.036	8.661	3.135	4.951	5.209

IV - 6. — BOUWNIJVERHEID : maandcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	Gebouwen hoofdzakelijk of uitsluitend voor huisvesting bestemd ¹		Gebouwen die niet hoofdzakelijk voor huisvesting bestemd zijn ²	
	Toegestane bouwvergunningen	Begonnen gebouwen	Toegestane bouwvergunningen	Begonnen gebouwen
1959 4 ^e kwartaal	2.918	2.555	492	452
1960 1 ^e kwartaal	3.227	2.395	492	356
2 ^e kwartaal	4.093	3.568	661	521
3 ^e kwartaal	3.353	3.131	594	531
4 ^e kwartaal	2.987	2.454	484	426
1959 Oktober	3.386	3.060	607	491
November	2.593	2.592	410	435
December	2.774	2.012	459	430
1960 Januari	2.856	1.294	441	286
Februari	2.939	2.163	408	290
Maart	3.887	3.727	628	492
April	4.054	3.770	634	492
Mei	4.126	3.579	657	530
Juni	4.098	3.354	691	540
Juli	3.192	2.938	610	559
Augustus	3.330	3.187	542	541
September	3.536	3.269	630	492
Oktober	3.482	2.879	481	478
November	2.641	2.542	481	416
December	2.839	1.940	489	383

¹ Nieuwbouw of volledige wederopbouw waarvoor een bouwvergunning werd afgeleverd.

² Nieuwbouw, herbouw, verbouwingen en uitbreidingen, waarvoor een bouwvergunning werd afgeleverd.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Annalen der Mijnen van België.* — *Arbeitsblad.* — *Bulletin de l'I.R.E.S.* — *Industrie*, tijdschrift van het V.B.N. — *Bulletin van Fabrimetal.* — *Maandelijkse statistisch tijdschrift van Fédérar.* — *Maandelijkse tijdschrift van het M.E.Z.* (Administratie van de Nijverheid - Dienst : Elektrische energie). — *Energie.* — *Figas*, informatieblad van het Verbond der Gasnijverheid. — *Agence économique et financière.* — *Het Bouwbedrijf.*

V. — DIENSTEN

1. — VERVOER

a). — Bedrijvigheid van de N.M.B.S., de N.M.B. en de SABENA

Bronnen : N.M.B.S., N.M.B. en SABENA.

Maandgemiddelden of maanden	N.M.B.S.					N.M.B. Vervoerde ton-km 2 (duizenden)	SABENA	
	Reizigers- vervoer	Goederenvervoer (volledige wagonladingen)					Geregeld en betalend luchtverkeer	
		Aantal reizigers-km	Aantal productieve t-km 1	Totale tonnenmaat	waarvan		(miljoenen passagiers- km)	(miljoenen ton-km)
	brandstoffen en minerale oliën				ertsen			
(miljoenen)		(duizenden tonnen)						
1951	604	552	6.008	2.273	644	3.273	23,1	3,3
1952	629	506	5.501	2.153	661	2.608	28,7	4,2
1953	627	477	5.150	2.154	802	2.019	37,3	5,4
1954	630	470	5.104	2.239	794	1.423	40,8	6,0
1955	654	547	5.745	2.504	946	1.201	48,2	7,0
1956	694	577	5.874	2.389	980	965	56,7	8,2
1957	713	548	5.558	2.321	966	797	77,4	10,0
1958	755	486	4.818	1.876	959	618	99,7	12,2
1959	710	505	4.874	1.866	1.043	364	88,7	11,3
1959 3 ^e kwartaal	714	482	4.673	1.730	1.035	269	141,5	16,0
4 ^e kwartaal	696	572	5.488	2.074	1.119	483	68,6	10,0
1960 1 ^e kwartaal	v 711	545	5.189	2.001	1.170	182	66,3	9,7
2 ^e kwartaal	v 717	521	5.053	1.913	1.156	216	141,3	16,6
3 ^e kwartaal	v 736	516	4.972	1.871	1.206	198		
1959 September	700	511	5.007	1.858	1.072	290	134,1	15,6
Oktober	699	579	5.570	2.024	1.159	471	83,6	11,5
November	689	546	5.313	1.991	1.055	760	56,8	8,5
December	699	590	5.582	2.197	1.143	218	65,4	10,1
1960 Januari	v 739	534	5.028	2.078	1.102	125	63,3	9,2
Februari	v 667	532	5.069	1.963	1.136	189	57,7	8,8
Maart	v 726	569	5.469	1.961	1.271	232	77,9	11,1
April	v 725	507	4.965	1.906	1.104	264	109,0	13,8
Mei	v 676	527	5.052	1.913	1.158	180	119,1	14,8
Juni	v 750	529	5.142	1.920	1.206	205	195,7	21,3
Juli	v 728	478	4.496	1.673	1.127	170	98,4	10,7
Augustus	v 734	530	5.210	1.998	1.222	207		
September	v 745	541	5.209	1.942	1.268	218		
Oktober	v 765	578	5.623	2.052	1.267	703		
November	v 725	567	5.587	2.172	1.209	753		

1 De productieve ton-km hebben betrekking op het commercieel vervoer (met uitsluiting van dienstvervoer); het is de som van de vermenigvuldigingen van het gewicht van elke verzending met de afstand van het traject.
2 De vervoerde ton-km worden berekend door optelling van de resultaten bekomen door vermenigvuldiging van de vervoerde tonnage met het aantal kilometers van het vervoer.

V - 1 b). — Zeevaart

Bronnen : Havenbestuur te Antwerpen [kol. (1)], te Gent [kol. (4)], N.I.S. (overige kolommen).

Maandgemiddelden of maanden	Haven van Antwerpen			Haven van Gent		
	Laadvermogen van de binnen- gekomen schepen (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrische tonnen)		Laadvermogen van de binnen- gekomen schepen (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrische tonnen)	
		Binnen- gekomen	Vertrokken		Binnen- gekomen	Vertrokken
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1952	2.335	1.304	986	126	130	78
1953	2.538	1.201	1.147	116	117	76
1954	2.634	1.276	1.091	119	113	85
1955	2.830	1.439	1.234	154	155	118
1956	3.172	1.865	1.279	178	216	82
1957	3.296	1.828	1.227	171	209	79
1958	3.545	1.723	1.210	163	169	82
1959	3.622	1.668	1.266	145	152	83
1960	3.774			150		
1959 4 ^e kwartaal ...	3.784	1.828	1.357	131	141	67
1960 1 ^e kwartaal ...	3.981	1.993	1.468	146	125	91
2 ^e kwartaal ...	3.764	1.698	1.266	146	163	89
3 ^e kwartaal ...	3.864	1.856	1.187	168	202	62
4 ^e kwartaal ...	3.487			140		
1959 November ...	3.892	1.890	1.270	125	161	69
December	3.643	1.997	1.337	139	137	57
1960 Januari	4.060	1.923	1.629	135	90	104
Februari	3.866	1.959	1.368	126	161	69
Maart	4.018	2.097	1.406	177	124	99
April	3.802	1.570	1.426	133	216	87
Mei	3.726	1.720	1.081	142	126	91
Juni	3.764	1.803	1.290	162	147	90
Juli	4.086	1.800	1.183	166	174	68
Augustus	3.752	1.881	1.232	162	189	55
September ...	3.755	1.888	1.146	175	243	62
Oktober	4.167	1.798	1.254	165	207	64
November ...	3.642	1.923	1.280	156	103	47
December	2.653			99		
1961 Januari	2.816			109		

1 Binnenlands vervoer + invoer + uitvoer + doorvoer.

V - 1 c). — Binnen- scheepvaart

Bron : N.I.S.

Totaal verkeer 1	
(duizenden metrische tonnen)	(miljoenen ton-km.)
(1)	(2)
3.295	282
3.912	327
4.258	343
4.737	385
4.659	374
4.642	383
4.269	361
4.534	402
5.201	448
4.780	404
5.223	449
5.327	458
4.924	418
5.069	435
4.269	364
4.667	395
5.405	453
5.087	434
5.265	452
5.318	462
5.251	453
5.321	460
5.408	460
5.537	492
5.149	

V - 2. — TOERISME

(duizenden overnachtingen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	Totaal	waarvan land van gewone verblijfplaats					
		België	Frankrijk	Nederland	Groot-Brittannië	West-Duitsland	U.S.A.
1951	538	402	27	23	34	5	10
1952	670	516	30	25	37	8	15
1953	761	577	41	28	45	14	16
1954	911	692	50	31	57	19	17
1955	1.019	766	60	33	68	22	19
1956	1.084	815	66	35	71	23	19
1957	1.186	898	71	33	81	25	19
1958	1.341	877	84	37	102	69	51
1959	1.346	1.057	58	41	84	29	20
1959 3 ^e kwartaal	3.378	2.454	133	55	222	50	35
4 ^e kwartaal	343	216	22	18	14	17	15
1960 1 ^e kwartaal	302	171	19	16	11	15	10
2 ^e kwartaal	1.193	862	57	32	107	36	32
3 ^e kwartaal	3.335	2.619	176	64	261	60	41
1959 Juli	4.393	2.740	137	59	253	65	43
Augustus	4.676	3.872	194	78	316	56	35
September	1.066	752	69	30	97	29	27
Oktober	385	230	24	20	21	24	20
November	325	206	21	17	11	15	14
December	320	213	20	17	10	12	10
1960 Januari	292	190	18	16	10	14	9
Februari	283	110	17	15	10	14	9
Maart	331	211	21	17	13	18	11
April	1.068	777	71	27	83	30	21
Mei	710	473	34	27	54	27	31
Juni	1.801	1.335	66	42	184	49	43
Juli	4.477	3.732	132	68	318	63	51
Augustus	4.517	3.479	321	88	351	90	43
September	1.009	643	74	35	113	32	30

V - 3. — BINNENLANDSE HANDEL

a). — Verkoopindexcijfers

(Basis 1953 = 100)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	Warenhuizen met veelvuldige afdelingen					Coöperatieven	Grote ondernemingen gespecialiseerd in kleding		Groot-handel	Onder-nemingen met bij-huizen	Verkoopindexcijfers na uitschakeling van de prijs- en seizoenbewegingen (berekeningen door de N.B.B.)		
	Algemeen index-cijfer	Voeding	Kleding	Meubel-lering	Huis-houden 1		Algemeen index-cijfer	Heren 2			Onder-goed en bijkom-stige kleding-stukken 3	Algemeen voe-dings-waren	Voeding
1952	99	97	103	99	97	97	103	104	95	98	98	96	96
1953	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1954	106	113	102	105	105	109	104	80	107	103	104	107	104
1955	114	120	111	108	114	115	113	88	111	107	113	114	109
1956	124	133	120	114	127	125	123	97	132	120	119	121	126
1957	129	132	126	124	139	125	125	105	131	123	121	117	122
1958	139	140	138	129	149	131	132	105	139	131	128	121	129
1959	144	145	149	126	150	132	136	104	145	138	131	120	132
1960	156	159	159	141	162					143			
1959 4 ^e kwartaal	173	170	176	124	166	141	134	106	149	151	134	121	132
1960 1 ^e kwartaal	139	158	134	139	149	135	124	94	v 143	v 139	139	123	v 137
2 ^e kwartaal	153	152	168	141	155	v 135	174	109	v 153	v 139	145	v 126	v 141
3 ^e kwartaal	154	152	153	152	172	v 136	122	105	v 166	v 138	148	v 127	v 146
4 ^e kwartaal	179	173	180	133	172						140		
1959 Oktober	154	158	169	125	155	140	146	101	150	143	133	121	136
November	167	159	163	115	140	127	121	87	134	140	134	119	130
December	199	192	196	131	202	155	135	129	163	170	134	122	129
1960 Januari	135	153	140	130	132	138	140	146	v 140	v 136	131	123	v 133
Februari	132	154	116	135	151	129	92	56	v 138	v 138	143	123	v 139
Maart	151	167	147	153	164	137	139	79	v 151	v 142	143	122	v 140
April	159	171	168	145	157	135	207	113	v 150	v 144	145	125	v 139
Mei	152	147	168	148	158	135	173	103	v 150	v 137	143	125	v 139
Juni	148	137	169	130	150	v 136	141	110	v 159	v 136	146	v 129	v 144
Juli	161	160	169	143	172	v 138	136	160	v 166	v 143	143	v 130	v 148
Augustus	146	143	133	145	166	v 134	102	71	v 176	v 137	151	v 128	v 152
September	156	152	157	168	177	v 136	127	83	v 157	v 135	150	v 122	v 139
Oktober	168	165	189	140	168	v 140	173	117	v 147	v 138	146	v 122	v 135
November	179	164	168	132	154		148	109	p 153	v 145	144		v 151
December	191	191	184	126	193						129		

1 Huishoudartikelen en huishoudtoestellen. — 2 Omvat hoofdzakelijk bovenkleding. — 3 Onderkleding : heren en/of dames.

V - 3 b). — Verkoop op afbetaling

1° — Algemene resultaten

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	Aantal lopende contracten op einde halfjaar (duizenden)				Uitstaande kredieten op einde halfjaar (miljarden franken)				Krediet verleend in de loop van het halfjaar (miljarden franken)			
	Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door		
		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren
1958 1° halfjaar ...	1.189	497	136	556	8,63	1,39	3,77	3,47	3,86	0,89	1,38	1,59
2° halfjaar ...	1.202	530	130	542	8,37	1,47	3,43	3,47	3,84	0,99	1,30	1,55
1959 1° halfjaar ...	1.179	524	130	525	8,31	1,55	3,37	3,39	3,96	1,10	1,36	1,50
2° halfjaar ...	1.205	532	133	540	8,60	1,82	3,18	3,60	4,23	1,29	1,27	1,67
1960 1° halfjaar ...	1.208	534	144	530	9,48	2,19	3,34	3,95	4,71	1,48	1,53	1,70

2° — Achterstallige betalingen

	Aantal schuldenaars welke in gebreke gebleven zijn met het betalen van drie of meer vervallen termijnen in de loop van het halfjaar (duizenden)				Totaal der bedragen van drie termijnen welke door de schuldenaars, bedoeld in voorgaande kolommen, niet werden betaald (miljoenen franken)			
	Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door		
		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren
1958 1° halfjaar	53	22	1	30	66,1	26,0	5,8	34,3
2° halfjaar	55	25	1	29	71,0	28,1	7,0	35,9
1959 1° halfjaar	58	25	1	32	72,6	29,2	7,0	36,4
2° halfjaar	50	24	1	25	72,2	28,1	6,4	37,7
1960 1° halfjaar	46	22	1	23	72,3	27,2	6,1	39,0

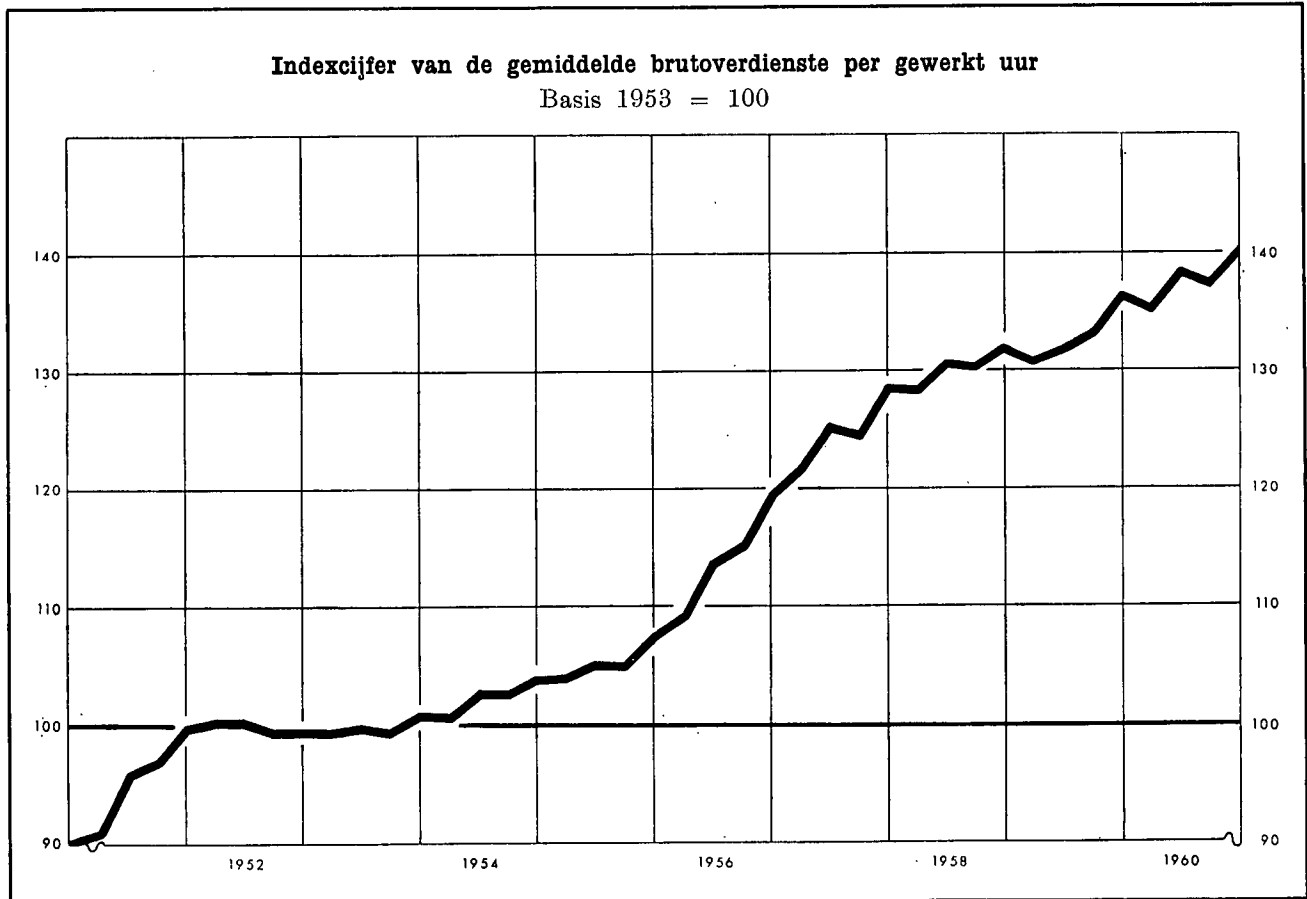
3° — Indeling van de kredieten verleend tijdens het halfjaar, volgens de aard der goederen

	Totaal	Vrachtwagens, bestelwagens, autobussen, zwaar vervoermaterieel		Landbouwmaterieel, landbouwtractoren, vee	Wagens voor personenvervoer behalve autobussen		Moto's, scooters, bromfietsen, rijwielen	Textielwaren, bont, artikelen, kleding	Boeken	Bedrijfsuitrusting andere dan de artikelen vermeld in de voorgaande rubrieken (handel, ambachtswezen, nijverheid, vrije beroepen)	Huishoudartikelen en voorwerpen voor persoonlijk gebruik, niet elders vermeld	Diensten (reizen, herstellen van motorrijtuigen)
		nieuw	reeds gebruikt		nieuw	reeds gebruikt						
		Aantal contracten (duizenden)										
1958 1° halfjaar ...	549	4,6	1,9	29,3	17,0	233,7	16,2	9,2	236,7	—	—	—
2° halfjaar ...	605	4,3	2,3	27,0	16,4	276,1	21,1	8,5	248,5	0,6	0,6	0,6
1959 1° halfjaar ...	552	3,8	1,1	2,5	19,7	11,9	16,4	239,2	18,2	8,6	227,6	3,2
2° halfjaar ...	633	3,5	1,2	2,2	19,3	11,6	18,3	270,2	22,3	8,4	268,9	7,2
1960 1° halfjaar ...	603	4,0	1,1	2,3	25,7	13,6	20,1	243,9	19,2	10,7	254,8	7,5
Verleend krediet (miljoenen franken)												
1958 1° halfjaar ...	3.864	449	87	1.262	159	280	30	348	1.249	—	—	—
2° halfjaar ...	3.836	361	104	1.108	133	333	34	343	1.414	6	6	6
1959 1° halfjaar ...	3.956	367	53	1.016	292	144	276	34	331	1.326	24	24
2° halfjaar ...	4.230	364	55	952	280	139	345	38	317	1.593	37	37
1960 1° halfjaar ...	4.708	453	56	1.379	339	160	322	35	328	1.502	50	50
Verleend krediet — Percentagewijze verdeling t.o.v. het totaal												
1958 1° halfjaar ...	100,0	11,6	2,3	32,7	4,1	7,2	0,8	9,0	32,3	—	—	—
2° halfjaar ...	100,0	9,4	2,7	28,9	3,5	8,7	0,9	8,9	36,9	0,1	0,1	0,1
1959 1° halfjaar ...	100,0	9,3	1,3	25,7	7,4	3,6	7,0	0,9	8,4	33,5	0,6	0,6
2° halfjaar ...	100,0	8,6	1,3	22,5	6,6	3,3	8,1	0,9	7,5	37,7	0,9	0,9
1960 1° halfjaar ...	100,0	9,6	1,2	29,3	7,2	3,4	6,8	0,7	7,0	31,9	1,1	1,1

Bibliografische referenties : Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Bulletin van de Kamer van Koophandel van Antwerpen. — Bulletin de V.I.R.E.S. — Maandstatistiek over de internationale trafiek der havens (N.I.S.). — Vervoerkroniek (tweemaandelijks). — Les transports maritimes, Etude Annuelle (E.O.E.S.). — Bulletin général de Statistiques (Office statistique des Communautés Européennes).

VI. — INKOMENS

1. — BEZOLDIGINGEN VAN DE ARBEIDERS (mannen + vrouwen)

Indexcijfer van de bezoldigingen in de nijverheid

Basis 1953 = 100

Bronnen : kol. (1) - (2) - (3) : N.B.B. (wijze van opstelling, zie Novembernummer 1957, blz. 415). — kol. (4) : R.M.Z. - berekeningen N.B.B. (zie noot). — kol. (5) : I.E.S.O.

	Gemiddelde brutoverdienste per gewerkt uur (1)	Type-uurloon 1		Indexcijfer van de loonmassa 2 (4)	Indexcijfer der arbeidskosten 3 (5)
		Geschoold arbeider (2)	Ongeschoold arbeider (3)		
1952	100	100	100	100	98
1953	100	100	100	100	100
1954	103	103	102	102	103
1955	106	105	106	108	106
1956	115	114	114	118	114
1957	125	125	125	129	125
1958	131	129	129	125	132
1959	133	131	132	121	135
1960	v138	v135	v137		
1959 December	137	133	134		138
1960 Maart	v136	133	135		v 137
Juni	v139	135	137		v 141
September	v138	135	136		v 140
December	v141	v137	v138		

Algemene gemiddelden van de uurlonen der arbeiders

(sociale lasten inbegrepen)

Bron : Verbond der Belgische Nijverheid.

4	België (BF)	percentage in verhouding tot de Belgische lonen 5		
		West-Duitsland	Groot-Brittannië	Nederland
1951	25,80	84,0	86,8	62,6
1952	28,11	83,5	86,7	59,0
1953	28,25	85,8	91,0	61,2
1954	28,74	86,2	94,3	67,5
1955	29,91	90,6	98,4	69,2
1956	32,68	90,2	97,6	69,6
1957	35,67	90,6	93,7	70,1
1958	37,03	94,4	95,0	69,2
1959	38,30	95,9	95,0	68,2
1959 Februari-April	37,80	95,1	95,4	69,1
August.-Oktob.	38,80	96,7	94,6	68,6
1960 Februari-April	39,48	97,5	97,3	73,5

1 Excl. de transportarbeiders.

2 Het betreft het eenvoudig indexcijfer van de totale bezoldigingen betaald aan de arbeiders die onderworpen zijn aan de maatschappelijke zekerheid en behoren tot de extractiebedrijven, de fabrieksnijverheid, het vervoer en het verkeer. (Voor de bepaling van de totale bezoldigingen, zie XVe Jaarverslag R.M.Z., blz. 141.)

3 Dit indexcijfer, waarin de steenkolenmijnen niet werden opgenomen, geeft de arbeidskosten per uur en niet de kosten per geproduceerde eenheid.

4 De jaarcijfers zijn gemiddelden van de uurlonen van februari-april en augustus-oktober.

5 Het V.B.N. publiceert de buitenlandse uurlonen uitgedrukt in Belgische franken op basis van de wisselkoersen. Daar de bekomen percentages niet werden gewogen aan de hand van de indexcijfers van de kosten van levensonderhoud, geven zij niet de verhouding van de reële lonen weer.

Bibliografische referenties : Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Tijdschrift van het I.E.S.O. — Jaarverslagen van de R.M.Z. — Arbeidsblad. — Industrie, tijdschrift van het V.B.N. — Le Coût de la main-d'œuvre dans l'Industrie européenne, Etudes et Documents, nouvelle série, n° 52, 1959 (I.A.B.). — Annuaire des statistiques du travail (I.A.B.).

VII. — PRIJZEN EN PRIJSINDEXCIJFERS

1. — GROOTHANDELSPRIJZEN OP DE WERELDMARKTEN

Daggemiddelden	Tarwe te New-York	Koffie te New-York Santos IV	Ingevoerde wol Boston Buenos- Aires 5/6	Katoen te New-York	Rubber te Londen "Spot" price n° 1	Koper te Londen	Tin te Londen slotkoers	Zwaar oudijzer te Parijs	Ruwe petroleum te West-Texas
	cents per 60 lbs	cents per lb			d per lb	£ per long ton		NF per metrieke ton	\$ per barrel
1952	284	54,0	76	38,7	28	259	964	105	2,40
1953	271	57,9	74	32,9	20	256	732	127	2,54
1954	278	78,1	79	34,1	20	249	719	112	2,65
1955	271	56,8	82	33,6	34	352	740	149	2,65
1956	270	57,9	83	33,8	29	329	788	179	2,65
1957	272	56,4	90	32,6	26	219	755	192	2,90
1958	256	48,2	69	33,2	23	197	735	154	2,90
1959	251	36,8	75	31,7	30	238	785	161	2,78
1960	252	36,5	81	29,7	32	246	797		2,77
1959 4 ^e kwartaal	255	35,7	78	30,0	35	249	793	182	2,77
1960 1 ^e kwartaal	259	36,7	81	30,3	34	259	791	185	2,77
2 ^e kwartaal	252	37,1	83	30,5	38	254	789	175	2,77
3 ^e kwartaal	244	36,1	82	29,4	30	245	807	182	2,77
4 ^e kwartaal	252	36,1	81	28,6	26	226	800		2,77
1959 Oktober	254	35,1	78	30,0	34	242	794	176	2,77
November	255	36,6	78	29,9	37	251	795	182	2,77
December	256	35,5	78	30,1	35	255	789	190	2,77
1960 Januari	256	36,2	81	30,2	35	259	792	186	2,77
Februari	259	37,0	81	30,3	34	264	792	186	2,77
Maart	263	36,8	81	30,4	34	253	788	183	2,77
April	261	37,0	82	30,4	35	262	791	177	2,77
Mei	252	37,3	82	30,6	39	248	784	173	2,77
Juni	244	36,9	82	30,6	39	251	793	174	2,77
Juli	239	36,3	82	30,3	31	255	813	179	2,77
Augustus	245	35,8	82	29,1	29	245	802	182	2,77
September	249	36,2	82	28,9	29	235	805	185	2,77
Oktober	249	36,2	81	28,6	28	222	804	184	2,77
November	253	36,0	81	28,6	26	226	801		2,77
December	253	36,0	81	28,6	25	231	795		2,77

VII - 2. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELSPRIJZEN OP DE WERELDMARKTEN

Basis 1953 = 100

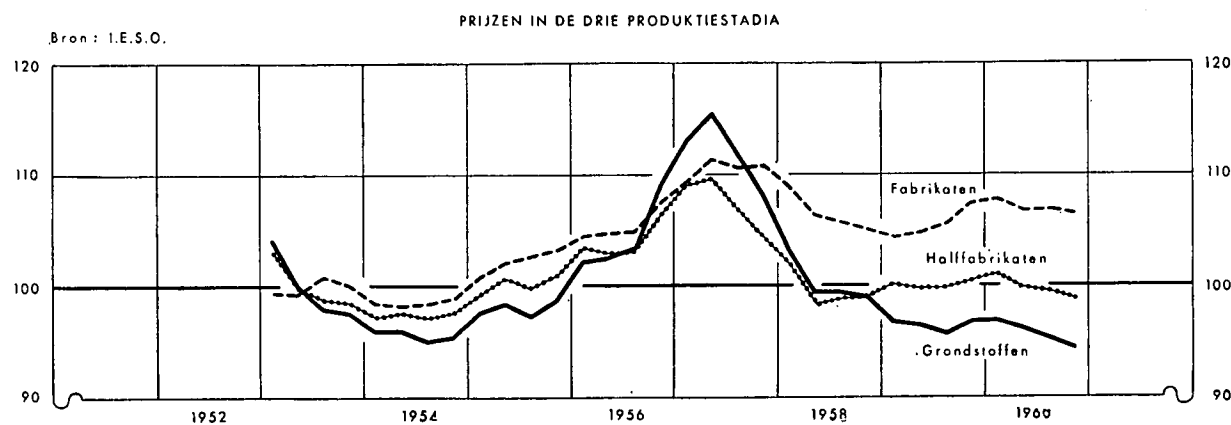
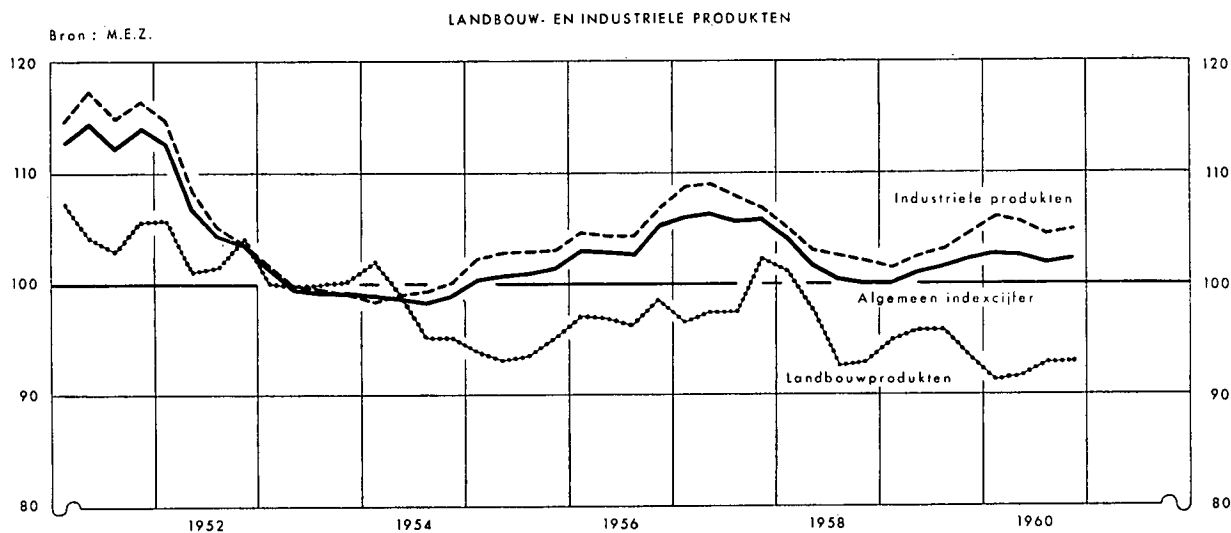
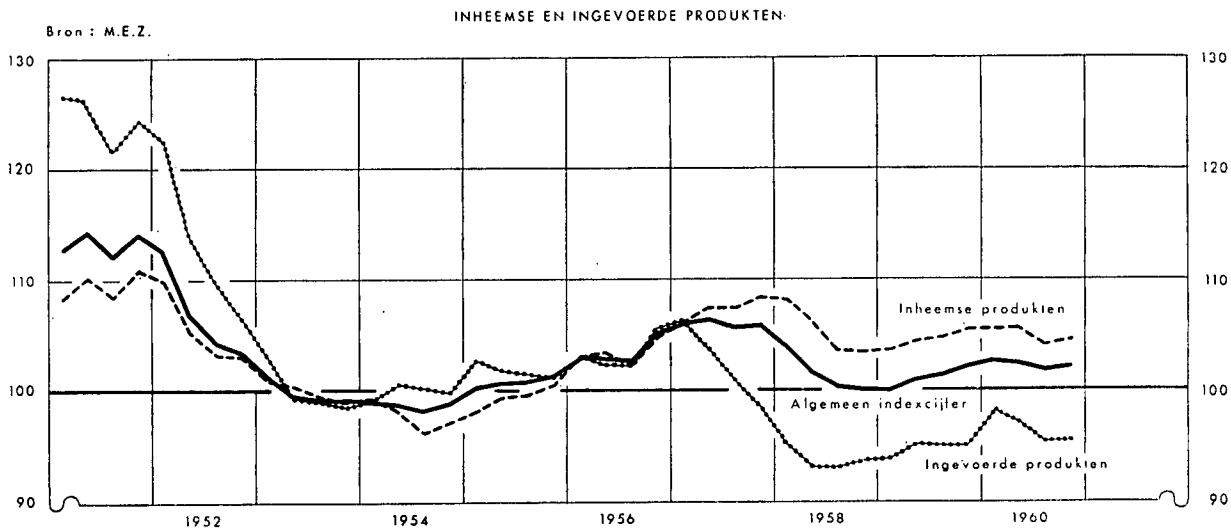
Bronnen : Comtel Reuter — Moody's Investors Service — Der Volkswirt — Chamber of Shipping.

Maandgemiddelden of maanden	Reuter-indexcijfer	Moody-indexcijfer	Volkswirt-indexcijfers (oude Schulze-indexcijfers)			Vrachtprijzen Groot-Brittannië (bevrachting per reis) ¹
			Algemeen	Nijverheid	Voeding	
1952	110	105	103	104	102	129
1953	100	100	100	100	100	100
1954	99	103	102	101	104	111
1955	100	98	103	105	99	165
1956	98	102	105	108	100	203
1957	93	100	104	107	98	145
1958	84	96	98	100	96	87
1959	84	93	100	103	94	93
1960	85	90	99	104	90	96
1959 4 ^e kwartaal	87	92	101	104	94	106
1960 1 ^e kwartaal	87	91	101	105	92	100
2 ^e kwartaal	87	92	100	105	90	95
3 ^e kwartaal	85	89	98	103	90	93
4 ^e kwartaal	82	86	98	103	90	95
1959 November	87	93	101	104	95	107
December	87	91	101	104	93	106
1960 Januari	88	92	101	105	93	106
Februari	87	91	101	105	92	99
Maart	86	91	100	105	91	94
April	87	92	100	105	90	98
Mei	87	92	100	106	90	93
Juni	86	91	100	105	89	93
Juli	85	91	99	104	89	92
Augustus	85	89	98	103	90	92
September	84	88	98	102	90	95
Oktober	83	87	98	102	90	91
November	82	86	98	103	90	96
December	82	86	98	103	90	99
1961 Januari	82	87	98	102	91	

¹ Bevrachting per reis voor droge ladingen.

VII - 3. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELPRIJZEN IN BELGIE

Basis 1953 = 100

VII - 3. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

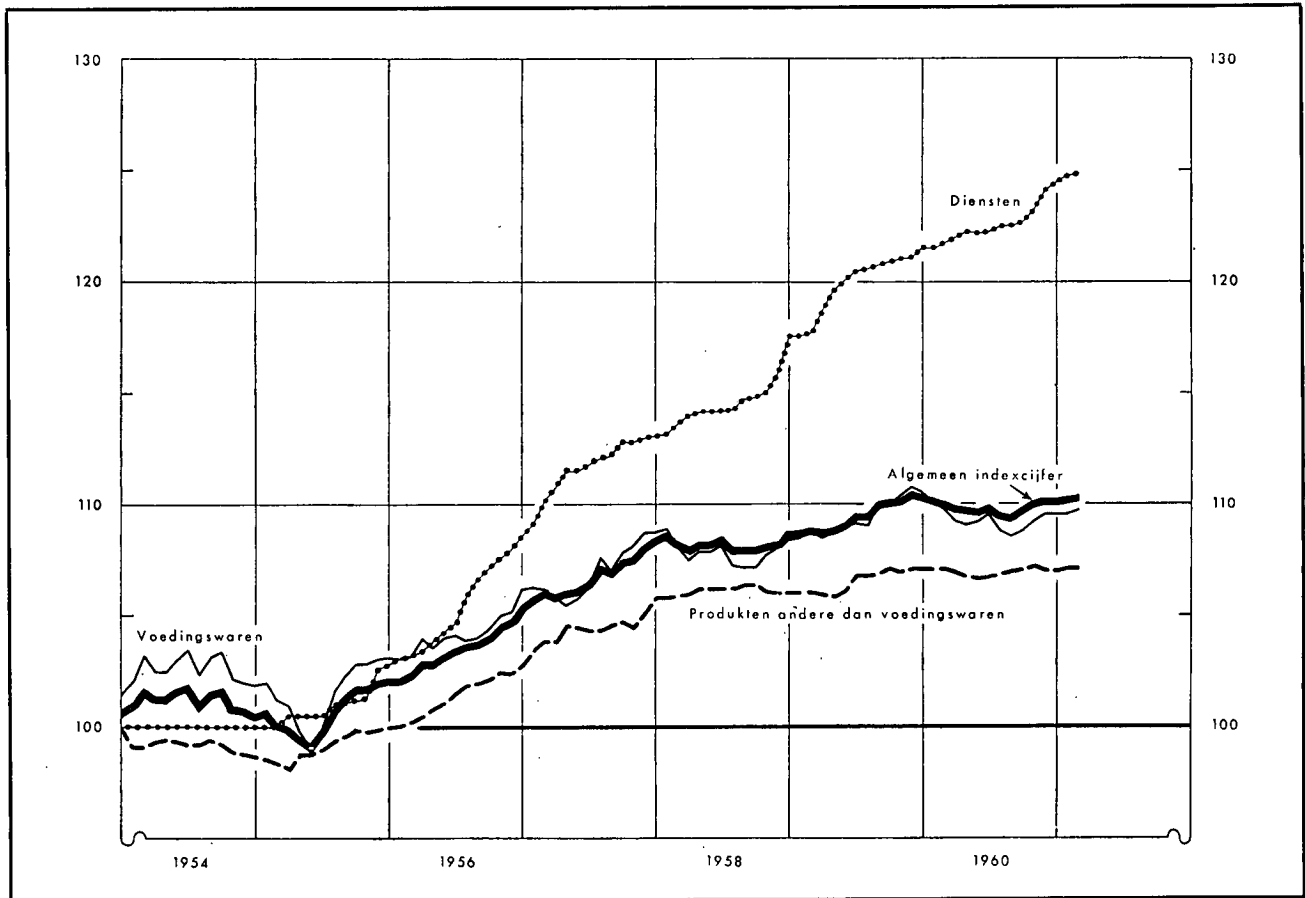
Basis 1953 = 100

Maandgemiddelden of maanden	Bron : Ministerie van Economische Zaken											Bron : I.E.S.O.			
	Algemeen indexcijfer	Produkten		Landbouwprodukten			Industriële produkten					Gezamenlijke industriële produkten in de drie produktiestadia			
		Inheemse	Ingevoerde	Algemeen indexcijfer	Dierlijke	Plantaardige	Algemeen indexcijfer	Dellstoffen	Metalen en metaalprodukten	Textiel- produkten	Scheikundige produkten	Bouw- materialen	Grondstoffen	Halfabrikaten	Fabrikaten
1952	107,0	105,5	113,0	103,1	103,9	102,1	108,0	110,0	108,9	107,3	114,2	98,9	113,2	110,6	104,5
1953	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1954	98,8	97,8	100,0	97,8	99,2	96,4	99,2	98,1	97,5	98,7	100,3	103,8	95,6	97,4	98,6
1955	101,0	99,4	101,8	94,0	97,7	90,3	102,9	100,7	105,0	97,7	104,6	105,4	98,1	100,1	102,2
1956	103,5	103,5	103,3	97,2	101,0	93,5	105,4	105,8	111,6	95,8	105,6	106,9	104,3	103,9	105,4
1957	106,1	107,4	102,2	98,7	103,1	94,5	103,3	112,1	114,4	98,2	108,9	111,9	112,2	107,5	110,6
1958	101,7	105,4	93,9	96,0	92,8	98,9	103,2	105,8	109,6	87,5	107,9	115,0	100,3	99,6	106,6
1959	101,3	104,7	95,2	95,0	95,9	94,1	103,0	103,7	109,8	84,9	108,3	115,4	96,8	100,0	105,6
1960	102,5	105,0	96,5	92,2	98,2	86,8	105,4	101,4	110,2	92,2	107,0	121,4	95,8	99,8	107,0
1959 4 ^e kwartaal ...	102,3	105,4	95,1	93,4	96,7	90,3	104,7	103,4	110,7	89,3	107,3	116,0	96,9	100,5	107,4
1960 1 ^e kwartaal ...	102,9	105,4	98,1	91,3	94,0	88,5	106,1	102,3	110,5	92,3	109,5	121,3	97,0	100,9	107,9
2 ^e kwartaal ...	102,7	105,7	97,1	91,7	91,9	91,3	105,7	100,8	110,1	93,4	107,6	121,3	96,3	99,9	106,8
3 ^e kwartaal ...	102,0	104,3	95,4	92,8	100,4	85,9	104,6	101,2	110,7	90,0	105,5	121,4	95,4	99,5	106,9
4 ^e kwartaal ...	102,4	104,7	95,5	93,0	106,7	81,4	105,0	101,5	109,7	93,1	105,4	121,7	94,6	98,9	106,6
1959 November ...	102,2	105,5	96,9	93,2	97,2	89,5	104,7	103,0	110,7	89,3	107,9	115,9	97,1	100,6	107,3
December ...	102,7	105,3	97,9	91,9	95,6	88,4	105,6	104,0	111,0	91,4	108,2	116,3	97,2	100,7	108,6
1960 Januari	103,6	106,1	99,1	93,3	97,2	89,5	106,4	102,6	110,7	93,2	109,2	121,3	97,8	101,3	108,8
Februari	102,7	105,0	97,8	90,2	92,2	88,0	106,1	102,6	110,5	91,9	109,6	121,3	97,2	101,0	108,5
Maart	102,4	105,0	97,5	90,3	92,5	88,0	105,8	101,6	110,3	91,7	109,6	121,3	95,9	100,6	106,5
April	102,2	104,9	97,7	89,6	91,2	87,8	105,8	100,9	110,3	92,4	109,2	121,3	96,1	100,3	106,8
Mei	102,9	105,7	97,6	91,5	89,7	92,8	106,0	100,7	109,8	94,5	107,6	121,3	96,3	99,8	106,7
Juni	102,9	106,6	96,1	94,1	94,8	93,3	105,4	100,7	110,3	93,2	105,9	121,3	96,6	99,7	106,8
Juli	102,2	104,6	95,7	92,2	98,2	86,5	104,9	100,9	111,0	90,6	105,6	121,3	95,9	99,7	106,9
Augustus	101,7	103,9	95,2	92,6	99,5	86,5	104,3	101,2	110,7	88,8	105,9	121,3	95,7	99,7	107,0
September ...	102,2	104,5	95,3	93,5	103,6	84,8	104,6	101,6	110,3	90,6	104,9	121,5	94,7	99,1	106,9
Oktober	102,4	104,7	95,5	93,3	105,4	82,9	104,9	101,6	109,6	92,7	104,9	121,7	94,2	99,0	106,5
November ...	102,5	104,8	95,7	93,2	108,0	80,8	105,1	101,6	109,8	93,5	105,6	121,7	94,7	98,7	106,6
December ...	102,2	104,5	95,3	92,4	106,7	80,6	105,0	101,4	109,6	93,2	105,6	121,7	94,9	99,1	106,8
1961 Januari	102,4	105,0	95,6	93,4	106,5	82,5	104,9	100,9	109,1	94,0	105,3	121,7	91,6	98,3	106,7

VII - 4. — INDEXCIJFERS VAN DE KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basis 1953 = 100

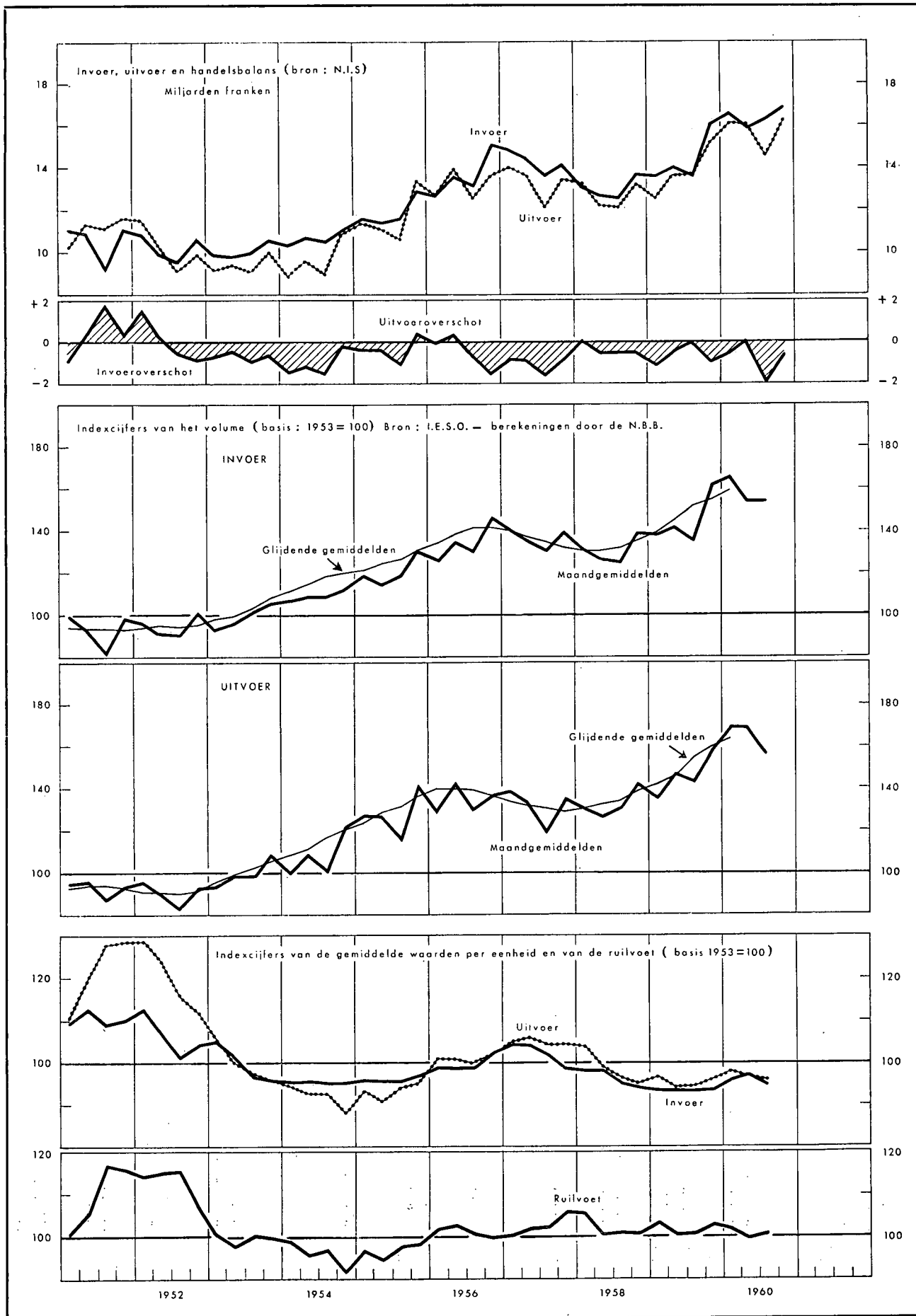
Bron : Ministerie van Economische Zaken.

Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer 65 produkten		Voedingswaren 85 produkten		Producten andere dan voedingswaren 25 produkten		Diensten 5 produkten	
	1960	1961	1960	1961	1960	1961	1960	1961
1953	100,00		100,0		100,0		100,0	
1954	101,30		102,7		99,2		100,0	
1955	100,80		101,6		99,2		101,0	
1956	103,65		104,2		101,5		105,5	
1957	106,13		107,0		104,5		111,7	
1958	108,31		107,9		106,2		114,6	
1959	109,64		109,5		106,6		120,0	
1960	109,97		109,3		107,0		122,6	
	110,11		109,7		107,1		121,7	
1 ^e kwartaal								
2 ^e kwartaal	109,84		109,3		106,8		122,3	
3 ^e kwartaal	109,66		108,7		107,0		122,6	
4 ^e kwartaal	110,27		109,5		107,2		124,0	
Januari	110,28	110,43	110,1	109,6	107,1	107,2	121,5	124,8
Februari	110,17	110,49	109,8	109,8	107,1	107,2	121,7	124,9
Maart	109,89		109,3		107,0		122,0	
April	109,79		109,1		106,8		122,3	
Mei	109,76		109,3		106,7		122,2	
Juni	109,96		109,6		106,8		122,3	
Juli	109,67		108,8		106,9		122,5	
Augustus	109,56		108,6		107,0		122,5	
September	109,76		108,8		107,1		122,7	
Oktober	110,14		109,3		107,3		123,3	
November	110,34		109,6		107,1		124,2	
December	110,34		109,6		107,1		124,5	

Bibliografische referenties : Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Arbeidsblad. — Industrie, tijdschrift van het V.B.N. — Bulletin de l'I.R.E.S. — De Belgische Teztielnijverheid, tijdschrift van Febeltex. — Der Volkswirt. — Wirtschaft und Statistik. — Bulletin mensuel de statistique (O.V.N.). — Monthly Digest of Statistics. — Bulletin statistique de l'I.N.S.E.E. — Bulletins statistiques : statistiques générales (E.O.E.S.). — Données statistiques (Raad van Europa). — Financiële dagbladen : Agefi, Het Financiële Dagblad, The Financial Times, L'Information.

VIII. — BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U.

VIII - 1. — BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U.

Maandgemiddelden of maanden	Bron : N.I.S.				Bron : I.E.S.O.				
	Waarde (miljarden franken)			Percentage uitvoer invoer	Indexcijfers basis 1953 = 100				ruilvoet 1
	Invoer	Uitvoer	Handels- balans		hoeveelheid		prijzen		
				invoer	uitvoer	bij invoer	bij uitvoer		
1952	10,3	10,2	- 0,1	100	96	92	107	120	113
1953	10,1	9,4	- 0,7	93	100	100	100	100	100
1954	10,6	9,6	- 1,0	90	110	108	95	92	96
1955	11,8	11,6	- 0,2	98	120	128	96	93	97
1956	13,6	13,2	- 0,4	97	135	135	100	101	101
1957	14,3	13,3	- 1,0	93	137	132	102	105	103
1958	13,0	12,7	- 0,3	97	131	133	96	98	102
1959	14,3	13,7	- 0,6	96	145	146	93	95	102
1960	v 16,4	15,7	v- 0,7	v 96					
1959 4 ^e kwartaal	16,1	15,2	- 0,9	95	162	158	93	96	103
1960 1 ^e kwartaal	16,6	16,1	- 0,5	97	165	170	96	98	102
2 ^e kwartaal	15,9	16,0	+ 0,1	100	155	169	97	97	100
3 ^e kwartaal	16,3	14,5	- 1,8	89	155	157	95	96	101
4 ^e kwartaal	v 16,9	16,4	v- 0,5	v 97					
1959 November	15,6	14,4	- 1,1	93	158	154	94	97	102
December	16,7	15,7	- 1,0	94	168	163	95	97	102
1960 Januari	15,8	16,0	+ 0,2	101	156	166	97	99	102
Februari	17,0	15,2	- 1,8	89	171	163	96	97	102
Maart	17,1	17,1	...	100	169	179	96	98	102
April	15,6	16,3	+ 0,7	104	153	171	98	97	99
Mei	16,1	15,7	- 0,4	97	156	163	96	97	101
Juni	15,8	15,9	+ 0,1	100	155	172	97	97	100
Juli	15,4	15,1	- 0,3	98	151	163	94	96	102
Augustus	15,4	13,1	- 2,3	85	152	145	95	96	101
September	16,5	14,8	- 1,7	90	161	162	95	95	100
Oktober	16,8	16,4	- 0,4	98	166	178	95	96	101
November	16,9	15,7	- 1,2	93	170	173	95	97	103
December	v 16,2	15,8	v- 0,4	v 98					
1961 Januari		v 12,0							

1 Ruilvoet = $\frac{\text{indexcijfer van de uitvoerprijzen}}{\text{indexcijfer van de invoerprijzen}}$

VIII - 2. — UITVOER VAN DE B.L.E.U. VOLGENS GOEDERENGROEPEN

(miljarden franken)

Bron : N.I.S. (indeling van de N.B.B. volgens de Type-classificatie voor de internationale handel van de O.V.N.)

Maandgemiddelden of maanden	Ijzer- en staal- produkten	Metaal- ver- werking	Non-ferro metalen	Textiel	Scheikun- dige produkten	Vaste brand- stoffen	Petroleum produkten	Glas- en spiegelglas	Parcels en edelge- steen	Landbouw- produkten	Diversen	Totaal
1952	2,7	1,9	1,1	1,6	0,8	0,3	0,3	0,1	0,2	0,2	1,0	10,2
1953	1,9	1,7	0,9	1,8	0,7	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	1,1	9,4
1954	1,8	1,7	0,9	1,9	0,8	0,4	0,2	0,2	0,4	0,2	1,1	9,6
1955	2,5	2,1	1,1	1,9	0,9	0,5	0,3	0,3	0,5	0,3	1,2	11,6
1956	3,0	2,3	1,2	2,1	1,0	0,5	0,4	0,3	0,6	0,3	1,5	13,2
1957	3,1	2,5	1,0	2,2	1,0	0,5	0,4	0,3	0,5	0,3	1,5	13,3
1958	2,8	2,6	0,9	1,8	1,0	0,3	0,5	0,3	0,5	0,4	1,6	12,7
1959	2,8	2,7	1,1	2,1	1,2	0,2	0,5	0,4	0,7	0,4	1,6	13,7
1960	v 3,5	3,2	1,3	2,4	1,2	0,2	0,5	0,5	0,7	0,4	1,8	15,7
1959 4 ^e kwartaal	3,1	3,0	1,3	2,4	1,3	0,2	0,4	0,5	0,8	0,5	1,7	15,2
1960 1 ^e kwartaal	3,6	3,2	1,4	2,4	1,3	0,2	0,5	0,5	0,7	0,4	1,9	16,1
2 ^e kwartaal	3,6	3,5	1,3	2,3	1,2	0,2	0,5	0,5	0,6	0,3	2,0	16,0
3 ^e kwartaal	3,4	2,7	1,2	2,2	1,1	0,2	0,5	0,4	0,6	0,4	1,8	14,5
4 ^e kwartaal	v 3,4	3,2	1,3	2,5	1,0	0,3	0,4	0,5	0,8	0,6	2,4	16,4
1959 Oktober	3,1	2,7	1,4	2,3	1,3	0,2	0,4	0,4	0,9	0,5	1,8	15,0
November	3,0	2,6	1,3	2,3	1,3	0,2	0,4	0,5	0,6	0,5	1,7	14,4
December	3,1	3,5	1,3	2,5	1,3	0,2	0,3	0,4	0,6	0,5	2,0	15,7
1960 Januari	3,6	3,2	1,3	2,4	1,3	0,2	0,6	0,5	0,6	0,4	1,9	16,0
Februari	3,2	2,9	1,3	2,3	1,3	0,2	0,5	0,5	0,7	0,4	1,9	15,2
Maart	3,9	3,5	1,5	2,5	1,3	0,2	0,5	0,5	0,7	0,4	2,1	17,1
April	3,7	3,7	1,4	2,3	1,2	0,2	0,4	0,5	0,5	0,4	2,0	16,3
Mei	3,3	3,5	1,3	2,4	1,2	0,2	0,4	0,5	0,9	0,3	1,7	15,7
Juni	3,6	3,4	1,4	2,2	1,2	0,2	0,6	0,5	0,4	0,3	2,1	15,9
Juli	3,3	3,1	1,2	2,3	1,1	0,2	0,6	0,5	0,7	0,4	1,7	15,1
Augustus	3,2	2,1	1,2	2,0	1,2	0,2	0,4	0,4	0,5	0,3	1,6	13,1
September	3,6	2,7	1,1	2,3	1,2	0,2	0,4	0,5	0,4	0,5	1,9	14,8
Oktober	3,5	3,2	1,5	2,6	1,1	0,3	0,4	0,5	0,6	0,6	2,1	16,4
November	3,6	3,0	1,3	2,5	1,1	0,3	0,5	0,4	0,4	0,5	2,1	15,7
December	3,1	3,4	1,2	2,4	1,0	0,2	0,3	0,4	1,3	0,5	2,0	15,8

1 Inclusief de produkten van de petroleumnijverheid.

N. B. — De inhoud van elke rubriek stemt met de benaming overeen, zelfs indien de produkten worden vervaardigd door een nijverheidstak die een andere hoofdactiviteit heeft.

— Voor een overzicht van de buitenlandse handel van 1948 tot 1957 : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXXIVe Jaargang, Deel II, nr 1, juli 1959.

— Voor de analyse van 1959 : XXXVe Jaargang, Deel II, nr 1, juli 1960.

VIII - 3. — INVOER VAN DE B.L.E.U. VOLGENS GOEDERENGROEPEN

(miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen van de N.B.B.

Maandgemiddelden	Produktiegoederen bestemd voor											Verbruiksgoederen					Uitru-tings- goede- ren	Algemeen totaal			
	Totaal	de metaal- nijver- heid 1	de textiel- bedrij- ven	de land- bouw en de voe- dings- bedrij- ven 2	de dia- mant- nijver- heid	de hout- nijver- heid	de leder- nijver- heid	de papier- en gra- fische nijver- heid	de tabake- nijver- heid	de bouw- be- drijven 3	diverse produktiesectoren				Totaal	niet duurzame			duur- zame		
											mine- rale oliën	vaste brand- stoffen	schei- kundige pro- dukten	andere pro- dukten		voedingsmiddelen				andere 4	
																dier- lijke pro- dukten					plant- aardige pro- dukten
1951	7.481	1.754	1.621	1.055	275	181	153	160	82		350	359	243	1.248	2.238	428	622		1.188	881	10.600
1952	6.876	2.153	1.035	1.043	234	142	106	109	73		478	329	208	966	2.316	478	599		1.239	1.060	10.252
1953	6.652	1.864	1.236	958	279	159	114	84	76		484	340	202	856	2.311	390	608		1.313	1.131	10.094
1954	7.197	1.957	1.212	1.033	293	194	118	103	74		541	439	250	983	2.263	349	643		1.271	1.164	10.624
1955	8.238	2.540	1.211	912	417	240	116	127	74		649	474	306	1.172	2.367	369	637		1.361	1.245	11.850
1956	9.434	3.065	1.277	1.089	507	196	124	132	78		809	612	367	1.178	2.554	385	735		1.434	1.647	13.635
1957	9.814	2.827	1.427	1.045	532	227	124	147	88		1.022	717	401	1.257	2.844	404	767		1.673	1.644	14.302
1958	8.596	2.437	935	1.059	451	193	106	121	94		957	700	410	1.133	2.758	351	742		1.665	1.683	13.037
1959	9.682	2.858	1.088	1.170	675	206	142	244 ⁵	98	111	897	677	445	1.071	2.969	376	751	275	1.567	1.690	14.341
1953 1 ^e halfjaar	6.407	1.831	1.261	874	264	114	130	71	74		487	295	194	812	2.364	392	647		1.325	1.089	9.860
2 ^e halfjaar	6.897	1.897	1.210	1.043	294	204	99	98	77		480	386	209	900	2.259	389	570		1.300	1.172	10.328
1954 1 ^e halfjaar	6.978	1.915	1.236	1.016	286	135	121	103	73		528	409	237	919	2.331	350	727		1.254	1.167	10.476
2 ^e halfjaar	7.417	2.000	1.187	1.050	300	253	115	103	76		554	470	263	1.046	2.194	347	561		1.286	1.161	10.772
1955 1 ^e halfjaar	7.830	2.351	1.255	847	408	169	123	119	71		622	451	291	1.123	2.346	348	664		1.334	1.282	11.458
2 ^e halfjaar	8.499	2.585	1.167	977	426	312	109	133	75		676	498	320	1.221	2.387	390	610		1.384	1.356	12.242
1956 1 ^e halfjaar	9.043	3.000	1.297	1.004	485	138	135	112	77		810	486	353	1.146	2.445	344	715		1.386	1.638	13.126
2 ^e halfjaar	9.643	2.946	1.257	1.175	529	255	114	150	80		808	737	382	1.210	2.662	427	754		1.481	1.840	14.145
1957 1 ^e halfjaar	10.189	2.937	1.613	1.048	568	188	138	143	87		1.009	757	407	1.294	2.819	395	782		1.642	1.650	14.658
2 ^e halfjaar	9.440	2.717	1.241	1.042	496	265	111	152	89		1.035	677	395	1.220	2.869	412	752		1.705	1.636	13.945
1958 1 ^e kwartaal	8.621	2.489	1.059	1.082	372	115	123	105	87		992	634	420	1.143	2.844	358	811		1.675	1.667	13.132
2 ^e kwartaal	8.203	2.351	891	984	384	160	102	118	94		918	662	412	1.127	2.810	311	815		1.684	1.705	12.718
3 ^e kwartaal	8.332	2.373	760	977	476	282	92	128	97		934	745	399	1.069	2.649	345	704		1.600	1.606	12.587
4 ^e kwartaal	9.230	2.536	1.029	1.195	573	216	107	134	97		988	761	410	1.189	2.728	393	636		1.699	1.754	13.712
1959 1 ^e kwartaal	9.239	2.623	1.025	1.243	656	114	134	206 ⁵	95	84	1.013	728	390	928	2.802	354	717	257	1.474	1.557	13.598
2 ^e kwartaal	9.366	2.777	1.033	957	664	190	164	240 ⁵	102	117	911	700	464	1.047	2.905	314	801	269	1.521	1.739	14.010
3 ^e kwartaal	9.236	2.771	1.026	1.024	672	280	129	256 ⁵	96	119	713	621	433	1.096	2.841	335	690	286	1.530	1.559	13.636
4 ^e kwartaal	10.886	3.260	1.268	1.455	708	240	140	275 ⁵	97	124	950	660	494	1.215	3.328	500	794	290	1.744	1.905	16.119
1960 1 ^e kwartaal	11.464	3.598	1.444	1.505	633	163	191	210 ⁵	96	225	1.102	635	631	1.031	3.042	352	822	309	1.559	2.123	16.629
2 ^e kwartaal	10.931	3.770	1.207	1.173	635	238	159	183 ⁵	109	219	893	629	639	1.077	3.083	325	874	311	1.573	1.883	15.897
3 ^e kwartaal	11.549	3.813	1.126	1.181	981	367	158	290 ⁵	104	236	982	675	660	976	3.040	359	756	309	1.616	1.736	16.325

1 Incl. de onderdelen van wagens.

2 Incl. de graangewassen.

3 Vanaf 1959, nieuwe rubriek waarvan de inhoud voordien hoofdzakelijk voorkwam onder het hoofd : « Produktiegoederen bestemd voor diverse produktiesectoren : andere produkten ».

4 Vanaf 1959, nieuwe rubriek waarvan de inhoud voordien hoofdzakelijk voorkwam onder het hoofd : « Duurzame verbruiksgoederen ».

5 Vanaf 1959, rubriek gewijzigd wegens opneming van produkten voordien gerangschikt onder het hoofd : « Produktiegoederen bestemd voor diverse produktiesectoren : andere produkten ».

VIII - 4. — INDEXCIJFERS VAN HET VOLUME EN VAN DE GEMIDDELDE WAARDEN PER EENHEID

Basis 1953 = 100

Bron : N.I.S. — Berekeningen door de N.B.B.

	INDEXCIJFERS VAN HET VOLUME								INDEXCIJFERS VAN DE GEMIDDELDE WAARDEN PER EENHEID							
	1951	1952	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1951	1952	1954	1955	1956	1957	1958	1959
INVOER (C.I.F.)																
Produktiegoederen	100,3	96,6	113,6	124,5	136,7	137,4	131,6	146,5	113,6	108,7	94,5	96,8	101,3	104,7	95,7	94,4
Verbruiksgoederen	94,3	98,4	101,2	108,4	118,7	129,1	129,2	143,3	102,2	103,3	98,4	96,7	95,7	97,3	94,1	91,2
Uitrustingsgoederen	88,3	94,6	110,5	114,4	142,8	137,4	141,7	159,4	90,7	100,4	93,6	95,9	94,3	102,3	101,6	93,6
Totaal ...	97,8	96,8	110,6	119,7	133,8	135,7	132,4	147,5	108,1	106,2	95,1	96,7	99,1	102,8	96,1	93,6
UITVOER (F.O.B.)																
IJzer- en staalnijverheid ...	108,4	105,7	107,0	131,2	143,3	140,1	140,8	156,0	117,5	133,2	88,5	98,9	110,2	118,0	104,0	96,9
Metaalverwerkende bedrijv.	109,7	111,5	114,9	131,6	137,8	137,4	149,1	162,7	91,8	99,7	90,1	94,0	97,3	107,5	104,1	99,1
Non-ferro metalen	92,5	101,3	107,2	110,3	118,8	110,5	122,0	135,8	128,3	123,0	95,7	110,7	121,1	99,2	83,6	93,1
Textiel	100,0	81,0	110,2	119,8	133,2	134,9	122,6	146,6	139,7	109,8	94,5	90,0	88,2	90,8	82,0	77,7
Scheikundige produkten ...	106,7	85,9	115,7	125,2	137,6	152,5	161,2	186,3	113,8	117,6	96,9	99,0	97,9	93,4	90,9	89,6
Brandstoffen	49,1	72,7	130,0	163,7	121,0	108,7	78,9	62,2	124,3	128,5	90,5	92,6	112,0	130,5	127,1	104,0
Petroleumnijverheid	39,1	97,0	104,8	128,0	160,3	140,3	171,3	171,5	105,5	104,8	93,2	94,8	170,6	210,3	202,5	190,1
Glas en spiegelglas	111,3	70,7	117,0	153,9	163,6	145,6	159,6	207,8	91,7	100,0	97,9	101,2	108,2	110,1	111,3	111,4
Landbouwprodukten	128,1	82,4	112,9	131,1	151,7	137,1	191,1	185,2	106,3	108,7	105,4	101,9	113,2	108,0	106,6	105,9
Cement	101,2	78,3	91,4	103,7	89,4	94,3	66,1	75,7	101,6	104,5	100,1	96,9	102,0	101,6	102,6	100,1
Stengroeven	101,9	92,8	103,1	114,8	126,4	125,8	116,1	129,3	93,9	102,9	99,9	105,1	111,7	120,3	118,4	113,8
Ceramiek	117,2	107,4	119,5	135,8	147,6	124,9	112,9	136,3	101,5	104,4	96,4	102,9	110,1	114,5	113,8	111,3
Hout en meubelen	146,8	87,2	110,5	162,0	187,1	179,6	158,4	205,0	97,1	105,5	97,0	103,7	105,7	108,7	103,2	99,6
Huiden en leder	84,4	76,0	107,6	123,8	128,0	113,9	115,6	139,8	130,9	105,9	89,4	82,5	83,2	89,2	86,0	93,7
Papier en boeken	122,1	84,6	125,9	146,8	180,4	202,8	206,0	234,8	129,7	118,2	98,4	98,9	96,7	95,8	96,7	89,5
Tabak	162,8	93,1	89,0	131,5	172,0	244,2	295,2	372,5	101,3	108,9	92,8	94,5	93,0	94,7	93,3	88,9
Rubber	137,5	83,9	121,9	148,4	181,2	167,4	167,7	196,2	127,1	122,0	93,0	96,7	96,6	92,7	88,6	86,3
Voedingsbedrijven	95,6	75,6	74,3	96,0	97,2	92,7	100,3	113,1	143,3	125,5	101,4	96,7	94,0	100,5	91,7	83,5
Diversen	96,6	86,1	85,6	94,8	110,8	85,9	86,8	101,9	112,8	112,7	84,2	85,1	87,6	106,5	102,5	101,6
Totaal ...	101,8	94,4	109,4	125,7	135,3	131,8	134,7	150,3	115,9	115,7	92,8	96,6	101,5	105,8	98,3	94,8
INDEXCIJFERS VAN DE RUILVOET ¹																
Totaal ...									107,2	108,9	97,6	99,9	102,4	102,9	102,3	101,3

¹ Indexcijfers van de ruilvoet : $\frac{\text{indexcijfer van de gemiddelde waarden per eenheid bij de uitvoer (f.o.b.)}}{\text{indexcijfer van de gemiddelde waarden per eenheid bij de invoer (c.i.f.)}}$

VIII - 5. — GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN DE BUITENLANDSE HANDEL
VAN DE B.L.E.U.

(miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	West-Duitsland 1			Frankrijk 1			Nederland		
	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans
1952	1,1	1,0	- 0,1	1,0	0,7	- 0,3	1,4	1,6	+ 0,2
1953	1,2	0,9	- 0,3	1,1	0,7	- 0,4	1,4	1,7	+ 0,3
1954	1,4	0,9	- 0,5	1,3	0,9	- 0,4	1,4	2,0	+ 0,6
1955	1,6	1,4	- 0,2	1,5	1,1	- 0,4	1,6	2,4	+ 0,8
1956	2,0	1,3	- 0,7	1,6	1,4	- 0,2	1,8	2,9	+ 1,1
1957	2,2	1,3	- 0,9	1,7	1,5	- 0,2	2,0	3,0	+ 1,0
1958	2,2	1,5	- 0,7	1,5	1,3	- 0,2	2,1	2,6	+ 0,5
1959	2,3	1,8	- 0,5	1,8	1,2	- 0,6	2,3	2,9	+ 0,6
1960		2,5			1,6			3,3	
1959 4 ^e kwartaal	2,5	2,2	- 0,3	2,1	1,5	- 0,6	2,7	3,2	+ 0,5
1960 1 ^e kwartaal	2,7	2,4	- 0,3	2,2	1,5	- 0,7	2,4	3,3	+ 0,9
2 ^e kwartaal	2,6	2,5	- 0,1	2,3	1,6	- 0,7	2,3	3,3	+ 1,0
3 ^e kwartaal	2,9	2,5	- 0,4	2,1	1,5	- 0,6	2,5	3,1	+ 0,6
4 ^e kwartaal		2,6			1,9			3,7	
1959 Oktober	2,5	2,2	- 0,3	2,1	1,4	- 0,7	2,8	3,2	+ 0,4
November	2,3	2,1	- 0,2	1,9	1,4	- 0,5	2,7	2,9	+ 0,2
December	2,6	2,3	- 0,3	2,2	1,6	- 0,6	2,5	3,4	+ 0,9
1960 Januari	2,5	2,3	- 0,2	1,9	1,5	- 0,4	2,2	3,1	+ 0,9
Februari	2,8	2,2	- 0,6	2,2	1,4	- 0,8	2,4	3,1	+ 0,7
Maart	2,8	2,7	- 0,1	2,5	1,6	- 0,9	2,6	3,7	+ 1,1
April	2,6	2,6	...	2,3	1,5	- 0,8	2,3	3,3	+ 1,0
Mei	2,7	2,5	- 0,2	2,3	1,7	- 0,6	2,3	3,4	+ 1,1
Juni	2,5	2,5	...	2,3	1,6	- 0,7	2,2	3,2	+ 1,0
Juli	2,7	2,5	- 0,2	2,2	1,6	- 0,6	2,1	3,1	+ 1,0
Augustus	2,7	2,2	- 0,5	1,7	1,4	- 0,3	2,4	2,8	+ 0,4
September	3,1	2,5	- 0,6	2,3	1,6	- 0,7	2,8	3,3	+ 0,5
Oktober	3,0	2,6	- 0,4	2,5	2,0	- 0,5	2,6	3,7	+ 1,1
November	2,7	2,7	...	2,3	1,8	- 0,5	2,6	3,6	+ 1,0
December		2,3			1,7			3,6	
Maandgemiddelden of maanden	Italië			Europese Economische Gemeenschap			Totaal E.O.E.S.-landen (moederlanden) 2		
	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans
1952	0,1	0,3	+ 0,2	3,6	3,6	...	5,3	6,3	+ 1,0
1953	0,2	0,3	+ 0,1	3,9	3,6	- 0,3	5,7	5,7	...
1954	0,2	0,3	+ 0,1	4,3	4,1	- 0,2	6,0	6,1	+ 0,1
1955	0,2	0,3	+ 0,1	4,9	5,2	+ 0,3	6,8	7,4	+ 0,6
1956	0,2	0,3	+ 0,1	5,6	5,9	+ 0,3	7,7	8,3	+ 0,6
1957	0,3	0,3	...	6,2	6,1	- 0,1	8,5	8,4	- 0,1
1958	0,3	0,3	...	6,1	5,7	- 0,4	8,0	7,9	- 0,1
1959	0,3	0,4	+ 0,1	6,7	6,3	- 0,4	8,9	8,7	- 0,2
1960		0,5			7,9			10,8	
1959 4 ^e kwartaal	0,4	0,4	...	7,6	7,3	- 0,3	10,1	9,9	- 0,2
1960 1 ^e kwartaal	0,4	0,4	...	7,7	7,6	- 0,1	10,3	10,5	+ 0,2
2 ^e kwartaal	0,4	0,5	+ 0,1	7,6	7,9	+ 0,3	9,9	10,7	+ 0,8
3 ^e kwartaal	0,4	0,5	+ 0,1	7,9	7,6	- 0,3	10,2	10,2	...
4 ^e kwartaal		0,5			8,7			11,8	
1959 Oktober	0,4	0,4	...	7,8	7,2	- 0,6	10,2	9,9	- 0,3
November	0,3	0,4	+ 0,1	7,2	6,8	- 0,4	9,7	9,2	- 0,5
December	0,4	0,4	...	7,7	7,7	...	10,1	10,4	+ 0,3
1960 Januari	0,3	0,4	+ 0,1	6,9	7,3	+ 0,4	9,2	10,4	+ 1,2
Februari	0,4	0,4	...	7,8	7,1	- 0,7	10,7	9,7	- 1,0
Maart	0,4	0,5	+ 0,1	8,3	8,5	+ 0,2	10,9	11,3	+ 0,4
April	0,4	0,4	...	7,6	7,8	+ 0,2	9,9	10,5	+ 0,6
Mei	0,5	0,5	...	7,8	8,1	+ 0,3	10,1	10,9	+ 0,8
Juni	0,4	0,5	+ 0,1	7,4	7,8	+ 0,4	9,7	10,6	+ 0,9
Juli	0,4	0,5	+ 0,1	7,4	7,7	+ 0,3	9,4	10,4	+ 1,0
Augustus	0,4	0,4	...	7,2	6,8	- 0,4	9,4	9,8	- 0,1
September	0,4	0,6	+ 0,2	8,6	8,0	- 0,6	11,1	10,5	- 0,6
Oktober	0,4	0,5	+ 0,1	8,5	8,8	+ 0,3	11,0	11,7	+ 0,7
November	0,4	0,5	+ 0,1	8,0	8,6	+ 0,6	10,7	11,4	+ 0,7
December		0,5			8,1			11,3	

1 Het Snaargebied wordt gerekend bij Frankrijk tot op het einde van het 1^e halfjaar 1959 en bij West-Duitsland vanaf het 2^e halfjaar 1959.

2 Incl. Spanje vanaf 1960.

VIII - 5. — GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN DE BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U

(miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

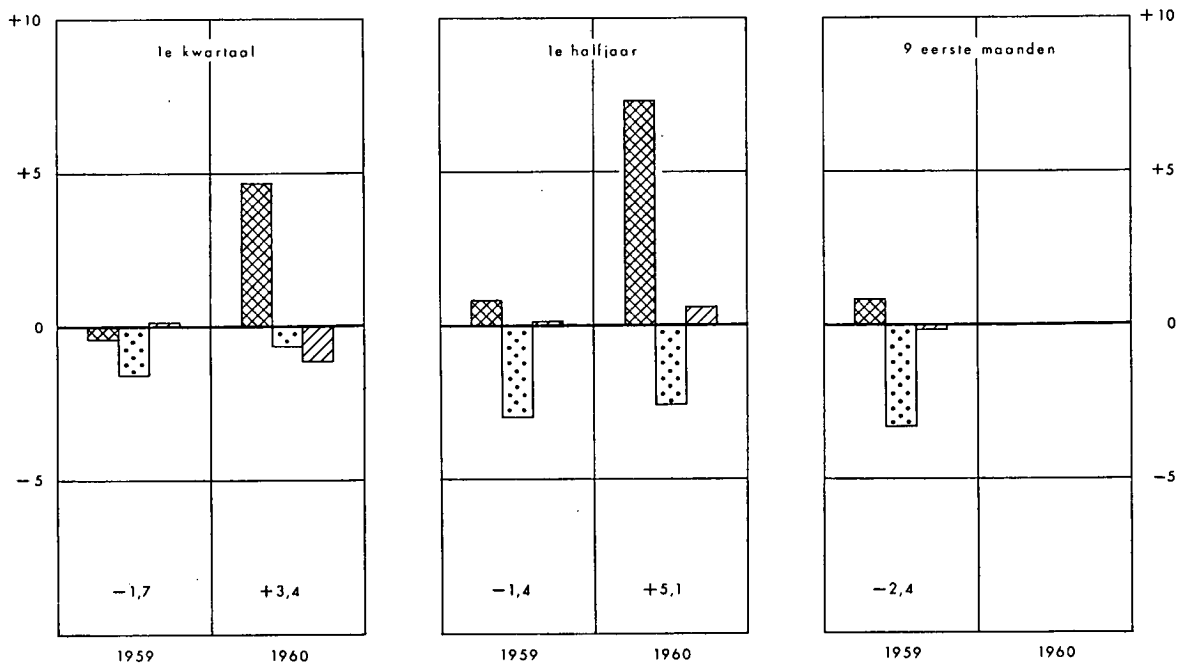
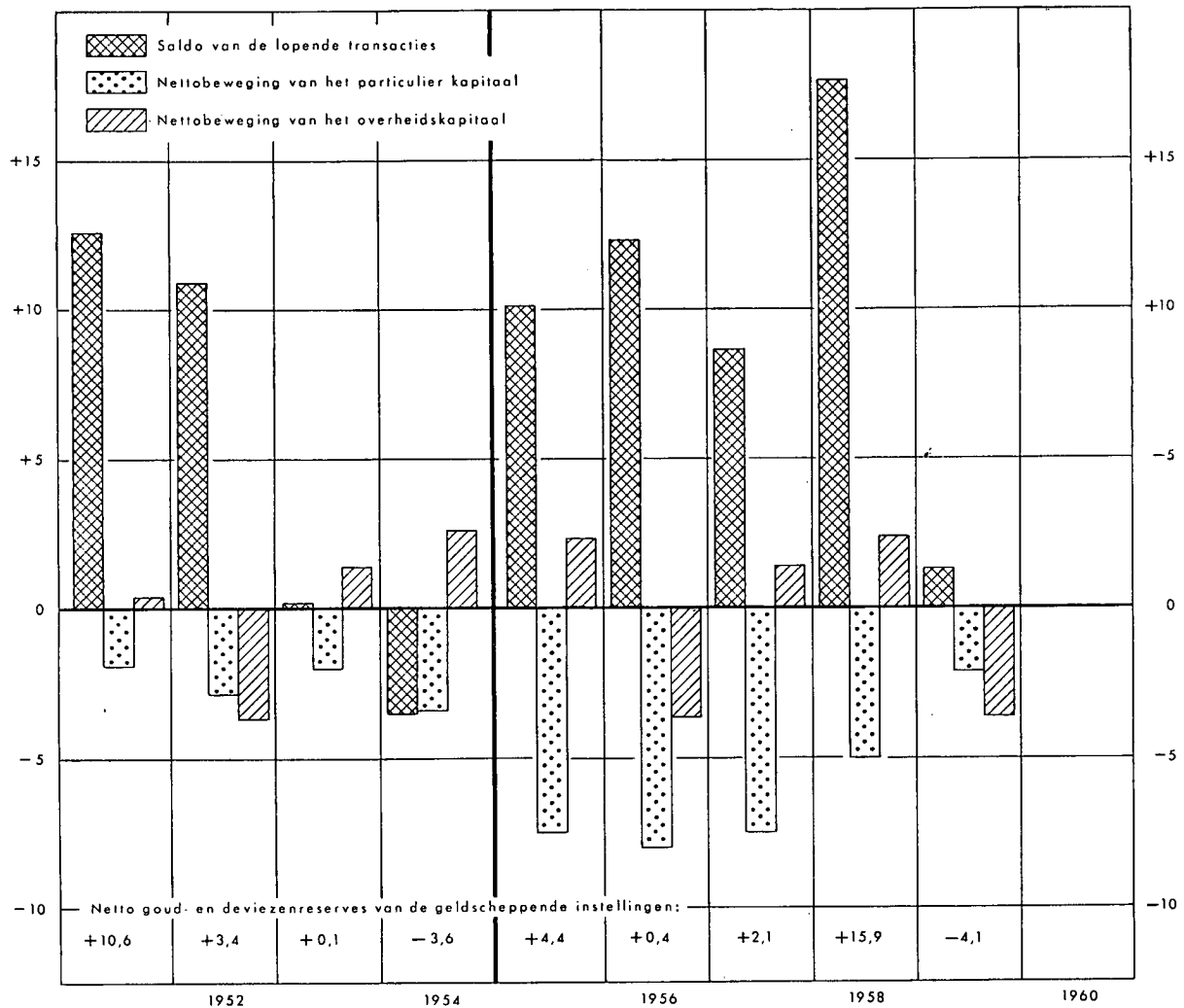
Maandgemiddelden of maanden	Verenigde Staten van Amerika			Verenigd-Koninkrijk			Landen van het sterlinggebied exclusief het Verenigd-Koninkrijk		
	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans
1952	1,5	0,8	- 0,7	0,8	1,1	+ 0,3	0,9	0,6	- 0,3
1953	1,0	1,0	...	0,9	0,7	- 0,2	1,0	0,6	- 0,4
1954	1,1	0,8	- 0,3	0,9	0,6	- 0,3	0,9	0,7	- 0,2
1955	1,3	1,0	- 0,3	1,0	0,7	- 0,3	1,1	0,8	- 0,3
1956	1,7	1,3	- 0,4	1,1	0,8	- 0,3	1,1	0,9	- 0,2
1957	1,8	1,1	- 0,7	1,2	0,7	- 0,5	1,2	0,9	- 0,3
1958	1,3	1,2	- 0,1	1,0	0,7	- 0,3	1,0	0,8	- 0,2
1959	1,4	1,8	+ 0,4	1,2	0,8	- 0,4	1,1	0,7	- 0,4
1960		1,5			0,9			0,8	
1959 4 ^e kwartaal	1,6	1,8	+ 0,2	1,3	0,9	- 0,4	1,0	0,7	- 0,3
1960 1 ^e kwartaal	1,8	1,9	+ 0,1	1,2	0,9	- 0,3	1,1	0,8	- 0,3
2 ^e kwartaal	1,6	1,4	- 0,2	1,2	0,9	- 0,3	0,9	0,8	- 0,1
3 ^e kwartaal	1,5	1,3	- 0,2	1,1	0,8	- 0,3	0,9	0,7	- 0,2
4 ^e kwartaal		1,3			1,0			0,9	
1959 Oktober	1,3	1,7	+ 0,4	1,3	0,9	- 0,4	1,0	0,7	- 0,3
November	1,5	1,8	+ 0,3	1,3	0,8	- 0,5	1,0	0,6	- 0,4
December	2,0	2,0	...	1,2	1,1	- 0,1	1,1	0,7	- 0,4
1960 Januari	2,1	1,9	- 0,2	1,2	0,9	- 0,3	1,1	0,8	- 0,3
Februari	1,8	2,0	+ 0,2	1,2	0,8	- 0,4	1,0	0,8	- 0,2
Maart	1,5	1,8	+ 0,3	1,3	0,8	- 0,5	1,3	0,9	- 0,4
April	1,8	1,6	- 0,2	1,1	0,8	- 0,3	0,9	0,9	...
Mei	1,4	1,5	+ 0,1	1,3	0,9	- 0,4	1,0	0,7	- 0,3
Juni	1,8	1,3	- 0,5	1,2	0,8	- 0,4	0,8	0,8	...
Juli	1,5	1,4	- 0,1	1,0	0,9	- 0,1	0,9	0,7	- 0,2
Augustus	1,4	1,1	- 0,3	1,0	0,7	- 0,3	0,9	0,7	- 0,2
September	1,3	1,3	...	1,3	0,7	- 0,6	0,9	0,7	- 0,2
Oktober	1,5	1,4	- 0,1	1,3	0,9	- 0,4	0,8	0,9	+ 0,1
November	1,6	1,1	- 0,5	1,3	1,0	- 0,3	1,0	0,8	- 0,2
December		1,4			1,0			0,9	
Maandgemiddelden of maanden	Latijns-Amerika ¹			Kongo en Ruanda-Urundi			Oost-Europa		
	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans
1952	0,7	0,6	- 0,1	0,8	0,6	- 0,2	0,2	0,4	+ 0,2
1953	0,8	0,4	- 0,4	0,8	0,6	- 0,2	0,2	0,4	+ 0,2
1954	0,8	0,5	- 0,3	0,8	0,5	- 0,3	0,3	0,4	+ 0,1
1955	0,6	0,5	- 0,1	1,0	0,6	- 0,4	0,4	0,4	...
1956	0,7	0,5	- 0,2	1,0	0,6	- 0,4	0,4	0,4	...
1957	0,7	0,8	+ 0,1	0,8	0,6	- 0,2	0,4	0,4	...
1958	0,6	0,8	+ 0,2	0,7	0,5	- 0,2	0,4	0,4	...
1959	0,6	0,7	+ 0,1	0,8	0,4	- 0,4	0,5	0,4	- 0,1
1960		0,7			0,3			0,6	
1959 4 ^e kwartaal	0,7	0,8	+ 0,1	0,9	0,4	- 0,5	0,5	0,4	- 0,1
1960 1 ^e kwartaal	0,7	0,8	+ 0,1	1,0	0,4	- 0,6	0,4	0,6	+ 0,2
2 ^e kwartaal	0,8	0,6	- 0,2	1,0	0,4	- 0,6	0,4	0,6	+ 0,2
3 ^e kwartaal	0,8	0,6	- 0,2	1,1	0,1	- 1,0	0,6	0,5	- 0,1
4 ^e kwartaal		0,7			0,1			0,6	
1959 Oktober	0,6	0,7	+ 0,1	0,8	0,4	- 0,4	0,5	0,4	- 0,1
November	0,8	0,7	- 0,1	0,9	0,4	- 0,5	0,5	0,4	- 0,1
December	0,7	0,8	+ 0,1	1,0	0,3	- 0,7	0,6	0,5	- 0,1
1960 Januari	0,6	0,8	+ 0,2	1,0	0,4	- 0,6	0,4	0,5	+ 0,1
Februari	0,7	0,7	...	1,1	0,3	- 0,8	0,4	0,5	+ 0,1
Maart	0,8	0,8	...	0,9	0,4	- 0,5	0,4	0,7	+ 0,3
April	0,8	0,7	- 0,1	0,8	0,4	- 0,4	0,4	0,5	+ 0,1
Mei	0,8	0,5	- 0,3	1,2	0,3	- 0,9	0,4	0,6	+ 0,2
Juni	0,8	0,7	- 0,1	1,1	0,4	- 0,7	0,5	0,7	+ 0,2
Juli	0,8	0,7	- 0,1	1,1	0,3	- 0,8	0,5	0,6	+ 0,1
Augustus	0,9	0,5	- 0,4	0,9	0,1	- 0,8	0,6	0,5	- 0,1
September	0,7	0,6	- 0,1	0,7	0,1	- 0,6	0,5	0,5	...
Oktober	0,7	0,7	...	1,2	0,1	- 1,1	0,6	0,5	- 0,1
November	0,6	0,7	+ 0,1	1,4	0,1	- 1,3	0,5	0,6	+ 0,1
December		0,6			0,2			0,6	

¹ Omvat : Midden-Amerika, Zuid-Amerika en Mexico.

Bibliografische referenties : Maandlijks bulletin over de buitenlandse handel van de B.L.E.U. — Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Industrie, tijdschrift van de V.B.N. — De Belgische Textielnijverheid, maandelijks tijdschrift van Febeltex. — Belgisch Handelstijdschrift van de Belgische Dienst voor de buitenlandse handel. — Handeloversicht van de Nederlandsche Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg. — Bulletin de l'I.R.E.S. — Bulletins statistiques : Commerce extérieur (E.O.E.S.). — Statistical Papers : Direction of International Trade (O.V.N.). — Algemeen Statistisch Bulletin (Statistisch Bureau van de Europese Gemeenschappen). — cfr. N. B. van tabel VIII - 2.

IX. — BETALINGSBALANS

1. — **BETALINGSBALANS VAN DE B.L.E.U.** ¹
(miljarden franken)

¹ De balansen voor de jaren 1951 tot 1954 zijn niet volledig vergelijkbaar met die van de volgende jaren.

IX - 1. — BETALINGSBALANS
VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE ¹

Jaarcijfers

(miljarden franken)

Saldi (credit min debet)	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
<i>F.o.b.-uitvoer</i>	124,2	110,5	97,1	101,1	123,3	140,1	141,8	133,0	138,4
<i>F.o.b.-invoer</i> ²	106,6	99,4	98,8	107,0	121,8	139,1	148,2	132,1	142,6
1. Goederentransacties :									
Uitvoer min invoer (f.o.b.)	+ 17,6	+ 11,1	- 1,7	- 5,9	+ 1,5	+ 1,0	- 6,4	+ 0,9	- 4,2
Arbitrageverrichtingen ...	+ 2,6	+ 1,1	+ 1,5	+ 1,7	+ 1,4	+ 1,9	+ 2,6	+ 1,2	+ 0,6
Loonwerk	+ 1,3	+ 3,1	+ 2,1	+ 1,6	+ 2,0	+ 2,6	+ 2,6	+ 2,4	+ 1,8
Niet monetair goud	- 0,1	- 0,1	- 0,8	- 1,1	...	- 0,6
Totaal ...	+ 21,5	+ 15,2	+ 1,9	- 2,6	+ 4,8	+ 4,7	- 2,3	+ 4,5	- 2,4
2. Onzichtbare transacties :									
Vervoer ²	- 7,9	- 4,6	- 2,3	- 2,7	+ 1,1	+ 0,8	+ 3,0	+ 2,8	+ 2,5
Verzekeringspremies en -uitkeringen	- 0,2	- 0,2	...	- 0,1	- 0,7	- 0,6	- 0,6	- 0,7	- 0,7
Verplaatsingen in het buitenland	- 2,1	- 1,5	- 0,8	- 0,2	+ 0,3	+ 1,0	+ 1,1	+ 3,3	- 1,4
Grensarbeiders en vreem- de arbeiders	+ 1,3	+ 0,7	+ 0,7	+ 1,0	+ 1,1	+ 1,8	+ 2,2	+ 3,2	+ 1,4
Inkomsten uit investerin- gen	+ 0,9	+ 0,8	+ 1,1	+ 1,1	+ 2,1	+ 3,5	+ 3,3	+ 2,5	+ 1,1
Overheidstransacties niet elders vermeld	- 0,3	+ 0,6	- 0,4	- 1,1	- 0,2	- 1,0	+ 0,1	- 0,6	- 2,2
Diversen	- 0,6	- 0,1	...	+ 1,1	+ 1,6	+ 2,1	+ 1,9	+ 2,6	+ 3,0
Totaal ...	- 8,9	- 4,3	- 1,7	- 0,9	+ 5,3	+ 7,6	+ 11,0	+ 13,1	+ 3,7
3. Totaal der transacties op goederen en diensten (3 = 1 + 2)	+ 12,6	+ 10,9	+ 0,2	- 3,5	+ 10,1	+ 12,3	+ 8,7	+ 17,6	+ 1,3
4. Schenkingen :									
Particuliere schenkingen .	+ 0,6	+ 0,2	+ 0,2	+ 0,7	+ 0,8	+ 1,0	+ 1,3	+ 1,1	+ 3,1
Regeringsschenkingen ...	+ 1,1	+ 0,4	+ 0,2	- 0,8
Totaal ...	+ 1,7	+ 0,6	+ 0,4	+ 0,7	+ 0,8	+ 1,0	+ 1,3	+ 1,1	+ 2,3
5. Beweging van het Belgisch- Luxemburgs en buitenlands particulier kapitaal									
Handelspapier	- 1,3	+ 0,4	+ 0,5	- 0,5	+ 1,0	- 0,9	- 0,1	- 1,2
Andere kapitalen	- 1,9	- 1,5	- 2,4	- 3,9	- 7,0	- 9,0	- 6,6	- 4,9	- 0,9
Totaal ...	- 1,9	- 2,8	- 2,0	- 3,4	- 7,5	- 8,0	- 7,5	- 5,0	- 2,1
6. Beweging van het over- heidskapitaal :									
Langlopende kapitalen .	- 0,5	- 0,7	+ 0,9	+ 3,2	+ 1,8	- 2,0	+ 0,2	- 0,7	- 5,3
Kortlopende kapitalen ...	+ 0,9	- 3,0	+ 0,5	- 0,6	+ 0,5	- 1,6	+ 1,2	+ 3,1	+ 1,7
Totaal ...	+ 0,4	- 3,7	+ 1,4	+ 2,6	+ 2,3	- 3,6	+ 1,4	+ 2,4	- 3,6
7. Niet bepaalde transacties .	—	—	—	—	- 1,3	- 1,8	- 2,2	- 0,7	- 1,9
8. Vergissingen en weglatin- gen	- 2,2	- 1,6	+ 0,1	+ 0,5	+ 0,4	+ 0,5	- 0,1
9. Totaal overeenstemmend met de beweging van de goud- en nettodevisien- voorraad der geldscheppen- de instellingen (9 = 3 tot 8)	+ 10,6	+ 3,4	+ 0,1	- 3,6	+ 4,4	+ 0,4	+ 2,1	+ 15,9	- 4,1
waarvan : verplichtingen t.o.v. de Kon- golese ven- nootschappen	n.b.	n.b.	- 0,9	- 1,1	- 1,6	+ 1,6	+ 0,1	...	- 1,3

¹ De betalingsbalansen voor de jaren 1951 tot 1954 zijn niet volledig vergelijkbaar met die van de volgende jaren, inzonderheid wegens de volgende twee redenen : 1° Sedert 1955 werden als « Niet bepaalde transacties » beschouwd, uitgaven die vooral in verband blijken te staan met goederentransacties, verplaatsingen in het buitenland en particuliere kapitaalbewegingen, doch waarvan de verdeling over deze verschillende rubrieken niet kan gebeuren. — 2° Vanaf 1955, konden de vervoer- en verzekeringskosten voor de invoer van goederen op een meer nauwkeurige wijze berekend worden.

² De vervoerkosten, die geen betrekking hebben op de invoer van goederen, zijn begrepen in de f.o.b.-invoer.

**IX - 2. — BETALINGSBALANS
VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE**

Cijfers per kwartaal en per halfjaar
(miljarden franken)

Saldo (credit min debet)	1959			1960		1959	1960
	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	1e halfjaar	1e halfjaar
1. Transacties op goederen en diensten en particuliere schenkingen	+ 2,2	+ 0,8	+ 1,2	+ 5,9	+ 3,4	+ 2,4	+ 9,3
2. Regeringsschenkingen	- 0,3	- 0,2	- 0,3	- 1,2	- 0,5	- 0,3	- 1,7
3. Beweging van het Belgisch-Luxemburgs en buitenlands particulier kapitaal	- 1,4	- 0,3	+ 1,2	- 0,7	- 1,9	- 3,0	- 2,6
4. Beweging van het overheidskapitaal	- 0,3	- 3,4	- 1,2	+ 1,8	+ 0,1	+ 0,6
5. Niet bepaalde transacties, vergissingen en weglatingen	- 0,2	- 1,0	- 0,4	+ 0,6	- 1,1	- 0,6	- 0,5
6. Totaal overeenstemmend met de beweging van de goud- en nettodevreezen-voorraad der geldscheppende instellingen	+ 0,3	- 1,0	- 1,7	+ 3,4	+ 1,7	- 1,4	+ 5,1

**IX - 3. — BETALINGSBALANS
VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE
MET KONGO EN RUANDA-URUNDI**

Jaarcijfers
(miljarden franken)

Saldo (credit min debet)	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
1. Goederentransacties	- 0,3	+ 2,7	+ 2,7	+ 1,5	+ 0,9	+ 0,7	+ 2,1	+ 1,7	...
2. Onzichtbare transacties ...	+ 3,3	+ 4,0	+ 4,9	+ 6,8	+ 8,7	+11,3	+11,3	+10,1	+10,4
3. Totaal der transacties op goederen en diensten (3 = 1 + 2)	+ 3,0	+ 6,7	+ 7,6	+ 8,3	+ 9,6	+12,0	+13,4	+11,8	+10,4
4. Schenkingen :									
Particuliere schenkingen .	+ 0,6	+ 0,4	+ 0,4	+ 0,5	+ 0,6	+ 0,9	+ 1,2	+ 1,3	+ 3,4
Regeringsschenkingen	- 0,5
Totaal ...	+ 0,6	+ 0,4	+ 0,4	+ 0,5	+ 0,6	+ 0,9	+ 1,2	+ 1,3	+ 2,9
5. Beweging van het Belgisch-Luxemburgs en buitenlands particulier kapitaal :									
Handelspapier	+ 0,9	+ 0,7	- 1,0	+ 1,1	- 1,1	+ 0,5	- 0,9
Andere kapitalen	- 0,6	- 0,7	+ 0,4	- 1,3	- 2,4	- 1,2	+ 0,1	- 3,7	+ 4,2
Totaal ...	- 0,6	- 0,7	+ 1,3	- 0,6	- 3,4	- 0,1	- 1,0	- 3,2	+ 3,3
6. Beweging van het overheidskapitaal	+ 1,9	- 2,5	- 3,1	+ 0,2	- 0,3	- 2,3	- 3,6	- 0,1	- 4,5
7. Multilaterale betalingen ...	- 3,5	- 2,0	- 6,8	- 9,4	- 8,3	- 9,6	- 9,3	-10,5	-13,6
8. Vergissingen en weglatingen	- 2,3	- 2,4	+ 0,1	+ 0,2	+ 0,1
9. Totaal overeenstemmend met de beweging van de goud- en nettodevreezen-voorraad der geldscheppende instellingen	- 0,9	- 0,5	- 0,6	- 1,0	- 1,7	+ 1,1	+ 0,8	- 0,7	- 1,5

IX - 4. — BETALINGSBALANS
VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE
MET ALLE LANDEN BEHALVE KONGO EN RUANDA-URUNDI ¹

Jaarcijfers
(miljarden franken)

Saldo (credit min debet)	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
1. Goederentransacties ²	+21,8	+12,5	- 0,8	- 4,1	+ 3,9	+ 4,0	- 4,4	+ 2,8	- 2,4
2. Onzichtbare transacties ...	-12,2	- 8,3	- 6,6	- 7,7	- 3,4	- 3,7	- 0,3	+ 3,0	- 6,7
3. Totaal der transacties op goederen en diensten (3 = 1 + 2)	+ 9,6	+ 4,2	- 7,4	-11,8	+ 0,5	+ 0,3	- 4,7	+ 5,8	- 9,1
4. Schenkingen :									
Particuliere schenkingen	...	- 0,2	- 0,2	+ 0,2	+ 0,2	+ 0,1	+ 0,1	- 0,2	- 0,3
Regeringsschenkingen ...	+ 1,1	+ 0,4	+ 0,2	- 0,3
Totaal ...	+ 1,1	+ 0,2	...	+ 0,2	+ 0,2	+ 0,1	+ 0,1	- 0,2	- 0,6
5. Beweging van het Belgisch-Luxemburgs en buitenlands particulier kapitaal									
Handelsspapier	- 1,3	- 0,5	- 0,2	+ 0,5	- 0,1	+ 0,2	- 0,6	- 0,3
Andere kapitalen	- 1,3	- 0,8	- 2,8	- 2,6	- 4,6	- 7,8	- 6,7	- 1,2	- 5,1
Totaal ...	- 1,3	- 2,1	- 3,3	- 2,8	- 4,1	- 7,9	- 6,5	- 1,8	- 5,4
6. Beweging van het overheidskapitaal	- 1,5	- 1,2	+ 4,5	+ 2,4	+ 2,6	- 1,3	+ 5,0	+ 2,5	+ 0,9
7. Multilaterale betalingen ...	+ 3,5	+ 2,0	+ 6,8	+ 9,4	+ 8,3	+ 9,6	+ 9,3	+10,5	+13,6
8. Niet bepaalde transacties, vergissingen en weglatingen	+ 0,1	+ 0,8	+ 0,1	...	- 1,4	- 1,5	- 1,9	- 0,2	- 2,0
9. Totaal overeenstemmend met de beweging van de goud- en nettodevreezen-voorraad der geldscheppende instellingen	+11,5	+ 3,9	+ 0,7	- 2,6	+ 6,1	- 0,7	+ 1,3	+16,6	- 2,6

¹ De betalingsbalansen voor de jaren 1951 tot 1954 zijn niet volledig vergelijkbaar met deze van de volgende jaren, inzonderheid wegens de volgende twee redenen : 1° Sedert 1955 werden als « Niet bepaalde transacties » beschouwd, uitgaven die vooral in verband blijken te staan met goederentransacties, verplaatsingen in het buitenland en particuliere kapitaalbewegingen, doch waarvan de verdeling over deze verschillende rubrieken niet mogelijk is. — 2° Vanaf 1955, konden de vervoer- en verzekeringskosten voor de invoer van goederen op een meer nauwkeurige wijze berekend worden.

² F.o.b.-uitvoer min f.o.b.-invoer. De vervoerkosten die geen betrekking hebben op de invoer van goederen, zijn begrepen in de f.o.b.-invoer.

Bibliografische referenties : *Belgische Economische Statistieken 1941-1950.* — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XXXVe Jaargang, deel I, nr 6, blz. 305 : « De betalingsbalans van de B.L.E.U. voor 1959 ». — *Statistisch Jaarboek voor België.* — *De Belgische Economie in 1959* (M.E.Z.) — *Bulletin de l'I.R.E.S.* — *Cahiers Economiques de Bruxelles* (D.U.L.B.E.A.). — *Bulletin statistique* (E.O.E.S.). — *International Financial Statistics* (I.M.F.).

X. — VALUTAMARKT

1. — OFFICIELE WISSELKOERSEN VASTGESTELD DOOR DE IN VERREKENINGSKAMER TE BRUSSEL VERGADERDE BANKIERS

(Belgische franken)

Daggemiddelden	1 U.S. dollar	100 Franse frank of 1 NF	1 pond sterling	1 Nederl. gulden	1 Zwit- serse frank	1 Deutsche mark	100 Ita- liaanse lire	1 Zweedse kroon	1 Noorse kroon	1 Deense kroon	1 Canadese dollar		100 escudo	100 Oostenr. schilling
											Kabel	Post		
1952	50,29	14,27	139,86	—	11,45	—	—	—	—	—	51,38	173,98 ¹	—	
1953	49,96	14,27	140,14	13,19 ¹	11,47	11,97 ¹	—	9,67 ¹	6,99 ¹	7,24 ¹	50,81	174,04	—	
1954	50,05	14,27	140,05	13,18	11,46	11,94	—	9,64	7,00	7,21	51,44	174,04	—	
1955	50,23	14,27	139,56	13,15	11,41	11,89	7,97 ¹	9,64	6,98	7,21	50,94	174,04	—	
1956	49,92	14,19	139,48	13,11	11,41	11,91	7,96	9,63	6,98	7,21	50,73	174,03	—	
1957	50,24	{ 14,27 ² 11,89 ³	140,29	13,18	11,46	11,96	8,01	9,69	7,02	7,24	52,400 ⁴	52,396 ⁵	174,02	193,10 ¹
1958	49,89	11,84 ⁴	139,41	13,17	11,40	11,90	7,99	9,63	6,97	7,21	51,397	51,395	174,04	192,21
1959	49,96	10,19	140,33	13,24	11,56	11,96	8,05	9,66	7,01	7,25	52,110	52,108	174,98	193,14
1960	49,86	10,17	139,98	13,22	11,54	11,96	8,03	9,65	6,99	7,23	51,427	51,425	174,41	192,11
1959 4 ^e kwartaal ...	50,01	10,19	140,16	13,25	11,54	11,98	8,06	9,66	7,01	7,25	52,660	52,658	174,73	193,18
1960 1 ^e kwartaal ...	49,88	10,16	139,81	13,22	11,51	11,96	8,03	9,63	6,98	7,22	52,401	52,398	174,24	191,89
2 ^e kwartaal ...	49,85	10,17	139,89	13,22	11,53	11,96	8,03	9,65	6,99	7,23	51,180	51,178	174,30	191,66
3 ^e kwartaal ...	49,97	10,20	140,44	13,25	11,60	11,98	8,05	9,69	7,01	7,26	51,324	51,323	174,97	193,35
4 ^e kwartaal ...	49,73	10,14	139,76	13,18	11,55	11,92	8,01	9,62	6,97	7,22	50,776	50,774	174,11	191,49
1959 November ...	50,02	10,20	140,20	13,24	11,52	11,99	8,06	9,66	7,01	7,25	52,637	52,635	174,78	193,17
December ...	50,01	10,19	139,95	13,26	11,57	11,99	8,06	9,65	7,00	7,24	52,576	52,575	174,45	192,72
1960 Januari	49,90	10,16	139,72	13,23	11,54	11,97	8,04	9,63	6,98	7,22	52,361	52,356	174,14	192,01
Februari	49,87	10,16	139,80	13,22	11,50	11,96	8,03	9,63	6,98	7,22	52,397	52,396	174,23	191,83
Maart	49,87	10,16	139,91	13,22	11,50	11,96	8,03	9,63	6,99	7,23	52,446	52,443	174,34	191,82
April	49,84	10,16	140,02	13,22	11,49	11,95	8,03	9,65	7,00	7,23	51,771	51,768	174,46	191,53
Mei	49,86	10,17	139,91	13,22	11,53	11,96	8,03	9,64	6,99	7,22	51,012	51,011	174,33	191,48
Juni	49,86	10,17	139,74	13,22	11,56	11,96	8,03	9,66	6,98	7,23	50,757	50,755	174,12	191,97
Juli	49,88	10,18	140,08	13,23	11,57	11,96	8,04	9,66	6,99	7,24	50,959	50,959	174,49	192,62
Augustus	50,10	10,22	140,79	13,28	11,63	12,02	8,07	9,72	7,03	7,27	51,656	51,656	175,44	194,09
September ...	49,93	10,19	140,45	13,24	11,59	11,97	8,05	9,68	7,01	7,26	51,358	51,354	174,98	193,34
Oktober	49,84	10,16	140,10	13,22	11,57	11,95	8,03	9,65	6,99	7,24	50,918	50,916	174,53	192,29
November ...	49,67	10,13	139,74	13,16	11,53	11,91	8,00	9,61	6,97	7,21	50,857	50,856	174,08	191,09
December	49,67	10,13	139,43	13,17	11,54	11,91	8,00	9,60	6,96	7,21	50,552	50,550	173,71	191,09
1961 Januari	49,80	10,16	139,75	13,20	11,56	11,94	8,02	9,63	6,97	7,22	50,132	50,134	174,11	191,37

¹ Gemiddelde berekend over de periode gaande vanaf de eerste noteringsdatum tot 31 december.

² Gemiddelde van 1 januari tot 10 augustus 1957.

³ Gemiddelde van 11 augustus tot 31 december 1957.

⁴ Gemiddelde van 1 januari tot 28 december 1958.

⁵ Gemiddelde van 25 maart tot 31 december 1957.

Bibliografische referentie : Koerslijst der Fondsen- en Wisselbeurs van Brussel.

XI. — RIJKSFINANCIËN

1. — STAND VAN DE SCHATKIST ¹

Bron : Ministerie van Financiën.

(miljarden franken)

Tijdvak	Uitvoering van de gewone begroting			Uitvoering van de buitengewone begroting			Totaal begrotingssaldo (7) = (8) + (6)	Financiering van het begrotingssaldo				
	Uitgaven (1)	Ontvangsten (2)	Saldo (3) = (2) - (1)	Uitgaven (4)	Ontvangsten (5)	Saldo (6) = (5) - (4)		Binnenlandse gevestigde leningen (8)	Binnenlandse vlottende schuld (9)	Buitenlandse gevestigde leningen en vlottende schuld (10)	Gelden van derden (11)	Incasso (vermeerdering — vermindering +) (12)
1956	81,4	87,8	+ 6,4	14,7	0,3	-14,4	- 8,0	+14,3	- 5,4	+ 1,2	- 1,4	- 0,7
1957	88,0	95,8	+ 7,8	15,3	0,3	-15,0	- 7,2	+ 7,9	- 1,1	+ 3,4	- 2,1	- 0,9
1958	101,4	94,3	- 7,1	18,0	0,4	-17,6	-24,7	+10,7	+12,8	+ 3,9	- 1,7	- 1,0
1959	108,4	100,2	- 8,2	17,7	0,2	-17,5	-25,7	+20,3	- 0,6	+ 5,2	- 1,0	+ 1,4
1959 Eerste 3 m. ...	29,4	23,4	- 6,0	3,6	...	- 3,6	- 9,6	+ 8,0	+ 0,5	+ 1,2	- 0,3	+ 0,1
Eerste 6 m. ...	55,0	74,2	- 7,8	8,5	0,1	- 8,4	-16,2	+12,0	- 0,9	+ 3,7	+ 0,8	+ 0,6
Eerste 9 m. ...	80,4	74,3	- 6,1	14,9	0,1	-14,8	-20,9	+20,1	- 5,7	+ 5,5	- 0,4	+ 1,4
1960 Eerste 3 m. ...	30,0	25,7	- 4,3	5,6	0,1	- 5,5	- 9,8	+12,7	- 2,9	- 0,8	+ 0,8	...
Eerste 6 m. ...	58,3	51,4	- 6,9	11,8	0,1	-11,7	-18,6	+20,4	- 4,6	+ 2,6	+ 1,6	- 1,4
Eerste 9 m. ...	84,0	81,9	- 2,1	17,5	0,2	-17,3	-19,4	+20,4	- 4,3	+ 3,9	+ 0,5	- 1,1
1959 September ...	9,7	8,6	- 1,1	1,8	...	- 1,8	- 2,9	+ 8,0	- 6,7	+ 0,8	+ 0,4	+ 0,4
Oktober ...	10,1	8,3	- 1,8	1,6	...	- 1,6	- 3,4	+ 0,1	+ 4,7	- 0,6	- 1,7	+ 0,9
November ...	7,2	7,3	+ 0,1	...	0,1	+ 0,1	+ 0,2	...	- 0,3	...	+ 0,7	- 0,6
December ...	10,7	10,3	- 0,4	1,2	...	- 1,2	- 1,6	+ 0,1	+ 1,1	+ 0,3	+ 0,4	- 0,3
1960 Januari ...	10,4	10,1	- 0,3	1,7	...	- 1,7	- 2,0	...	+ 1,0	- 0,2	+ 0,5	+ 0,7
Februari ...	10,4	7,3	- 3,1	2,0	0,1	- 1,9	- 5,0	+12,7	- 5,6	- 0,5	- 0,8	- 0,8
Maart ...	9,2	8,3	- 0,9	1,9	...	- 1,9	- 2,8	...	+ 1,7	- 0,1	+ 1,1	+ 0,1
April ...	10,5	7,8	- 2,7	2,7	...	- 2,7	- 5,4	+ 3,3	+ 2,7	+ 0,7	- 1,5	+ 0,2
Mei ...	7,9	8,5	+ 0,6	2,0	...	- 2,0	- 1,4	+ 4,3	- 3,4	+ 1,3	+ 0,5	- 1,3
Juni ...	9,9	9,4	- 0,5	1,5	...	- 1,5	- 2,0	+ 0,1	- 1,0	+ 1,4	+ 1,8	- 0,3
Juli ...	9,1	12,5	+ 3,4	2,1	...	- 2,1	+ 1,3	...	- 0,3	- 0,4	- 1,2	+ 0,6
Augustus ...	8,0	8,6	+ 0,6	1,6	0,1	- 1,5	- 0,9	...	+ 1,1	+ 0,3	- 0,4	- 0,1
September ...	8,6	9,4	+ 0,8	2,0	...	- 2,0	- 1,2	...	- 0,5	+ 1,4	+ 0,5	- 0,2
Oktober ...	8,5	8,3	- 0,2	1,8	...	- 1,8	- 2,0	...	+ 2,1	+ 1,6	- 2,2	+ 0,5
November ...	8,0	8,2	+ 0,2	1,2	...	- 1,2	- 1,0	+ 2,6	+ 3,5	+ 1,3	+ 0,6	...

¹ De gegevens van deze tabel stemmen niet overeen met de cijfers van de officiële stand van de Schatkist, die aan het Parlement wordt medegedeeld. Alle boekhoudverrichtingen geven inderdaad niet gelijktijdig aanleiding tot beweging van gelden. Bijv. de begrotingsaanwijzing van een overschrijving op de begroting voor orde brengt op het ogenblik van de verrichting geen enkele betaling teweeg. De cijfers van onderhavige tabel vertegenwoordigen de werkelijke uitgaven en ontvangsten. De boekhoudcijfers over de uitvoering van de begrotingen worden iedere maand in het *Staatsblad* gepubliceerd in de vorm van een tabel getiteld : « Overzicht van de uitvoering van de begrotingen », opgesteld door het Bestuur der Thesaurie en Staatsschuld.

XI - 2. — BELASTINGONTVANGSTEN ZONDER ONDERSCHIED VAN BEGROTINGSJAAR ¹

Bron : Ministerie van Financiën.

(miljarden franken)

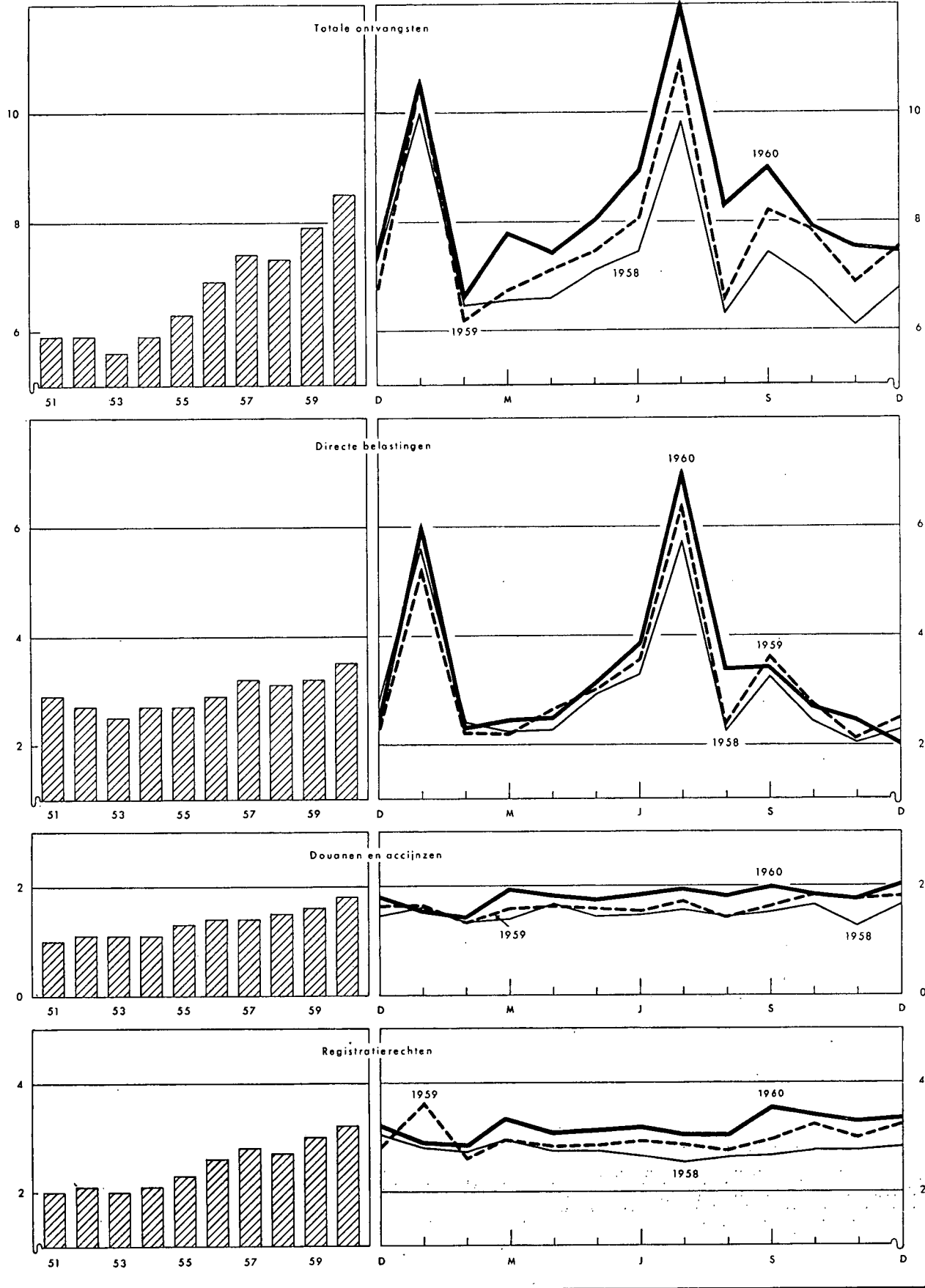
Maandgemiddelden	Directe belastingen ²	Douanen en accijnzen	Registratierechten ³	Totaal	waarvan : voortuitbetalingen op de bedrijfsbelasting
1952	2,7	1,1	2,1	5,9	0,32
1953	2,5	1,1	2,0	5,6	0,26
1954	2,7	1,1	2,1	5,9	0,28
1955	2,7	1,3	2,3	6,3	0,33
1956	2,9	1,4	2,6	6,9	0,41
1957	3,2	1,4	2,8	7,4	0,41
1958	3,1	1,5	2,7	7,3	0,36
1959	3,2	1,6	3,0	7,9	0,40
1960	3,5	1,8	3,2	8,5	0,35
1959 Eerste 3 maanden	3,2	1,5	3,1	7,8	0,31
Eerste 6 maanden	3,2	1,6	2,9	7,7	0,20
Eerste 9 maanden	3,5	1,6	2,9	8,0	0,51
1960 Eerste 3 maanden	3,6	1,7	3,0	8,3	0,53
Eerste 6 maanden	3,4	1,8	3,1	8,3	0,32
Eerste 9 maanden	3,8	1,8	3,1	8,7	0,67
1959 Oktober	2,8	1,8	3,2	7,8	0,05
November	2,1	1,8	3,0	6,9	0,01
December	2,5	1,8	3,2	7,5	0,12
1960 Januari	6,1	1,6	2,9	10,6	1,52
Februari	2,3	1,5	2,9	6,7	0,02
Maart	2,5	2,0	3,3	7,8	0,04
April	2,5	1,9	3,1	7,5	0,08
Mei	3,2	1,8	3,1	8,1	0,02
Juni	3,9	1,8	3,2	8,9	0,23
Juli	7,0	2,0	3,1	12,1	4,09
Augustus	3,4	1,8	3,1	8,3	0,01
September	3,4	2,0	3,6	9,0	0,01
Oktober	2,7	1,8	3,4	7,9	0,03
November	2,5	1,8	3,3	7,6	0,01
December	2,0	2,1	3,4	7,5	0,05

¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentiemen, de ontvangsten van de muntsaneringsbelastingen en de ontvangsten voor rekening van Kongo en Ruanda-Urundi.

² Incl. de bij voorbaat betaalde bedrijfsbelasting.

³ De overdrachtstaks werd op 16 juli 1955 van 4,5 pct. op 5 pct. gebracht (wet van 18 juli 1955 - *Belgisch Staatsblad* van 14 juli 1955, blz. 1).

**XI - 2. — BELASTINGONTVANGSTEN
ZONDER ONDERSCHIED VAN BEGROTINGSJAAR**
(miljarden franken)

XI - 3. — BELASTINGONTVANGSTEN (per begrotingsjaar) ¹

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

A : werkelijke ontvangsten.
B : verschillen ten opzichte van de begrotingsramingen.

Begrotingsjaar	Directe belastingen ²		Douanen en Accijnzen		Registratierechten		Totaal	
	A	B	A	B	A	B	A	B
1951	34,6	+ 8,1	12,5	+ 0,9	23,3	+ 3,2	70,4	+12,2
1952	31,7	+ 2,6	13,7	+ 1,0	24,8	+ 2,5	70,2	+ 6,1
1953	32,7	- 1,5	13,2	+ 0,3	24,0	- 0,1	69,9	- 1,3
1954	30,3	- 3,4	13,4	+ 0,4	24,7	- 0,6	68,4	- 3,6
1955	32,2	- 1,6	15,7	+ 0,6	28,0	+ 2,6	75,9	+ 1,6
1956	35,0	+ 2,8	16,6	+ 1,0	81,4	+ 1,7	83,0	+ 5,5
1957	38,5	+ 3,9	17,6	+ 1,0	33,2	+ 1,8	89,3	+ 6,7
1958	36,1	- 1,8	18,1	- 0,3	32,9	- 2,0	87,1	- 4,1
1959	39,5	+ 0,8	19,6	- 0,6	35,9	+ 0,2	95,0	+ 0,4
1959 Eerste 6 maanden	14,0	- 0,2	9,0	- 0,5	17,8	- 0,5	40,8	- 1,2
Eerste 9 maanden	26,4	...	13,7	- 0,9	26,5	- 0,3	66,6	- 1,2
Eerste 12 maanden	33,8	+ 0,4	19,2	- 0,6	35,9	+ 0,2	88,9	...
1960 Eerste 6 maanden	14,8	+ 0,5	10,1	- 0,6	18,5	- 0,4	43,5	- 0,5
Eerste 9 maanden	28,6	+ 1,2	15,9	- 0,6	28,3	...	72,8	+ 0,6
Eerste 12 maanden	35,9	+ 1,0	21,6	- 0,9	38,4	- 0,1	95,9	...
Begrotingsjaar 1960								
1960 Januari	3,9	+ 0,5	0,4	4,3	+ 0,5
Februari	1,1	1,1	...
Maart	0,7	- 0,1	0,7	- 0,1
1960 Januari	2,2	...	1,2	- 0,2	2,9	- 0,3	6,3	- 0,5
Februari	1,3	...	1,4	- 0,3	2,9	...	5,6	- 0,3
Maart	1,8	+ 0,2	2,0	+ 0,1	3,3	...	7,1	+ 0,3
April	2,5	...	1,9	- 0,1	3,1	- 0,1	7,5	- 0,2
Mei	3,2	+ 0,1	1,8	- 0,1	3,1	...	8,1	...
Juni	3,9	+ 0,2	1,8	...	3,2	...	8,9	+ 0,2
Juli	7,0	+ 0,3	2,0	...	3,1	...	12,1	+ 0,3
Augustus	3,4	+ 0,4	1,8	...	3,1	+ 0,1	8,3	+ 0,5
September	3,4	...	2,0	...	3,6	+ 0,3	9,0	+ 0,3
Oktober	2,7	+ 0,1	1,8	- 0,2	3,4	...	7,9	- 0,1
November	2,5	+ 0,1	1,8	...	3,3	...	7,6	+ 0,1
December	2,0	- 0,4	2,1	...	3,4	- 0,1	7,5	- 0,5

¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentiemen, de ontvangsten van de muntsaneringsbelastingen en de ontvangsten voor rekening van Kongo en Ruanda-Urundi.

² Incl. de bij voorbaat betaalde bedrijfsbelasting.

XI - 4. — INDELING VAN DE BELASTINGONTVANGSTEN ¹

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

	Begrotingsjaar 1959 ²		Begrotingsjaar 1959 : dec. 1959		Begrotingsjaar 1960 : dec. 1960	
	Opbrengsten	Begrotingsramingen	Opbrengsten	Begrotingsramingen	Opbrengsten	Begrotingsramingen
I. Directe belastingen ³	39,5	38,7	2,5	2,3	2,1	2,5
Grondbelasting	0,4	0,5	—	—	—	—
Mobiliënbelasting	3,6	3,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Bedrijfsbelasting ³	25,3	24,7	1,9	1,7	1,5	1,9
Aanvullende personele belasting ...	3,8	3,7	0,3	0,3	0,3	0,3
Nationale crisisbelasting	1,9	1,9	0,1	0,1	0,1	0,1
Verkeersbelasting op autovoertuigen	2,6	2,6	—	—	—	—
Diversen ⁴	1,9	1,9	- 0,1	- 0,1	- 0,1	- 0,1
II. Douanen en accijnzen	19,6	20,2	1,8	1,7	2,1	2,1
waarvan douanen	5,4	5,7	0,5	0,5	0,5	0,5
accijnzen	13,4	14,3	1,2	1,2	1,4	1,5
bijzondere verbruikstaksen	0,7	—	0,1	—	0,1	—
III. Registratie	35,9	35,7	3,2	3,1	3,4	3,5
waarvan registratie	3,6	3,6	0,4	0,4	0,4	0,4
erfenissen	1,8	1,8	0,1	0,2	0,1	0,2
zegel en gelijkgest. taksen	30,1	29,9	2,7	2,5	2,8	2,8
Totaal ...	95,0	94,6	7,5	7,1	7,6	8,1
Verskil t.o.v. de begrotingsramingen ...		+ 0,4		+ 0,4		- 0,5

¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentiemen en de ontvangsten van de muntsaneringsbelastingen.

² Het op 1 januari 1959 aangevangen begrotingsjaar 1959 werd op 31 maart 1960 afgesloten. Excl. de bedragen toegekend aan Kongo en Ruanda-Urundi.

³ Incl. de bij voorbaat betaalde bedrijfsbelasting.

⁴ Incl. de geïnde of terugbetaalde bedragen betreffende de afgesloten dienstjaren.

N. B. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

— De statistieken betreffende de stand van de Rijksschuld zijn opgenomen onder hoofdstuk XVII.

— Het *Belgisch Staatsblad* publiceert maandelijks volledige en omstandige gegevens over de fiscale ontvangsten.

Bibliografische referenties : *Tijdschrift voor Documentatie* (Ministerie van Financiën). — *Statistisch Jaarboek voor België*. — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Belgisch Staatsblad* (zie noot 1, van tabel XI - 1). — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* : XXXVe jaargang, Deel II, Nr 6, december 1960 : « De begrotingen voor 1960 en 1961 ».

XIII. — GELDSCEPPENDE INSTELLINGEN

1. — GEZAMENLIJKE BALANSEN VAN DE GELDSCEPPENDE INSTELLINGEN

(miljarden franken)

Einde periode	Geldhoeveelheid	Quasi-monetaire liquiditeiten			Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi-monetaire liquiditeiten (5) = (1) tot (4)	Goud- en netto-deviezen-voorraad	Vorderingen op de overheid				Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren gevestigd in België		Obligatieleningen van de depositobanken	Vorderingen en schulden tegenover niet geldscheppende financiële tussenpersonen	Diversen 2
		In handen van de bedrijven en particulieren		In handen van de Schatkist			Vorderingen op de Staat	Netto-vorderingen op het Rentenfonds	Vorderingen op de andere openbare besturen	Totaal	Gefinancierd door de geldscheppende instellingen	pro memoria : gefinancierd door en buiten de geldscheppende instellingen			
		Deposito's 1 in Belgische franken	Deposito's in buitenlandse geldsoorten												
				(2)			(3)	(4)	(7)	(8)	(9)	(10) = (7) tot (9)			
1953 December	180,3	20,6	1,5	0,2	202,6	50,3	120,0	—	1,6	121,6	38,7	45,4	- 1,9	+ 0,1	- 6,2
1954 Maart	176,9	21,1	1,4	0,1	199,5	49,8	116,7	—	1,7	118,4	37,4	45,1	- 2,2	+ 0,2	- 4,1
Juni	182,3	19,6	1,6	0,1	203,6	47,8	121,6	0,2	1,8	123,6	38,2	46,2	- 2,5	+ 1,0	- 4,5
September	180,2	20,2	1,4	0,1	201,9	47,9	120,7	—	2,1	122,8	38,8	47,0	- 2,7	+ 0,8	- 5,7
December	183,6	21,3	2,0	0,1	207,0	48,3	119,9	1,2	2,8	123,9	41,7	49,8	- 2,9	+ 1,0	- 5,0
1955 Maart	184,7	22,3	1,7	0,1	208,8	51,4	120,4	0,1	2,5	123,0	41,4	49,6	- 3,2	+ 1,3	- 5,1
Juni	187,6	22,4	1,7	0,1	211,8	50,8	121,1	0,9	3,3	125,3	43,0	50,1	- 3,4	+ 1,3	- 5,2
September	187,4	22,2	2,0	0,1	211,7	52,4	120,9	1,4	4,1	126,4	41,4	49,5	- 3,5	+ 1,3	- 6,3
December	192,5	23,4	2,4	0,1	218,4	54,7	122,3	0,7	5,0	128,0	44,4	52,0	- 3,8	+ 1,3	- 6,2
1956 Maart	191,0	24,5	2,4	0,1	218,0	57,5	121,8	0,7	4,1	126,6	43,4	52,0	- 4,0	+ 1,1	- 6,6
Juni	195,1	24,5	2,8	0,1	222,5	58,5	124,2	1,4	4,1	129,7	42,1	52,6	- 4,1	+ 1,4	- 5,1
September	196,0	23,6	2,6	—	222,2	56,4	123,4	1,3	5,0	129,7	45,1	55,3	- 4,2	+ 1,4	- 6,2
December	198,3	22,3	3,2	—	223,8	54,0	123,4	2,0	5,6	131,0	49,0	58,4	- 4,3	+ 1,2	- 7,1
1957 Maart	198,2	23,3	3,3	—	224,8	50,4	128,6	0,7	4,0	133,3	50,1	60,3	- 4,4	+ 1,2	- 5,8
Juni	201,9	21,9	3,3	—	227,1	51,5	127,5	1,8	4,2	133,5	50,9	61,0	- 4,4	+ 1,0	- 5,4
September	194,4	22,1	3,9	—	220,4	49,3	124,3	1,2	4,2	129,7	50,9	60,0	- 4,5	+ 1,3	- 6,3
December	198,0	23,4	3,2	0,2	224,8	55,9	121,8	1,7	4,3	127,8	52,3	61,5	- 4,9	+ 1,3	- 7,6
<i>Nieuwe reeks 3</i>															
1957 December	198,0	23,4	3,2	0,2	224,8	56,1	121,6	1,7	1,8	125,1	52,3	61,5	- 4,9	+ 2,3	- 6,1
1958 Maart	197,0	25,4	3,0	0,4	225,8	60,2	122,5	0,4	2,0	124,9	48,8	60,2	- 5,3	+ 2,8	- 5,6
Juni	206,1	25,0	2,5	0,5	234,1	66,2	125,0	2,0	2,2	129,2	45,7	58,3	- 5,8	+ 3,0	- 4,2
September 4	202,0	26,9	2,6	0,5	232,0	70,1	120,4	3,7	1,7	125,8	43,5	55,8	- 6,3	+ 3,6	- 4,7
December	209,5	27,4	2,6	0,6	240,1	72,1	126,7	4,1	2,1	132,9	43,9	56,3	- 6,6	+ 4,1	- 6,3
1959 Maart	209,7	30,1	3,3	0,7	243,8	70,3	129,5	3,9	2,9	136,3	45,2	55,9	- 6,8	+ 4,4	- 5,6
Juni	214,1	29,2	3,1	0,6	247,0	69,7	129,6	5,0	3,9	138,5	44,8	55,8	- 6,9	+ 4,7	- 3,8
September	209,6	30,9	3,1	0,6	244,2	71,2	128,0	2,0	4,0	134,0	45,1	55,9	- 6,9	+ 5,3	- 4,5
December	216,3	31,5	4,3	0,5	252,6	70,7	132,4	4,6	4,0	141,0	48,1	59,6	- 6,9	+ 5,1	- 5,4
1960 Maart	212,5	36,1	4,8	0,5	253,9	72,8	133,6	2,0	4,0	139,9	48,5	60,1	- 6,9	+ 5,6	- 6,0
Juni	219,9	33,5	5,8	0,3	259,5	74,5	136,2	2,1	4,5	142,8	49,2	61,2	- 7,0	+ 5,6	- 5,6
September	214,2	33,7	8,0	0,3	256,2	v67,4	v142,7	3,9	v3,7	v150,3	48,8	60,1	- 7,2	v+ 4,9	v- 8,0

1 Deze deposito's omvatten de termijndeposito's en de spaarboekjes.

2 Deze rubriek omvat voornamelijk het saldo van de verrichtingen op halflange en lange termijn van het Muntfonds en de N.K.B.K., van de niet elders ingedeelde vorderingen op en schulden tegenover ingezetenen, de salderingsrekeningen, de verschillen tussen de vastleggingen en participaties eensdeels en de eigen middelen anderdeels.

3 D invoering van een meer gedetailleerde indeling van de vorderingen der geldscheppende instellingen op de overheid bracht, vanaf december 1957, een wijziging mede van de volgende rubrieken : « Goud- en nettodeviezen-voorraad » ; « Vorderingen op de Staat » ; « Vorderingen op de andere openbare besturen » ; « Totaal van de vorderingen op de overheid » ; « Vorderingen en schulden tegenover niet geldscheppende financiële tussenpersonen » en « Diversen ».

4 Dank zij een nieuwe indeling werden, sedert september 1958, de rekeningen op meer dan een maand van de financiële maatschappijen bij de banken niet meer opgenomen onder de rubriek « Geldhoeveelheid » doch onder de rubriek « Quasi-monetaire liquiditeiten in handen van de bedrijven en particulieren : deposito's in Belgische franken ».

N. B. — Voor de wijze van opstelling van deze tabel, zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XXIVe jaargang, deel II, nr 6, december 1949 — XXXe jaargang, deel II, nr 5, november 1955 — XXXIIIe jaargang, deel II, nr 5, november 1958.

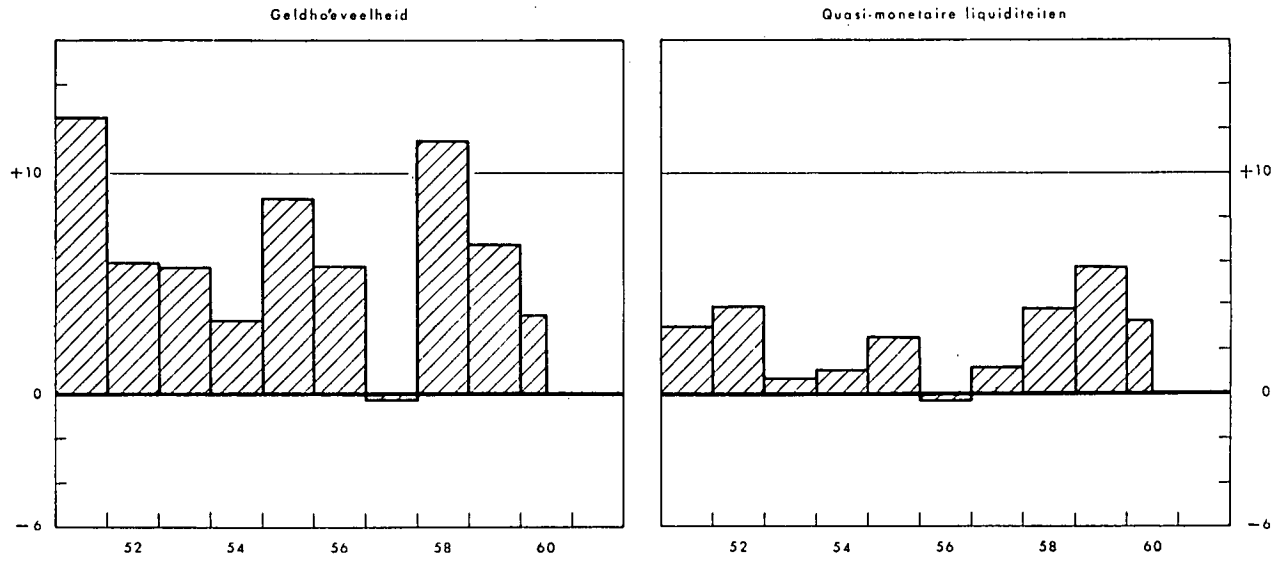
— Voor de indeling van de « Geldhoeveelheid », zie tabel 4, hoofdstuk XIII.

— Voor de indeling van de « Goud- en nettodeviezenvoorraad », zie tabel 5, hoofdstuk XIII.

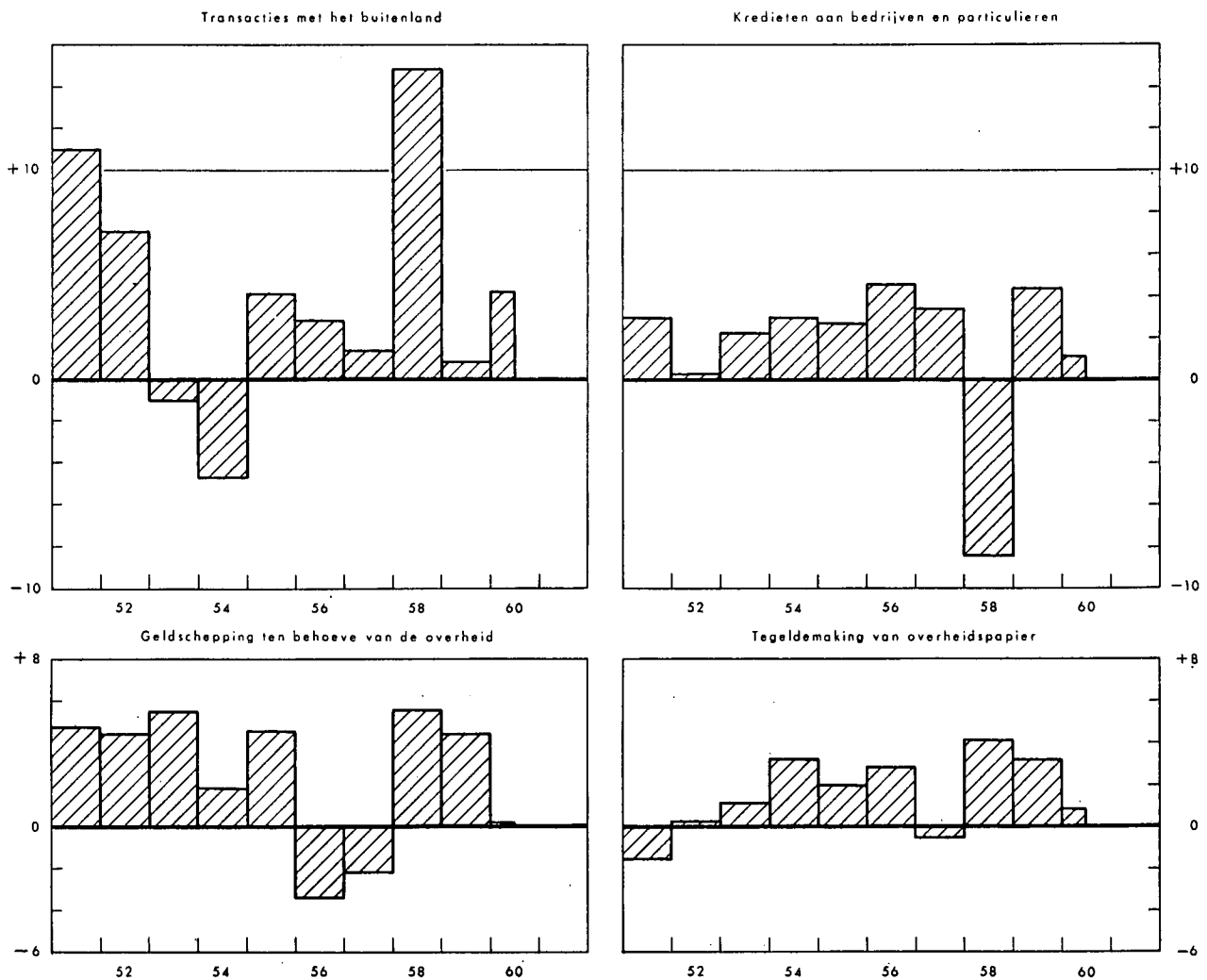
XIII - 3. — GELDHOEVEELHEID EN QUASI-MONETAIRE LIQUIDITEITEN

(Veranderingen in miljarden franken)

A. VERANDERINGEN

B. OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN

XIII - 3. — OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN IN DE GELDHOEVEELHEID

(miljarden franken)

Tijdvak	Geldhoeveelheid (1)	Quasi-monetaire liquiditeiten (2)	Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi-monetaire liquiditeiten (3)	Transacties met het buitenland (excl. de kapitaaltransacties en de schenkingen van de overheid) (4)	Geldschepping ten behoeve van de overheid			Tegeldemaking van overheidspapier		Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan in België gevestigde bedrijven en particulieren (10)	Obligatieningen van de depositobanken (11)	Kredieten aan niet geldscheppende financiële tussenpersonen (12)	Diversen (13)
					van de Staat		van de andere overheidsinstellingen (7)	aankoop op de markt door de geldschepende instellingen (8)	door tussenkomst van het Rentenfonds (9)				
					door overdracht van effecten van de schuld (5)	door netto-overdracht van deviezen (6)							
1954 1 ^e kwartaal	- 3,3	+ 0,3	- 3,0	- 1,0	- 4,3	+ 0,5	+ 0,1	+ 1,0	—	- 1,3	- 0,3	+ 0,1	+ 2,2
2 ^e kwartaal	+ 5,3	- 1,3	+ 4,0	- 2,8	+ 4,9	+ 0,5	+ 0,1	—	+ 0,2	+ 0,8	- 0,3	+ 0,8	- 0,2
3 ^e kwartaal	- 2,0	+ 0,3	- 1,7	- 1,5	- 1,2	+ 1,7	+ 0,2	+ 0,5	- 0,2	+ 0,6	- 0,2	- 0,2	- 1,4
4 ^e kwartaal	+ 3,3	+ 1,8	+ 5,1	+ 0,6	- 1,2	- 0,1	+ 0,6	+ 0,6	+ 1,1	+ 2,9	- 0,2	+ 0,2	+ 0,6
Totaal ...	+ 3,3	+ 1,1	+ 4,4	- 4,7	- 1,8	+ 2,6	+ 1,0	+ 2,1	+ 1,1	+ 3,0	- 1,0	+ 0,9	+ 1,2
1955 1 ^e kwartaal	+ 1,1	+ 0,7	+ 1,8	+ 1,4	+ 0,4	+ 1,8	- 0,6	+ 0,4	- 1,0	- 0,4	- 0,3	+ 0,2	- 0,1
2 ^e kwartaal	+ 2,9	+ 0,2	+ 3,1	+ 0,5	—	- 1,1	+ 0,7	+ 0,8	+ 0,8	+ 1,7	- 0,2	+ 0,1	- 0,2
3 ^e kwartaal	- 0,2	—	- 0,2	+ 1,7	- 0,3	—	+ 0,7	+ 0,1	+ 0,5	- 1,5	- 0,2	—	- 1,2
4 ^e kwartaal	+ 5,1	+ 1,6	+ 6,7	+ 0,5	+ 0,6	+ 1,7	+ 0,7	+ 1,1	- 0,7	+ 2,9	- 0,2	- 0,1	+ 0,2
Totaal ...	+ 8,9	+ 2,5	+11,4	+ 4,1	+ 0,7	+ 2,4	+ 1,5	+ 2,4	- 0,4	+ 2,7	- 0,9	+ 0,2	- 1,3
1956 1 ^e kwartaal	- 1,5	+ 1,1	- 0,4	+ 3,2	- 0,7	- 0,7	- 0,9	+ 0,3	- 0,1	- 1,0	- 0,2	- 0,2	- 0,1
2 ^e kwartaal	+ 4,1	+ 0,4	+ 4,5	+ 1,9	+ 2,2	- 1,0	- 0,3	+ 0,5	+ 0,8	- 1,3	- 0,1	+ 0,4	+ 1,4
3 ^e kwartaal	+ 0,8	- 1,1	- 0,3	- 1,0	- 1,2	- 0,9	+ 0,8	+ 0,5	- 0,2	+ 3,0	- 0,1	—	- 1,2
4 ^e kwartaal	+ 2,4	- 0,7	+ 1,7	- 1,3	- 0,1	- 1,2	+ 0,6	—	+ 1,0	+ 3,9	- 0,1	- 0,3	- 0,8
Totaal ...	+ 5,8	- 0,3	+ 5,5	+ 2,8	+ 0,2	- 3,8	+ 0,2	+ 1,3	+ 1,5	+ 4,6	- 0,5	- 0,1	- 0,7
1957 1 ^e kwartaal	- 0,2	+ 1,1	+ 0,9	- 1,2	+ 5,3	- 1,9	- 2,0	+ 0,2	- 1,5	+ 1,1	- 0,1	—	+ 1,0
2 ^e kwartaal	+ 3,7	- 1,4	+ 2,3	- 0,1	- 1,5	+ 1,1	+ 0,1	+ 0,5	+ 1,1	+ 0,8	—	- 0,2	+ 0,5
3 ^e kwartaal	- 7,5	+ 0,8	- 6,7	- 2,5	- 3,5	+ 0,4	+ 0,1	+ 0,3	- 0,6	—	- 0,1	+ 0,2	- 1,0
4 ^e kwartaal	+ 3,7	+ 0,8	+ 4,5	+ 5,2	- 1,4	+ 1,0	+ 0,2	+ 0,2	- 0,7	+ 1,5	- 0,4	+ 0,1	- 1,2
Totaal ...	- 0,3	+ 1,3	+ 1,0	+ 1,4	- 1,1	+ 0,6	- 1,6	+ 1,2	- 1,7	+ 3,4	- 0,6	+ 0,1	- 0,7
1958 1 ^e kwartaal	- 1,0	+ 1,9	+ 0,9	+ 3,9	- 0,6	+ 0,4	+ 0,2	+ 0,3	- 0,1	- 3,6	- 0,4	+ 0,5	+ 0,3
2 ^e kwartaal	+ 9,1	- 0,8	+ 8,3	+ 5,6	+ 2,7	+ 0,3	- 0,1	+ 0,4	+ 1,4	- 3,0	- 0,5	+ 0,1	+ 1,4
3 ^e kwartaal	- 4,1	+ 2,1	- 2,0	+ 2,8	- 4,9	+ 0,8	- 0,6	+ 1,0	+ 1,3	- 2,2	- 0,5	+ 0,6	- 0,3
4 ^e kwartaal	+ 7,5	+ 0,6	+ 8,1	+ 2,6	+ 7,1	- 0,1	+ 0,4	+ 0,2	- 0,4	+ 0,4	- 0,3	+ 0,5	- 2,3
Totaal ...	+11,5	+ 3,8	+15,3	+14,9	+ 4,3	+ 1,4	- 0,1	+ 1,9	+ 2,2	- 8,4	- 1,7	+ 1,7	- 0,9
1959 1 ^e kwartaal	+ 0,2	+ 3,4	+ 3,6	- 2,1	+ 1,2	+ 0,1	+ 0,4	+ 1,3	+ 1,2	+ 1,4	- 0,2	+ 0,2	+ 0,1
2 ^e kwartaal	+ 4,3	- 0,9	+ 3,4	+ 0,3	+ 0,3	- 1,1	+ 1,1	+ 0,2	+ 0,9	- 0,4	- 0,1	+ 0,3	+ 1,9
3 ^e kwartaal	- 4,4	+ 1,6	- 2,8	- 0,3	- 2,2	+ 0,2	—	+ 0,7	- 0,4	+ 0,3	—	—	- 1,1
4 ^e kwartaal	+ 6,7	+ 1,7	+ 8,4	+ 2,8	+ 7,7	- 3,3	+ 0,1	- 0,4	- 0,3	+ 3,1	—	- 0,3	- 1,0
Totaal ...	+ 6,8	+ 5,8	+12,6	+ 0,7	+ 7,0	- 4,1	+ 1,6	+ 1,8	+ 1,4	+ 4,4	- 0,3	+ 0,2	- 0,1
1960 1 ^e kwartaal	- 3,9	+ 5,1	+ 1,2	+ 4,7	- 2,8	- 3,9	+ 1,6	+ 1,0	+ 0,2	+ 0,4	—	+ 0,7	- 0,7
2 ^e kwartaal	+ 7,4	- 1,8	+ 5,6	- 0,1	+ 3,7	+ 1,3	- 0,1	- 0,5	+ 0,2	+ 0,7	- 0,1	+ 0,1	+ 0,4
3 ^e kwartaal ... 0	- 5,7	+ 2,4	- 3,3	- 5,3	+ 7,3	- 1,9	- 0,9	+ 0,1	+ 1,0	- 0,4	- 0,2	- 0,7	- 2,3

N. B. — Voor de indeling van de « Geldhoeveelheid », zie tabel 4, hoofdstuk XIII.
 — Voor de indeling van de « Transacties met het buitenland », zie tabel 5, hoofdstuk XIII.
 — Voor de wijze van opstelling, zie opmerking onderaan tabel 1, hoofdstuk XIII.

XIII - 4. — GELDHOEVEELHEID

(miljarden franken)

Einde periode	Chartaal geld			Giraal geld					Girale geldhoeveelheid	Totale geldhoeveelheid	Procent chartaal geld
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de N.B.B.	Chartale geldhoeveelheid ²	in handen van de Schatkist en de lagere overheid	in handen van de bedrijven en particulieren ¹			Totaal			
					Rekeningen-courant bij de N.B.B. ²	Tegoeden op postrekening ²	Deposito's direct opeisbaar of op ten hoogste 80 dagen bij de banken en parastatale instellingen ²				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9) = (4) + (8)	(10) = (3) + (9)	(11) = (3) : (10)	
1951 Juni	5,4	88,2	92,2	6,6	0,5	17,4	40,4	58,3	64,9	157,1	58,7
December	5,6	95,0	99,1	7,4	0,7	18,2	43,1	62,0	69,4	168,5	58,8
1952 Juni	5,8	96,3	100,6	6,8	0,5	18,8	44,9	64,2	71,0	171,6	58,6
December	5,9	97,8	102,0	7,5	0,6	18,0	46,4	65,0	72,5	174,5	58,4
1953 Juni	5,8	98,4	102,6	6,9	0,6	19,6	46,1	66,3	73,2	175,8	58,4
December	5,9	101,6	105,9	7,1	0,6	19,9	46,8	67,3	74,4	180,3	58,7
1954 Juni	5,9	100,2	104,3	8,1	0,7	20,2	49,0	69,9	78,0	182,3	57,2
December	5,9	102,7	106,7	7,4	0,5	20,6	48,4	69,5	76,9	183,6	58,1
1955 Juni	5,8	105,3	108,6	7,3	0,6	20,4	50,7	71,7	79,0	187,6	57,9
December	5,6	107,6	110,7	7,9	0,6	20,8	52,5	73,9	81,8	192,5	57,5
1956 Juni	5,4	108,4	111,4	6,7	0,3	22,6	54,1	77,0	83,7	195,1	57,1
December	5,4	111,5	114,3	6,5	0,6	21,3	55,6	77,5	84,0	198,3	57,7
1957 Juni	5,3	111,2	113,9	7,9	0,4	23,0	56,7	80,1	88,0	201,9	56,4
December	5,4	112,7	115,5	6,4	0,9	22,0	53,2	76,1	82,5	198,0	58,3
1958 Juni	5,5	115,3	118,1	7,6	0,4	23,2	56,8	80,4	88,0	206,1	57,3
December	5,5	117,4	120,3	7,2	0,5	24,0	57,5 ³	82,0	89,2	209,5	57,4
1959 Juni	5,5	117,5	120,3	7,8	0,4	24,9	60,6	85,9	93,7	214,0	56,2
1959 September	5,6	115,6	118,3	8,3	0,4	24,2	58,4	83,0	91,3	209,6	56,4
Oktober	5,6	116,0	119,1	6,6	0,4	24,6	60,2	85,2	91,8	210,9	56,6
November	5,6	116,0	118,7	7,8	0,4	24,5	60,5	85,4	93,2	211,9	56,0
December	5,6	118,3	121,3	7,6	0,5	25,8	61,1	87,4	95,0	216,3	56,1
1960 Januari	5,6	116,6	119,6	6,6	0,4	24,3	59,9	84,6	91,2	210,8	56,7
Februari	5,6	115,5	118,5	7,2	0,3	24,6	59,3	84,2	91,4	209,9	56,5
Maart	5,6	115,9	118,8	7,5	0,3	24,5	61,4	86,2	93,7	212,5	55,9
April	5,6	117,5	120,5	6,8	0,3	24,8	62,2	87,3	94,1	214,6	56,1
Mei	5,6	118,0	120,8	7,7	0,4	25,6	63,0	89,0	96,7	217,5	55,6
Juni	5,7	119,3	122,1	8,2	0,4	25,7	63,5	89,6	97,8	219,9	55,6
Juli	5,7	121,5	124,2	7,8	0,4	25,3	60,5	86,2	94,0	218,2	56,9
Augustus	5,7	120,1	123,0	7,8	0,5	25,0	58,6	84,1	91,9	214,9	57,2
September	5,7	120,6	123,6	8,6	0,5	24,5	57,0	82,0	90,6	214,2	57,7
Oktober	5,7	120,5	123,4	7,4	0,4	24,8	57,9	83,1	90,5	213,9	57,7
November	5,7	118,9	121,7	7,4	0,5	25,0	57,8	83,3	90,7	212,4	57,3

¹ Inclusief administratieve parastatale instellingen.

² Na aftrek van de kasvoorraden der geldscheppende instellingen.

³ Dank zij een nieuwe indeling werden, vanaf september 1958, de rekeningen op meer dan een maand van de financiële maatschappijen bij de banken uit de geldhoeveelheid verwijderd.

XIII - 5. — GOUD- EN NETTODEVIEZENVOORRAAD VAN DE GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

(miljarden franken)

Tijdvak	Bedragen per einde tijdvak				Evolutie				Evolutie	
	N.B.B. 1	Direct opeisbare netto-verplichtingen van de overige geldscheppende instellingen	Andere niet direct opeisbare netto-tegoeden en -verplichtingen	Totaal (4) = (1) + (2) + (3)	Goud- en nettodeviezen-voorraad na statistische aanpassing	Schenkings- verrichtingen en kapitaaltransacties van de overheid met het buitenland		Transacties met het buitenland 4 (excl. de schenkings- verrichtingen en kapitaal- transacties van de overheid) (8) = (5) - (6) - (7)	Verschil tussen de cijfers van de geldscheppende instellingen [kol. (5)] en deze van de betalingsbalans [kol. (10)] 5 (9)	Goud- en nettodeviezen-voorraad volgens de betalingsbalans van de B.L.E.U. 6 (10)
						Staat 2	Andere 3			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1953 Jaar	52,4	- 4,8	2,7	50,3	+ 0,9	+ 1,9	...	- 1,0	- 0,8	+ 0,1
1954 1 ^o kwartaal	52,3	- 6,8	4,3	49,8	- 0,5	+ 0,5	...	- 1,0	- 0,1	- 0,6
2 ^o kwartaal	49,7	- 4,8	2,9	47,8	- 2,3	+ 0,5	...	- 2,8	- 2,3	- 4,6
3 ^o kwartaal	49,6	- 4,4	2,7	47,9	+ 0,2	+ 1,7	...	- 1,5	- 0,3	- 0,1
4 ^o kwartaal	50,5	- 3,7	1,5	48,3	+ 0,5	- 0,1	...	+ 0,6	+ 1,2	+ 1,7
					- 2,1	+ 2,6	...	- 4,7	- 1,5	- 3,6
1955 1 ^o kwartaal	53,7	- 4,7	2,4	51,4	+ 3,2	+ 1,8	...	+ 1,4	- 0,2	+ 3,0
2 ^o kwartaal	52,9	- 4,8	2,7	50,8	- 0,5	- 1,1	+ 0,1	+ 0,5	- 1,5	- 2,0
3 ^o kwartaal	54,3	- 4,8	2,9	52,4	+ 1,7	+ 1,7	+ 0,1	+ 1,8
4 ^o kwartaal	56,1	- 4,8	3,4	54,7	+ 2,3	+ 1,7	+ 0,1	+ 0,5	- 0,7	+ 1,6
					+ 6,7	+ 2,4	+ 0,2	+ 4,1	- 2,3	+ 4,4
1956 1 ^o kwartaal	58,8	- 4,9	3,6	57,5	+ 2,6	- 0,7	+ 0,1	+ 3,2	+ 0,1	+ 2,7
2 ^o kwartaal	59,2	- 3,8	3,1	58,5	+ 0,9	- 1,0	...	+ 1,9	- 0,9	...
3 ^o kwartaal	59,2	- 5,1	2,3	56,4	- 1,9	- 0,9	...	- 1,0	+ 2,1	+ 0,2
4 ^o kwartaal	56,9	- 6,1	3,2	54,0	- 2,5	- 1,2	...	- 1,3	- 0,2	- 2,5
					- 0,9	- 3,8	+ 0,1	+ 2,8	+ 1,3	+ 0,4
1957 1 ^o kwartaal	53,2	- 6,2	3,4	50,4	- 3,1	- 1,9	...	- 1,2	- 0,2	- 3,3
2 ^o kwartaal	53,3	- 4,8	3,0	51,5	+ 1,0	+ 1,1	...	- 0,1	+ 0,1	+ 1,1
3 ^o kwartaal	51,4	- 4,7	2,6	49,3	- 2,1	+ 0,4	...	- 2,5	+ 0,4	- 1,7
4 ^o kwartaal	57,0	- 3,9	3,0	56,1	+ 6,2	+ 1,0	...	+ 5,2	- 0,2	+ 6,0
					+ 2,0	+ 0,6	...	+ 1,4	+ 0,1	+ 2,1
1958 1 ^o kwartaal	60,5	- 2,4	2,1	60,2	+ 4,3	+ 0,4	...	+ 3,9	- 0,2	+ 4,1
2 ^o kwartaal	67,5	- 3,8	2,5	66,2	+ 5,9	+ 0,3	...	+ 5,6	+ 0,4	+ 6,3
3 ^o kwartaal	70,8	- 4,1	3,4	70,1	+ 3,6	+ 0,8	...	+ 2,8	+ 0,4	+ 4,0
4 ^o kwartaal	74,1	- 5,4	3,4	72,1	+ 2,5	- 0,1	...	+ 2,6	- 1,0	+ 1,5
					+16,3	+ 1,4	...	+14,9	- 0,4	+15,9
1959 1 ^o kwartaal	70,2	- 2,9	3,0	70,3	- 2,0	+ 0,1	...	- 2,1	+ 0,3	- 1,7
2 ^o kwartaal	72,2	- 6,5	4,0	69,7	- 0,8	- 1,1	...	+ 0,3	+ 1,1	+ 0,3
3 ^o kwartaal	70,3 ⁸	- 5,8	6,7 ⁷	71,2 ⁸	- 0,7 ⁷	+ 0,2	- 0,6 ⁸	- 0,3	- 0,3	- 1,0
4 ^o kwartaal	65,8	- 3,8	8,7 ⁷	70,7 ⁷	- 0,6 ⁷	- 3,3	- 0,1	+ 2,8	- 1,1	- 1,7
					- 4,1	- 4,1	- 0,7	+ 0,7	...	- 4,1
1960 1 ^o kwartaal	69,5	- 5,2	8,5	72,8	+ 2,3	- 3,9	+ 1,5	+ 4,7	+ 1,1	+ 3,4
2 ^o kwartaal	71,9	- 5,5	8,1	74,5	+ 1,2	+ 1,3	...	- 0,1	+ 0,5	+ 1,7
3 ^o kwartaal ... v	64,8	- 6,2	8,8	67,4	- 7,1	- 1,9	+ 0,1	- 5,3		

1 Excl. het papier in Belgische franken op het buitenland en de vordering op het I.M.F., welke begrepen zijn in de « Andere niet direct opeisbare netto-tegoeden en -verplichtingen » [kol. (9)] (zie noot 7 hierna).
 2 Deze kolom is dezelfde als kolom (6) van tabel XIII - 3.
 3 Deze bedragen omvatten inzonderheid de buitenlandse leningen van de lagere overheid en van de administratieve parastatale instellingen en de bewegingen van de door de N.M.K.N. aangehouden vorderingen in internationale akkoorden (zie noot 8 hierna).
 4 Cijfers van deze kolom die, berekend zoals onderhavige tabel het aantoon, worden hernomen in kolom (4) van tabel XIII - 3.
 5 Dit verschil ligt grotendeels aan het feit dat de drie hierna volgende gegevens begrepen zijn in de goud- en nettodeviezenvoorraad volgens de Belgisch-Luxemburgse betalingsbalans, doch niet in de goud- en nettodeviezenvoorraad van de Belgische geldscheppende instellingen : a) de schommelingen van de nettotegoeden van de Luxemburgse banken tegenover de andere landen dan België; b) de schommelingen van de verplichtingen der Belgische banken tegenover de Kongolese maatschappijen; c) de schommelingen van de verplichtingen van de Luxemburgse banken en, tot het tweede kwartaal van 1958, van de Belgische banken tegenover de in de B.L.E.U. gevestigde internationale instellingen.
 6 Zie tabel IX - 1; rubriek 9, en tabel IX - 2, rubriek 6.
 7 Krachtens de wet van 19 juni 1959 mag de N.B.B., als eigen bezit, de vordering boeken, die de Belgische Staat op het Internationale Monetaire Fonds bezit tot terugbetaling van zijn aandeel als lid van het Fonds, en dit ten belope van de biljetten die werden uitgegeven, de kredieten die werden verleend of de bedragen goud die werden gestort door de Bank ten gunste van het Fonds tot ontlasting van de Staat. De vordering die de N.B.B. krachtens deze wettelijke beschikkingen boekt, komt voor in kolom (3) « Andere niet direct opeisbare nettotegoeden en -verplichtingen » ten belope van F 2,8 miljard op 30 september 1959 en van F 4,4 miljard vanaf einde 1959. De in het derde kwartaal van 1959 geboekte 2,8 miljard vertegenwoordigen een eenvoudige overname van een vordering van de Staat; bijgevolg houdt de evolutie van de goud- en nettodeviezenvoorraad na statistische aanpassing [kol. (5)], hiermee geen rekening. Daarentegen vloeit schier de gehele verhoging van F 1,6 miljard tijdens het vierde kwartaal van 1959 voort uit de verhoging van het Belgische quotum in het Internationale Monetaire Fonds, met als tegenpost een vermindering van de goud- en nettodeviezenvoorraad van de N.B.B. in kolom (1).
 8 Ten gevolge van de Conventie van 1 juli 1959, kocht de N.M.K.N. van de N.B.B. verscheidene gevestigde vorderingen in betalingsakkoorden af. Deze afkopen verklaren, voor ongeveer 0,6 miljard, de vermindering van de goud- en nettodeviezenvoorraad van de N.B.B. [kol. (1)] tijdens het derde kwartaal van 1959. Evenals de latere terugbetalingen door het buitenland van afgekochte vorderingen, oefenen ze echter geen invloed uit op het saldo van de transacties met het buitenland opgenomen in kolom (8); in de evolutie van de goud- en nettodeviezenvoorraad worden zij inderdaad gelijkgesteld met kapitaaltransacties van de overheid (andere dan de Staat) met het buitenland en komen dan ook voor in kolom (7).

XIII . 6. — BALANSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË (1951-1958)

(miljoenen franken)

Posten	1951 31 december	1952 31 december	1953 31 december	1954 31 december	1955 31 december	1956 31 december	1957 31 december	1958 31 december
ACTIVA								
Goudvoorraad	31.771	35.180	38.787	38.911	46.385	46.247	45.767	63.487
Tegoed op het buitenland	178	1.431	908	3.388	259	995	1.923	1.415
Te ontvangen deviezen en goud	—	2.492	1.994	—	—	2.986	350	280
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsakkoorden :								
a) E.B.U.	15.202	14.951	13.440	8.596	9.138	9.743	6.825	7.806
b) landen, leden van de E.B.U.	4.709	1.640	942	709	712	422	1.744	1.312
c) landen, leden van het E.M.A.	—	—	—	—	—	—	—	44
d) andere landen	868	646	304	580	821	772	879	774
Debiteuren termijnverkopen dev. en goud	2.170	1.476	20	1.448	1	89	1.464	72
Handelspapier op België	8.890	9.152	8.319	9.511	8.399	11.395	14.384	4.103
Voorschotten op onderpand	345	394	721	291	210	453	2.726	510
Mobilisering van spec. rekeningen E.B.U. (K.B. van 26-3-1952 en 26-7-1952) ...	—	166	227	—	—	—	—	—
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14 september 1948 en 15 april 1952) :								
a) schatkistcertificaten	6.460	6.035	7.970	7.895	8.800	5.900	6.615	7.840
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	1.824	445	...	1.183	783	1.836	42	11
c) andere overheidseffecten	69	225	70	44	118	89	1	...
Rekening-courant van de Schatkist	—	—	—	—	—	—	1.325	—
Deel- en pasmunt	202	345	247	548	700	690	673	650
Tegoed bij de Dienst der Postchecks ...								
Rekening A	1	2	2	2	—	—	—	—
Rekening B	1.018	803	468	240	—	—	—	—
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet v. 28 juli 1948)	34.860	34.763	34.660	34.660	34.660	34.660	34.456	34.243
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	1.221	1.478	1.678	1.792	1.914	2.072	2.239	2.379
Te innen waarden	365	167	130	151	171	395	210	175
Gebouwen, materieel en meubelen	740	889	967	1.061	1.179	1.318	1.416	1.468
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	633	674	707	744	810	885	957	1.003
Overgangrekeningen	165	225	270	176	224	197	244	239
	111.691	113.579	112.826	111.880	115.285	121.145	124.241	127.813
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	94.967	97.784	101.592	102.679	107.556	111.533	112.670	117.353
Rekeningen-courant en diversen :								
gewone rekening	30	24	27	29	11	11	19	8
rekeningen Akkoord voor Econ. Samenwerking.	1.044	1.341	193	88	57	28	20	—
Schatkist { buitengewone conjunctuurtaks (Wet van 12-3-1957)	—	—	—	—	—	—	209	632
Organismen door een bijzondere wet beheerd en openbare besturen	310	405	364	269	277	320	524	313
Banken in België	1.805	2.446	2.143	1.997	1.888	1.663	2.546	2.876
Banken in het buitenland : gewone rekeningen	475	476	920	1.035	171	229	179	181
Particulieren	393	253	261	280	348	321	340	174
Te betalen waarden	831	447	465	362	390	450	654	474
Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsakkoorden :								
a) landen, leden van de E.B.U.	644	1.471	352	71	277	752	268	231
b) landen, leden van het E.M.A.	—	—	—	—	—	—	—	137
c) andere landen	1.120	879	695	462	747	273	268	302
Totaal der verbintenissen op zicht	101.619	105.526	107.012	107.272	111.722	115.580	117.697	122.681
Speciale provisie :								
voor E.B.U.-voorschotten :								
a) speciale rekeningen (K. B. van 15-9-1951, 22-3-1952 en 26-7-1952)	1.079	3.872	2.817	—	—	—	—	—
b) Schatkist	4.057	—	—	—	—	—	—	—
c) Overeenkomst van 14-9-54 : N.M.K.N.	—	—	—	—	—	275	475	500
Te leveren deviezen en goud	2.478	1.483	32	1.498	71	1.551	1.850	370
Pensioenkas van het Personeel	633	674	707	744	810	885	957	1.003
Overgangrekeningen	122	106	200	143	284	289	537	446
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400
Reservefondsen :								
a) statutaire reserve	208	232	256	283	315	349	385	425
b) voorzorgsfonds	228	234	243	243	245	247	248	254
c) rekening der afschrijvingen op gebouwen, materieel en meubelen ...	616	789	867	961	1.079	1.208	1.306	1.353
Te verdelen nettowinst	251	263	292	336	359	361	386	381
	111.691	113.579	112.826	111.880	115.285	121.145	124.241	127.813

N. B. — Het Jaarverslag van de N.B.B. bevat, in bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

XIII - 6. — BALANSEN EN WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

Sedert 31 december 1959

(miljoenen franken)

Posten	1959 31 december	1960 31 december	1960 4 april	1960 4 juli	1960 10 oktober	1960 4 januari	1961 9 januari	1960 8 februari	1961 6 februari
ACTIVA									
Goudvoorraad	56.693	58.525	59.596	59.528	54.701	56.693	58.516	57.960	57.749
Vreemde valuta's	4.407	12.605	5.684	7.670	7.841	4.444	13.032	4.536	13.965
Te ontvangen vreemde valuta's en goud	224	6.775	1.364	1.835	3.541	224	7.357	441	7.895
Internationale akkoorden (Wet van 28 juli 1948) :									
a) E.B.U.	5.536	3.509	5.536	5.536	4.109	5.536	3.509	5.536	3.118
b) E.M.A.	20	15
c) I.M.F.	4.388	4.388	4.388	4.388	4.388	4.388	4.388	4.388	4.388
d) andere akkoorden	57
Debiteuren wegens termijnverkopen van vreemde valuta's en goud	1.205	11.821	1.794	3.008	6.969	1.205	12.166	1.093	13.435
Handelspapier	7.560	6.773	2.490	2.398	4.119	4.674	3.361	3.085	2.906
Voorschotten op onderpand	102	51	46	466	2.204	37	26	135	49
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14-9-48 en 15-4-52) :									
a) schatkistcertificaten	8.215	6.040	9.315	9.615	8.890	9.840	9.890	9.815	6.815
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn
c) andere Belgische overheidseffecten
Deel- en pasmunt	645	617	688	658	658	640	591	647	653
Tegoed bij het Bestuur der Postchecks ...	2	1	2	1	2	2	2	1	2
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet v. 28 juli 1948)	34.030	34.000	34.000	34.000	34.000	34.030	34.000	34.000	34.000
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	2.469	2.519	2.523	2.520	2.524	2.469	2.519	2.524	2.528
Gebouwen, materieel en meubelen	1.508	1.519	1.508	1.508	1.508	1.468	1.508	1.508	1.519
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	1.032	1.075	1.077	1.078	1.076	1.032	1.120	1.079	1.119
Diversen	515	698	704	845	906	1.095	1.237	418	891
	128.531	150.916	130.772	135.054	137.456	127.777	153.222	127.166	151.047
Orderekening :									
Bestuur der Postchecks : Tegoed voor rekening van de Minister van Openbaar Onderwijs (Schoolpakt, wet van 29 mei 1959, artikel 15)	1.512	2.114	1.317	1.884	1.572	1.512	2.095	1.422	1.951
PASSIVA									
Bankbiljetten in omloop	118.325	124.091	117.134	120.471	120.301	118.261	124.386	115.908	122.194
Rekeningen-courant :									
gewone rekening	7	24	8	14	10	5	19	14	5
buitengewone conjunctuurtaks (Wet van 12-3-1957)	494	185	525	304	234	494	185	477	150
speciale rekening verevening E.B.U.	1	...	84	84	...	1	...	3	...
Banken in het buitenl. : gew. rekening.	252	308	254	230	286	261	296	253	309
Diverse rekeningen-courant	3.161	2.606	5.025	4.209	1.079	1.945	3.219	4.299	2.336
Internationale akkoorden (Wet van 28 juli 1948) :									
a) E.M.A.	344	249	353	470	180	350	273	416	152
b) andere akkoorden	224	263	162	168	236	239	233	222	214
Totaal der verbintenissen op zicht	122.808	127.726	123.545	125.950	122.326	121.556	128.611	121.592	125.360
Te leveren vreemde valuta's en goud ...	1.436	18.644	3.158	4.843	10.485	1.436	19.553	1.539	21.356
Pensioenkas van het Personeel	1.032	1.075	1.077	1.078	1.076	1.032	1.120	1.079	1.119
Diversen	767	938	468	659	1.045	1.284	1.414	432	643
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	2.088	2.133	2.124	2.124	2.124	2.069	2.124	2.124	2.169
	128.531	150.916	130.772	135.054	137.456	127.777	153.222	127.166	151.047
Orderekening :									
Minister van Openbaar Onderwijs : Tegoed voor zijn rekening bij het Bestuur der Postchecks (Schoolpakt, wet van 29 mei 1959, artikel 15)	1.512	2.114	1.317	1.884	1.572	1.512	2.095	1.422	1.951

N. B. — Het Jaarverslag van de N.B.B. bevat, in bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

XIII - 7. — ALGEMENE STAAT DER BANKEN ¹

(miljoenen franken)

Posten	1957 31 december	1958 31 december	1959 31 december	1960 31 décembre	1959 31 oktober	1960 31 oktober	1959 30 november	1960 30 november
ACTIVA								
A. Spaargelden (art. 15, K. B. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :								
Kas, Nationale Bank, Postrekening	5.908	6.031	5.972	5.933	2.818	3.025	3.133	3.203
Daggeld	848	1.415	1.013	1.277	1.474	2.788	1.960	3.184
Bankiers	4.304	4.393	6.696	8.103	5.804	8.822	6.507	7.964
Moedermaatsch., filialen en dochtermaatschappijen	1.066	1.005	2.345	3.236	1.774	2.895	2.136	3.082
Andere te innen waarden op korte termijn	4.481	4.745	5.205	6.017	5.289	5.205	4.586	6.001
Wissels	44.270	51.103	52.469	55.155	56.593	58.038	55.843	58.618
a) Handelswissels ²	15.596	18.353	18.128	21.528	19.266	19.907	18.288	20.694
b) Overheidseffecten herdiscont. bij de N.B.B.	14.156	19.228	20.709	20.496	22.557	24.267	22.594	23.571
c) Overheidseffecten mob. bij de N.B.B. tot beloop van 95 pct.	14.518	13.522	13.632	13.131	14.770	13.864	14.961	14.353
Prolongaties en voorschotten op effecten	1.114	1.222	1.364	1.168	1.340	1.149	1.308	1.246
Debiteuren wegens verstrekte accepten	9.326	10.637	11.944	12.682	10.586	11.143	10.986	11.557
Diverse debiteuren	21.638	20.863	22.792	26.064	21.924	24.679	22.337	25.155
Effecten	24.474	29.276	34.988	39.274	34.326	39.432	34.700	40.044
a) Belegde wettelijke reserve	295	340	366	401	365	397	366	397
b) Belgische overheidsfondsen	21.692	26.575	32.021	36.199	31.380	36.221	31.701	36.936
c) Buitenlandse overheidsfondsen	78	67	231	275	207	298	235	271
d) Bankaandelen	1.113	1.196	1.340	1.291	1.383	1.315	1.402	1.304
e) Andere fondsen	1.296	1.098	1.030	1.108	991	1.201	996	1.136
Diversen	976	1.060	1.730	1.570	1.317	1.262	1.426	1.319
Niet gestort kapitaal	5	6	7	7	6	7	6	7
Totaal beschikbare en vlottende middelen ...	118.410	131.756	146.525	160.486	143.251	158.445	144.928	161.380
C. Vastgelegde middelen :								
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	21	23	23	20	23	21	24	22
Gebouwen	1.001	1.082	1.126	1.190	1.119	1.174	1.122	1.181
Participaties in dochtermaatsch. voor immobiliën	267	267	257	258	249	258	249	258
Vorderingen op dochtermaatsch. voor immobiliën	340	355	350	345	343	338	346	343
Materieel en meubilair	121	136	140	153	148	154	150	159
Totaal vastgelegde middelen ...	1.750	1.863	1.896	1.966	1.882	1.945	1.891	1.963
Totaal der activa ...	120.160	133.619	148.421	162.452	145.133	160.390	146.819	163.343
PASSIVA								
A. Spaargelden (art. 15, K. B. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :								
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeisers	296	283	415	330	731	1.449	1.102	2.011
Daggeld	90	103	644	1.332	101	2.004	539	1.493
a) Gedekt door reële zekerheden	—	—	571	1.247	—	1.887	474	1.402
b) Niet gedekt door reële zekerheden	—	—	73	85	—	117	65	92
Bankiers	6.786	8.186	8.568	14.208	8.569	12.413	8.294	13.628
Moedermaatschappijen, filialen en dochtermaatsch.	2.054	1.770	2.398	3.165	2.158	2.365	2.275	2.815
Geaccepteerde wissels	9.326	10.637	11.945	12.683	10.586	11.144	10.987	11.557
Andere te betalen waarden op korte termijn	2.255	2.574	2.690	2.882	2.400	2.839	2.092	3.422
Crediteuren wegens wissels ter incasso	861	788	889	990	902	1.000	878	968
Deposito's en crediteuren	81.113	89.494	99.256	103.790	97.627	102.975	98.423	103.041
a) Dadelijk opvraagbaar	69.307 ³	57.215	62.077	61.080	60.762	60.867	61.329	60.517
b) Op hoogstens dertig dagen		3.540	3.319	4.873	3.357	4.556	3.407	4.748
c) Op meer dan dertig dagen		12.223	14.800	19.200	14.953	18.962	14.897	19.200
d) Op meer dan een jaar	11.806	1.281	1.495	956	1.646	1.021	1.628	1.040
e) Op meer dan twee jaar		2.023	2.097	1.975	2.054	1.936	2.061	1.946
f) Bankboekjes	3	11.448	13.730	14.115	13.127	14.047	13.380	14.015
g) Andere op boekjes ingeschreven deposito's ...	3	1.764	1.738	1.591	1.728	1.586	1.721	1.575
Obligaties en kasbons	4.938	6.607	6.891	7.573	6.900	7.374	6.883	7.475
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	634	641	664	635	661	697	660	697
Diversen	3.622	3.589	4.451	4.940	4.953	5.902	5.138	5.973
Totaal opvraagbaar ...	111.975	124.672	138.811	152.028	135.588	150.162	137.271	153.080
C. Niet opvraagbaar :								
Kapitaal	4.844	5.202	5.746	6.201	5.743	6.032	5.743	6.062
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	139	193	283	284	294	284	281	284
Wettelijke reserve (art. 13, K. B. 185)	299	343	369	406	369	401	369	401
Beschikbare reserve	2.825	3.103	3.106	3.363	3.061	3.356	3.063	3.361
Reservefonds	78	106	106	170	78	155	92	155
Totaal niet opvraagbaar ...	8.185	8.947	9.610	10.424	9.545	10.228	9.548	10.263
Totaal der passiva ...	120.160	133.619	148.421	162.452	145.133	160.390	146.819	163.343

¹ De algemene staat bevat, wat betreft de banken welke hun bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappijen, filialen en dochtermaatschappijen ».

² Wissels herdisconteerd door de banken bij de N.B.B. en bij de parastatale instellingen.
(Uitstaande bedragen in miljoenen franken)

1956 31 december	9.809	1958 31 december	5.555	1959 31 oktober	4.760	1960 31 oktober	5.459
1957 31 december	12.804	1959 31 december	6.885	30 november	5.114	30 november	5.234

³ De deposito's ingeschreven op boekjes werden per einde 1956 en 1957 opgenomen onder a) en b) van de post « Deposito's en crediteuren ».

XIII - 8. — VERRICHTINGEN IN POSTREKENING

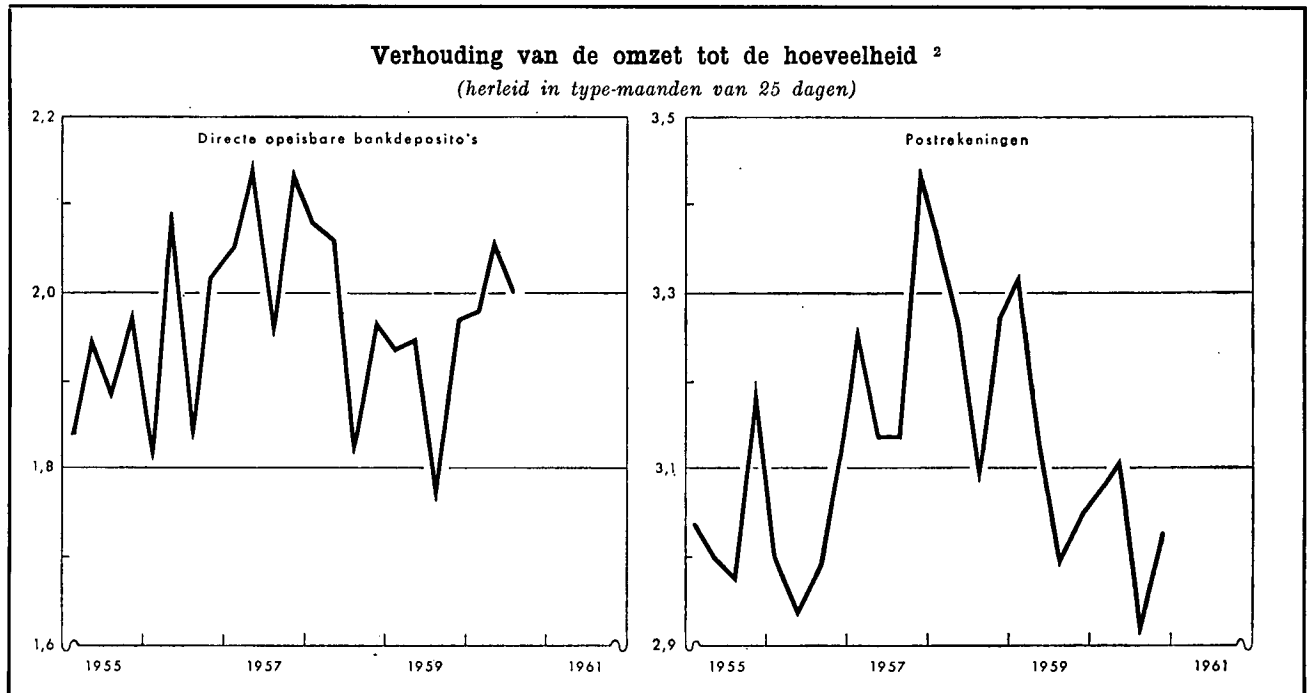
Bron : *Bestuur der Postchecks.*

	Duizenden rekeningen	Totaal tegoed 1	Tegoed van particulieren 2	Credit		Debet		Algemene beweging	Percentages van de verrichtingen uitgevoerd zonder gebruik van chartaal geld
				Stortingen en diversen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's		
				(daggemiddelden)		(maandgemiddelden of maanden)			
(einde tijdvak)	(miljarden franken)								
1952	652	28,1	21,0	27,9	71,7	28,0	71,7	199,4	91
1953	664	27,8	21,1	28,7	71,9	28,6	71,9	201,1	92
1954	678	27,8	20,6	29,7	74,1	29,5	74,1	207,4	91
1955	703	28,3	20,8	30,5	76,2	30,3	76,2	213,3	91
1956	742	29,8	22,2	32,7	81,9	32,7	81,9	229,3	91
1957	765	30,4	22,4	36,0	89,1	36,0	89,1	250,2	91
1958	789	31,2	23,5	37,4	93,0	37,3	93,0	260,8	91
1959	819	33,1	25,1	39,4	97,9	39,1	97,9	274,3	91
1960	855	37,1	26,9	42,4	103,3	41,6	103,3	290,7	92
1959 4 ^e kwartaal	819	34,4	26,5	40,8	102,2	39,9	102,2	285,2	91
1960 1 ^e kwartaal	825	36,2	26,2	40,8	103,3	41,2	103,3	288,6	92
2 ^e kwartaal	830	36,8	26,9	42,0	102,8	41,2	102,8	288,8	92
3 ^e kwartaal	846	38,6	27,2	43,6	106,8	44,5	106,8	301,7	91
4 ^e kwartaal	855	36,8	27,0	43,4	100,4	39,5	100,4	283,7	92
1959 November	816	33,8	26,5	37,2	93,6	42,3	93,6	261,7	90
December	819	34,8	26,6	44,4	107,5	37,4	107,5	299,4	91
1960 Januari	820	36,3	26,0	40,5	104,4	40,1	104,4	290,5	92
Februari	823	36,3	26,1	41,3	103,4	43,2	103,4	291,4	92
Maart	825	36,0	26,4	40,7	102,1	39,2	102,1	284,1	92
April	826	35,2	26,6	40,7	100,2	41,0	100,2	282,2	92
Mei	827	37,4	27,0	42,0	103,4	41,2	103,4	290,1	92
Juni	830	38,0	27,5	43,3	104,8	41,3	104,8	294,2	92
Juli	831	40,4	27,7	47,1	113,8	48,0	113,8	322,7	91
Augustus	838	38,7	27,3	43,6	106,7	44,8	106,7	301,7	92
September	846	36,8	26,7	40,0	100,0	40,6	100,0	280,6	91
Oktober	850	36,6	26,8	41,3	103,8	42,8	103,8	291,7	92
November	853	35,9	26,7	40,3	99,0	39,1	99,0	277,3	93
December	855	37,8	27,5	48,5	98,5	36,5	98,5	282,0	91
1961 Januari	857	46,0	29,7	44,3	118,4	52,1	118,4	333,2	93

1 Omvat het tegoed van de particulieren en van de Rijksrekenplichtigen.

2 Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden en de effecten van de Muntsaneringslening waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet. De cijfers over de vrije tegoeden der particulieren, per einde tijdvak, worden in de stand van de Staatsschuld gepubliceerd (cf. tabel 3, hoofdstuk XVI van onderhavig Tijdschrift).

**XIII - 9. — GEZAMENLIJKE BETALINGEN
DOOR MIDDEL VAN DIRECT OPEISBARE BANKDEPOSITO'S IN BELGISCHE FRANKEN
EN VAN TEGOEDEN IN POSTREKENING ¹**

Maandgemiddelden of maand	Gezamenlijke betalingen door middel van			Verhouding van de omzet tot de hoeveelheid ²		
	direct opeisbare bankdeposito's ³	tegoeden in postrekening ⁴	Totaal	bruto	herleid tot type-maanden van 25 dagen ⁵	
	(miljarden franken)			direct opeisbare bankdeposito's	direct opeisbare bankdeposito's	tegoeden in postrekening ⁴
1951	58,7	60,9 ⁴	120,4 ⁴	1,84	1,82	3,08 ⁴
1952	61,1	62,7	123,8	1,75	1,73	2,94
1953	61,2	63,4	124,6	1,70	1,69	2,95
1954	67,4	64,6	132,0	1,83	1,80	2,99
1955	75,4	66,8	142,2	1,94	1,92	3,06
1956	83,5	70,3	153,8	1,98	1,95	3,01
1957	89,8	76,6	166,4	2,10	2,08	3,25
1958	85,7	80,4	166,1	2,01	1,99	3,25
1959	90,3	83,4	173,7	1,93	1,91	3,13
1959 3 ^e kwartaal	84,5	83,0	167,5	1,83	1,78	3,00
4 ^e kwartaal	95,1	86,0	181,1	2,01	1,97	3,05
1960 1 ^e kwartaal	97,4	86,0	183,4	2,04	1,98	3,08
2 ^e kwartaal	104,3	89,3	193,6	2,03	2,06	3,11
3 ^e kwartaal	98,7	86,5	185,2	2,05	2,00	2,93
1959 Oktober	87,0	84,2	171,2	1,95	1,81	2,98
November	95,5	85,6	181,1	1,89	1,97	3,06
December	102,9	88,3	191,2	2,20	2,12	3,10
1960 Januari	92,2	88,2	180,4	1,91	1,91	3,16
Februari	97,4	88,8	186,2	2,06	2,06	3,22
Maart	102,5	81,0	183,5	2,14	1,98	2,87
April	98,8	88,4	187,2	1,90	1,90	3,21
Mei	105,0	92,2	197,2	2,07	2,16	3,20
Juni	109,1	87,4	196,5	2,12	2,12	2,92
Juli	102,2	92,4	194,6	2,04	2,04	3,06
Augustus	98,5	85,2	183,7	2,06	1,98	2,89
September	95,5	81,8	177,3	2,05	1,97	2,83
Oktober	96,9	87,7	184,6	2,10	2,02	3,06
November	102,5	90,9	193,4	2,19	2,28	3,22
December		82,0				2,82

¹ Benaderende gegevens volgens het totaal der debetverrichtingen (incl. de rekeningen van vreemdelingen en de debetverrichtingen met betrekking tot betalingen aan het buitenland).

² De verhouding van de omzet tot de hoeveelheid wordt bekomen door deling van het bedrag der debiteringen op de rekeningen van de direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken of op de postrekeningen van de particulieren en de buitengewone Rijksrekenplichtigen door de gemiddelde tegoeden op deze rekeningen tijdens de beschouwde periode.

³ De telling omvat niet alle banken.

⁴ Uit de brutogegevens werden de dubbel getelde overschrijvingen verwijderd, die voortvloeien uit de inrichting van de Rijksboekhouding en waarvan een telling mogelijk was.

⁵ Van 1951 tot en met 1954, berekend op basis van het aantal werkdagen bij het Bestuur der Postchecks; nadien berekend op basis van het aantal werkdagen in de nijverheid.

⁶ Maandgemiddelden van de laatste tien maanden.

N. B. — Wijze van opstelling : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XXVe jaargang, deel II, nr 4, oktober 1950, blz. 222.

Bibliografische referenties : *Jaarverslagen van de N.B.B.* — *Belgisch Staatsblad* : algemene staat der banken. — *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (cf. N. B. van tabellen 1 en 9, hoofdstuk XIII). — *Jaarverslag van de Bankcommissie.*

XIV. — NIET GELDSCHEPPENDE FINANCIËLE INSTELLINGEN

4. — VOORNAAMSTE ACTIVA EN PASSIVA VAN HET RENTENFONDS

(miljoenen franken)

Bron : *Rentenfonds.*

Op einde periode	Activa					Passiva				
	Portefeuille (nominale waarde)			Creditsaldo bij de Nationale Bank van België	Te leen gegeven geld op zeer korte termijn	Bij de banken geplaatste certificaten	Te leen genomen geld op zeer korte termijn	Kasbons en verrichtingen met recht van terugkoop	Krediet ontvangen van de Nationale Bank	
	Genoteerde waarden ¹	Schatkist-certificaten tranche B	Andere schatkist-certificaten						Voor-schotten	Discontering van kasbons
1951	4.936	—	—	—	—	—	2.568 ²	255 ²	—	1.682
1952	4.112	—	—	—	—	—	2.619 ³	1.104 ³	—	—
1953	3.532	—	—	—	—	—	1.999	1.120	—	—
1954	5.023	—	—	—	—	—	2.248	2.328	—	—
1955	4.533	—	—	—	—	—	2.235 ⁴	1.730 ⁴	—	—
1956	5.908	—	—	—	—	—	2.315 ²	3.110 ²	—	—
1957	4.077	1.242	—	—	—	486	2.457	785	1.237	—
1958	3.307	1.370	—	—	—	4.059	274	45	—	—
1959 Januari	4.298	90	—	—	—	3.893	107	45	—	—
Februari	3.985	20	—	—	—	3.651	68	—	—	—
Maart	4.152	—	—	427	—	4.300	—	—	—	—
April	4.339	420	—	1.098	—	5.512	—	—	—	—
Mei	4.715	40	—	1.351	—	5.757	—	—	—	—
Juni	5.107	204	—	729	—	5.706	—	—	—	—
Juli	4.044	160	—	1.072	—	4.949	—	—	—	—
Augustus	4.228	50	—	4.883	—	6.021	—	—	—	—
September ...	4.784	453	—	3.479	—	5.514	—	—	—	—
Oktober	4.292	187	300	5.056	—	6.663	—	—	—	—
November ...	4.368	184	1.000	3.342	1.510	7.211	—	—	—	—
December	4.572	623	2.700	1	—	4.608	72	—	—	—
1960 November ...	6.366	n.b.	400	1.312	1.512	6.165	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.

¹ Incl. de verrichtingen met recht van terugkoop.

² Op 28 december.

³ Op 26 december.

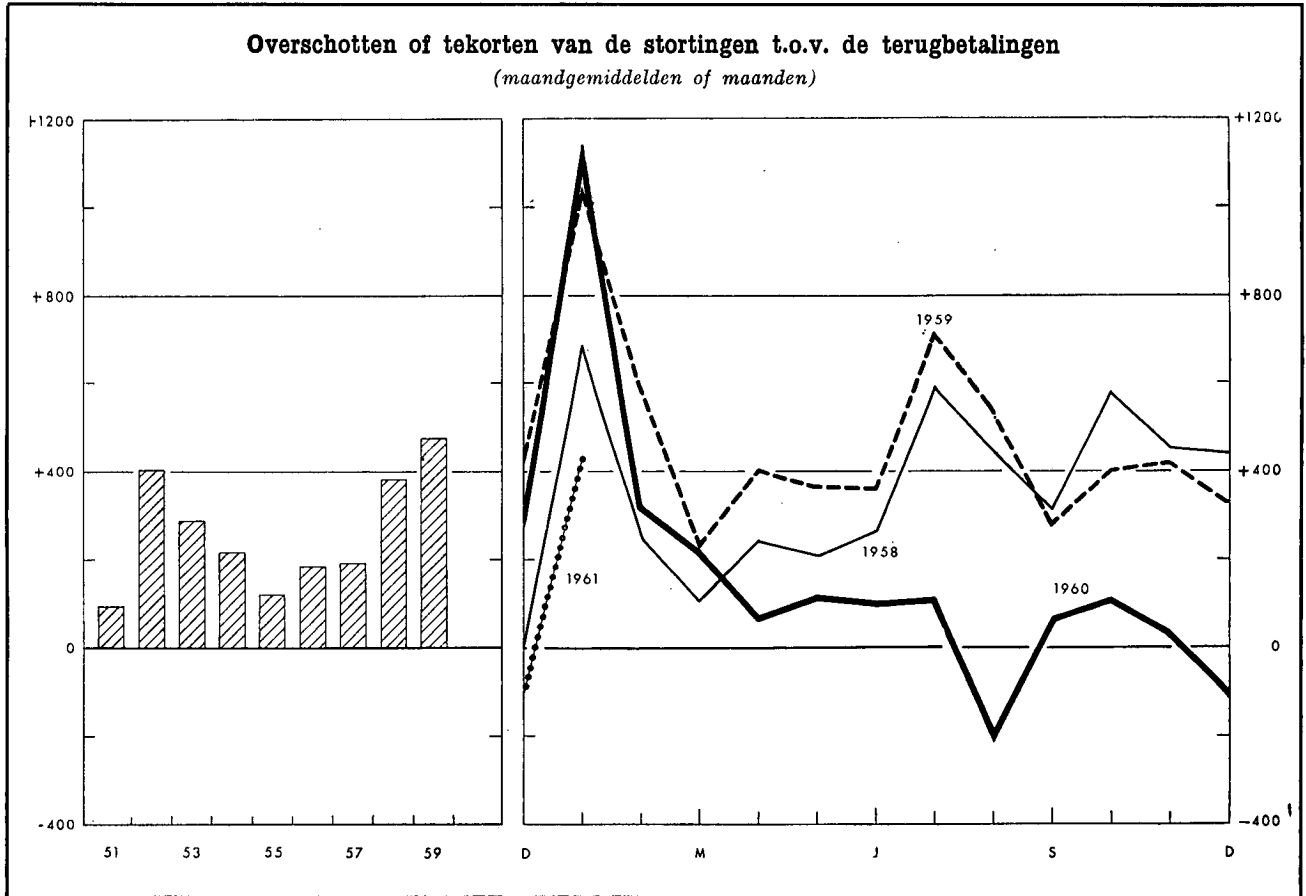
⁴ Op 30 december.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5 a. — Beweging van de inlagen

Alleen de spaarboekjes van particulieren

(miljoenen franken)

Tijdvak	Inleggingen (1)	Opvragingen (2)	Overschot of tekort (—) (3) = (1) — (2)	Saldi van de inlagen per einde tijdvak (4)				
1951	9.271	8.134	1.137	34.842 ¹				
1952	12.958	8.127	4.831	40.748 ¹				
1953	13.204	9.684	3.520	45.493 ¹				
1954	13.383	10.764	2.619	49.459 ¹				
1955	13.624	12.176	1.448	52.354 ¹				
1956	14.518	12.295	2.223	56.132 ¹				
1957	16.783	14.455	2.328	60.144 ¹				
1958	18.912	14.316	4.596	66.700 ¹				
1959	21.939	16.232	5.707	74.442 ¹				
1960	v 21.823	v 19.809	v 2.014	v 78.850 ¹				
	1960	1961	1960	1961	1960	1961	1960	1961
Januari	2.327	1.991	1.185	1.560	1.141	431	75.583	79.281
Februari	1.854		1.530		324		75.907	
Maart	1.853		1.635		218		76.125	
April	1.787		1.717		70		76.195	
Mei	1.778		1.658		120		76.315	
Juni	v 1.799		v 1.698		v 101		v 76.416	
Juli	v 1.897		v 1.781		v 116		v 76.532	
Augustus	v 1.640		v 1.828		v — 188		v 76.344	
September	v 1.719		v 1.654		v 65		v 76.409	
Oktober	v 1.833		v 1.726		v 107		v 76.516	
November	v 1.679		v 1.641		v 38		v 76.554	
December	v 1.657		v 1.756		v — 99		v 78.850 ¹	

¹ Deze inlagen bevatten de gekapitaliseerde rente van het boekjaar.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5 b. — Voornaamste posten uit de balansen van de Spaarkas
(miljarden franken)

Bron : Verslagen van de A.S.L.K.

	1955	1956	1957	1958	1959
ACTIVA					
Beschikbaar ¹	0,2	0,2	0,5	0,3	0,3
Voorlopige beleggingen :					
Wissels op België	5,4	6,5	7,6	9,4	9,1
Voorschotten aan de nijverheid	—	—	—	—	3,3
Exportkrediet	—	—	—	—	0,2
Beleningen
Bankaccepten	0,2	0,4	1,6	1,7
Schatkiscertificaten	2,7	1,8	1,5	5,2	4,3
Daggeldleningen	1,1	1,0	1,3	0,8	1,1
Totaal van de voorlopige beleggingen ...	9,2	9,5	10,8	17,3	19,7
Definitieve beleggingen :					
Directe Belgische staatsfondsen	17,9	18,4	18,4	17,3	19,7
Indirecte Belgische staatsfondsen en effecten met staatswaarborg	9,8	12,1	13,6	15,4	16,5
Effecten van Kongo of door Kongo gewaarborgd ...	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies, steden en gemeenten	2,0	1,9	1,9	1,8	1,8
Obligaties van Belgische vennootschappen	1,9	1,5	1,5	1,2	1,2
Voorschotten aan de Staat voortvloeiende uit de betaling van de bijkomende vergoeding aan de politieke gevangenen en voorschotten aan het Nationaal Werk voor Oorlogsinvaliden	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6
Hypothecaire leningen	2,4	2,7	2,8	2,9	3,3
Landbouwkrediet	3,0	3,3	3,4	3,4	3,5
Voorschotten aan de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting aan de erkende vennootschappen en aan de gemeenten, bestemd voor de bouw van volkswoningen	15,4	17,1	13,6	19,9	21,3
Totaal van de definitieve beleggingen ...	53,1	57,9	60,8	62,8	68,2

PASSIVA

<i>Opvraagbaar :</i>					
Inlagen op spaarboekjes ² :					
Particulieren	52,1	55,9	60,0	66,5	74,3
Dotatie voor Krijgsgevangenen	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Openbare en andere instellingen	4,2	4,8	4,6	4,9	3,8
Rekening « Lijfrentezegels »	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Totaal der inlagen op spaarboekjes ...	52,7	61,1	65,0	71,8	78,5
Inlagen op rekeningen-courant ²	1,9	1,9	1,9	3,5	3,7
<i>Niet opvraagbaar :</i>					
Dotatiefonds, fonds voor diverse voorziene uitgaven en reservefonds	5,0	5,6	6,2	6,7	7,3

¹ Deze post omvat de kasmiddelen, de rekeningtegoeden bij de Nationale Bank van België en het Bestuur der Postchecks.

² Omvat de gekapitaliseerde rente.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5 c. — Voornaamste posten uit de balansen van de Lijfrentekassen *
(miljarden franken)

Bron : Verslagen van de A.S.L.K.

	1955	1956	1957	1958	1959
ACTIVA					
Effectenportefeuille :					
Directe Belgische staatsfondsen	6,4	6,3	7,2	7,5	7,7
Indirecte Belgische staatsfondsen en door de Staat gewaARBORGDE effecten	7,8	8,8	9,1	10,1	11,0
Door Kongo gewaarborgde effecten	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies, steden en gemeenten	1,4	1,3	1,3	1,2	1,2
Obligaties van Belgische vennootschappen	1,6	1,5	1,4	1,3	1,2
Hypothecaire leningen	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Voorschotten aan erkende vennootschappen en aan de openbare kassen van lening met het oog op de bouw van volkswoningen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Totaal ...	17,7	18,4	19,5	20,5	21,5
PASSIVA					
Rentenfonds ¹	18,3	19,0	13,2	13,5	13,8
Wiskundige reserves ²	0	0	6,7	7,4	8,2
Totaal ...	18,3	19,0	19,9	20,9	22,0

* Sedert 1957 publiceert de A.S.L.K. afzonderlijk :

- 1) een balans over de uitvoering van de « Algemene Wet ». Het betreft renten gevestigd krachtens de wet van 10 maart 1865 en de samengevoegde wetten van 1948 met betrekking tot de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom- en vroegtijdige dood van de arbeiders en de vrijwillig verzekerden.
 - 2) een balans met betrekking tot het beheer van de verzekeringen gesloten krachtens de wetten van 1925 en 1930 op de Bediendenpensioenen. Op deze verzekeringen wordt het kapitalisatiebeginsel toegepast.
 - 3) een balans betreffende de door de wet van 12 juli 1957 vastgestelde renten van de bedienden eveneens opgevat volgens het kapitalisatiebeginsel.
 - 4) een balans met betrekking tot het beheer van de verzekeringen gesloten in het kader van de wet van 30 juni 1956 op het pensioen der zelfstandigen.
- ¹ Het Rentenfonds omvat de reserves betreffende de uit de « Algemene Wet » voortvloeiende renten. Deze reserves omvatten de wiskundige reserves, de veiligheids- en beheersreserves evenals de provisies.
- ² De zuivere wiskundige reserves werden verhoogd met een bepaald bedrag voor dekking van de kosten van uitkering der renten en van beheer en voor de vorming van een veiligheidsmarge.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5 d. — Voornaamste posten uit de balansen van de Levensverzekeringkas
(miljarden franken)

Bron : Verslagen van de A.S.L.K.

	1955	1956	1957	1958	1959
ACTIVA					
Effectenportefeuille :					
Directe Belgische staatsfondsen	1,5	1,8	2,0	1,9	2,2
Indirecte Belgische staatsfondsen en door de Staat gewaARBORGDE effecten	0,5	0,5	0,7	1,1	1,3
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies, steden en gemeenten	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Obligaties van Belgische vennootschappen	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6
Hypothecaire leningen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Volkswoningen : Voorschotten aan erkende vennoot- schappen	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Totaal voor de effectenportefeuille ...	2,9	3,3	3,6	4,0	4,5
PASSIVA					
Wiskundige reserves en provisies	2,2	2,5	2,7	2,9	3,2
Reservefonds	0,8	0,9	1,0	1,2	1,4

XIV - 6. — PARTICULIERE SPAARKASSEN

Indeling en bestemming van de werkmiddelen

(miljarden franken)

Bron : *Contraal Bureau voor de kleine spaarders.*

Einde tijdvak	Deposito's		Obligaties en kasbons	Gezamenlijke deposito's, obligaties en kasbons	Vorderingen op de bedrijven en particulieren				Vorderingen op de overheidssector						Gezamenlijke vorderingen op de bedrijven en particulieren en op de overheidssector	
	op minder dan 2 jaar	op 2 jaar en meer			Disconto, voorschotten en leningen met borgtocht	Hypotheeknemers	Diverse debiteuren	Totaal van de vorderingen op de bedrijven en particulieren	Staat	Lagere overheid	Kongo en Ruandi-Urundi	Zelfstandige Kas voor Oorlogschade	Ge-meentekrediet van België	Overige parastatale instellingen		Totaal van de vorderingen op de overheidssector
1956	12,4	3,4	2,7	18,5	1,1	10,4	0,2	11,7	n.b.	0,2	0,1	0,1	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
1957	13,7	3,8	3,1	20,6	1,4	12,0	0,3	13,7	n.b.	0,2	0,1	0,2	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
1958	15,7	4,4	3,9	24,0	1,8	13,8	0,3	15,9	4,7	0,3	0,2	0,2	0,3	3,8	9,5	25,4
1959	18,5	5,0	4,3	27,8	2,1	15,9	0,4	18,4	5,0	0,2	0,1	0,3	0,4	5,4	11,4	29,8
1960																
1959 1 ^e kwartaal	16,5	4,5	4,1	25,1	1,9	14,2	0,3	16,4	4,8	0,3	0,2	0,3	0,3	4,6	10,5	26,9
2 ^e kwartaal	17,0	4,7	4,2	25,9	2,0	14,7	0,3	17,0	4,6	0,3	0,1	0,4	0,4	5,2	11,0	28,0
3 ^e kwartaal	17,5	4,8	4,3	26,6	2,2	15,3	0,3	17,8	4,9	0,3	0,1	0,3	0,4	5,3	11,3	29,1
1960 1 ^e kwartaal	19,0	5,2	4,5	28,7	2,4	16,2	0,4	19,0	5,4	0,2	0,1	0,4	0,3	5,7	12,1	31,1
2 ^e kwartaal	19,4	5,3	4,6	29,3	2,3	16,8	0,4	19,5	6,1	0,3	0,1	0,4	0,3	5,3	12,5	32,0
3 ^e kwartaal	19,6	5,4	4,7	29,7	2,4	17,5	0,4	20,3	6,1	0,2	0,1	0,4	0,3	5,4	12,5	32,8

XIV - 7. — NATIONALE MAATSCHAPPIJ VOOR KREDIET AAN DE NIJVERHEID

Voornaamste balansposten

(miljarden franken)

Bron : *Verslagen van de N.M.K.N.*

	1955	1956	1957	1958	1959
--	------	------	------	------	------

ACTIVA

Portefeuille :

Investeringskredieten op lange en halflange termijn :

1 ^o door de Staat gewaarborgd	2,0	3,7	5,0	6,7	8,6
2 ^o door banken en financieringsmaatschappijen gewaarborgd	4,0	4,2	4,4	5,1	5,5
3 ^o andere dan deze sub 1 ^o en 2 ^o vermeld ¹	4,6	5,3	5,8	7,1	7,8

Herstellkredieten (oorlogs- en waterschade) (besluit-wet van 30 november 1944, wetten van 1 oktober 1947, 6 januari 1950, 24 maart 1953 en 26 juni 1956)

	2,1	2,0	2,0	1,9	2,0
--	-----	-----	-----	-----	-----

Handelskredieten op halflange termijn

	1,6	1,4	1,1	1,0	0,8
--	-----	-----	-----	-----	-----

Kredieten voor de financiering op halflange termijn van de uitvoer

	0,9	0,8	0,7	0,6	0,8
--	-----	-----	-----	-----	-----

Kredieten beheerd voor rekening van de Staat ² ...

	2,3	2,3	2,2	2,4	2,5
--	-----	-----	-----	-----	-----

PASSIVA

Obligaties	12,9	14,6	17,2	21,4	24,9
Kasbons	2,7	3,5	3,3	4,1	5,7
Belgische Staat :					
Fonds Marshall-hulp	2,0	2,0	2,0	1,9	1,9
Fonds voor het uitreden en het aanbouwen van zeeschepen	0,4	0,4	0,5	0,7	0,8

¹ Deze rubriek omvat al de andere investeringskredieten; het risico van deze verrichtingen wordt gedragen door de N.M.K.N. die, zo nodig, zakelijk en/of persoonlijke waarborgen vraagt.

² Betreft kredieten gefinancierd door de Marshall-hulp en door het Fonds voor het uitreden en het aanbouwen van zeeschepen.

XIV - 8. — LEVENSVZERKERINGSMAATSCHAPPIJEN

Voornaamste balansposten
(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst van de Verzekeringen.

	1955	1956	1957	1958	1959	1955	1956	1957	1958	1959
	Belgische maatschappijen					Buitenlandse maatschappijen				
ACTIVA										
Onroerende goederen	0,6	0,7	1,0	1,4	1,7	0,6	0,7	0,9	1,0	1,1
Hypothecaire leningen	4,4	5,1	6,2	7,1	7,8	1,1	1,3	1,6	1,8	2,0
Voorschotten op polissen	0,7	0,7	0,8	0,9	1,0	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
Effecten :										
Belgische overheidsfondsen .	2,3	2,5	2,5	2,9	3,5	2,1	2,2	2,4	2,8	3,1
Buitenlandse effecten	0,2	0,5	0,5	0,5	0,8	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3
Effecten gewaarborgd door										
Kongo	0,1	0,2	0,2	0,2	0,4
Effecten van de parastatale										
kredietinstellingen	1,9	2,1	2,2	2,6	3,1	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4
Effecten van de overige para-										
statale instellingen	1,5	1,5	1,0	1,0	1,2	1,0	1,1	0,8	0,9	1,0
Effecten van de provincies en										
gemeenten	1,1	1,0	1,6	1,7	1,7	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6
Obligaties van Belgische ven-										
nootschappen	4,8	5,5	6,0	6,4	7,2	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6
Aandelen van Belgische ven-										
nootschappen	1,8	2,0	2,3	2,5	1,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Total voor de effecten ...	13,7	15,3	16,3	17,8	19,6	4,7	5,1	5,2	5,9	6,5

PASSIVA

Neergelegde waarborgen	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Wiskundige reserves ¹	19,7	22,1	24,4	27,0	31,0	6,7	7,4	8,2	9,0	9,8

¹ Deze reserves omvatten eveneens de schadereserves, de technische participatiereserve en de waarborgreserve.

**XIV - 9. — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN**

Bron : Belgisch Staatsblad.

Maandgemiddelden	Miljarden franken
1952	1,27
1953	1,47
1954	1,65
1955	1,67
1956	1,80
1957	1,78
1958	1,77
1959	2,13
1960	2,50
1959 4 ^e kwartaal ...	2,42
1960 1 ^e kwartaal ...	2,14
2 ^e kwartaal ...	2,51
3 ^e kwartaal ...	2,76
4 ^e kwartaal ...	2,59

¹ Bedragen berekend volgens de geïnde inschrijvingsrechten, incl. de vernieuwingen na vijftien jaar, die ongeveer 1 pct. van het totaal bedragen, doch excl. de wettelijke hypotheeken.

Bibliografische referenties : Belgisch Staatsblad : a) Verslag van het Rentenfonds over de verrichtingen van het jaar; b) Ministerie van Verkeerswezen : Postchecks. — Verslagen over de verrichtingen en de toestand van de A.S.L.K. van België. — Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.

XV. — BELANGRIJKSTE VORMEN VAN DE IN HET BINNENLAND BESCHIKBARE BESPARINGEN

(miljarden franken)

Bron : *Algemene Spaar- en Lijfrentekas.*

Spaarvormen	1951		1952		1953		1954		1955		1956		1957		1958		1959	
1. Sparen in depositovorm ¹ :																		
Spaarkassen	4,7		8,2		6,4		5,5		5,1		6,3		5,6		10,9		10,4	
Banken	0,6		2,4		2,8		3,0		2,2		-0,7		1,1		4,6		5,1	
Parastatale kredietinstellingen	0,2		0,4		0,7		0,3		-0,2		0,3		-0,5		2,2		0,3	
Totaal ...		5,5		11,0		9,9		8,8		7,1		5,9		6,2		17,7		15,8
2. Sparen door fondsvorming ¹ :																		
Pensioeninstellingen	2,8		3,1		3,1		3,4		3,8		3,6		5,2		4,4		n.b.	
Instellingen voor verzekering tegen arbeidsongevallen	0,6		1,0		1,0		1,0		1,1		1,2		1,0		1,1		n.b.	
Kassen voor jaarlijks verlof	0,8		0,6		0,5		0,1		0,3		0,1		0,4		0,2		n.b.	
Levensverzekeringsmaatschappijen ..	2,3		2,7		2,9		3,1		3,4		3,5		3,5		3,9		n.b.	
Instellingen voor verzekering van de burgerlijke aansprakelijkheid	0,1		0,2		0,1		0,1		0,2		0,2		0,2		0,2		n.b.	
Diverse verzekeringen, maatschappijen voor kapitalisatie en bouwsparen	0,3		0,2		0,2		0,2		0,3		0,3		0,4		0,3		n.b.	
Totaal ...		6,9		7,8		7,8		7,9		9,1		8,9		10,7		10,1		9,2
3. Sparen in hypotheek- en woningbouwsectoren :																		
Hypotheekleningen verleend door de particulieren	2,5		2,6		3,2		2,9		2,7		2,1		1,8		2,1		n.b.	
Afbetalingen op hypotheekschulden door particulieren	3,6		4,3		4,9		5,2		6,2		6,5		7,0		7,5		7,5	
Woningbouw (kapitalen door de particulieren geïnvesteerd)	6,3		5,4		6,4		7,3		7,9		7,4		8,9		9,2		11,7 ⁴	
Totaal ...		12,4		12,3		14,5		15,4		16,8		16,1		17,6		18,7		19,2
4. Effectenemissies :																		
Nieuwe beleggingen van particulieren	6,2		11,0		6,1		13,1		10,5		7,9		13,6		16,0		15,8	
Totaal (1 tot 4) ...	31,0		42,1		38,3		45,2		43,5		38,8		48,1		62,5		60,0	
Dubbelstellingen ² ...	-1,0		-0,8		-0,3		0,1		0,1		-0,8		0,3		-2,6		0,5	
Netto-totaal (1 tot 4)	30,0		41,3		38,0		45,3		43,6		38,0		48,4		59,9		60,5	
5. Interne besparingen van de ondernemingen :																		
Afschrijvingen	24,2		23,6		23,2		23,8		25,4		28,5		30,9		29,8		30,7	
Nettobesparingen	11,0 ³		9,0 ³		7,8 ³		7,8 ³		9,6 ³		10,0		9,2		4,9		5,6	
Totaal ...	35,2		32,6		31,0		31,6		35,0		38,5		40,1		34,7		36,3	
Algemeen totaal (1 tot 5) ...	65,2		73,9		69,0		76,9		78,6		76,5		88,5		94,6		96,8	

¹ Jaaraccres.

² Aangroei of vermindering, bij de A.S.L.K. en de parastatale kredietinstellingen, van de tegoeden van verschillende instellingen waarvan de reserves — eigen of opvraagbare — in een der rubrieken van deze tabel reeds als besparing werden geteld.

³ Deze cijfers zijn niet vergelijkbaar met die van de jaren na 1955.

⁴ Dit cijfer omvat tevens de hypotheekleningen door de particulieren verleend.

Bibliografische referenties : Aanvullende Studiën bij de Verslagen van de A.S.L.K.

XVI. — EMISSIES EN SCHULDEN VAN DE OVERHEIDSSECTOR

1. — EMISSIES IN BELGISCHE FRANKEN OP LANGE EN HALFLANGE TERMIJN ¹ (miljarden franken)

Emittenten		Over het algemeen verhandelbare effecten ²				Niet over het algemeen verhandelbare effecten			Totale netto-emissies op lange of halflange termijn (meer dan een jaar) ¹ (5) = (9) + (8)	
		Emissies per grote tranches			Doorlopende netto-emissies ⁴	Totale netto-emissies	Brutto-emissies ⁵	Aflissingen		Netto-emissies
		Brutto-emissies	Aflissingen ³	Netto-emissies						
(1)	(2)	(3) = (1) - (2)	(4)	(5) = (3) + (4)	(6)	(7)	(8) = (6) - (7)	(9) = (5) + (8)		
1. Staat (directe schuld alleen)	1956	14,8	4,4	10,4	—	10,4	1,7	3,6	- 1,9	8,5
	1957	12,0	6,9	5,1	—	5,1	1,6	2,6	- 1,0	4,1
	1958	18,2	8,9	9,3	—	9,3	0,2	2,7	- 2,5	6,8
	1959	20,8	7,5	13,3	—	13,3	0,7	1,7	- 1,0	12,3
2. Zelfstandige fondsen en instellingen voor maatschappelijke zekerheid	1956	1,6	0,9	0,7	...	0,7	1,2	0,2	1,0	1,7
	1957	3,9	1,0	2,9	...	2,9	1,3	0,1	1,2	4,1
	1958	3,3	1,1	2,2	...	2,2	2,7	0,3	2,4	4,6
	1959	3,7	1,2	2,5	...	2,5	2,6	0,4	2,2	4,7
3. Parastatale kredietinstellingen ...	1956	0,1	0,2	- 0,1	3,1	3,0	2,0	0,2	1,8	4,8
	1957	1,5	...	1,5	1,6	3,1	1,9	0,2	1,7	4,8
	1958	5,4	5,4	2,2	0,4	1,8	7,2
	1959	2,8	0,6	2,2	3,3	5,5	2,3	0,6	1,7	7,2
4. Lagere overheid en Gemeentekrediet	1956	3,6	3,5	0,1	2,3	2,4	2,4
	1957	2,1	0,8	1,3	2,3	3,6	3,6
	1958	2,4	1,6	0,8	4,8	5,6	5,6
	1959	1,2	1,0	0,2	4,1	4,3	...	0,1	- 0,1	4,2
5. Parastatale bedrijven	1956	3,6	2,4	1,2	...	1,2	1,0	0,1	0,9	2,1
	1957	1,4	0,8	0,6	...	0,6	0,8	0,6	0,2	0,8
	1958	...	1,9	- 1,9	...	- 1,9	0,7	0,1	0,6	- 1,3
	1959	4,2	1,1	3,1	...	3,1	0,4	0,2	0,2	3,3
Totaal 1 tot 5 : totaal der emissies in Belgische franken van de Belgische overheidssector	1956	23,7	11,4	12,3	5,4	17,7	5,9	4,1	1,8	19,5
	1957	20,9	9,5	11,4	3,9	15,3	5,6	3,5	2,1	17,4
	1958	23,9	13,5	10,4	10,2	20,6	5,8	3,5	2,3	22,9
	1959	32,7	11,4	21,3	7,4	28,7	6,0	3,0	3,0	31,7
6. Kongo en Ruanda-Urundi	1956	2,1	0,3	1,8	...	1,8	1,8
	1957	...	0,3	- 0,3	...	- 0,3	- 0,3
	1958	4,0	0,3	3,7	...	3,7	3,7
	1959	...	0,6	- 0,6	...	- 0,6	- 0,6
Totaal 1 tot 6 : totaal der emissies in Belgische franken van de Belgische overheidssector, Kongo en Ruanda-Urundi	1956	25,8	11,7	14,1	5,4	19,5	5,9	4,1	1,8	21,3
	1957	20,9	9,8	11,1	3,9	15,0	5,6	3,5	2,1	17,1
	1958	27,9	13,8	14,1	10,2	24,3	5,8	3,5	2,3	26,6
	1959	32,7	12,0	20,7	7,4	28,1	6,0	3,0	3,0	31,1
7. Aan te brengen verbeteringen om:										
a) de evolutie te bekomen van het uitstaande bedrag, eendeels van de over het algemeen verhandelbare effecten en anderdeels van de niet over het algemeen verhandelbare effecten — correctie : conversie van niet verhandelbare effecten van de Muntsaneringslening in verhandelbare effecten	1956	2,1	—	2,1	—	2,1	- 2,1	—	- 2,1	—
	1957	1,9	—	1,9	—	1,9	- 1,9	—	- 1,9	—
	1958	2,1	—	2,1	—	2,1	- 2,1	—	- 2,1	—
	1959	1,6	—	1,6	—	1,6	- 1,6	—	- 1,6	—
b) uitgaande van het nominale bedrag, het effectieve bedrag van de emissies te berekenen — correctie : verschil tussen de nominale waarde en de uitgifteprijs ⁶	1956	- 0,6	—	- 0,6	—	- 0,6	—	—	—	—
	1957	- 0,5	—	- 0,5	—	- 0,5	—	—	—	—
	1958	...	—	...	—	...	—	—	—	—
	1959	- 0,5	—	- 0,5	—	- 0,5	—	—	—	—

¹ Voor de doorlopende emissies van de parastatale kredietinstellingen en het Gemeentekrediet van België, werd de totale verandering van het uitstaande bedrag dezer effecten vermeld, aangezien het in bepaalde gevallen niet mogelijk is de emissies van kasbons op maximum één jaar en deze op meer dan één jaar te splitsen.

— *Pro memoria* : Netto-emissies op korte termijn (maximum één jaar) van de Staat in 1956 : 4,0 miljard; in 1957 : 1,4; in 1958 : 11,4; in 1959 : 8,9. Worden beschouwd als over het algemeen verhandelbare effecten, de op de Beurs genoteerde effecten of die waarvan de toelating tot de Officiële notering wordt voorzien, evenals de obligaties en kasbons doorlopend uitgegeven door het Gemeentekrediet, de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet, het Centraal Bureau voor Hypotheekair Krediet en de Nationale Kas voor Beroepskrediet.

³ De door de Amortisatiekas der Staatsschuld op de Beurs ingekochte effecten worden in kolom (2) « Aflossingen » opgenomen, niet op het tijdstip van deze inkoop, doch op het ogenblik waarop zij worden vernietigd.

⁴ Aangekondigd bij een wettelijk bericht.

⁵ In beginsel per grote tranches, doch met inbegrip van de doorlopende emissies van de parastatale instellingen voor de huisvesting.

⁶ De plaatsingscommissie is in de uitgifteprijs begrepen.

**XVI - 2. — VOORNAAMSTE EMISSIES OP LANGE EN HALFLANGE TERMIJN
VAN DE OVERHEIDSSECTOR ***

Leningen in Belgische franken

Openingsdatum van de intekening		Emittenten	Nominale rentevoet	Emissiekoers pct.	Looptijd	Uitgegeven bedrag ¹ (miljoenen franken)	Rendement bij de uitgifte	
Maand	Dag							
1958	Januari	15	Belgische Staat 1958-1964	5,50	97,25	6 jaar 3 maanden	7.464	6,05
	Februari	24	Koloniale Schuld 1958-1964	5,50	97,20	6 jaar 4 maanden	2.000	6,05
	April	8	Stad Antwerpen	5,50	97,80	5 jaar 8 maanden	600	5,98
	April	8	Stad Brussel	5,50	97,80	5 jaar 8 maanden	800	5,98
	April	28	Wegenfonds	5,50	98,00	7 jaar	2.000	5,86
	Juni	12	Gemeentekrediet	5,50	99,00	8 jaar	1.000	5,66
	September ...	15	Belgische Staat 1958-1968	5,00	99,00	10 jaar	10.695	5,16
	November ...	26	Lotenlening van Kongo 1958	2,00—5,00 ²	100,00	15 jaar	2.000	5,41
1959	Januari	19	Belgische Staat 1959-1971	4,75	98,25	12 jaar	8.194	4,98
	Maart	16	N.M.B.S.	4,75	98,25	10 jaar	700	5,02
	April	15	Wegenfonds	4,75	98,25	12 jaar	2.500	4,98
	Mei	12	R.T.T.	4,75	98,25	11 jaar	1.500	4,99
	Juni	8	Belgische Staat 1959-1974	4,75	98,25	op 10 of 15 jaar	4.098	5,05
	Juli	6	Stad Luik	5,00	98,00	10 jaar	400	5,30
	September ...	14	Belgische Staat 1959-1970	5,00	99,00	11 jaar	8.166	5,14
	Oktober	19	Stad Antwerpen	5,00	98,00	10 jaar	750	5,30
	November ...	16	N.M.B.S.	5,00	98,50	10 jaar	2.000	5,24
	December ...	10	N.M.K.N.	5,00	98,50	10 jaar	2.000	5,24
1960	Februari	1	Belgische Staat 1960-1970	5,25	100,00	10 jaar	12.848	5,25
	Maart	3	R.T.T.	5,25	99,50	13 jaar	1.500	5,31
	April	7	N.K.B.K.	5—5,25 ³	100,00	op 5 of 10 jaar	325	5,27 ⁷
	April	19	Belgische Staat 1960-65-70	5—5,25 ³	100,00	op 5 of 10 jaar	7.752	5,18
	Juni	7	Gemeentekrediet	3—5,00	100,00	20 jaar	1.338	5,53
	Juni	29	N.M.B.S.	5,50 ⁴	100,00	op 5 of 10 jaar	2.300	5,17
	Oktober	10	N.M.K.N.	5,25—5,50 ⁵	98,50	op 5 of 10 jaar	2.000	5,67 ⁷
	November ...	16	Belgische Staat 1960-65-70-75	5,25—	99,00	op 5, 10 of 15 jaar	7.324	5,73 ⁷
	November ...	30	N.K.B.K.	5,50—5,75 ⁶	98,50	op 5, 8 of 11 jaar	250	5,72 ⁷
1961	Januari	16	N.M.B.S.	5,25—5,50 ⁵	98,25	op 5 of 10 jaar		5,76
	Februari	27	N.M.K.N.	5,25—5,50 ⁵	98,25	op 5 of 10 jaar	2.000	5,82 ⁷

¹ Deze bedragen verschillen van de gegevens uit de voorgaande tabel [XVI 1 - kolom (1)] omdat zij niet de obligaties omvatten die door de Z.K.O.S. aan de geteisterden ter betaling worden overhandigd.

² Na 30 november 1968.

³ Interesten : 5 pct. gedurende de eerste 5 jaar en 5,25 pct. gedurende de laatste 5 jaar.

⁴ Lotenlening; interesten : 3 pct. gedurende de eerste 10 jaar, 5 pct. van het 11e tot het 15e jaar en 5,50 pct. van het 16e tot het 20e jaar.

⁵ Interesten : 5,25 pct. gedurende de eerste 5 jaar en 5,50 pct. gedurende de laatste jaren.

⁶ Interesten : 5,25 pct. gedurende de eerste 5 jaar; 5,50 pct. de volgende 5 jaar en 5,75 pct. de laatste 5 jaar.

⁷ Het rendement bij de uitgifte van deze leningen is berekend op hun langste looptijd.

Leningen in vreemde valuta's

Datum van het besluit ¹		Emittenten	Nominale rentevoet	Emissiekoers pct.	Looptijd	Uitgegeven bedrag (in miljoenen eenheden vreemde valuta's)	Rendement bij de uitgifte	
Maand	Dag							
1958	April	11	Kongo	5,25	98,5	15 jaar	U.S. \$ 15	n.b.
	April	26	R.T.T.	5,00	98,5	3, 4, 5 jaar	U.S. \$ 10	5,42 ⁵
				5,50	97,0	15 jaar		5,89
	Mei	22	R.T.T.	5,00	98,5	3, 4, 5 jaar	U.S. \$ 12	5,42 ⁵
	Augustus	12	Belgische Staat	5,50	97,0	15 jaar	U.S. \$ 60	5,89
				4,75	100,0	3 jaar ⁴		4,84
1959	Januari	8	Sabena	5,75		15 jaar	D.M. 40	n.b.
	April	16	Belgische Staat 1959-1974	5,25	100,0	15 jaar	U.S. \$ 22,25	5,32
	Mei	20	R.T.T.	4,50		12 jaar	F.S. 50	n.b.
	November ...	25	Kongo	5,50		3 jaar	U.S. \$ 20	n.b.
	November ...	28	Sabena	5,75		4 of 5 jaar	U.S. \$ 20	n.b.
	December	24	Wegenfonds	5,75	98,5	7 jaar	U.S. \$ 20	n.b.
						15 jaar	D.M. 60	6,02
1960	Januari	12	Wegenfonds	5,75	98,5	15 jaar	D.M. 60	6,02
	Februari	16	Belgische Staat 1960-1972	4,50	98,0	12 jaar	F.S. 50	4,72
	Maart	18	Kongo	6,00	100,0	3, 4, 5 jaar	U.S. \$ 20	6,13
	Maart	31	Otraco ³	6,00	100,0	10 jaar	U.S. \$ 5	6,08
	Maart	31 ²	Kongo ³	6,00	100,0	12 jaar	U.S. \$ 28	6,09
	Maart	31 ²	Kongo ³	6,00	100,0	12 jaar	U.S. \$ 7	6,10

¹ De juiste uitgiftedatum van de leningen in vreemde valuta's is over het algemeen niet gekend. Meestal echter wordt een lening uitgegeven of opengesteld, korte tijd nadat het betrokken besluit werd uitgevaardigd. De datum van dit besluit, die in deze tabel is opgenomen, benadert zo dicht mogelijk het tijdstip van de uitgifte. Zijn er verscheidene besluiten, bijv. een koninklijk besluit gevolgd door een ministerieel besluit, dan wordt het jongste besluit vermeld.

² Dit besluit werd door een koninklijk besluit van 19 mei 1960 gewijzigd.

³ Lening afgesloten bij de I.B.H.O.

⁴ In de officiële stand van de Staatsschuld werd deze lening gerangschikt onder de kortlopende leningen omdat zij werd vertegenwoordigd door promessen terugbetaalbaar op zes maanden. Deze promessen waren nochtans hernieuwbaar tot op de vervaldag van het krediet, d.i. 22 augustus 1961; de Belgische Staat kan echter van de hernieuwing afzien.

⁵ Het rendement bij de uitgifte van deze leningen is berekend op hun langste looptijd.

* Leningen van de Staat, Kongo, de provincies, de gemeenten, de instellingen van openbaar nut, zoals de N.M.B.S., de N.M.B., de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (exclusief de doorlopende uitgiften).

XVI - 3. — STAATSSCHULD

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

Einde tijdvak	Directe schuld									Indirecte schuld	Totale schuld
	binnenlandse					buitenlandse			Totale directe schuld		
	gevestigde incl. M.S.L. 1	op halflange termijn	op korte termijn	Vrije tegoeden van de particulieren in post-rekening	totaal	gevestigde 2	op halflange en korte termijn	totaal			
1950	104,5	36,7	60,6	18,6	220,4	13,0	3,3	16,3	236,7	12,0	248,7
1951	106,5	33,9	68,0	19,4	227,8	12,8	2,1	14,9	242,7	11,9	254,6
1952	119,2	27,9	69,1	19,2	235,4	13,3	4,6	17,9	253,3	13,0	266,3
1953	130,6	29,7	67,1	21,2	248,6	13,7	7,1	20,8	269,4	12,9	282,3
1954	155,2	24,8	62,6	22,4	265,0	14,8	6,6	21,4	286,4	11,8	298,2
1955	157,2	24,9	67,2	22,8	272,1	16,5	6,9	23,4	295,5	16,1	311,6
1956	167,2	23,4	62,1	23,9	276,6	16,5	7,9	24,4	301,0	16,8	317,8
1957	170,1	24,6	60,9	23,7	279,3	17,5	8,8	26,3	305,6	18,0	323,6
1958	175,5	26,1	70,5	25,4	297,5	17,0	12,5	29,5	327,0	18,6	345,6
1960 Februari	182,0	25,4	72,1	23,5	303,0	17,0	12,6	29,6	332,6	18,5	351,1
Maart	181,7	24,0	74,1	24,5	304,3	16,9	13,8	30,7	335,0	18,5	353,5
April	181,3	24,0	76,4	24,2	305,9	17,6	15,5	33,1	339,0	21,0	360,0
Mei	181,1	24,0	74,5	25,2	304,8	18,0	15,8	33,8	338,6	21,0	359,6
Juni	184,7	23,6	71,9	25,6	305,8	17,9	15,1	33,0	338,8	20,9	359,7
Juli	184,4	22,9	73,0	26,9	307,2	17,8	15,7	33,5	340,7	20,8	361,5
Augustus	184,3	22,7	73,9	26,4	307,3	17,9	16,0	33,9	341,2	20,8	362,0
September	192,3	22,7	67,0	26,6	308,6	17,8	16,8	34,6	343,2	20,8	364,0
Oktober	191,9	22,7	75,5	27,0	317,1	17,8	16,2	34,0	351,1	20,7	371,8
November	191,2	22,7	77,3	26,8	318,0	17,8	16,2	34,0	352,0	20,7	372,7
December	190,8	23,0	75,8	29,1	318,7	17,7	16,5	34,2	352,9	20,7	373,6
1960 Januari	189,6	24,3	77,6	27,0	318,5	17,7	16,2	33,9	352,4	22,0	374,4
Februari	202,0	21,2	74,8	27,2	325,2	17,7	15,8	33,5	358,7	22,0	380,7
Maart	201,8	21,0	76,7	27,2	326,7	18,2	15,6	33,8	360,5	21,4	381,9
April	203,5	17,6	82,7	27,2	331,0	18,1	16,3	34,4	365,4	21,4	386,8
Mei	207,7	17,6	78,5	27,9	331,7	18,1	17,5	35,6	367,3	21,4	388,7
Juni	207,2	17,6	77,5	28,7	331,0	17,9	19,0	36,9	367,9	21,3	389,2
Juli	206,8	17,9	77,2	28,3	330,2	17,9	18,6	36,5	366,7	21,3	388,0
Augustus	206,6	17,9	78,6	27,9	331,0	17,9	19,0	36,9	367,9	21,3	389,2
September	206,5	18,1	78,4	27,2	330,2	17,7	20,3	38,0	368,2	21,2	389,4
Oktober	206,0	18,1	80,0	27,3	331,4	17,6	22,0	39,6	371,0	21,1	392,1
November	207,9	18,1	76,4	27,4	329,8	17,6	23,2	40,8	370,6	21,1	391,7
December	211,6	18,1	68,6	32,4	330,7	17,4	27,0	44,4	375,1	21,1	396,2
1961 Januari	210,8	18,1	73,0	31,3	333,2	17,4	29,0	46,4	379,6	21,7	401,3

¹ M.S.L. : Muntsaneringslening.

² Exclusief de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schuld.

**XVI - 4. — INDELING VAN DE SCHULD IN BELGISCHE FRANKEN
OP LANGE EN HALFLANGE TERMIJN VAN DE OVERHEIDSSECTOR (oude reeks)**

a) Volgens de emittenten

(nominale waarden per einde jaar, in miljarden franken)

Emittenten	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957
1. Staat ¹	78,6	91,6	104,9	125,5	130,2	142,2	149,2
2. Zelfstandige fondsen	18,5	19,0	19,6	19,7	24,5	26,3	29,8
3. Parastatale kredietinstellingen ²	28,7	34,6	38,0	45,0	52,7	59,4	67,5
4. Lagere overheid	9,9	10,9	11,9	12,4	12,0	12,9	13,3
5. Parastatale bedrijven	23,3	25,5	28,8	31,2	33,9	36,0	36,5
6. Kongo en Ruanda-Urundi	4,6	4,6	4,6	6,8	8,9	10,7	10,4
7. Totaal	163,6	186,2	207,8	240,6	262,2	287,5	306,7

¹ Incl. de vrijgegeven tranches van de Muntsaneringslening.

² Incl. het Gemeentekrediet van België.

b) Volgens de houders

(nominale waarden per einde jaar, in miljarden franken)

Houders	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957
1. Lagere overheid, zelfstandige fondsen en parastatale instellingen ^{1 2}	5,2	6,0	6,7	6,5	6,6	6,9	7,6
2. Rentenfonds	4,7	4,1	3,5	5,0	4,5	5,9	4,1
3. Geldscheppende instellingen ²	12,0	14,6	16,2	20,8	23,7	26,3	27,4
4. Instellingen voor het spaarwezen, voor maatschappelijke zekerheid, verzekeringen en kapitalisatie :							
a) Spaarkassen	28,2	32,4	35,8	37,6	39,9	43,3	45,0
b) Instellingen voor maatschappelijke zekerheid	27,8	30,8	33,7	37,5	41,7	44,6	48,8
c) Bijzondere pensioenfondsen	2,5	3,0	3,1	3,2	3,3	2,7	2,9
d) Verzekeringsbedrijven	7,7	8,8	10,5	12,1	14,8	16,7	18,4
e) Kapitalisatiebedrijven	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Totaal ...	66,3	75,1	83,2	90,5	99,8	107,4	115,2
5. Kongo en Ruanda-Urundi ^{2 3}	2,6	2,4	2,7	3,1	2,8	3,5	3,3
6. Particulieren, bedrijven en andere niet-ingezetenen dan bedoeld onder 5 ...	72,8	84,0	95,5	114,7	124,8	137,5	149,1
7. Algemeen totaal	163,6	186,2	207,8	240,6	262,2	287,5	306,7

¹ Excl. de zelfstandige fondsen en de parastatale instellingen met geldscheppende functie of instellingen voor het spaarwezen, voor maatschappelijke zekerheid, verzekeringen en kapitalisatie

² Excl. de tegoeden van de pensioenfondsen die door deze instellingen beheerd worden.

³ Kongolese parastatale instellingen, Gouvernement van Kongo, Bank van Belgisch-Kongo (1951), Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi sedert 1952), Afrikaanse zetels van de Kongolese banken (van 1952 tot 1956).

**XVI - 4. — INDELING VAN DE SCHULD IN BELGISCHE FRANKEN
OP LANGE EN HALFLANGE TERMIJN VAN DE OVERHEIDSSECTOR (nieuwe reeks)**

a) Volgens de emittenten

(nominale waarden per einde jaar, in miljarden franken)

Emittenten	1957			1958			1959		
	Over het algemeen verhandelbare effecten ¹	Niet over het algemeen verhandelbare effecten	Totaal	Over het algemeen verhandelbare effecten ¹	Niet over het algemeen verhandelbare effecten	Totaal	Over het algemeen verhandelbare effecten ¹	Niet over het algemeen verhandelbare effecten	Totaal
1. Staat ²	143,6 ³	50,9	194,5	154,9 ³	46,4	201,3	169,8 ³	43,7	213,5
2. Zelfstandige fondsen en instellingen voor maatschappelijke zekerheid	20,0	8,8	28,8	22,1	11,2	33,3	24,6	13,5	38,1
3. Parastatale kredietinstellingen ...	28,6	13,3	41,9	34,0	15,0	49,0	12,2	1,3	13,5
4. Lagere overheid en Gemeentekrediet	38,8	1,3	40,1	44,4	1,3	45,7	48,6	1,2	49,8
5. Parastatale bedrijven	31,7	4,1	35,8	29,9	4,6	34,5	33,0	4,9	37,9
6. Kongo en Ruanda-Urundi	9,0	1,3	10,3	12,7	1,3	14,0	39,6	16,7	56,3
7. Totaal	271,7	79,7	351,4	298,0	79,8	377,8	327,8	81,3	409,1

- 1 Worden beschouwd als over het algemeen verhandelbare effecten, de ter Beurze genoteerde effecten of deze waarvan de toelating tot de officiële notering wordt voorzien, evenals de doorlopende uitgiffen van obligaties en kasbons van het Gemeentekrediet, de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet, het Centraal Bureau voor Hypotheekkrediet en de Nationale Kas voor Beroepskrediet.
2 De leningen voorkomend in de indirecte Belgische Overheidsschuld zijn begrepen in de groep emittenten voor wie ze werden uitgegeven.
3 Incl. de vrijgegeven tranches van de Muntsaneringslening.

b) Volgens de houders

(nominale waarden per einde jaar, in miljarden franken)

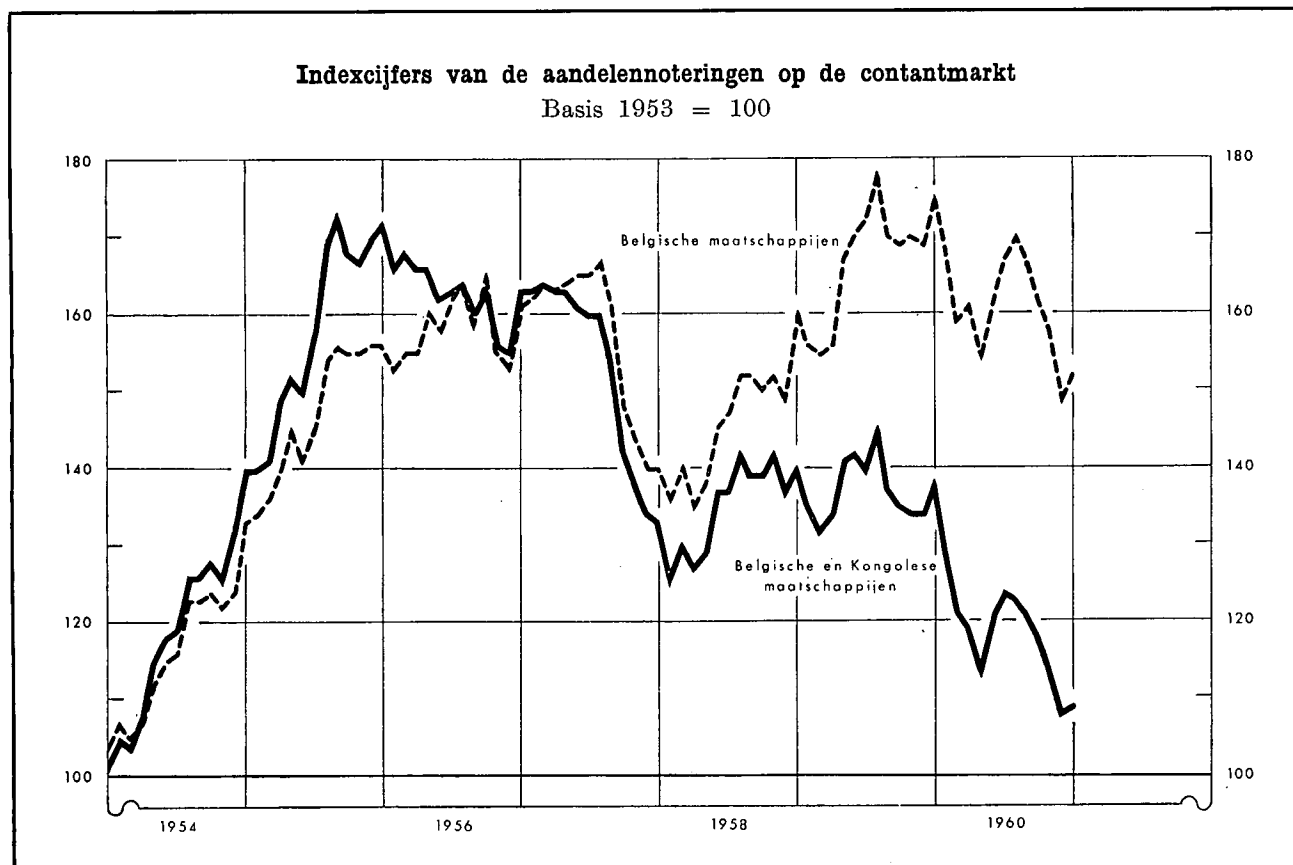
Houders	1957			1958			1959		
	Over het algemeen verhandelbare effecten	Niet over het algemeen verhandelbare effecten	Totaal	Over het algemeen verhandelbare effecten	Niet over het algemeen verhandelbare effecten	Totaal	Over het algemeen verhandelbare effecten	Niet over het algemeen verhandelbare effecten	Totaal
1. Lagere overheid, zelfstandige fondsen en parastatale instellingen ^{1 2}	7,6	0,3	7,9	8,6	0,3	8,9	10,2	0,3	10,5
2. Rentenfonds	4,0	...	4,0	3,2	...	3,2	3,8	...	3,8
3. Geldscheppende instellingen ¹	25,4	38,3	63,7	31,5	36,5	68,0	35,4	36,3	71,7
4. Instellingen voor het spaarwezen, voor maatschappelijke zekerheid, verzekeringen en kapitalisatie :									
a) Spaarkassen	33,8	11,7	45,5	34,2	12,8	47,0	38,6	13,3	51,9
b) Instellingen voor maatschappelijke zekerheid	32,8	16,0	48,8	35,9	17,8	53,7	36,8	20,1	56,9
c) Bijzondere pensioenfondsen ...	2,8	0,1	2,9	3,0	0,1	3,1	3,0	0,3	3,3
d) Verzekeringsbedrijven	16,2	2,1	18,3	17,4	2,9	20,3	21,0	3,6	24,6
e) Kapitalisatiebedrijven	0,1	...	0,1	0,1	...	0,1	0,1	...	0,1
Totaal ...	85,7	29,9	115,6	90,6	33,6	124,2	99,5	37,3	136,8
5. Kongo en Ruanda-Urundi ^{1 3}	3,2	1,5	4,7	4,0	1,1	5,1	3,9	0,7	4,6
6. Particulieren, bedrijven en andere niet ingezet. dan bedoeld onder 5	145,8	9,7	155,5	160,1	8,3	168,4	175,0	6,7	181,7
7. Algemeen totaal	271,7	79,7	351,4	298,0	79,8	377,8	327,8	81,3	409,1

- 1 Excl. de tegoeden van de pensioenfondsen die door deze instellingen beheerd worden.
2 Excl. de parastatale instellingen voor het spaarwezen, voor maatschappelijke zekerheid, verzekeringen en kapitalisatie.
3 Gouvernement van Kongo, Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi en diverse Kongolese parastatale instellingen.

Bibliografische referenties : *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Statistisch Jaarboek voor België. — Tijdschrift voor documentatie van het Ministerie van Financiën. — Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting :* XXXIIIe Jaargang, Deel I, N° 1, januari 1958 : « Inventaris en onderbrenging der Belgische overheidsschuld » — XXXVe Jaargang, Deel II, N° 2, augustus 1960 : « Raming, voor de jaren 1960 tot 1975, van de aflossingen van de gevestigde en halflange staatschuld uitgegeven tot op 30 juni 1960 ».

XVII. — EFFECTEN VAN DE PARTICULIERE SECTOR

1. — EVOLUTIE VAN DE OMZET, DE NOTERINGEN EN HET RENDEMENT VAN DE BEURSWAARDEN

Tijdvak	Omzet gemiddelde per beursdag - (miljoenen franken) 1 5	Globaal indexcijfer van de aandelennoteringen				Rendementspercentage 3			
		Contantmarkt			Termijnmarkt	Belgische en Kongolese effecten 4	Belgische effecten 5		
		Belgische en Kongolese effecten	Belgische effecten	(Basis 1953 = 100) 2 4					
1951 Maandgemiddelde ...	85	88	86	—	3,7	n.b.			
1952 Maandgemiddelde ...	79	99	98	104	4,7	n.b.			
1953 Maandgemiddelde ...	67	100	100	100	3,9	n.b.			
1954 Maandgemiddelde ...	110	118	116	108	3,0	n.b.			
1955 Maandgemiddelde ...	152	157	146	141	2,9	n.b.			
1956 Maandgemiddelde ...	113	164	158	139	3,2	n.b.			
1957 Maandgemiddelde ...	106	155	158	133	4,1	n.b.			
1958 Maandgemiddelde ...	70	135	145	117	3,8	n.b.			
1959 Maandgemiddelde ...	105	137	166	129	3,4	2,9			
1960 Maandgemiddelde ...	93	121	162	116	4,5	2,8			

	1960	1961	1960	1961	1960	1961	1960	1961	1960	1961	1960	1961
Januari	102	75	138	109	175	152	134	109	3,4	5,8	2,6	2,9
Februari	91		129		168		124		3,7		2,7	
Maart	88		121		159		115		4,0		2,8	
April	83		119		161		111		4,3		2,8	
Mei	95		114		155		106		4,0		2,8	
Juni	143		121		162		116		3,8		2,8	
Juli	116		124		167		118		4,9		2,8	
Augustus	105		123		170		117		5,3		2,7	
September	87		121		167		117		4,6		2,8	
Oktober	72		118		162		115		5,0		2,9	
November	66		114		158		113		5,1		3,0	
December	67		108		149		108		5,4		3,1	

1 Bron : Beurscommissie te Brussel : deze gegevens hebben betrekking op de transacties in vennootschapsobligaties en in aandelen (termijn- en kontantmarkt).

2 Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek : Indexcijfers op de 10e van elke maand.

3 Bron : Kredietbank : Verhouding van het laatst aangekondigde of betaalde nettodividend tot de notering per einde maand.

4 Beurs te Brussel en te Antwerpen.

5 Beurs te Brussel.

**XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN
OP AANDELEN ¹**

Jaarcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak 2	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatie- schuld op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(miljoenen franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

A. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België

Banken ⁴

1951	49	2.212	2.166	526	—	238	28	526	12
1952	52	2.623	2.270	593	—	259	35	912	24
1953	52	2.776	2.466	646	—	282	36	1.845	50
1954	51	2.878	2.649	661	—	299	37	2.759	75
1955	50	3.265	2.704	644	1	306	33	3.653	119
1956	49	3.404	2.967	695	—	321	36	3.972	157
1957	48	3.406	3.261	817	—	330	43	4.710	163
1958	48	3.628	3.414	829	0,3	355	46	6.410	212
1959	51	4.029	3.514	835	38	377	45	6.619	307

Financiële vennootschappen en maatschappijen voor onroerende goederen ⁵

1951	1.043	8.520	7.279	1.227	39	917	51	2.976	244
1952	1.094	9.295	8.113	1.434	36	957	63	3.266	141
1953	1.178	10.261	8.214	1.610	44	1.108	76	3.355	159
1954	1.286	11.004	9.118	1.793	50	1.239	90	4.044	149
1955	1.327	11.694	9.721	2.095	39	1.357	99	4.811	214
1956	1.359	12.366	10.112	2.181	94	1.484	104	4.793	249
1957	1.430	14.690	11.430	2.660	169	1.878	129	5.800	233
1958	1.413	22.664	10.330	2.726	59	1.907	124	8.173	298
1959	1.464	24.053	12.126	2.598	93	1.903	114	9.065	414

Metaalverwerkende nijverheid

1951	1.034	7.519	6.870	1.834	103	871	103	904	37
1952	1.080	8.232	7.177	2.066	89	882	110	1.029	50
1953	1.143	10.480	6.668	2.215	206	989	110	1.313	74
1954	1.213	10.926	7.587	2.032	234	923	101	1.426	86
1955	1.218	11.324	8.101	2.063	299	1.247	88	2.007	89
1956	1.233	11.416	8.520	2.194	429	1.065	111	2.005	101
1957	1.250	12.204	8.954	2.480	448	1.255	113	1.778	100
1958	1.245	13.211	9.489	2.402	409	1.110	106	1.733	99
1959	1.275	14.681	10.334	2.370	499	1.267	100	1.998	101

IJzer- en staalnijverheid

1951	106	7.572	8.744	758	31	541	53	2.398	122
1952	105	7.858	8.747	1.689	5	1.039	81	2.378	124
1953	109	10.269	7.121	1.323	20	798	52	2.197	121
1954	108	10.332	7.522	660	53	410	33	2.303	114
1955	106	9.313	6.732	1.135	46	653	51	2.226	123
1956	106	10.026	10.072	2.369	23	1.324	85	2.158	120
1957	100	10.862	10.774	2.734	17	1.445	94	2.269	116
1958	100	12.364	12.409	1.621	37	1.057	72	3.133	119
1959	103	12.952	12.560	858	139	623	39	4.679	172

Textielnijverheid

1951	1.008	6.876	10.717	1.752	38	608	133	445	22
1952	1.033	7.654	11.158	1.146	183	507	100	479	27
1953	1.070	9.882	9.842	551	544	247	48	463	27
1954	1.105	10.285	9.324	660	371	252	48	503	27
1955	1.081	10.299	9.119	793	298	291	55	522	28
1956	1.087	10.753	9.365	804	363	286	52	510	27
1957	1.094	10.894	9.160	1.156	242	348	67	529	27
1958	1.041	11.560	9.300	894	268	321	59	500	27
1959	1.047	11.954	10.077	721	614	272	45	485	27

**RENDEMENT VAN DE BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN
OP AANDELEN ¹ (vervolg)**

Jaarcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak ²	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettore resultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatie- schuld op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(miljoenen franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

Voedingsnijverheid

1951	716	5.877	4.097	754	51	403	48	531	27
1952	718	6.219	4.020	709	82	396	54	586	31
1953	725	6.911	3.748	661	73	352	49	657	34
1954	750	7.200	3.900	799	65	394	55	765	41
1955	742	7.359	4.069	881	82	425	59	792	45
1956	731	7.837	4.115	954	98	446	66	789	48
1957	730	7.907	4.577	1.014	91	516	59	906	48
1958	701	8.881	4.833	1.077	200	466	57	925	58
1959	725	9.479	5.058	1.211	155	638	54	981	58

Scheikundige nijverheid

1951	477	7.384	5.129	1.056	51	510	39	963	41
1952	489	8.001	5.414	1.509	66	624	57	1.059	50
1953	518	8.553	5.646	1.168	140	582	43	1.083	58
1954	546	9.270	4.907	1.036	200	502	59	1.091	59
1955	560	9.501	5.395	1.258	52	932	63	1.006	58
1956	561	10.015	5.582	1.468	52	750	68	1.038	56
1957	552	11.285	6.087	1.729	200	810	57	1.305	55
1958	538	11.690	5.405	1.354	124	543	61	1.384	71
1959	545	12.650	6.121	1.212	179	577	65	1.263	82

Elektriciteit

1951	51	11.273	2.983	1.103	0,9	941	71	3.622	179
1952	49	12.295	2.649	1.243	0,3	1.036	77	4.300	199
1953	53	12.395	2.779	1.304	...	1.115	84	4.597	246
1954	54	12.754	2.909	1.456	—	1.165	88	4.764	257
1955	52	13.525	2.968	1.503	0,3	1.164	85	4.494	265
1956	51	15.382	2.207	1.558	...	1.251	82	4.434	253
1957	47	16.784	2.454	1.581	—	1.365	79	5.543	248
1958	44	17.016	2.722	1.637	0,7	1.458	83	5.871	330
1959	41	17.422	3.609	1.748	—	1.511	86	5.510	345

Steenkolennijverheid

1951	63	6.637	6.286	859	7	682	68	938	50
1952	61	7.077	6.046	1.206	65	1.007	94	848	47
1953	61	8.223	5.043	1.140	149	889	87	956	42
1954	61	8.268	4.927	900	196	723	72	1.073	49
1955	55	8.131	4.747	870	122	716	70	1.015	59
1956	54	8.592	4.263	1.212	153	937	92	972	56
1957	54	8.616	4.335	1.356	186	1.007	97	985	54
1958	53	8.739	4.339	1.192	96	876	85	940	55
1959	55	8.840	4.663	260	702	93	11	860	51

Totaal der vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België ^{6 7}

1951	11.250	88.226	73.126	14.553	766	7.792	896	15.543	839
1952	11.706	94.884	75.821	16.827	892	8.950	1.012	17.446	827
1953	12.353	108.387	72.712	15.375	1.819	8.615	909	18.863	944
1954	13.171	112.207	76.018	15.095	1.800	8.231	941	21.443	1.003
1955	13.268	114.978	77.313	17.092	1.518	9.674	990	23.506	1.144
1956	13.397	123.605	81.666	20.764	1.748	10.869	1.136	24.930	1.238
1957	13.487	131.010	86.852	22.389	1.810	11.970	1.203	28.457	1.287
1958	13.408	146.913	90.013	20.202	1.936	10.981	1.153	33.241	1.535
1959	13.927	156.179	98.558	18.232	3.519	10.293	1.015	35.687	1.650

**RENDEMENT VAN DE BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN
OP AANDELEN ¹ (vervolg)
Jaarcijfers**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak ²	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatie- schuld op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(miljoenen franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

B. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in Kongo

1951	275	14.345	7.275	4.739	40	2.599	206	602	29
1952	331	18.292	9.155	6.732	63	3.418	231	1.059	48
1953	369	22.968	8.955	6.766	204	3.838	278	1.219	57
1954	401	25.233	11.358	7.198	124	4.383	372	1.616	70
1955	442	27.947	14.673	8.106	233	4.979	332	1.843	89
1956	472	29.946	16.096	9.643	362	6.033	354	2.201	94
1957	500	35.981	14.363	10.839	256	6.609	350	2.772	105
1958	494	38.594	16.000	8.491	243	5.542	338	3.150	124
1959	494	42.202	18.315	7.258	396	5.571	315	3.164	150

C. — Algemeen totaal der Belgische en Kongolese vennootschappen ^{6 7}

(incl. de vennootschappen waarvan de voornaamste bedrijvigheid in het buitenland uitgeoefend wordt)

1951	11.605	105.975	83.412	19.807	994	10.617	1.126	16.533	881
1952	12.115	116.978	88.047	24.384	1.026	12.779	1.289	18.629	884
1953	12.802	135.191	85.310	23.229	2.078	12.911	1.228	20.286	1.005
1954	13.658	141.469	92.191	23.341	1.957	13.148	1.370	23.103	1.076
1955	13.795	146.996	97.352	26.448	1.806	15.241	1.383	25.389	1.235
1956	13.949	158.485	102.920	31.661	2.171	17.670	1.569	27.171	1.333
1957	14.066	173.996	106.372	34.611	2.097	19.545	1.631	31.256	1.392
1958	13.971	192.583	110.633	29.935	2.256	17.473	1.568	36.418	1.660
1959	14.487	205.709	121.299	26.527	3.972	16.611	1.395	38.881	1.813

¹ Belgische vennootschappen : naamloze vennootschappen en commanditaire vennootschappen op aandelen van Belgisch recht. Kongolese vennootschappen : aandelenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid van Kongolees recht.

² Voor de kolommen (1) tot (7) : jaar waarin het dividend werd betaald.

³ Bedrag van de vervallen rente voor het betrokken jaar; dit bedrag houdt verband met de op 31/12 van het voorgaande jaar uitstaande obligatieschuld.

⁴ Excl. de N.B.B.

⁵ Excl. de N.M.K.N.

⁶ Excl. de N.B.B., de N.M.K.N. en de Sabena.

⁷ Netto eindtotaal, na aftrek van de dubbelstellingen.

**XVII - 3. — RENDEMENT VAN DE BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN
OP AANDELEN ¹**

Cumulatieve maandcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak ²	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Bruto- obligatie- coupons ³
				Winst	Verlies		
				(miljarden franken)			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	

A. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België ⁴

1959 Januari	152	2,5	1,1	0,3	0,1	0,2	0,2
Eerste 2 maanden	376	3,2	2,8	0,6	0,1	0,5	0,3
Eerste 3 maanden	2.344	20,2	12,1	2,6	0,6	1,6	0,4
Eerste 4 maanden	5.858	54,7	36,2	6,3	1,3	3,5	0,6
Eerste 5 maanden	9.535	99,3	60,9	11,7	2,5	6,5	0,7
Eerste 6 maanden	11.425	118,0	75,7	13,9	2,8	7,6	0,9
Eerste 7 maanden	11.990	124,2	80,5	14,6	2,9	8,0	1,0
Eerste 8 maanden	12.205	125,2	81,2	14,7	3,0	8,1	1,1
Eerste 9 maanden	12.558	127,4	83,0	15,1	3,1	8,2	1,2
Eerste 10 maanden	13.144	136,5	86,7	16,1	3,3	8,9	1,3
Eerste 11 maanden	13.566	149,9	95,1	17,5	3,4	9,9	1,5
Eerste 12 maanden	13.927	156,2	98,8	18,2	3,5	10,3	1,6
1960 Januari	113	2,4	0,8	0,2	0,0	0,2	0,2
Eerste 2 maanden	282	3,5	2,8	0,6	0,0	0,7	0,3
Eerste 3 maanden	1.756	18,5	11,6	2,6	0,3	1,8	0,5
Eerste 4 maanden	4.314	51,8	31,5	6,5	0,8	4,1	0,7
Eerste 5 maanden	7.197	98,1	59,4	12,4	2,1	7,2	0,8
Eerste 6 maanden	8.762	116,2	73,4	15,0	2,4	8,5	1,0
Eerste 7 maanden	9.316	124,0	79,0	15,9	2,5	9,0	1,2
Eerste 8 maanden	9.472	124,8	79,6	16,0	2,6	9,0	1,3
Eerste 9 maanden	9.791	127,3	81,4	16,4	2,6	9,2	1,4
Eerste 10 maanden	10.268	136,3	84,9	17,7	2,8	10,0	1,6
Eerste 11 maanden	10.603	149,6	92,5	19,8	2,9	11,0	1,8

**RENDEMENT VAN DE BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN
OP AANDELEN ¹ (vervolg)**

Cumulatieve maandcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak 2	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Bruto- obligatie- coupons ³
				Winst	Verlies		
				(miljarden franken)			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	

B. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in Kongo

1959 Januari	3	0,1	—	—	—	—	—
Eerste 2 maanden	8	0,1	0,1	—	—	—	—
Eerste 3 maanden	22	0,4	0,2	0,1	—	—	—
Eerste 4 maanden	54	1,5	0,7	0,3	—	0,1	—
Eerste 5 maanden	150	16,3	8,4	3,7	0,1	3,0	0,1
Eerste 6 maanden	307	29,3	12,9	5,9	0,2	4,4	0,1
Eerste 7 maanden	388	36,8	16,9	6,8	0,3	5,3	0,1
Eerste 8 maanden	405	37,4	17,4	6,9	0,3	5,3	0,1
Eerste 9 maanden	417	37,6	17,4	6,9	0,3	5,3	0,1
Eerste 10 maanden	447	38,0	17,6	7,0	0,4	5,3	0,1
Eerste 11 maanden	480	41,1	17,8	7,2	0,4	5,5	0,1
Eerste 12 maanden	494	42,2	18,3	7,3	0,4	5,6	0,2
1960 Januari	v 1	—	—	—	—	—	—
Eerste 2 maanden	v 7	0,1	—	—	—	—	—
Eerste 3 maanden	v 17	0,3	0,1	0,1	—	—	—
Eerste 4 maanden	v 36	1,3	0,6	0,2	—	0,1	—
Eerste 5 maanden	v 104	16,5	8,3	5,1	—	4,1	0,1
Eerste 6 maanden	v 232	28,6	11,9	6,6	0,2	5,4	0,1
Eerste 7 maanden	v 276	31,5	14,4	7,0	0,2	5,7	0,1
Eerste 8 maanden	v 285	32,0	14,7	7,1	0,2	5,7	0,1
Eerste 9 maanden	v 291	32,1	14,8	7,1	0,2	5,7	0,1
Eerste 10 maanden	v 305	32,4	14,9	7,2	0,2	5,7	0,1
Eerste 11 maanden	v 317	33,5	15,1	7,3	0,2	5,8	0,1

C. — Algemeen totaal

(incl. de vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in het buitenland) ⁴

1959 Januari	157	2,7	1,3	0,3	0,1	0,2	0,2
Eerste 2 maanden	387	3,4	3,0	0,7	0,1	0,5	0,3
Eerste 3 maanden	2.373	20,7	12,5	2,7	0,6	1,6	0,4
Eerste 4 maanden	5.924	56,5	37,2	6,6	1,3	3,6	0,6
Eerste 5 maanden	9.709	119,9	72,3	16,0	2,6	10,0	0,7
Eerste 6 maanden	11.772	152,5	92,3	20,6	3,1	12,6	0,9
Eerste 7 maanden	12.426	166,8	101,2	22,3	3,2	13,9	1,1
Eerste 8 maanden	12.658	168,3	102,4	22,5	3,3	14,0	1,2
Eerste 9 maanden	13.025	170,8	104,2	22,8	3,5	14,2	1,3
Eerste 10 maanden	13.647	180,5	108,1	24,0	3,7	14,9	1,4
Eerste 11 maanden	14.107	197,8	116,9	25,7	3,8	16,2	1,6
Eerste 12 maanden	14.487	205,7	121,3	26,2	4,0	16,6	1,8
1960 Januari	v 116	2,5	1,0	0,3	0,0	0,2	0,3
Eerste 2 maanden	v 292	3,7	3,0	0,8	0,0	0,7	0,3
Eerste 3 maanden	v 1.777	19,0	11,8	2,8	0,3	1,8	0,5
Eerste 4 maanden	v 4.357	53,3	32,4	6,8	0,9	4,2	0,7
Eerste 5 maanden	v 7.319	118,7	70,8	18,1	2,2	11,8	0,9
Eerste 6 maanden	v 9.024	149,9	89,1	22,5	2,6	14,5	1,1
Eerste 7 maanden	v 9.630	161,3	97,5	23,8	2,8	15,3	1,3
Eerste 8 maanden	v 9.975	162,5	98,4	23,9	2,8	15,4	1,3
Eerste 9 maanden	v 10.121	165,1	100,2	24,4	2,9	15,6	1,5
Eerste 10 maanden	v 10.618	174,4	103,8	25,8	3,0	16,4	1,8
Eerste 11 maanden	v 10.970	189,8	111,9	28,0	3,1	17,6	2,1

¹ Belgische vennootschappen : naamloze vennootschappen en commanditaire vennootschappen op aandelen van Belgisch recht. Kongolese vennootschappen : aandelenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid van Kongolees recht.

² Voor de kolommen (1) tot (6) : maand waarin het dividend werd betaald.

³ De obligatiecoupons worden, zoals de dividenden, geteld in de maand waarin zij werden betaald. De betaling van de obligatiecoupons kan deze van de dividenden voorafgaan. Om die reden vertegenwoordigen niet alle obligaties waarvan de coupons in kolom (7) voorkomen noodzakelijk leningen van vennootschappen waarop de voorafgaande kolommen betrekking hebben.

⁴ Excl. de N.B.B., de N.M.K.N. en de Sabena.

XVII - 4. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN ¹

Jaarcijfers

(miljoenen franken)

Bron : N.I.S. (gegevens gewijzigd door de N.B.B. 2).

Jaren	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)					Aandelen en obligaties	Aandelen en obligaties
	nominale uitgiften	netto- uitgiften	Niet doorlopende uitgiften			doorlopende netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften (N.I.S.)
			uitgiften	aflossingen	netto- uitgiften				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (3) - (4)	(6)	(7) = (5) + (6)	(8) = (2) + (7)	(9)	

Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België

1951	7.621	2.176	1.483	r 500 ³	r 783 ³	n.b.	r 983 ³	r 3.159 ³	4.363 ⁴
1952	18.047	2.755	1.398	r 600 ³	r 798 ³	n.b.	r 798 ³	r 3.553 ³	5.641 ⁴
1953	4.660	1.561	1.068	r 700 ³	r 368 ³	n.b.	r 368 ³	r 1.929 ³	2.525 ⁴
1954	7.546	3.500	1.777	879	898	529	1.427	4.927	8.331
1955	15.354	5.356	1.560	1.257	303	532	835	6.191	9.680
1956	17.965	4.560	1.701	1.404	297	389	686	5.246	7.619
1957	27.917	5.573	3.220	1.449	1.771	833	2.604	8.177	10.687
1958	9.076	4.893	3.144	1.506	1.638	1.288	2.926	7.819	12.920
1959 v	10.327	4.137	2.889	1.542	1.347	779	2.126	6.263	11.000

Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in Kongo

1951	4.509	1.931	70	n.b.	70	n.b.	70	2.001	1.526 ⁴
1952	7.369	2.457	212	n.b.	212	n.b.	212	2.669	1.811 ⁴
1953	3.212	1.997	130	n.b.	130	n.b.	130	2.127	1.834 ⁴
1954	2.572	1.753	391	46	345	—	345	2.098	1.465
1955	3.549	1.912	316	88	228	— 7	221	2.133	1.545
1956	7.222	2.089	341	110	231	5	236	2.325	1.580
1957	6.759	1.759	724	158	566	—	566	2.325	1.917
1958	2.007	1.162	450	124	326	51	377	1.539	1.119
1959 v	2.342	699	116	81	35	— 21	14	713	513

Algemeen totaal

(incl. de vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in het buitenland)

1951	12.130	4.107	1.553	r 500 ³	r 1.053 ³	n.b.	r 1.053 ³	r 5.160 ³	5.889 ⁴
1952	25.416	5.212	1.610	r 600 ³	r 1.010 ³	n.b.	r 1.010 ³	r 6.222 ³	7.452 ⁴
1953	7.872	3.558	1.198	r 700 ³	r 498 ³	n.b.	r 498 ³	r 4.056 ³	4.359 ⁴
1954	10.118	5.253	2.168	944	1.224	529	1.753	7.006	9.796
1955	18.903	7.268	1.876	1.348	528	525	1.053	8.321	11.225
1956	25.187	6.649	2.047	1.519	528	394	922	7.571	9.199
1957	34.676	7.332	3.944	1.619	2.325	833	3.158	10.490	12.604
1958	11.083	6.055	3.594	1.632	1.962	1.339	3.301	9.356	14.039
1959 v	12.669	4.836	3.005	1.623	1.382	758	2.140	6.976	11.513

¹ Belgische vennootschappen : naamloze, commanditaire op aandelen en personevennootschappen met beperkte aansprakelijkheid van Belgisch recht. Kongolese vennootschappen : aandelen- en personevennootschappen met beperkte aansprakelijkheid van Kongolees recht.

² Deze wijzigingen bestaan enerzijds uit de opnemings van de bijstortingen en anderzijds uit de verwijdering van de doorlopende en niet doorlopende uitgiften van de overheidssector (N.M.K.N., Sabena) en van de netto-uitgiften van obligaties en kasbons van de Belgische banken.

³ Ramingen N.B.B.

⁴ Aflossingen niet afgetrokken.

N. B. — Kol. (1) en (9) : bedragen overgenomen zonder wijziging van de statistieken van het N.I.S. — kol. (2) tot (8) : bedragen gewijzigd door de N.B.B. zoals hierboven in noot 2 aangeduid.

Kol. (1) : oprichtingen van vennootschappen en kapitaalverhogingen — kol. (2) : gestorte bedragen op aandelen (verminderd met de stortingen andere dan in chartaal geld), uitgiftepremie's en bijstortingen — kol. (3) : nieuwe uitgiften (gedeelte dat werkelijk uitgegeven werd tijdens het jaar), verhoogd met het saldo van voorgaande uitgiften, verminderd met conversieleningen.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Belgische Economische Statistieken 1941-1950. — Bulletin Mensuel des Statistiques (Beurscommissie van Brussel). — Weekberichten van de Kredietbank.*

XVIII. — GELDMARKT

1. — MARKT VAN HET DAGGELD EN VAN HET GELD OP ZEER KORTE TERMIJN *

(miljoenen franken)

Daggemiddelden	Bedragen uitgeleend door de		Bedragen ontleend door de		Totaal (5) = (1) + (2) of (3) + (4)	Geweigerde bedragen (6)
	Depositobanken 1 (1)	Overige instellingen 2 (2)	Depositobanken 1 (3)	Overige instellingen 3 (4)		
1952	2.357	3.440	9	5.788	5.797	...
1953	2.378	3.013	9	5.382	5.391	...
1954	2.330	3.006	19	5.317	5.336	...
1955	2.325	3.314	23	5.616	5.639	43
1956	2.428	2.795	22	5.201	5.223	123
1957	2.288	3.305	17	5.576	5.593	5
1958	2.078	1.829	15	3.892	3.907	577
1959	2.191	1.324	73	3.442	3.515	188
1960	2.415	2.668	1.025	4.058	5.083	37
1959 4 ^e kwartaal	2.124	1.786	279	3.631	3.910	1
1960 1 ^e kwartaal	2.429	2.582	701	4.310	5.011	35
2 ^e kwartaal	2.522	2.661	1.024	4.159	5.183	27
3 ^e kwartaal	2.233	3.164	1.109	4.288	5.397	...
4 ^e kwartaal	2.482	2.252	1.272	3.462	4.734	90
1959 November	2.122	1.760	266	3.616	3.882	2
December	2.115	2.647	565	4.197	4.762	...
1960 Januari	2.157	2.981	800	4.338	5.138	...
Februari	2.357	2.839	591	4.605	5.196	84
Maart	2.729	2.002	716	4.015	4.731	19
April	2.920	1.769	681	4.008	4.689	53
Mei	2.259	3.232	1.085	4.406	5.491	28
Juni	2.405	2.940	1.290	4.055	5.345	...
Juli	2.166	4.372	1.400	5.138	6.538	...
Augustus	2.217	2.871	1.021	4.067	5.088	...
September	2.312	2.356	933	3.735	4.668	...
Oktober	2.649	2.224	1.000	3.873	4.873	3
November	2.410	2.021	1.331	3.100	4.431	233
December	2.383	2.500	1.489	3.394	4.883	42
1961 Januari	2.424	2.184	1.267	3.341	4.608	4

* Van 27 februari 1956 tot 16 november 1959 verhandelde men, naast het daggeld, ook geld dat op 5 en 10 dagen werd uitgeleend of ontleend. Deze bedragen zijn derhalve in bovenstaande cijfers begrepen. Sedert 17 november 1959 wordt er geen geld op 5 en 10 dagen meer uitgeleend of ontleend.

1 Tot 16 november 1959, slechts de depositobanken te Brussel en te Antwerpen. Nadien ook deze van andere plaatsen.

2 Inzonderheid het Gemeentekrediet van België, de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi, de A.S.L.K., de R.M.Z. en, sedert 17 november 1959, het Rentenfonds.

3 Inzonderheid het H.W.I., de Nationale Delcredereerdienst, de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi, de N.M.K.N. en het Rentenfonds.

XVIII - 3. — BEDRIJVIGHEID VAN DE VERREKENINGSKAMERS

Debetverrichtingen

Maandgemiddelden of maanden	Aantal kamers	Brussel						Provincie		Algemeen totaal	
		Geld op zeer korte termijn 1		Andero verrichtingen 2		Totaal		Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken
		Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken				
1952	38	2	159	162	98	164	257	177	59	341	316
1953	38	2	155	164	87	166	242	185	56	351	298
1954	38	2	138	174	92	176	230	200	55	376	285
1955	38	2	133	188	96	190	229	210	56	400	285
1956	38	2	127	212	110	214	237	222	63	436	300
1957	38	2	119	232	128	234	247	239	66	473	313
1958	38	2	113	245	131	247	244	235	63	482	307
1959	39	2	124	248	142	250	266	237	64	487	330
1960	39	3	208	289	158	292	366	243	57	535	423
1959 4 ^e kwartaal	39	2	145	265	147	267	292	249	63	517	355
1960 1 ^e kwartaal	39	3	208	267	149	270	357	241	59	511	416
2 ^e kwartaal	39	3	206	287	156	290	362	245	55	535	417
3 ^e kwartaal	39	3	226	293	162	296	388	241	56	537	444
4 ^e kwartaal	39	3	192	309	167	312	359	245	56	557	415
1959 November	39	2	130	253	147	255	277	241	60	496	337
December	39	3	204	288	154	291	358	265	64	556	422
1960 Januari	39	2	198	243	137	245	335	220	59	465	394
Februari	39	3	214	269	159	272	373	246	59	518	432
Maart	39	3	213	291	151	294	364	258	59	552	423
April	39	3	182	249	155	252	337	224	54	476	391
Mei	39	3	220	303	158	306	378	260	55	566	433
Juni	39	3	216	308	156	311	372	251	57	562	429
Juli	39	3	254	286	173	289	427	226	53	515	480
Augustus	39	3	222	301	163	304	385	251	58	555	443
September	39	3	202	291	150	294	352	248	57	542	409
Oktober	39	3	200	308	162	311	362	250	56	561	418
November	39	3	174	304	169	307	343	249	56	556	399
December	39	3	203	315	169	318	372	237	57	555	429
1961 Januari	39	3	193	354	167	357	360	258	60	615	420

1 Betreft het daggeld en, van 27 februari 1956 tot 16 november 1959, het op 1, 5 en 10 dagen uitgeleende of ontleende geld. Sedert 17 november 1959 wordt het geld op 5 en 10 dagen niet meer verhandeld.

2 Effecten, overheidspapier, coupons, overschrijvingen, cheques, wissels, promessen, kwijtschriften, transacties met het buitenland, enz.

Bibliografische referenties : *Belgische Economische Statistieken 1941-1950*. — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* : XXVIIIe jaargang, deel I, n° 5, mei 1953 : « Een nieuwe statistiek : de daggeldmarkt (call money) » — XXXVe jaargang, deel I, nr 4, april 1960 : « De Belgische geldmarkt ».

XIX. — DISCONTO-, RENTE- EN RENDEMENTS- PERCENTAGES

(In pct. per jaar)

1. — DISCONTO- EN RENTETARIEF VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

Datum van de wijziging	Disconto					Voorschotten in rekening-courant en beleningen *					
	Geaccepteerd in een bank gecommilleerd papier, warrants	Bank-accepten vooraf door de N.B.B. geveiseerd	Geaccepteerd niet in een bank gecommilleerd papier	Niet geaccepteerd papier		op schatkistcertificaten			op certificaten van het Rentenfonds, uitgegeven op maximum 366 dagen	op andere overheidsfondsen 2	
				in een bank gecommilleerd	niet in een bank gecommilleerd	Promessen	met ten hoogste 120 dagen looptijd	met ten hoogste 8 maanden looptijd			uitgegeven op maximum 366 dagen 1
Tarief van kracht op 31-12-50	3,75	3,75	4,—	5,—		5,50	2,—	2,1875	2,375	—	5,50
1951 5 juli	3,50	3,50	3,75	4,75		5,50	2,—	2,1875	2,375	—	5,50
13 september ..	3,25	3,25	3,75	4,75		5,50	2,—	2,1875	2,375	—	5,50
1952 18 december .	3,—	3,—	3,50	4,50		5,50	2,—	2,1875	2,375	—	5,50
1953 5 maart	3,—	3,—	3,50	4,50		5,—	2,—	2,1875	2,375	—	5,—
21 mei	3,—	3,—	3,50	4,50		4,75	2,—	2,1875	2,375	—	4,75
29 oktober	2,75	2,75	3,25	4,25		4,50	2,—	2,1875	2,375	—	4,50
1955 4 augustus ..	3,—	3,—	3,75	4,50	4,75	4,75	2,1875			—	4,75
1956 6 december ..	3,50	3,50	4,25	5,—	5,25	5,25	2,25			—	5,25
1957 21 maart	3,50	3,50	4,25	5,—	5,25	5,25	Rentevoet van het certificaat + 5/16 pct., minimum 2,25 pct.			—	5,25
25 juli	4,50	4,50	5,25	6,—	6,25	6,25				—	6,25
12 november .	4,50	4,50	5,25	6,—	6,25	6,25				Rentevoet van het certificaat + 5/16 pct. minimum 2,25 pct.	6,25
1958 27 maart	4,25	4,25	5,—	5,75	6,—	6,—				—	6,—
5 juni	4,—	4,—	4,75	5,50	5,75	5,75				—	5,75
3 juli	3,75	3,75	4,50	5,25	5,50	5,50				—	5,50
28 augustus ..	3,50	3,50	4,25	5,—	5,25	5,25				—	5,25
30 oktober	3,50	3,50	4,—	4,50	5,—	5,—				—	5,—
1959 8 januari	3,25	3,25	3,75	4,25	4,75	4,75				—	4,75
24 december ..	4,—	4,—	4,50	4,75	5,25	5,25				—	5,—
1960 4 augustus ..	5,—	5,—	5,50	5,75	6,25	6,25				—	6,25
	Met betrekking tot										
		invoer	uitvoer								
10 november ..	5,—	5,—	4,—	5,50	5,75	6,25	6,25				6,25

1 Vóór 21 maart 1957 vermeld onder het hoofd : « Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd ».

2 Incl. de schatkistcertificaten met meer dan 12 maanden looptijd. — Alleen de effecten en overheidsfondsen « aan toonder » in Belgische franken luidend, worden in onderpand aanvaard.

* Quotiteit van het voorschot op 31 december 1960 :

Schatkistcert. en cert. v.h. Rentenfonds uitgegeven op max. 366 d. ... max. 95 pct. | Andere overheidsfondsen (zie noot 2) max. 80 pct.

XIX - 2. — DAGGELDRENTE

Gemiddelden 1	
1956 2	1,58
1957 Van 1-1 tot 11-11 .	1,70
Van 12-11 tot 31-12 3	2,25
1958	1,41
1959 Van 1-1 tot 16-11 .	1,01
Van 17-11 tot 31-12 .	2,11
1959 Februari	2,08
Maart	1,95
April	1,75
Mei	2,19
Juni	2,58
Juli	3,23
Augustus	4,03
September	4,14
Oktober	3,92
November	2,81
December	2,67
1961 Januari	2,68

XIX - 3. — RENTEVOET VAN DE SCHATKISTCERTIFICATEN

Einde tijdvak	Schatkistcertificaten op zeer korte termijn 4					Schatkistcertificaat geplaatst bij de banken 5	Datum	Schatkistcertificaten uitgegeven bij toewijzing			
	15 dagen	1 maand	2 maanden	3 maanden	4 maanden			4 maanden	6 maanden	9 maanden	12 maanden
1956	1,90	—	—	—	—	1,3125 6					
1957	2,75	3,—	3,25	3,75	4,25	3,75					
1958	1,25	1,50	1,75	2,—	2,50	2,75	1958 6 jan. .	4,676	5,059	5,388	
1959	—	2,75	3,—	3,25	3,50	3,25	1959 6 jan. .	3,398	3,646	3,860	
1960 Jan. ...	—	3,—	3,25	3,50	3,75	3,75	1960 1 maart	4,198	4,300	4,400	
Febr. ...	—	3,—	3,25	3,50	3,75	3,75	5 april .	4,190	4,298	4,397	
Maart ...	—	3,—	3,25	3,50	3,75	3,75	3 mei .	4,238	4,340	*	
April .	—	3,—	3,25	3,50	3,75	3,75	7 juni .	4,268	4,348	4,446	
Mei ...	—	3,—	3,25	3,50	3,75	3,75	5 juli .	4,266	4,350	4,437	
Juni ...	—	3,—	3,25	3,50	3,75	3,75	2 aug. .	4,340	4,400	*	
Juli ...	—	3,—	3,25	3,50	3,75	3,75	6 sept. .	*	*	*	
Aug. ...	—	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	4 okt. .	*	4,909	4,950	
Sept. ...	—	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	8 nov. .	*	*	*	
Oktober ..	—	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	6 dec. .	*	*	*	
Nov. ...	—	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	1961 6 jan. .	4,862	4,925	4,956	
Dec. ...	—	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	7 feb. .	4,846	*	4,993	

1 Betreft, tot 16 november 1959, het eenvoudig rekenkundig gemiddelde van de enige dagelijkse rentevoet.

2 Sedert 17 november 1959 : gemiddelde van de gemiddelde dagelijkse rentevoeten gewogen met de ontleende bedragen.

3 Van 19 november 1949 t.e.m. 8 augustus 1955 bedroeg het tarief 1,25 pct.; van 4 augustus tot einde december 1955 was het 1,50 pct.

4 De hervorming van de geldmarkt in november 1957 betrof o.m. de verhoging van de rente voor de bij de banken geplaatste schatkistcertificaten op 4 maanden, nadien certificaten B genoemd, hetgeen ruimere schommelingen van de daggeldrente mogelijk maakte.

5 Cf. Ministeriële besluiten van 30 maart 1956 en 9 november 1957 (Belgisch Staatsblad van 4 mei 1956, blz. 3.148 en van 10 november 1957, blz. 8.028).

6 Certificaten die de banken in de gedeeltelijke dekking van hun openstaar passief op ten hoogste één maand mogen opnemen. Het uitstaande bedrag van die certificaten uitgegeven op 4 maanden was weinig belangrijk tot bij de hervorming van de geldmarkt op 12 november 1957; zij werden toen vervangen door gelijkwaardige certificaten, doch waarvan de rente gekoppeld is aan de discontovoet van de N.B.B. voor de geaccepteerde in een bank gecommilleerde wissels. Deze certificaten worden aangeduid door « certificaten B » (Ministerieel besluit van 9 november 1957, Staatsblad van 10 november 1957, blz. 8.030). Het uitstaande bedrag van deze certificaten beliep tot 8 april 1960, F 8,9 miljard. Sedertdien bereikte het F 9,1 miljard.

Bovendien geeft het Rentenfonds, sedert november 1957, een veranderlijk bedrag certificaten uit tegen voorwaarden die dezelfde zijn behalve wat betreft de rente die voor de certificaten B vooraf betaalbaar en voor de certificaten van het Rentenfonds op de vervaldag betaalbaar is. (Besluit tot wijziging van het uitvoeringsbesluit betreffende artikel 4, § 2 van het reglement van 11 oktober 1949 op de bankcoëfficiënten. — Staatsblad van 27 november 1957, blz. 8.263.)

Vermelding verdient eveneens dat bij de geldmarkthervorming van november 1957, F 20 miljard schatkistcertificaten op 12 maanden, door de banken aangewend voor de gedeeltelijke dekking van hun openstaar passief op ten hoogste één maand, werden omgezet in certificaten op 12 maanden, de zgn. « certificaten A », rente 1 15/16 pct., vooraf betaalbaar (Ministerieel besluit van 9 november 1957, Staatsblad van 10 november 1957, blz. 8.030).

7 Tarief van kracht sedert 5 februari 1946 (cf. tweede ministerieel besluit van 5 februari 1946 getroffen tot uitvoering van de wet van 14 oktober 1945 betreffende de geblokkeerde of tijdelijk onbeschikbare monetaire tegoeden. Staatsblad van 10 februari 1946, blz. 1.135).

* Geen toewijzing.

**XIX - 4. — RENTETARIEF VOOR DEPOSITO'S IN BELGISCHE FRANKEN
BIJ DE BANKEN EN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS**

Einde periode	Tarief I 1 Depositorekeningen					Algemene Spaarkas (Spaarinlagen van particulieren)		
	direct opeisbaar	met 15 dagen opzegging 2	op termijn 2			tot 50.000 F	van 50.001 F tot 100.000 F	boven 100.000 F
			1 maand	3 maanden	6 maanden			
1951	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1952	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	tot 75.000 F 3,—	van 75.001 F tot 150.000 F 1,50	boven 150.000 F 0,50
1953	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1954	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1955	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1956	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1957	0,50	1,25	2,30	2,70	3,15	tot 200.000 F 3,—	boven 200.000 F 2,—	
1958	0,50	0,90	1,35	1,75	2,15	tot 250.000 F 3,— ^a	boven 250.000 F 2,—	
1959	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—	
1959 November	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—	
1959 December	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—	
1960 Januari	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,— ^a	2,— ⁴	
1960 Februari	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,— ^a	2,— ⁴	
1960 Maart	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,— ^a	2,— ⁴	
1960 April	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,— ^a	2,— ⁴	
1960 Mei	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,— ^a	2,— ⁴	
1960 Juni	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,— ^a	2,— ⁴	
1960 Juli	0,50	1,05	1,90	3,—	3,10	3,— ^a	2,— ⁴	
1960 Augustus	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ^a	2,— ⁴	
1960 September	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ^a	2,— ⁴	
1960 Oktober	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ^a	2,— ⁴	
1960 November	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ^a	2,— ⁴	
1960 December	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ^a	2,— ⁴	
1961 Januari	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ^a	2,— ⁴	

- 1 Tarief toegepast door ca. 25 banken, waaronder de voornaamste. Andere banken, vooral regionale, passen over het algemeen een hoger tarief toe.
 2 Sedert november 1957 beweegt de rente van de deposito's met opzeggingstermijn en van de deposito's op termijn in functie van de discontovoet van de N.B.B. voor geaccepteerde in een bank gedomicilieerde wissels.
 3 Voor 1958 en 1960, verhoging van de reute met 0,30 pct. voor de bedragen die gedurende het gehele kalenderjaar ingeschreven bleven. Geen vormoor-dering in 1959.
 4 Voor 1960, verhoging van de rente met 0,20 pct. voor de bedragen die gedurende het gehele kalenderjaar ingeschreven bleven.

XIX - 5. — RENDEMENT VAN VAST RENTENDE WAARDEN OP DE BEURS TE BRUSSEL *

Begin der periode	Geünificeerde schuld	Vervaldag binnen 2 tot 5 jaar		Vervaldag binnen 5 tot 20 jaar		Vervaldag op meer dan 20 jaar	Median- rendement (excl. de Geünifi- ceerde schuld)
		(rendement alleen berekend volgens de notering)	Staat	Parastatale instellingen en Steden	Staat	Parastatale instellingen en Steden	
	4 pct. 1 ^a r.	8,5 tot 5,5 pct.	3 tot 5,5 pct.	4 tot 5,75 pct.	8 tot 5,5 pct.	4 pct.	
1952	4,60	—	5,19 ¹	—	—	5,13	5,20
1953	4,48	—	4,85 ¹	5,09 ²	—	4,81	4,90
1954	4,33	—	4,15 ¹	4,79 ²	—	4,58	4,60
1955	4,20	—	3,89 ¹	4,59 ²	—	4,43	4,50
1956	4,18	—	3,99 ¹	4,63	4,71	4,38	4,60
1957	4,47	—	5,17 ¹	5,54	5,59	4,53	5,40
1958	4,93	—	5,53 ¹	6,47	6,51	5,20	6,50
1959	4,29	—	4,44	4,85	4,93	4,83	4,90
1959 December	4,22	4,65	4,59	5,11	5,08	4,64	5,—
1960 Januari	4,21	4,72	4,79	5,21	5,10	4,63	5,10
1960 Februari	4,24	4,87	4,82	5,32	5,13	4,61	5,10
1960 Maart	4,25	4,82	4,83	5,31	5,15	4,60	5,10
1960 April	4,26	4,79	4,73	5,23	5,14	4,54	5,10
1960 Mei	4,26	4,90	4,84	5,26	5,17	4,52	5,10
1960 Juni	4,27	5,01	4,94	5,28	5,19	4,57	5,10
1960 Juli	4,27	4,90	5,01	5,29	5,17	4,70	5,10
1960 Augustus	4,35	5,51	5,67	5,79	5,41	4,92	5,40
1960 September	4,35	5,40	5,15	5,74	5,45	4,88	5,30
1960 Oktober	4,34	5,47	5,26	5,71	5,47	4,86	5,40
1960 November	4,34	5,40	5,28	5,73	5,53	4,81	5,40
1960 December	4,40	5,47	5,55	5,85	5,65	4,81	5,60
1961 Januari	4,39	5,55	5,69	6,07	5,80	4,90	5,70
1961 Februari	4,39	5,50	5,66	6,00	5,82	4,93	5,70

* Tenzij anders vermeld is het gemiddelde rendement het percentage dat, toegepast bij de berekening van de actuele waarde van de gezamenlijke nog te ontvangen termijnen (aflossing, rente, gebeurlijke loten en premies) van de annuïteit, een actuele waarde geeft die gelijk is aan de koopprijs van het uitstaande kapitaal, berekend volgens de dagnotering, verhoogd met de courtage en gebeurlijk met de opgelopen rente.
 1 Leningen met een rentevoet van 4 en 4,5 pct. — 2 Leningen met een rentevoet van 4,25 en 4,5 pct.
 N. B. — Wijze van opstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voortlichting, XXXIe Jaargang, Deel I, nr 2, februari 1956.

Bibliografische referenties : Belgisch Staatsblad : weekstaten van de N.B.B. — Tijdschrift voor Documentatie en Voortlichting : XXVIIe Jaargang, Deel I, Nr 6, juni 1951 : « De daggeldmarkt sedert september 1950 » ; XXVIIIe Jaargang, Deel I, Nr 5, mei 1958 : « Een nieuwe statistiek : de daggeldmarkt (call money) » ; XXXIIe Jaargang, Deel II, Nr 3, november 1957 : « De hervorming van de geldmarkt » ; XXXVe Jaargang, Deel I, Nr 4, april 1960 : « De Belgische geldmarkt ».

XX. — BUITENLANDSE CIRCULATIEBANKEN

1. — DISCONTOVOET

Maand van de wijzigingen	Duitsland		Verenigde Staten 1		Frankrijk		Groot-Brittannië		Italië		Nederland		Zweden		Zwitserland	
	Datum	Discontovoet	Datum	Discontovoet	Datum	Discontovoet	Datum	Discontovoet	Datum	Discontovoet	Datum	Discontovoet	Datum	Discontovoet	Datum	Discontovoet
Tarief van kracht op 1-1-1955 ...		3,—		1,50		3,—		3,—		4,—		2,50		2,75		1,50
1955 Januari ...							27	3,50								
Februari ...							24	4,50								
April			15	1,75									19	3,75		
Augustus	4	3,50	5	2,—												
September			9	2,25												
November			18	2,50												
1956 Februari ...							16	5,50			7	3,—				
Maart	8	4,50														
April			13	2,75												
Mei	19	5,50														
Augustus			24	3,—							25	3,25				
September	6	5,—														
Oktober ...											22	3,75				
November													22	4,—		
1957 Januari ...	11	4,50														
Februari ...							7	5,—								
April					11	4,—									15	2,50
Mei																
Juli											17	4,25	11	5,—		
Augustus			23	3,50	12	5,—					16	5,—				
September	19	4,—					19	7,—								
November			15	3,—												
1958 Januari ...	17	3,50	23	2,75							23	4,50				
Maart			7	2,25			20	6,—			25	4,—				
April			18	1,75												
Mei							22	5,50					3	4,50		
Juni	27	3,—					19	5,—	7	3,50	14	3,50				
Augustus							14	4,60								
September			12	2,—												
Oktober ...					16	4,50										
November			7	2,50			20	4,—			15	3,—				
1959 Januari ...	10	2,75									21	2,75				
Februari ...					5	4,25									26	2,—
Maart			6	3,—												
April					23	4,—										
Mei			29	3,50												
September	4	3,—	11	4,—												
Oktober ...	23	4,—														
November											16	3,50				
1960 Januari ...							21	5,—					15	5,—		
Juni	3	5,—	10	3,50			23	6,—								
Augustus			12	3,—												
Oktober ...					6	3,50	27	5,50								
November	11	4,—														
December .							8	5,—								
1961 Januari ...	20	3,50														

1 Federal Reserve Bank of New York.
 Voor de bepalingen van de officiële discontotarieven : zie « International Financial Statistics » (I.M.F.).

XX - 2. — BANQUE DE FRANCE

(millions de nouveaux francs français)

	1950 31 décembre	1957 31 décembre	1958 31 décembre	1959 31 décembre	1960 7 janvier	1961 5 janvier	1960 4 février	1961 9 février
ACTIF								
Encaisse or	3.012	2.012	2.476	4.322	4.322	4.322	4.322	4.322
Prêt d'or au Fonds de Stabilisation des changes	—	1.000	1.201	—	—	—	—	—
Disponibilités à vue à l'étranger	490	118	141	3.969	4.072	5.769	4.077	6.179
Avances au Fonds de Stabilisation des changes ¹	512	656	...	740
Monnaies divisionnaires	136	99	84	101	84	16	86	21
Comptes courants postaux	321	716	512	669	701	793	438	480
Prêts à l'Etat	6.329	6.548	6.510	6.500 ²	6.500 ²	6.500 ²	6.500 ²	6.500 ²
Avances à l'Etat	—	4.297	4.337	2.640 ²	3.277 ²	1.688 ²	3.875 ²	2.943 ²
Portefeuille d'escompte :	18.599	19.872	22.217	16.392	15.808	17.813	14.731	16.376
<i>Effets escomptés sur la France</i>	7.889	5.917	6.707	4.232	4.273	4.974	4.151	4.726
<i>Effets escomptés sur l'étranger</i>	4	1	3	1	1	1	1	1
<i>Effets garantis par l'Office des céré-</i> <i>ales</i> ³	346	575	481	699	715	847	529	656
<i>Effets de mobilisation de crédits à</i> <i>moyen terme</i>	10.360	13.379	15.026	11.460	10.819	11.991	10.050	10.993
Effets négociables achetés en France ⁴	2.968	2.883	2.609	2.827	2.579	3.280	2.280	2.282
Avances à 30 jours sur effets publics ...	213	193	222	169	153	155	184	160
Avances sur titres	109	105	97	83	84	68	78	63
Avances sur or
Effets en cours de recouvrement	377	783	763	863	285	645	376	311
Divers	560	649	562	627	586	783	593	717
Total ...	33.626	39.275	41.731	39.162	38.451	42.488	37.540	41.094

PASSIF

Engagements à vue :								
Billets au porteur en circulation	31.135	32.681	34.694	34.947	34.421	39.001	33.849	38.063
Comptes courants créditeurs :	1.634	5.246	5.720	2.943	2.705	1.958	2.543	1.733
<i>Compte courant du Trésor public</i>	1	1	...	1	...	1	...
<i>Comptes courants des accords de</i> <i>coopération économique</i>	2
<i>Comptes courants des banques et</i> <i>institutions financières françaises</i> <i>et étrangères</i>	839	4.091	4.564	1.965	1.757	910	1.656	736
<i>Autres comptes courants et de</i> <i>dépôts de fonds; dispositions et</i> <i>autres engagements à vue</i>	793	1.154	1.155	978	947	1.048	886	997
Capital de la Banque	2	2	2	150	150	150	150	150
Divers	855	1.346	1.315	1.122	1.175	1.379	998	1.148
Total ...	33.626	39.275	41.731	39.162	38.451	42.488	37.540	41.094

¹ Convention du 27 juin 1949.

² Convention du 29 octobre 1959 approuvée par la loi du 28 décembre 1959.

³ Loi du 15 août 1936, décret du 29 juillet 1939 et loi du 19 mai 1941.

⁴ Décret du 17 juin 1938.

XX - 3. — BANK OF ENGLAND

(millions of £)

	1957 28 February	1958 28 February	1959 28 February	1960 29 February	1960 6 January	1961 4 January	1960 10 February	1961 8 February
--	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	-------------------	-------------------	---------------------	--------------------

Issue Department

Government Debt	11	11	11	11	11	11	11	11
Other Government Securities	1.910	1.985	2.035	2.136	2.186	2.337	2.136	2.237
Other Securities	1	1	1	1	1	1	1	1
Coin other than Gold Coin	3	3	3	2	2	1	2	1
Amount of Fiduciary Issue	1.925	2.000	2.050	2.150	2.200	2.350	2.150	2.250
Gold Coin and Bullion
Total ...	1.925	2.000	2.050	2.150	2.200	2.350	2.150	2.250

Notes Issued :								
In Circulation	1.874	1.965	2.014	2.116	2.185	2.314	2.117	2.203
In Banking Department	51	35	36	34	15	36	33	47
Total ...	1.925	2.000	2.050	2.150	2.200	2.350	2.150	2.250

Banking Department

Government Securities	238	254	265	274	275	349	270	396
Other Securities :								
Discounts and Advances	25	23	10	33	30	78	23	45
Securities	20	22	22	20	21	19	21	19
Notes	51	35	37	34	15	36	33	47
Coin	2	2	1	1	1	1	1	1
Total ...	336	336	335	362	342	483	348	508

Capital	15	15	15	15	15	15	15	15
Rest	4	4	4	4	4	4	4	4
Public Deposits :	13	11	17	12	13	14	10	11
(including Exchequer, Savings Banks, Commissioners of National Debt, and Dividend Accounts)								
Special Deposits	—	—	—	—	—	156	—	155
Other Deposits :								
Bankers	229	232	229	264	246	229	255	257
Other Accounts	75	74	70	67	64	65	64	66
Total ...	336	336	335	362	342	483	348	508

XX - 4. — FEDERAL RESERVE BANKS ¹

(millions of \$)

	1956 31 December	1957 31 December	1958 31 December	1959 31 December	1960 6 January	1961 4 January	1960 10 February	1961 8 February
ASSETS								
Gold certificate account	20.374	21.216	19.013	18.186	18.186	16.317	18.171	16.071
Redemption fund for F.R. notes	895	869	938	978	978	1.065	967	1.055
Total gold certificate reserves ...	21.269	22.085	19.951	19.164	19.164	17.382	19.138	17.126
F.R. notes of other Banks	351	443	477	524	560	537	608	—
Cash	306	339	336	359	383	362	496	506
Discounts and advances	50	56	64	458	1.285	98	626	526
Industrial loans	1	1	—	...	—
Acceptances :								
Bought outright	33	42	43	44	44	48	39	46
Held under repurchase agreement	35	23	6	31	22	14	—	—
U.S. Government securities :								
Bought outright :								
Bills	1.721	983	2.250	2.606	2.606	2.900	1.339	2.619
Certificates	10.933	19.934	18.650	10.507	10.507	9.060	10.507	9.045
Notes	9.154	...	2.868	11.010	11.010	12.481	11.010	12.484
Bonds	2.802	2.802	2.484	2.484	2.484	2.543	2.484	2.541
Total bought outright ...	24.610	23.719	26.252	26.607	26.607	26.984	25.340	26.689
Held under repurchase agreement	305	519	95	41	24	221	34	372
Total U.S. Government securities ...	24.915	24.238	26.347	26.648	26.631	27.205	25.374	27.061
Total loans and securities	25.034	24.360	26.460	27.181	27.982	27.365	26.039	27.633
Due from foreign banks	—
Cash items in process of collection	5.624	5.495	5.631	6.438	6.063	6.704	4.991	4.018
Bank premises	73	84	94	100	100	108	101	109
Other assets	253	223	146	262	278	219	375	224
Total assets ...	52.910	53.029	53.095	54.028	54.530	52.677	51.748	49.616³
LIABILITIES								
Federal Reserve notes	27.476	27.535	27.872	28.262	28.150	28.400	27.562	27.104
Deposits :								
Member bank reserves	19.059	19.034	18.504	18.174	19.243	17.115	17.744	17.038
U.S. Treasurer - general account	441	481	358	504	650	312	421	449
Foreign	322	356	273	345	335	262	215	195
Other	426	246	391	693	346	380	337	384
Total deposits ...	20.248	20.117	19.526	19.716	20.574	18.059	18.717	18.066
Deferred availability cash items	3.959	4.071	4.335	4.847	4.588	4.950	4.159	3.089
Other liabilities and accrued dividends ...	17	15	22	29	28	31	27	37
Total liabilities ...	51.700	51.738	51.755	52.854	53.340	51.440	50.465	48.296
CAPITAL ACCOUNTS								
Capital paid in	326	345	363	388	388	411	391	417
Surplus	775	837	868	775	775	817	775	817
Other capital accounts	109	109	109	11	27	9	117	86
Total liabilities and capital accounts ...	52.910	53.029	53.095	54.028	54.530	52.677	51.748	49.616³
Contingent liability on acceptances purchased for foreign correspondents	50	76	68	82	93	225	129	192
Industrial loan commitments	2	1	1	—	...	—
Ratio of gold certificate reserves to deposit and F.R. note liabilities combined	44,6 %	46,3 %	42,1 %	39,9 %	39,3 %	37,4 %	41,4 %	37,4 % ³

¹ Consolidated statement of condition of the twelve Federal Reserve Banks.

² « F. R. note liabilities combined » includes \$ 614 million of Federal Reserve notes of other Federal Reserve Banks netted out of the consolidated statement shown above.

³ Since 1-2-1961, this figure is not comparable with those of the preceding statements. The assets include no more the item « F. R. notes of other Banks ». Besides, the figure of the item « Cash items in process of collection » has been modified. In the liabilities, the figures relating to the « Federal Reserve notes » and the « Deferred availability cash items » have been modified too.

XX - 5. — DE NEDERLANDSCHE BANK

(miljoenen guldens)

	1956 31 december	1957 31 december	1958 31 december	1959 31 december	1960 4 januari	1961 9 januari	1960 8 februari	1961 6 februari
ACTIVA								
Goud	3.192	2.812	3.972	4.281	4.281	5.487	4.281	5.487
Vorderingen en geldswaardige papieren luidende in goud of in buitenlandse geldsoorten	747	1.008	1.603	786	801	1.084	809	826
Buitenlandse betaalmiddelen	1	1	1	1	1	...	1	...
Vorderingen op het buitenland luidende in guldens ¹	220	182	88	71	70	39	70	43
Wissels, promessen, schatkistpapier en schuldbrieven in disconto ²	92	10	...	6	6
Wissels, schatkistpapier en schuldbrieven door de Bank gekocht (art. 15, onder 4 ^o van de Bankwet 1948)	165	128	181	547	478	249	308	20
Voorschotten in rekening-courant (incl. beleningen) ³	253	198	40	62	67	9	12	9
Boekvorderingen op de Staat (overeen- komst van 26 februari 1947)	660	560	—	—	—	—	—	—
Nederlandse munten	4	11	24	35	35	51	40	44
Belegging van kapitaal en reserves	138	142	159	165	160	171	161	171
Gebouwen en inventaris	1	1	1	1	1	1	1	1
Diverse rekeningen	41	39	15	12	7	6	6	8
Totaal ...	5.514	5.092	6.084	5.967	5.907	7.097	5.689	6.609
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	4.073	4.187	4.418	4.513	4.447	4.689	4.246	4.631
Bankassignaties
Rekening-courantsaldo's in guldens van ingezetenen	1.055	629	1.284	1.139	1.134	1.759	1.115	1.584
's Rijks schatkist	620	307	643	528	466	930	485	702
Banken in Nederland	405	250	485	484	524	679	495	716
Andere ingezetenen	30	72	156	127	144	150	135	166
Rekening-courantsaldo's in guldens van niet-ingezetenen	153	46	97	65	87	96	73	49
Buitenlandse circulatiebanken en daar- mede gelijk te stellen instellingen ...	—	—	—	56	78	85	67	40
Andere niet-ingezetenen	19	16	22	9	9	11	6	9
Saldo's voortvloeiende uit betalings- akkoorden	134	30	75	—	—	—	—	—
Saldo's luidende in buitenlandse geld- soorten	20	6	64	6	6	320	17	110
Kapitaal	20	20	20	20	20	20	20	20
Reserves	126	131	142	152	142	152	142	151
Diverse rekeningen	67	73	59	72	71	61	76	64
Totaal ...	5.514	5.092	6.084	5.967	5.907	7.097	5.689	6.609
¹ Waarvan uit hoofde van de liquidatie van bila- terale akkoorden	90	2	1	9	7	...	7	...
² Waarvan schatkistpapier, rechtstreeks door de Bank in disconto genomen
³ Waarvan aan Indonesië (wet van 15 maart 1938 — Staatsblad nr 99)	18	13	11	8	8	5	8	5
N. B. — Circulatie der door de Bank namens de Staat in het verkeer gebrachte munt- biljetten	141	127	110	105	104	108	102	98

XX - 6. — BANCA D'ITALIA

(miliardi di lire)

	1956 dicembre	1957 dicembre	1958 dicembre	1959 dicembre	1959 ottobre	1960 ottobre	1959 novembre	1960 novembre
Oro in cassa	4	4	5	5	5	172	5	172
Oro all'estero dovuto dallo Stato	2	2	2	2	2	2	2	—
Cassa ¹	10	6	10	11	11	8	11	9
Portafoglio	427	405	386	430	422	438	417	440
Effetti ricevuti per l'incasso
Anticipazioni	107	82	34	46	66	95	66	73
Prorogati pagamenti	3	5	—	—	—	—	—	—
Disponibilita in divisa all' estero	71	71	62	62	62	62	62	63
Titoli emessi o garantiti dallo Stato	61	72	56	70	66	60	70	64
Immobili
Debitori diversi	852	1.039	1.654	2.191	2.193	2.165	2.203	2.173
Partite varie	3	3	3	3	3	3	3	3
Anticipazioni temporanee al Tesoro	77	77	77	77	77	75	77	64
Anticipazioni straordinarie al Tesoro	343	343	343	343	343	488	343	485
Emissioni per forze alleate	145	145	145	145	145	—	145	—
Conto corrente servizio tesoreria	131 ⁴	170 ⁴	137	—	—	—	—	—
Impieghi in titoli per conto del Tesoro ...	345	345	325	128	135	30	128	20
Servizi diversi per conto dello Stato	17	32	18	—	—	—	—	—
Spese	38	40	41	44	27	30	29	32
Totale attivo ...	2.636	2.841	3.298	3.557	3.557	3.628	3.561	3.598
Circolazione dei biglietti ²	1.818	1.914	2.061	2.237	1.978	2.151	2.007	2.161
Vaglia assegni e debiti a vista ³	21	27	26	28	13	15	13	18
Depositi in c/c liberi	102	140	167	130	98	75	93	77
Conti correnti vincolati	503	548	774	772	922	783	987	852
Creditori diversi	142	160	211	173	152	166	163	165
C/c servizio tesoreria	—	—	—	146	333	328	234	269
C/c servizio tesoreria — Fondo speciale .	—	—	—	17	23	—	17	—
Tesoro dello Stato - plusvalenza rivalutaz. oro	—	—	—	—	—	63	—	—
Aiuti internazionali	8	9	14	—	—	—	—	—
Servizi diversi per conto dello Stato	—	—	—	5	7	11	13	18
Capitale
Fondo di riserva ordinario	2	2	2	2	2	3	3	3
Fondo di riserva straordinario	1	1	1	2	2	2	2	2
Rendite	39	40	42	45	27	31	29	33
Totale passivo e patrimonio ...	2.636	2.841	3.298	3.557	3.557	3.628	3.561	3.598
Depositanti in titoli e valori	3.723	3.430	4.413	3.604	4.164	4.689	3.737	4.482
¹ Comprese monete di Stato	8	5	8	8	9	5	9	6
² Compresi biglietti presso il Tesoro	1	1	1	2	1	1	1	1
³ Compresi vaglia e assegni	15	18	17	16	10	9	11	11
⁴ Al netto del Fondo speciale	2	2	—	—	—	—	—	—

XX - 7. — DEUTSCHE BUNDESBANK

(Millionen DM)

	1958 31 Dezember	1959 31 Dezember	1960 31 Dezember	1960 7 Januar	1961 7 Januar	1960 6 Februar	1961 7 Februar
AKTIVA							
Gold	10.963	10.934	12.286	10.934	12.338	10.949	12.400
Guthaben bei ausländischen Banken und Geldmarktanlagen im Ausland	9.311	8.249	15.905	7.668	15.421	7.923	15.529
Sorten, Auslandswechsel und -schecks ...	152	130	157	125	150	135	155
Kurz- und mittelfristige Kredite an inter- nationale Einrichtungen und Konsoli- dierungskredite	6.089	4.817	3.657	4.819	3.650	4.515	3.220
<i>davon : a) aus der Abwicklung der</i> <i>E.Z.U.</i>	4.590	3.156	1.993	3.156	1.993	2.994	1.744
<i>b) an Weltbank</i>	1.234	1.486	1.560	1.486	1.560	1.381	1.390
Deutsche Scheidemünzen	85	88	91	113	114	137	131
Postscheckguthaben	192	226	193	177	118	96	121
Inlandswechsel	722	853	1.283	901	1.235	1.556	2.080
Schatzwechsel und unverzinsliche Schatz- anweisungen	100	80	137	...	121	...	1
Lombardforderungen	64	234	419	39	105	25	35
Kassenkredite	90	265	79	215	126	12	2
Wertpapiere	270	235	324	234	324	234	594
Ausgleichsforderungen und unverzinsliche Schuldverschreibung	4.382	5.731	3.561	5.691	3.164	5.298	3.407
Kredite an Bund für Beteiligung an inter- nationalen Einrichtungen	662	1.211	1.387	1.211	1.429	1.211	1.455
Sonstige Aktiva	372	311	370	330	389	225	190
	33.454	33.364	39.849	32.457	38.684	32.316	39.320

PASSIVA

Banknotenumlauf	17.661	19.046	20.470	17.872	19.281	17.594	18.864
Einlagen von	13.037	11.605	16.696	12.051	16.828	12.262	18.124
<i>Kreditinstituten (einschliesslich Post-</i> <i>scheck und Postsparkassenämter) ...</i>	8.243	9.344	13.036	9.425	12.852	9.513	13.702
<i>Öffentlichen einlegern</i>	4.585	2.039	3.440	2.407	3.578	2.539	4.167
<i>Anderen inländischen Einlegern</i>	209	222	220	219	398	210	255
Verbindlichkeiten aus dem Auslandsge- schäft	1.136	672	447	662	400	685	339
<i>Einlagen ausländischer Einleger</i>	550	299	282	289	312	288	268
<i>Sonstige</i>	586	373	165	373	88	397	71
Rückstellungen	656	671	806	655	806	655	806
Grundkapital	290	290	290	290	290	290	290
Rücklagen	492	522	562	522	562	522	562
Sonstige Passiva	182	558	578	405	517	308	335
	33.454	33.364	39.849	32.457	38.684	32.316	39.320

XX - 8. — BANQUE NATIONALE SUISSE

(millions de francs suisses)

	1957 31 décembre	1958 31 décembre	1959 31 décembre	1960 31 décembre	1960 7 janvier	1961 7 janvier	1960 6 février	1961 7 février
ACTIF								
Encaisse or	7.384	8.329	8.369	9.455	7.850	9.277	7.904	9.450
Devises	781	561	535	583	560	569	526	587
Portefeuille effets sur la Suisse	226	58	58	53	58	54	50	53
<i>Effets de change</i>	226	58	58	53	58	54	50	53
<i>Rescriptions de la Confédération Suisse</i>
Avances sur nantissement	52	22	40	38	31	15	6	8
Titres	45	45	44	43	44	43	44	43
<i>pouvant servir de couverture</i>	1	...	1	...	1	1	1
<i>autres</i>	45	44	44	42	44	42	43	42
Correspondants :			52	52	16	16	13	12
<i>en Suisse</i>	41	33	45	45	9	8	7	3
<i>à l'étranger</i>			7	7	7	8	6	9
Autres postes de l'actif	29	35	28	30	36	34	27	37
Total ...	8.558	9.083	9.126	10.254	8.595	10.008	8.570	10.190

PASSIF								
Fonds propres	49	50	51	52	51	52	51	52
Billets en circulation	5.931	6.109	6.344	6.854	6.077	6.533	5.746	6.257
Engagements à vue	2.393	2.726	2.535	2.756	2.273	2.822	2.588	3.280
<i>Comptes de virements des banques du commerce et de l'industrie</i>	1.831	2.541	2.330	2.288	2.033	2.303	2.449	2.840
<i>Autres engagements à vue</i>	562	185	205	468	240	519	139	440
Engagements à terme	—	—	—	390	—	400	—	400
Autres postes du passif	185	198	196	202	194	201	185	201
Total ...	8.558	9.083	9.126	10.254	8.595	10.008	8.570	10.190

Bibliografische referenties : *International Financial Statistics (F.M.I.) — Banque de France : « Compte rendu des opérations », — Report of the Bank of England. — Federal Reserve Bulletin. — De Nederlandsche Bank : Verslag over het boekjaar. — Banca d'Italia : Bollettino. — Geschäftsbericht der Deutschen Bundesbank. — Banque Nationale Suisse (rapports).*

Situations en millions de francs or

[unités de 0,29032258... gramme d'or fin (art. 5 des statuts)]

Actif	31	31	31	31	31	Passif	31	31	31	31	31	31	
	décembre 1957	décembre 1958	décembre 1959	décembre 1960	janvier 1960		janvier 1961	décembre 1957	décembre 1958	décembre 1959	décembre 1960	janvier 1960	janvier 1961
I. Or en lingots et monnayé	505	1.036	1.165	1.636	1.361	1.795	I. Capital :						
II. Espèces en caisse et avoirs bancaires à vue	59	81	106	60	47	86	Actions libérées de 25 %	125	125	125	125	125	125
III. Portefeuille réescomptable	496	848	859	277	771	142	II. Réserves :	22	22	23	23	23	23
1. Effets de commerce et acceptations de banque	83	39	13	19	48	19	1. Fonds de Réserve légale ...	8	9	9	10	9	10
2. Bons du Trésor	413	809	846	258	723	123	2. Fonds de Réserve générale .	14	13	14	13	14	13
IV. Effets div. remobilis. sur dem.	26	26	21	13	29	11	III. Dépôts (or) :	553	1.249	1.751	1.812	1.624	1.745
V. Dépôts à terme et avances : ...	165	691	379	1.130	270	998	1. Banques centrales :						
a) à 3 mois au maximum ...	79	684	319	918	201	834	a) de 6 à 9 mois	24	—	—	—	—	—
b) à 3 mois au maximum (or)	3	—	10	7	10	3	b) de 3 à 6 mois	60	110	169	24	117	31
c) de 3 à 6 mois	45	—	49	144	57	96	c) à 3 mois au maximum ...	308	537	607	329	565	460
d) de 3 à 6 mois (or)	7	7	—	—	—	—	d) à vue	28	455	821	1.372	769	1.200
e) de 6 à 9 mois	—	—	1	3	2	49	2. Autres déposants :						
f) de 9 à 12 mois	31	—	—	55	—	9	a) de 6 à 9 mois	1	—	—	—	—	—
g) à plus d'un an	—	—	—	3	—	7	b) de 3 à 6 mois	36	18	6	6	9	6
VI. Autres effets et titres :	569	782	853	730	848	567	c) à 3 mois au maximum ...	90	125	31	21	31	18
1. Or :							d) à vue	6	4	117	60	133	30
a) à 3 mois au maximum ...	40	16	24	73	26	62	IV. Dépôts (monnaies) :	1.019	1.953	1.346	1.734	1.413	1.553
b) de 3 à 6 mois	72	23	104	39	115	13	1. Banques centrales :						
c) de 6 à 9 mois	—	—	37	—	18	33	a) à plus d'un an	36	107	—	36	—	36
d) de 9 à 12 mois	—	39	—	—	—	—	b) de 9 à 12 mois	—	—	—	71	—	—
e) à plus d'un an	—	7	—	—	—	—	c) de 6 à 9 mois	3	89	—	—	—	71
2. Monnaies :							d) de 3 à 6 mois	57	171	268	156	362	232
a) à 3 mois au maximum ...	381	520	478	445	488	315	e) à 3 mois au maximum ...	696	1.132	871	1.167	821	928
b) de 3 à 6 mois	26	11	180	80	169	54	f) à vue	41	40	18	30	34	28
c) de 6 à 9 mois	6	19	2	4	5	17	2. Autres déposants :						
d) de 9 à 12 mois	7	2	8	23	7	15	a) de 9 à 12 mois	—	—	—	—	—	—
e) à plus d'un an	37	145	20	66	20	58	b) de 6 à 9 mois	155	—	—	—	—	—
VII. Actifs divers	1	1	1	1	1	1	c) de 3 à 6 mois	—	—	31	—	—	—
VIII. Fonds propres utilisés en exécution des accords de La Haye de 1930 pour placem. en Allemagne	68	68	68	68	68	68	d) à 3 mois au maximum ...	29	395	121	256	173	238
<i>Total actif ...</i>	1.889	3.533	3.452	3.915	3.395	3.668	e) à vue	2	19	37	18	23	20
							V. Divers	31	32	42	44	44	44
							VI. Compte de profits et pertes ...	6	8	9	8	9	8
							VII. Provision pour charges éventuelles	133	144	156	169	157	170
							<i>Total passif ...</i>	1.889	3.533	3.452	3.915	3.395	3.668

Exécution des accords de La Haye de 1930 :

Fonds placés en Allemagne : (voir note 2)							Dépôts à long terme :	229	229	229	229	229	229
1. Créances sur la Reichsbank et la Golddiskontbank, effets de la Golddiskontbank et de l'adm. des chemins de fer et bons de l'adm. des postes (échus)	221	221	221	221	221	221	1. Dépôts des Gouvernements créanciers au Compte de Trust des Annuités (voir note 3)	153	153	153	153	153	153
2. Effets et bons du Trésor du Gouvernement allemand (échus)	76	76	76	76	76	76	2. Dépôt du Gouvernem. allem.	76	76	76	76	76	76
<i>Total ...</i>	297	297	297	297	297	297	Fonds propres utilisés en exécution des accords (voir ci-dessus)	68	68	68	68	68	68
							<i>Total ...</i>	297	297	297	297	297	297

Note 1. — Ne sont pas inclus dans la présente situation l'or sous dossier, les effets et autres titres détenus en garde pour le compte de Banques Centrales et d'autres déposants. N'y sont pas compris non plus l'or sous dossier, les avoirs en banque, les effets et autres titres détenus par la Banque en sa qualité d'Agent de l'Organisation Européenne de Coopération Economique (Union Européenne de Paiements), de Tiers Convenu aux termes du contrat de nantissement conclu avec la Haute Autorité de la Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier, ainsi que de Mandataire-trustee ou d'Agent financier d'emprunts internationaux.

Note 2. — Aux termes d'une Convention en date du 9 janvier 1953 conclue entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et la Banque et qui fait partie de l'Accord sur les dettes extérieures allemandes du 27 février 1953, il a été convenu que la Banque ne réclamerait pas avant le 1er avril 1966 le remboursement en principal de ses placements en Allemagne qui sont indiqués ci-dessus, y compris les intérêts arriérés y afférents à la date du 31 décembre 1952.

Note 3. — La Banque a reçu de Gouvernements dont les dépôts s'élèvent à l'équivalent de francs or 149.920.380,—, confirmation qu'ils ne pourront lui demander, au titre de tels dépôts, le transfert de montants supérieurs à ceux dont elle pourra elle-même obtenir le remboursement et le transfert par l'Allemagne dans les monnaies agréées par la Banque.

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wenschen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.

DRUKKERIJ
DER NATIONALE BANK VAN BELGIË
HOOFDINGENIEUR VAN DE DRUKKERIJ
CH. AUSSEMS
15, NATION SQUARE, BRUSSEL 5